

דוחות כספיים 30.06.2018

הדוח על הסיכונים ותיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il < אודות > מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים ובאתר מגנ"א של רשות ניירות ערך: www.magna.isa.gov.il

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 30 ביוני 2018
תוכן העניינים

עמוד

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

א. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

6	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
8	מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון והנהלה
8	שינויים עיקריים בתקופה החולפת

ב. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

9	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
11	שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים
12	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
20	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
30	מגזרי פעילות
35	חברות מוחזקות עיקריות

ג. סקירת הסיכונים

38	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
38	סיכוני אשראי
60	סיכוני שוק
68	סיכון נזילות
68	סיכונים תפעוליים
68	סיכונים אחרים

ד. מדיניות ואומדנים חשובים קריטיים, בקרות ונהלים

71	מדיניות חשובות ואומדנים בנושאים קריטיים
72	בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
73	דירקטוריון

דוחות כספיים

77	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
79	דוח רווח והפסד - מאוחד
80	דוח על הרווח הכולל - מאוחד
81	מאזן - מאוחד
82	דוח על השינויים בהון העצמי - מאוחד
86	דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד
89	פירוט הביאורים לדוחות הכספיים - מאוחדים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

א. ממשל תאגידי

210	שינויים בדירקטוריון
210	המבקרת הפנימית

ב. פרטים נוספים

210	השליטה בבנק
212	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
212	הסכמים מהותיים
213	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
218	דירוג אשראי

ג. נספחים

219	שיעורי הכנסה והוצאה
-----	---------------------

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שישמשו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2017. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם [הדוח השנתי של 2017](#).

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

להלן מדדי ביצוע עיקריים (ב-%)

	ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר
	2017	2018	2017
מדדי ביצוע עיקריים:			
תשואה להון ^(א)	9.6	9.9	9.8
תשואה לנכסים ממוצעים ^{(ג)(ה)}	0.69	0.73	0.72
יחס הון עצמי רובד 1	11.21	11.17	11.43
יחס מינוף	6.93	7.00	6.94
יחס כסיו נזילות	127	124	122
יחס הכנסות ^(ב) לנכסים ממוצעים ^{(ג)(ה)}	3.04	3.00	3.07
יחס יעילות	62.2	61.9	63.1
יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים ^{(ג)(ה)}	1.87	1.98	1.84
יחס עמלות לנכסים ממוצעים ^{(ג)(ה)}	0.93	0.93	0.94
מדדי ביצוע נוספים:			
ההון הכולל לרכיבי סיכון ^(א)	14.97	14.34	14.99
הון (לא כולל זכויות שאינן מקנות שליטה) למאזן	7.4	7.7	7.4
שיעור הפרשה למס מהרווח לפני מיסים	36.2	32.1	35.2
הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור, נטו ^{(ג)(ד)}	0.11	0.09	0.06
מזה: הוצאות בגין הפרשה קבוצתית מתוך האשראי לציבור, נטו ^{(ג)(ד)}	0.18	0.19	0.20
הכנסות ריבית נטו, ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית (NIM) ^(ג)	2.07	2.20	2.05
סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה ^{(ב)(ג)(ד)}	0.98	0.92	0.95
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה ^{(ג)(ד)}	0.61	0.57	0.60
מדדי איכות אשראי עיקריים:			
שיעורי יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור ^(א)	1.39	1.36	1.36
שיעור אשראי לציבור פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור ^(א)	1.75	1.35	1.54
שיעור מחיקות חשבונאיות נטו מאשראי ממוצע לציבור ^(א)	(0.13)	(0.03)	(0.15)

(א) הון - בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה והתאמות שונות.

(ב) סך כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

(ג) על בסיס שנתי.

(ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.

(ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים.

(ו) כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה. למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה](#)

[החולפת וביאור 16](#).

להלן נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018
2017	2017		2017	
במיליוני ש"ח				
3,172	1,498	1,633	876	903
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי				
8,046	4,038	4,420	2,165	2,414
הכנסות ריבית, נטו				
172	143	116	42	(14)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי				
5,428	2,507	2,283	1,220	1,169
הכנסות שאינן מריבית				
4,138	2,025	2,087	1,007	1,042
מזה: עמלות				
8,501	4,070	4,151	2,020	2,153
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות				
4,591	2,236	2,293	1,117	1,225
מזה: משכורות והוצאות נלוות ^(א)				
רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי (בש"ח):				
2.08	0.98	1.07	0.57	0.59
רווח נקי בסיסי ומדולל				

(א) סווג מחדש עקב יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, ראה [ביאור 3.3.1](#).

להלן נתונים עיקריים מהמאזן ליום:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2018
2017	2017	
במיליוני ש"ח		
450,838	436,967	450,448
סך כל הנכסים		
82,067	69,352	71,315
מזה: מזומנים ופיקדונות בבנקים		
77,299	78,470	82,113
ניירות ערך		
267,952	264,534	272,065
אשראי לציבור, נטו ^(א)		
417,285	404,074	414,934
סך כל ההתחייבויות		
362,478	342,766	361,220
מזה: פיקדונות הציבור		
5,156	4,330	3,473
פיקדונות מבנקים		
15,577	22,337	16,954
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים		
33,167	32,521	34,679
הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי		

(א) לרבות האשראי של לאומי קארד אשר החל מהמאזן ליום 31 במרס 2018 מסווג כנכס מוחזק למכירה. למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 1.16](#).

מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון וההנהלה

דוח הדירקטוריון וההנהלה כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "צפוי", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשיע" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון וההנהלה ונסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שאמנם תחזיות אלה תתממשנה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

שינויים עיקריים בתקופה החולפת

לאומי קארד

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ולאחר בחינת החלופות השונות, ובתום תהליך למכירת החזקות הבנק בחברה, נחתם ביום 28 ביולי 2018 הסכם בין הבנק לבין Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD), תאגיד בשליטת קרן ההשקעות Warburg Pincus, למכירת מלוא החזקות הבנק בלאומי קארד.

לאומי קארד מוצגת כקבוצת מימוש המוחזקת למכירה. יתרות מאזניות של לאומי קארד מוצגות במספר אחד במסגרת הנכסים וההתחייבויות. בדוח רווח והפסד אין שינוי באופן ההצגה.

להלן יתרות לאומי קארד לצורך הדוחות המאוחדים של קבוצת לאומי

	30 ביוני	31 בדצמבר	
	2018	2017	2017
	במיליוני ש"ח		
נכסים			
מזומנים ופיקדונות בבנקים	34	27	28
אשראי לציבור	8,037	7,807	8,286
הפרשה להפסדי אשראי	(144)	(104)	(121)
אשראי לציבור, נטו	7,893	7,703	8,165
השקעות בחברות כלולות	11	4	6
בניינים וציוד	218	175	172
נכסים אחרים	173	117	129
סך כל הנכסים	8,329	8,026	8,500
התחייבויות			
פיקדונות הציבור	71	70	65
פיקדונות מבנקים	230	1	-
התחייבויות אחרות	5,836	6,141	6,404
סך כל ההתחייבויות	6,137	6,212	6,469

למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות, לאומי קארד וביאור 1.16](#).

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים התפתחויות עיקריות במשק¹

המדד המשולב לבחינת מצב המשק, המתפרסם על ידי בנק ישראל ומשקף את התפתחות הפעילות הריאלית במשק, עלה בחודשים ינואר-יוני בכ-1.7% (קצב שנתי של כ-3.5%) ואילו ב-12 החודשים המסתיימים במאי 2018 הסתכמה עלייתו בכ-3.6%. תחזית מחלקת המחקר של בנק ישראל לקצב הצמיחה הצפוי בשנת 2018, אשר פורסמה ב-9 ביולי, עומדת על 3.7%.

המשק העולמי

בחודש יולי 2018, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF), את האומדנים להתפתחות הצמיחה בעולם בשנת 2018. על פי התחזיות המעודכנות, המשק העולמי צפוי להתרחב בשנת 2018 בכ-3.9%, במונחים ריאליים, בדומה לתחזית הקודמת מחודש אפריל 2018. הצמיחה החזויה בארה"ב לשנת 2018 נותרה 2.9% (בדומה לתחזית קודמת). באזור גוש האירו נרשם עדכון כלפי מטה בתחזיות (מ-2.4% ל-2.2%), בין השאר, על רקע נתונים חלשים מהצפוי ברבעון הראשון, בפרט בגרמניה וצרפת.

תקציב המדינה ומימון

בששת החודשים הראשונים של 2018, הסתכם הגירעון בתקציב המדינה בכ-8.0 מיליארד ש"ח לעומת גירעון של כ-8.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקציב לשנת 2018 תוכנן גירעון שנתי בסך של כ-38.5 מיליארד ש"ח שהם כ-2.9% תוצר. הגירעון המצטבר ב-12 החודשים המסתיימים ביוני 2018 הסתכם בכ-1.9% תוצר. הכנסות המדינה ממיסים הסתכמו בחודשים ינואר-יוני בכ-155.2 מיליארד ש"ח, בהתאם לפריסת תחזית הגבייה השנתית (דהיינו, לא היו עודפים מעבר לחזוי).

סחר חוץ ותנועות הון

הגירעון המסחרי של ישראל הסתכם במחצית הראשונה של 2018, בכ-11.5 מיליארד דולר, בהשוואה לגירעון של כ-5.2 מיליארד דולר שהיה בתקופה המקבילה אשתקד. העליה בגירעון המסחרי מקורה בעליה משמעותית ביבוא (בכל רכיביו: חומרי גלם, מוצרי השקעה ומוצרי צריכה) לעומת התרחבות מתונה יותר ביצוא.

בחודשים ינואר-מאי 2018, הסתכמו ההשקעות הישירות בישראל של תושבי חוץ, דרך המערכת הבנקאית, בכ-2.9 מיליארד דולר ואילו ההשקעות הפיננסיות של תושבי חוץ בישראל הסתכמו בכ-4.2 מיליארד דולר. לעומת זאת, היקף ההשקעות של תושבי ישראל בחו"ל (ההשקעות הישירות באמצעות הבנקים בישראל וההשקעות הפיננסיות) הסתכם בכ-3.7 מיליארד דולר, כך שהיקף ההשקעות הנכנסות לישראל היה גבוה מהיקף ההשקעות היוצאות במט"ח.

שער החליפין ויתרות המט"ח

בששת החודשים הראשונים של 2018, פוחת השקל ביחס לדולר בשיעור של כ-5.3% וביחס לאירו הוא פוחת בשיעור של כ-2.5%.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש יוני 2018, על כ-114.8 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-113 מיליארד דולר בסוף חודש דצמבר 2017.

במהלך המחצית הראשונה של השנה הסתכמו רכישות המט"ח על ידי בנק ישראל, במסגרת תכנית הרכישות לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, בכ-0.75 מיליארד דולר. בסך הכל, בנק ישראל רכש מט"ח בהיקף של כ-2.6 מיליארד דולר במהלך החודשים ינואר-יוני 2018.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן ("בגין") עלה במחצית הראשונה של שנת 2018 בכ-0.9%. ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים בחודש יוני 2018 הסתכמה עלייתו בכ-1.3% כאשר תרומה עיקרית (יותר ממחצית העליה) הייתה לסעיף הדיור אשר עלה בשנה האחרונה ב-2.8%.

מדד המחירים לצרכן ("הידוע") עלה ב-0.9% במחצית הראשונה של השנה.

במהלך המחצית הראשונה של השנה, לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עומדת על 0.1%, רמה שנשמרה גם בהודעת הריבית אשר פורסמה בחודש יולי 2018. הוועדה המוניטרית ציינה כי כוונתה להותיר את המדיניות המרחיבה על כנה, כל עוד הדבר יידרש כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

¹ מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר, הבורסה לניירות ערך.

שוק ההון הישראלי

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה עלה בחודשים ינואר-יוני 2018, בכ-0.9%, כאשר ברבעון הראשון של השנה נרשמו ירידות שערים בעיקר בהשפעת ירידות שערים בבורסות בעולם ואילו ברבעון השני נרשמו עליות שערים בהשפעת פרסום דוחות כספיים חיוביים ועליות שערים בבורסות בעולם.

מחזור המסחר היומי הממוצע של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה עלה במחצית הראשונה של השנה בשיעור של כ-2.1% בהשוואה לממוצע 2017 והסתכם בכ-1.43 מיליארד ש"ח.

שוק אגרות החוב הממשלתיות התאפיינו במחצית הראשונה של השנה, בירידות שערים קלות, שהתרכזו ברבעון השני. מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד ירד בשיעור של כ-0.2% ואילו מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות ירד בשיעור של כ-1.0% (מדד האגרות בריבית קבועה ירד בכ-1.1% ואילו במדד האגרות בריבית משתנה, "גילון", נרשמה עליה מזערית של 0.1%).

במדד אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד, נרשמו בחודשים ינואר-יוני 2018 עליות שערים מזעריות של כ-0.1%, זאת, לאחר עליות שערים של כ-6.2% בשנת 2017.

הנכסים הכספיים שבידי הציבור

שווי תיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור הסתכם בסוף חודש מאי 2018, בכ-3,674 מיליארד ש"ח, עליה של כ-1.6% בהשוואה לחודש דצמבר 2017. משקל המניות (בארץ ובחו"ל) בתיק הנכסים הכספיים של הציבור הישראלי הגיע בסוף חודש מאי 2018 לכ-23.0%, בהשוואה לכ-22.6% בסוף חודש דצמבר 2017.

שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים

במהלך חודש יולי 2018 התקשר הבנק בעסקה למכירת אחזקותיו במניות לאומי קארד בה מחזיק הבנק בשיעור של 80%. התמורה בגין מלוא מניות לאומי קארד נקבעה לסך של 2.5 מיליארד ש"ח (חלקו של הבנק בתמורה - 2 מיליארד ש"ח). בהתקיים תנאים מסוימים יהיה זכאי הבנק לתמורה נוספת בעתיד בסך של עד 273 מיליון ש"ח (להלן - "התמורה המותנית"). בכפוף להשלמת העסקה, צפוי הבנק לרשום במועד השלמת העסקה, רווח נטו ממס של כ-234 מיליון ש"ח (התמורה לצורך חישוב הרווח האמור אינה כוללת את התמורה המותנית). לפרטים נוספים ראה פרק [חברות מחזקת עיקריות, לאומי קארד](#).

בנוסף, בחודש יולי 2018 הושלמה מכירת אחזקות לאומי פרטנרס, חברה בבעלות מלאה של הבנק, באבגול תעשיות. הבנק צפוי לרשום ברבעון השלישי רווח לפני מס מהמכירה בסך של כ-124 מיליון ש"ח.

כאמור, הן הרווח הצפוי ממכירת לאומי קארד והן הרווח ממכירת אבגול יקבלו ביטוי ברבעונים הבאים.

כן יצויין כי במהלך חודש מאי 2018 הושלמה העסקה למכירת 15% מ-BLUSA, חברה שהייתה עד לאותו מועד בבעלותו המלאה של הבנק והמרכזת את פעילות הקבוצה בארצות הברית. התמורה ששולמה עבור המניות שנמכרו הסתכמה לסך של כ-141 מיליון דולר. הרווח מהעסקה נזקף ישירות להון ולא קיבל ביטוי ברווח והפסד.

להלן ניתוח התוצאות לתקופה המדווחת:

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות (להלן - "הרווח הנקי") במחצית הראשונה של שנת 2018 (להלן - "התקופה המדווחת") הסתכם לסך של כ-1,633 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-1,498 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי ברבעון השני של 2018 הסתכם ב-903 מיליון ש"ח לעומת 876 מיליון ש"ח ברבעון השני אשתקד.

התשואה להון בתקופה המדווחת עמדה על שיעור של כ-9.9% בהשוואה לכ-9.6% במחצית הראשונה אשתקד. התשואה להון לרבעון השני 2018 עמדה על שיעור של כ-11.1% בהשוואה לכ-11.3% ברבעון השני אשתקד.

יחס הון עצמי רוכד 1 לרכיבי סיכון עמד ליום 30 ביוני 2018 על שיעור של 11.17%. לפרטים נוספים ראה [ביאור 9](#).

ביום 13 באוגוסט 2018 אישר דירקטוריון הבנק חלוקת דיבידנד בגובה של 40% מהרווח הנקי של הרבעון השני של שנת 2018. סכום הדיבידנד שאושר לרבעון הסתכם לסך של כ-361 מיליון ש"ח. הדיבידנד המצטבר למחצית הראשונה של השנה הסתכם בכ-653 מיליון ש"ח.

יצוין כי בהתאם לתוכנית רכישה עצמית של מניות הבנק שאושרה בחודש מרס 2018 בהיקף של עד 700 מיליון ש"ח, רכש הבנק עד למועד אישור הדוחות הכספיים מניות בהיקף של 303 מיליון ש"ח. ערב פרסום דוח זה התקשר הבנק עם חבר הבורסה החיצוני במסגרתו יועבר לחבר הבורסה סך נוסף של 397 מיליון ש"ח לצורך המשך ביצוע הרכישה העצמית. לפרטים נוספים ראה פרק [הון והלימות הון](#).

הדיבידנד שאושר מתחילת 2018 והרכישות העצמיות שבוצעו מתחילת 2018 הסתכמו לסך של כ-956 מיליון ש"ח.

הכנסות הריבית נטו במחצית הראשונה של שנת 2018 עלו בכ-382 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של כ-9.5% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות הריבית נטו נובע מעליה בפערי הריבית, מגידול ביתרה הממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות בכנקים ומפירעון איגרות חוב ושטרי הון. הגידול גם הושפע מכך שעליית המדד למחצית הראשונה של השנה הייתה בשיעור של כ-0.9% בהשוואה לשיעור של כ-0.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי למחצית הראשונה של שנת 2018 משקפות שיעור הוצאה של כ-0.09% מהאשראי לציבור נטו לעומת שיעור הוצאה של כ-0.11% בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההוצאה להפסדי אשראי ברבעון השני של השנה היה נמוך מאפע (הכנסות בסך של כ-14 מיליון ש"ח).

הכנסות מימון שאינן מריבית במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו לסך של כ-140 מיליון ש"ח בהשוואה לסך 452 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הירידה מקורה בהשפעת הפיחות בשער החליפין של השקל מול הדולר והליש"ט ובהשפעת מכשירים נגזרים.

העמלות התפעוליות עלו במחצית הראשונה של שנת 2018 בכ-62 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בין היתר, לאור גידול במחזורי הפעילות בכרטיסי אשראי.

ההוצאות התפעוליות עלו במחצית הראשונה של שנת 2018 בכ-81 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול מקורו בהוצאות השכר שגדלו בסך של כ-57 מיליון ש"ח על רקע מענק התשואה בשל התשואה הגבוהה במחצית הראשונה של השנה ועל רקע מענק הירתמות לשינויים המבניים בבנק.

הוצאות המס במחצית הראשונה של שנת 2018 הסתכמו לסך של כ-783 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-844 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהוצאות המס בין התקופות נובע בעיקר מירידת שיעור המס הסטטוטורי בין התקופות, מהכרה בנכס מס לאור מכירת מניות בחברה בת ומהפרשי שער חיוביים בגין השקעות בחו"ל, אשר אינם מהווים חלק מבסיס ההכנסה למס. לעומת הפרשי שער שליליים בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הבסיסי הנקי למניה המיוחס לבעלי המניות בתקופה המדווחת הסתכם לכ-1.07 ש"ח לעומת 0.98 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יצויין כי החל מרבעון ראשון 2018 מסווגת ההשקעה בלאומי קארד כקבוצת מימוש המוחזקת למכירה. אי לכך יתרות הנכסים וההתחייבויות של לאומי קארד החל מהמאזן ליום 31 במרס 2018 סווגו בנפרד, ללא סיווג של מספרי השוואה.

למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16](#).

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

הלך השינוי ברווח הנקי ברבעון שני של 2018 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2017	2018	
השינוי	במיליוני ש"ח			
באחוזים				
				הכנסות ריבית, נטו
11.5	249	2,165	2,414	
-	(56)	42	(14)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(4.2)	(51)	1,220	1,169	הכנסות שאינן מריבית
6.6	133	2,020	2,153	הוצאות תפעוליות ואחרות
9.1	121	1,323	1,444	רווח לפני מיסים
14.3	65	456	521	הפרשה למס
6.5	56	867	923	רווח לאחר מס
(86.7)	(13)	15	2	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות
-	(16)	(6)	(22)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
3.1	27	876	903	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
		11.3	11.1	תשואה להון (באחוזים)
		0.57	0.59	רווח בסיסי למניה (ש"ח)

הלך השינוי ברווח הנקי במחצית הראשונה של 2018 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2017	2018	
השינוי	במיליוני ש"ח			
באחוזים				
				הכנסות ריבית, נטו
9.5	382	4,038	4,420	
(18.9)	(27)	143	116	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(8.9)	(224)	2,507	2,283	הכנסות שאינן מריבית
2.0	81	4,070	4,151	הוצאות תפעוליות ואחרות
4.5	104	2,332	2,436	רווח לפני מיסים
(7.2)	(61)	844	783	הפרשה למס
11.1	165	1,488	1,653	רווח לאחר מס
(52.0)	(13)	25	12	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות
-	(17)	(15)	(32)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
9.0	135	1,498	1,633	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
		9.6	9.9	תשואה להון (באחוזים)
		0.98	1.07	רווח בסיסי למניה (ש"ח)

להלן התפתחות הרווח הנקי לפי רבעונים:

		2017			2018	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
1,873	2,165	1,918	2,090	2,006	2,414	הכנסות ריבית, נטו
101	42	3	26	130	(14)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,287	1,220	1,306	1,615	1,114	1,169	הכנסות שאינן מריבית
2,050	2,020	2,076	2,355	1,998	2,153	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,009	1,323	1,145	1,324	992	1,444	רווח לפני מיסים
388	456	376	472	262	521	הפרשה למס
621	867	769	852	730	923	רווח לאחר מס
10	15	60	7	10	2	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות
(9)	(6)	(9)	(5)	(10)	(22)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
622	876	820	854	730	903	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
8.1	11.3	10.3	10.8	9.0	11.1	תשואה להון (באחוזים)
0.41	0.57	0.54	0.57	0.48	0.59	רווח בסיסי למניה (ש"ח)

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות הריבית, נטו של קבוצת לאומי הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-4,420 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,038 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.5%.

הגידול בהכנסות הריבית, נטו נובע מעליה בפערי הריבית, מגידול ביתרה הממוצעת של אשראי לציבור ופיקדונות בבנקים ומפירעון איגרות חוב ושטרי הון. בנוסף, התוצאות במחצית הראשונה של השנה הושפעו לטובה מהמדד בסך 208 מיליון ש"ח לעומת השפעה חיובית של כ-140 מיליון ש"ח במחצית המקבילה אשתקד.

ברבעון שני של השנה הסתכמו הכנסות ריבית נטו בסך 2,414 מיליון ש"ח לעומת 2,165 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.5%. הגידול נובע, בין היתר, מהשפעה חיובית של המדד ברבעון השני של השנה של כ-282 מיליון ש"ח בהשוואה להשפעה חיובית של 192 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

היחס של הכנסות ריבית, נטו לבין ביתרה הממוצעת של נכסים נושאי ריבית (התשואה נטו על נכסים נושאי ריבית) בשישה החודשים הראשונים של השנה הינו 2.20% לעומת 2.07% בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית הכולל בתקופה המדווחת הינו 1.96% לעומת פער של 1.84% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים על פערי הריבית בחלוקה למגזרים:

במגזר הממדי פער הריבית בתקופה המדווחת עמד על שיעור של 1.27% לעומת 1.03% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר המט"ח פער הריבית 0.78% לעומת 1.12% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר השקלי הלא צמוד פער הריבית 2.17% לעומת 2.08% בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להכנסות והוצאות ריבית ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

הוצאות בגין הפסדי אשראי

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2017	2018	
השינוי				
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
44.0	(44)	(100)	(144)	הכנסה פרטנית בגין הפסדי אשראי
7.0	17	243	260	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
(18.9)	(27)	143	116	סך כל ההוצאה בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים:				
		(0.07)	(0.10)	שיעור ההכנסה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו ^(א)
		0.18	0.19	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו ^(א)
		0.11	0.09	שיעור ההוצאה הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו ^(א)

		2017		2018		
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
(62)	(38)	(133)	(127)	(75)	(69)	הכנסה פרטנית בגין הפסדי אשראי
163	80	136	153	205	55	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
101	42	3	26	130	(14)	סך כל ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים:						
(0.10)	(0.06)	(0.20)	(0.19)	(0.11)	(0.10)	שיעור ההכנסה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו ^(א)
0.25	0.12	0.20	0.23	0.30	0.08	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו ^(א)
0.15	0.06	-	0.04	0.19	(0.02)	שיעור ההוצאה הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו ^(א)

(א) כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה. למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 1.16](#).

למידע נוסף בנוגע להוצאות הפסדי אשראי ראה [ביאור 6 וביאור 13](#).

הכנסות שאינן מריבית

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2017	2018	
השינוי				
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
(69.0)	(312)	452	140	הכנסות מימון שאינן מריבית
3.1	62	2,025	2,087	עמלות
86.7	26	30	56	הכנסות אחרות
(8.9)	(224)	2,507	2,283	סך הכל

		2017			2018	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
הכנסות מימון שאינן מריבית	255	197	222	245	51	89
עמלות	1,018	1,007	1,043	1,070	1,045	1,042
הכנסות אחרות	14	16	41	300	18	38
סך הכל	1,287	1,220	1,306	1,615	1,114	1,169

משקל ההכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות (קרי, הכנסות מריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית) במחצית הראשונה של השנה עמד על שיעור של 34.1% לעומת 38.3% בתקופה המקבילה אשתקד ו-40.3% בכל שנת 2017.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית:

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	השני	2017	2018
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
הכנסות בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו	(96.5)	511	18
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	(60.0)	35	14
רווחים מהשקעות במניות כולל דיבידנדים	(58.0)	88	37
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)	+	(182)	71
סך הכל	(69.0)	452	140

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים בעיקר השפעת הפרשי שער.

		2017			2018	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו	390	121	4	264	(43)	61
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	5	30	47	33	25	(11)
רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות כולל דיבידנדים	46	42	15	(42)	(1)	38
רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו	-	-	9	-	-	-
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)	(186)	4	147	(10)	70	1
סך הכל	255	197	222	245	51	89

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער.

להלן פירוט העמלות:

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
השינוי		2017	2018
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
1.4	5	349	354
0.6	2	332	334
4.6	24	520	544
2.2	2	91	93
8.2	12	147	159
12.4	20	161	181
(2.6)	(7)	268	261
2.5	4	157	161
3.1	62	2,025	2,087

הגידול בעמלות במחצית הראשונה של שנת 2018 בשיעור של כ-3.1% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, נובע, בין היתר, לאור גידול במחזורי הפעילות בכרטיסי אשראי.

		2017		2018	
רבועון ראשון	רבועון שני	רבועון שלישי	רבועון רביעי	רבועון ראשון	רבועון שני
במיליוני ש"ח					
178	171	170	182	179	175
169	163	170	173	168	166
255	265	277	278	268	276
49	42	44	48	46	47
73	74	78	82	80	79
84	77	83	94	94	87
135	133	140	133	131	130
75	82	81	80	79	82
1,018	1,007	1,043	1,070	1,045	1,042

להלן פירוט הכנסות האחרות:

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
השינוי		2017	2018
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
(52.6)	(10)	19	9
+	36	11	47
86.7	26	30	56

		2017			2018	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
7	12	11	11	3	6	רווחים מיעודה לפיצויים
7	4	30	289	15	32	הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד
14	16	41	300	18	38	סך הכל

הוצאות תפעוליות ואחרות

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
		2017	2018		
באחוזים	השינוי במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
2.5	57	2,236	2,293		משכורות והוצאות נלוות ^(א)
(16.4)	(56)	342	286		פחת והפחתות
2.0	10	491	501		הוצאות אחזקת בניינים וציוד
7.0	70	1,001	1,071		הוצאות אחרות ^(א)
2.0	81	4,070	4,151		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

		2017			2018	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
1,119	1,117	1,096	1,259	1,068	1,225	משכורות והוצאות נלוות ^(א)
183	159	155	149	160	126	פחת והפחתות
252	239	251	273	251	250	הוצאות אחזקת בניינים וציוד
496	505	574	674	519	552	הוצאות אחרות ^(א)
2,050	2,020	2,076	2,355	1,998	2,153	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

(א) סווג מחדש עקב יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסייה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, ראה [ביאור 3.3.1](#).

ההוצאות התפעוליות מהוות 61.9% מסך כל ההכנסות לעומת 62.2% בתקופה המקבילה אשתקד ו-63.1% בכל שנת 2017. סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהווה 1.85% מסך כל המאזן, לעומת 1.87% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 1.89% בכל שנת 2017.

הוצאות שכר

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
		2017	2018
השינוי		במיליוני ש"ח	
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
1.8	38	2,077	2,115
11.9	19	159	178
2.5	57	2,236	2,293

(א) במחצית ראשונה 2017 הוצג בשורה נפרדת סך של 43 מיליון ש"ח כמענקים שאינם במהלך העסקים הרגיל. במחצית ראשונה 2018 נזקף מענק הירחמות לשינויים המבניים בבנק בסכום העולה על הסך האמור. אי לכך, הן המענק בסך 43 מיליון ש"ח במחצית ראשונה 2017 והן המענק לשינויים מבניים נכללו בשורת השכר ולא מוצגים כמענקים שאינם במהלך העסקים הרגיל.

(ב) סווג מחדש עקב יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, ראה [ביאור 3.2.1](#), סך ההשפעה למחצית ראשונה 2017 הינה 331 מיליון ש"ח.

העליה בהוצאות השכר הינה בעיקר על רקע מענק התשואה בשל התשואה הגבוהה במחצית הראשונה של השנה ועל רקע מענק הירחמות לשינויים המבניים בבנק הגבוהים מהמענקים שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

		2017		2018	
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון שני
		במיליוני ש"ח			
		1,044	1,033	983	1,132
		75	84	85	93
		1,119	1,117	1,068	1,225

(א) ברבעון ראשון 2017 הוצג בשורה נפרדת סך של 43 מיליון ש"ח כמענקים שאינם במהלך העסקים הרגיל. ברבעון שני 2018 נזקף מענק הירחמות לשינויים המבניים בבנק בסכום העולה על הסך האמור. אי לכך, הן המענק בסך 43 מיליון ש"ח ברבעון ראשון 2017 והן המענק לשינויים מבניים נכללו בשורת השכר ולא מוצגים כמענקים שאינם במהלך העסקים הרגיל.

(ב) סווג מחדש עקב יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, ראה [ביאור 3.2.1](#), סך ההשפעה לרבעון ראשון 2017 הינה 172 מיליון ש"ח, לרבעון שני 2017 - 159 מיליון ש"ח, לרבעון שלישי 2017 - 168 מיליון ש"ח ולרבעון רביעי 2017 - 182 מיליון ש"ח.

בנוסף להוצאות השכר כמפורט מעלה, הוצאות הפחת, אחזקת בניינים ואחרות הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 1,858 מיליון ש"ח לעומת 1,834 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 1.3%.

הוצאות מס

ההפרשה למס על הרווח של קבוצת לאומי הסתכמה בתקופה המדווחת ב-783 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-844 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה למס בתקופה המדווחת הינו כ-32.1% מהרווח לפני מס לעומת כ-36.2% בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-4.1 נקודות האחוז. הקיטון בשיעור המס בין התקופות נובע בעיקר מירידת שיעור המס הסטטוטורי בין התקופות, מהכרה בנכס מס לאור מכירת מניות בחברה בת ומהפרשי שער חייביים בגין השקעות בחו"ל, אשר אינם מהווים חלק מבסיס ההכנסה למס, לעומת הפרשי שער שליליים בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל:

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(2,026)	(4)	(2,030)	(1,837)	10	(128)	(75)
(496)	-	(496)	(417)	1	(64)	(16)
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)
(3,023)	(4)	(3,027)	(2,800)	13	(178)	(62)
616	6	622	694	5	47	(124)
31	(44)	(13)	-	-	(13)	-
(2,376)	(42)	(2,418)	(2,106)	18	(144)	(186)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)
(210)	-	(210)	(85)	(7)	(113)	(5)
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)
(3,051)	(4)	(3,055)	(2,950)	15	(195)	75
644	6	650	844	3	64	(261)
31	(44)	(13)	-	-	(13)	-
(2,376)	(42)	(2,418)	(2,106)	18	(144)	(186)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ⁽³⁾	התאמות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)
(739)	-	(739)	(784)	(3)	(116)	161
(3,051)	(4)	(3,055)	(2,950)	15	(195)	75

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי.
 (ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ג) ההתאמות בגין הטבות לעובדים בשנת 2017 כוללות את עלות תכנית הפרישה מראון שפורסמה בחודש יולי 2017.

המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-30 ביוני 2018 ב-450.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-450.8 מיליארד ש"ח בסוף 2017 - קיטון של 0.1%, ובהשוואה ליוני 2017 גידול של 3.1%.

ערך הנכסים הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ מסך מאזן הקבוצה הינו כ-95.2 מיליארד ש"ח, כ-21.1% מסך הנכסים. במחצית הראשונה של 2018 פוחת השקל ביחס לדולר של ארה"ב ב-5.3%, פוחת ביחס לאירו ב-2.5% ופוחת ביחס לליש"ט ב-2.7%. השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לעלייה בשיעור של כ-0.9% בסך כל המאזן של הקבוצה.

סך כל הנכסים בנייהול הקבוצה - סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי וניהול פיקדון, מסתכמים בכ-1,463 מיליארד ש"ח, בהשוואה לסך של כ-1,425 מיליארד ש"ח בסוף 2017.

1. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	השינוי	2017	2018	2017
	מדיצמבר 2017	2017	2018	מיוני 2017
	באחוזים	במיליוני ש"ח		
סך כל המאזן	3.1	450,838	450,448	
מזומנים ופיקדונות בבנקים	2.8	82,067	71,315	
ניירות ערך	4.6	77,299	82,113	
אשראי לציבור, נטו ^(א)	2.8	267,952	272,065	
בניינים וציוד	(7.3)	2,986	2,737	
פיקדונות הציבור	5.4	362,478	361,220	
פיקדונות מבנקים	(19.8)	5,156	3,473	
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	(24.1)	15,577	16,954	
הון המיוחס לבעלי המניות הבנק	6.6	33,167	34,679	

(א) לרבות האשראי של לאומי קארד אשר החל מיום 31 במרס 2018 מסווג כנכס מוחזק למכירה. למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16](#).

2. להלן התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	השינוי	2017	2018	2017
	מדיצמבר 2017	2017	2018	מיוני 2017
	באחוזים	במיליוני ש"ח		
אשראי תעודות, נטו	26.5	1,202	1,348	
ערבויות להבטחת אשראי, נטו	3.6	5,400	5,407	
ערבויות לרוכשי דירות, נטו	(1.8)	19,297	19,120	
ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו	3.5	15,702	15,754	
מכשירים נגזרים ^(א)	28.6	635,790	799,682	
אופציות מכל הסוגים	+	155,751	289,220	

(א) כולל עסקאות "פורוורד", חוזי החלפות פיננסיות, swaps, futures ונגזרי אשראי. למידע נוסף ראה [ביאור 11](#).

3. להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים של הלקוחות בקבוצת לאומי:

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	השני	2017	2018	2018
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
תיקי ניירות ערך ^(א)	2.9	19,741	692,085	711,826
נכסים בגינם ניתנים שירותי תפעול: ^{(א)(ב)(ג)}				
קרנות נאמנות	(8.0)	(4,123)	51,425	47,302
קופות גמל ופנסיה	13.7	16,297	118,564	134,861
קרנות השתלמות	5.6	6,303	112,356	118,659

- (א) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי הניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.
 (ב) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.
 (ג) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שרותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

האשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור נטו בקבוצת לאומי, לרבות יתרת אשראי של לאומי קארד, אשר החל מיום 31 במרס 2018 מסווג כנכס מוחזק למכירה, הסתכם ב-30 ביוני 2018 לסך של כ-272.1 מיליארד ש"ח לעומת 268.0 מיליארד ש"ח בסוף 2017, גידול בשיעור של 1.5% בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2017.

יצוין כי השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לעלייה בשיעור של 0.6% בסך האשראי לציבור לרבות יתרת אשראי של לאומי קארד המסווג כנכס מוחזק למכירה.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה בניירות ערך של חברות המסתכמים ב-30 ביוני 2018 ב-15,716 מיליון ש"ח בהשוואה ל-13,241 מיליון ש"ח בסוף 2017, והמגלמים גם כן סיכוני אשראי.

להלן התפתחות האשראי לציבור, לאחר הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים:

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	השני	2017	2018	2018
שינוי ללא השפעת הפרשי שער	באחוזים		במיליוני ש"ח	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	1.8	1,386	77,506	78,892
אנשים פרטיים - אחר	(5.6)	(2,076)	38,160	36,084
בינוי ונדל"ן	4.9	3,032	52,514	55,546
מסחרי	3.9	1,252	26,762	28,014
תעשייה	0.8	479	19,097	19,576
אחר	(0.5)	40	53,913	53,953
סך הכל	0.9	4,113	267,952	272,065
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(א)			-	7,893
סך הכל			267,952	264,172

(א) למידע בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 1.16](#).

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק [סיכוני אשראי](#).

סיכון אשראי בעייתי

להלן סיכון אשראי בעייתי לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות:

31 בדצמבר		30 ביוני		2018		2017	
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני ^(ב)	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני
במיליוני ש"ח							
2,891	100	2,791	2,248	69	2,179	776	49
3,405	876	2,529	3,333	696	2,637	-	-
7,072	1,025	6,047	5,715	783	4,932	-	-

31 בדצמבר		30 ביוני		2018		2017	
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני ^(ב)	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני
במיליוני ש"ח							
6,772		5,757				1,639	
-		(395)				-	
8,411		7,109				1,339	
7,072		5,715				-	

(א) למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 16](#).

(ב) סוג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

למידע נוסף בנוגע לאשראי בעייתי ראה פרק [סיכונים אשראי וביאור 13](#).

סיווג מחדש של יתרות אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור) ואשראי לעסקים קטנים

יצוין כי, בהמשך להטמעת מערכת ייעודית לטיפול בחובות בעייתיים, כוצע לאחזרה פיתוח לזיהוי ממוכן טוב יותר של חובות שאורגנו מחדש חלק חובות תקינים או בעייתיים, ובעקבותיו עדכן הבנק את סכום החובות שאורגנו מחדש.

בעקבות האמור, במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים, סווגו מחדש יתרות אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור) ואשראי לעסקים קטנים, ליום 30 ביוני 2017 וליום 31 בדצמבר 2017 מחובות לא בעייתיים לחובות בעייתיים. בגין אשראי ברוטו לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור) סווג סך של 255 מיליון ש"ח וסך של 252 מיליון ש"ח, בהתאמה. בגין אשראי ברוטו לעסקים קטנים סווג סך של 225 מיליון ש"ח וסך של 221 מיליון ש"ח, בהתאמה.

סך הסיווג לחובות פגומים ברוטו בגין אשראי לאנשים פרטיים עמד על 224 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2017 (כ-178 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-46 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים) ועל סך של 215 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 (כ-176 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-39 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים). סך הסיווג לחובות פגומים ברוטו בגין אשראי לעסקים קטנים עמד על 254 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2017 (כ-161 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-93 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים) ועל סך של 237 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 (כ-157 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-80 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים). ראה גם [ביאור 6](#).

יצוין גם כי כתוצאה מכך, במהלך הרבעון הראשון של השנה עודכנה ההפרשה להפסדי אשראי. השפעת עדכון זה על התוצאות הכספיות למחצית הראשונה ולרבעון הראשון של השנה אינה מהותית.

ניירות ערך

השקעות הקבוצה בניירות ערך ב-30 ביוני 2018 הסתכמו ב-82.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-77.3 מיליארד ש"ח בסוף 2017, גידול של 6.2%.

ניירות הערך בקבוצה מסווגים לשלוש קטגוריות: ניירות ערך למסחר, ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון.

סיווג נייר ערך הנרכש על ידי הבנק לתיק ניירות ערך למסחר, לתיק ניירות ערך זמינים למכירה או לתיק ניירות ערך מוחזקים לפדיון מתבצע במועד רכישתו ונעשה בהתאם לכוונת הבנק לשימוש בנייר. ניירות שנרכשים לצורכי מסחר (או במטרה לגדר רכיבים אחרים של התיק למסחר) או לצורכי עשיית שוק מסווגים לתיק ניירות ערך למסחר, ניירות הנרכשים במסגרת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק מסווגים בתיק הזמין למכירה ואילו ניירות ערך הנרכשים על מנת להחזיקם עד לפדיונם מסווגים בתיק המוחזק לפדיון.

ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לדוח רווח והפסד. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת מוצג בסעיף נפרד בהון ברווח כולל אחר שנקרא "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בניכוי המס המתייחס. בכל מקרה שבו קיימת ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני ההפרש נזקף לרווח והפסד. ניירות ערך מוחזקים לפדיון מוצגים במאזן לפי עלות מופחתת.

להלן סיווג סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד:

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2018							
ניירות ערך מוחזקים לפדיון	ניירות ערך זמינים למכירה ^(א)	ניירות ערך מוחזקים לפדיון	ניירות ערך זמינים למכירה ^(א)	ניירות ערך מוחזקים לפדיון	ניירות ערך זמינים למכירה ^(א)	ניירות ערך מוחזקים לפדיון	ניירות ערך זמינים למכירה ^(א)	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
של ממשלת ישראל	813	38,818	5,121	44,752	35	36,633	3,204	39,872	
של ממשלות זרות	-	8,781	70	8,851	-	10,755	82	10,837	
של מוסדות פיננסיים בישראל	-	11	178	189	-	11	90	101	
של מוסדות פיננסיים זרים ^(ב)	-	10,137	252	10,389	-	9,653	142	9,795	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	1,074	9,016	285	10,375	353	8,529	268	9,150	
של אחרים בישראל	-	165	243	408	-	70	111	181	
של אחרים זרים	513	3,129	277	3,919	478	2,352	299	3,129	
מניות וקרנות נאמנות	-	3,227	3	3,230	-	2,927	1,307	4,234	
סך כל ניירות הערך^(ד)	2,400	73,284	6,429	82,113	866	70,930	5,503	77,299	

- (א) כולל רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך (296) מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר (31 בדצמבר 2017 - 146 מיליון ש"ח).
 (ב) כולל רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך (16) מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2017 - 9 מיליון ש"ח).
 (ג) מרבית אגרת החוב של מוסדות פיננסיים זרים הינם מסוג supranational או עם גיבוי מדינות.
 (ד) למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וכיאר 16 ז](#).

ליום 30 ביוני 2018 כ-89.2% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה וכ-7.8% כתיק למסחר. כ-3.9% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות הנסחרות בבורסה.

למידע בנוגע לשווי ניירות ערך לפי אופן המדידה ראה [כיאר 15 א](#).

התיק הזמין למכירה

1. במחצית הראשונה של 2018 היה קיטון ברווח כולל אחר בגין ניירות ערך זמינים למכירה בסך 396 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לקיטון בסך של 3 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בתקופה המקבילה אשתקד.

2. לרווח והפסד נזקפו רווחים נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 14 מיליון ש"ח בהשוואה לרווחים בסך 35 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ורווחים נטו ממכירת מניות זמינות למכירה בסך 19 מיליון ש"ח בהשוואה לרווחים בסך של 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה המצטברת נטו של התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה ליום 30 ביוני 2018 מסתכמת בסכום שלילי של 186 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), לעומת סכום חיובי של 75 מיליון ש"ח בסוף 2017. סכומים אלה מייצגים רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו לתאריכי הדוחות.

למידע בנוגע להתאמות לשווי הוגן של ניירות זמינים למכירה שנזקפו להון ראה [ביאור 5](#).

התיק למסחר

ב-30 ביוני 2018, בתיק למסחר יש כ-6.4 מיליארד ש"ח אגרות חוב, לעומת 4.2 מיליארד ש"ח אגרות חוב ב-31 בדצמבר 2017. נכון ל-30 ביוני 2018 התיק למסחר מהווה כ-7.8% מסך תיק הנוסטרו של הקבוצה לעומת 7.1% ב-31 בדצמבר 2017.

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו בדוח רווח והפסד הפסדים שמומשו וטרם מומשו בסך של 15 מיליון ש"ח לעומת הפסדים בסך 174 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להרכב התיק ראה [ביאור 5](#).

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

א. השקעות בניירות ערך מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

תיק ניירות ערך מגובי נכסים של הקבוצה (משכנתאות ושאינים משכנתאות), שכולו מדורג בדרוג השקעה (Investment Grade), מסתכם בכ-10.4 מיליארד ש"ח (כ-2.8 מיליארד דולר) ל-30 ביוני 2018 לעומת 9.2 מיליארד ש"ח בסוף 2017. מתוך התיק הנ"ל ל-30 ביוני 2018 כ-9.0 מיליארד ש"ח (כ-2.5 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון.

התיק הזמין למכירה של השקעות בניירות ערך מגובי נכסים בחו"ל ליום 30 ביוני 2018 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום של כ-7.1 מיליארד ש"ח. 97% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב (FNMA, FHLMC, GNMA) ומדורגות, נכון למועד הדוח, בדירוג AAA.

נכון ליום 30 ביוני 2018 הסתכמה ירידת הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-189 מיליון ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדרליים אמריקאים, מסתכם בכ-441 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-3.9 שנים בממוצע (מח"מ). בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות בסך של 2.0 מיליארד ש"ח, מתוכן אגרות חוב מסוג CLO בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-3.8 שנים בממוצע.

למידע נוסף בנוגע להשקעות באגרות חוב מגובות נכסים ראה [ביאור 5](#).

ב. השקעות בניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-30 ביוני 2018 כ-28.5 מיליארד ש"ח (7.8 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל. 27.0 מיליארד ש"ח (7.4 מיליארד דולר) מניירות הערך הללו מסווגים בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון. 99.1% מסך ניירות הערך הינם בדירוג השקעה והם כוללים בעיקר ניירות ערך של ממשלת ארה"ב, בנקים ומוסדות פיננסיים, אגרות חוב של חברות בדרוג השקעה והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל.

למידע נוסף בנוגע לחשיפה מוסדות פיננסיים זרים ראה פרק [סיכוני אש"א](#).

ליום 30 ביוני 2018 הסתכמה יתרת ירידת הערך המצטברת בהון העצמי בגין ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-173 מיליון ש"ח (שהם 114 מיליון ש"ח לאחר מס).

כאמור, בנוסף לתיק הזמין למכירה קיימים ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר ובתיק לפדיון. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של מדינות, בנקים ומוסדות פיננסיים. 91.7% מניירות הערך שבתיק למסחר הינם בדירוג השקעה (Investment Grade).

שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-30 ביוני 2018 הסתכם ב-0.6 מיליארד ש"ח (0.2 מיליארד דולר). ההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת, במידה שיש הפרש כזה, נזקף לרווח והפסד.

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-30 ביוני 2018 ב-42.7 מיליארד ש"ח, מזה סך של 42.1 מיליארד ש"ח באגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל בשקלים, והיתר אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-29.5% מההשקעות באגרות חוב חברות שהם כ-0.2 מיליארד ש"ח נכללו בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

תיק אגרות החוב של חברות, שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 0.2 מיליארד ש"ח כולל קרן הון חיוכית בסך של 5 מיליון ש"ח. כל אגרות החוב של החברות שבתיק למסחר רשומות למסחר וסחירות בבורסה.

השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 30 ביוני 2018 בכ-3,230 מיליון ש"ח, מזה מניות סחירות 2,243 מיליון ש"ח ושאינן סחירות 987 מיליון ש"ח. מסך כל ההשקעה 3,227 מיליון ש"ח מסווגים בתיק הזמין למכירה ו-3 מיליון ש"ח מסווגים בתיק למסחר.

ההון הנדרש בגין השקעות אלה עומד ליום 30 ביוני 2018 על סך של 444 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה [ביאור 5](#).

פיקדונות הציבור

פיקדונות הציבור בקבוצה הסתכמו ב-30 ביוני 2018 ב-361.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-362.5 מיליארד ש"ח בסוף 2017. קיטון בשיעור של 0.3% ובהשוואה ליוני 2017 גידול של 5.4%.

השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ הגדיל בשיעור של 1.4% את סך כל פיקדונות הציבור כך שבנטרול השפעת השינוי היה קיטון בפיקדונות הציבור בשיעור של 1.8%.

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבויות נדחים הסתכמו ב-30 ביוני 2018 ב-17.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-15.6 בסוף 2017, גידול בשיעור של 8.8% ובהשוואה ליוני 2017 קיטון של 24.1%.

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

ביום 25 במאי 2018 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מרשות לניירות ערך.

על פי דוח הצעת מדף מיום 19 ביוני 2018, הנפיק הבנק, בתאריך 21 ביוני 2018 סך של כ-1.29 מיליארד ש"ח אגרות חוב סדרה 179. אגרות החוב עומדות לפירעון בשני תשלומים שווים ביום 30 ביוני 2024 וביום 30 ביוני 2026. אגרות החוב צמודות למדד המחירים לצרכן, ונושאות ריבית שנתית בשיעור של 0.83% לשנה, אשר תשולם אחת לשנה ביום 30 ביוני של כל אחת מהשנים 2019 עד 2026 (כולל).

אגרות החוב סדרה 179 אינן מוכרות לצורך הון פיקוחי.

על פי דוח הצעת מדף מיום 5 ביולי 2018, הנפיק הבנק, בתאריך 8 ביולי 2018 סך של 613.8 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 401 וסך של 209.1 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 402.

כתבי התחייבות הנדחים סדרה 401 עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 31 ביולי 2028 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני ה-31 ביולי 2023 ולא לאחר ה-31 באוגוסט 2023. כתבי התחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 1.64% לשנה, עד ליום 31 ביולי 2023. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

כתבי התחייבות הנדחים סדרה 402 עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 31 ביולי 2033 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני ה-31 ביולי 2024 ולא לאחר ה-31 באוגוסט 2028. כתבי התחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן, נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 2.78% לשנה, עד ליום 31 ביולי 2028. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי התחייבות הנדחים למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה או על פי שער הרצפה שנקבע (10.9025 ש"ח למניה), כגבוה מביניהם.

כתבי התחייבות אלו (סדרות 401, 402) כשירים להכלל ברובד 2 החל ממועד ההנפקה.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-30 ביוני 2018 ב-34,679 מיליון ש"ח, לעומת 33,167 מיליון ש"ח בסוף 2017, גידול של 4.6%. העלייה נובעת בעיקר מהרווח הנקי לתקופה ומרווח כולל אחר לאור קיטון בהתאמות השליליות בגין הטבות לעובדים, כתוצאה מעליית ריבית ההיוון. העלייה קוזזה בחלקה על ידי חלוקת דיבידנד במהלך התקופה ורכישה עצמית של מניות הבנק.

הון זה מהווה בסיס לחישוב ההון הפיקוחי המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק בתוספת מכשירים הוניים והתאמות פיקוחיות כפי שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 של הפיקוח על הבנקים.

יחס הון למאזן ב-30 ביוני 2018 הגיע ל-7.7% בהשוואה ל-7.4% ב-31 בדצמבר 2017.

מבנה הלימות ההון

31 בדצמבר		30 ביוני	
2017		2018	
במיליון ש"ח			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
34,653	33,527	35,011	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
10,820	11,236	9,945	הון רובד 2, לאחר ניכויים
45,473	44,763	44,956	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון^(א)			
277,344	271,671	285,655	סיכון אשראי
4,464	6,308	5,481	סיכונים שוק
21,484	21,129	22,349	סיכון תפעולי
303,292	299,108	313,485	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.43%	11.21%	11.17%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.99%	14.97%	14.34%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

(א) למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וכיאר 1.16](#).

מבנה ההון הפיקוחי

במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים את ההוראות הסופיות ליישום באזל 3 בישראל, וזאת על ידי תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הוראות אלה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014 בכפוף להוראות המעבר שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים.

על פי הוראות אלו, רכיבי ההון בקבוצה לצורך חישוב הלימות ההון משויכים לשני רבדים:

1. הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף.

2. הון רובד 2.

סיכום הרבדים האלו מכונה "בסיס ההון לצורך הלימות ההון" או "ההון הפיקוחי" או "ההון הכולל".

הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מזכויות המיעוט (זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים.

בנוסף לאלו, נכללות התאמות להון עצמי רובד 1, אשר נובעות מיישום תוכניות התייעלות תפעולית וכן מאופן חישוב ריבית ההיוון שמשמשת לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים, כמפורט בהמשך.

הון רובד 1 נוסף, מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. בקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון ברובד זה.

הון רובד 2

הון רובד 2 כולל בעיקר מכשירי הון ויתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בכפוף לתקרה שנקבעה בהוראות.

לגבי מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 בתאריך 31 בדצמבר 2013 נקבעו הוראות מעבר ותקרת הכרה, כך שהסכום המוזכר בגינם בפועל הינו הנמוך מבין סכומם המופחת של המכשירים עצמם ותקרת הכרה המתבססת על יתרת מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 ביום 31 בדצמבר 2013 אשר מופחתת בתחילת כל שנה ב-10% עד ליום 1 בנואר 2022. בשנת 2018 תקרת ההכרה הינה 40%.

מכשירי הון המונפקים מתחילת שנת 2014 נדרשים לעמוד בקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. לצורך הכללתם בהון הקריטריונים העיקריים שעל המכשיר לכלול הינם: (1) מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה למניות רגילות או הפחתת המכשיר כאשר יחס הון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי יורד מ-5%; (2) סעיף הקובע שבהתרחש האירוע המכונן לאי-קיימות (וכמוגדר בנספח ה' להוראת ניהול בנקאי תקין 202), יומר המכשיר באופן מיידי למניות רגילות או יימחק.

תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחי שהונפקו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il בפרק אודות > מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

מגבלות על מבנה ההון

בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 נקבעו מגבלות על מבנה ההון.

למידע נוסף בדבר מבנה ההון הפיקוחי והמגבלות על מבנה ההון ראה [דוח הדיסקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#).

הלימות ההון

יחסי ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל:

לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 201 "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות", תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי בשיעור של 13.5%. זאת החל מיום 1 בינואר 2017. דרישה זו חלה על לאומי.

כמו כן, על פי תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 "מגבלות למתן הלוואות לדויר" התאגיד הבנקאי נדרש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ואת יעד ההון הכולל, בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדויר. השפעת דרישה זו לתקופת הדיווח עומדת על כ-0.25% ביחס ההון.

לאור זאת, דרישות ההון המינימליות שחלות על הבנק ליום 30 ביוני 2018 הינן 10.25% ליחס הון עצמי רובד 1 ו-13.75% ליחס ההון הכולל.

תכנון ההון ויעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי הבנק:

תכנון ההון בקבוצת לאומי משקף ראייה צופה פני עתיד של תיאבון ופרופיל הסיכון, האסטרטגיה העסקית והלימות ההון הנדרשת כתוצאה מכך. תכנון ההון מאושר על ידי ההנהלה ודיסקטוריון הבנק ולוקח בחשבון את הצמיחה בפעילות של מרכזי הרווח השונים בקבוצה וגורמים נוספים המשפיעים על עמידת הבנק בדרישות ההון, כגון: תחזיות רווח, שינויים ברווח כולל אחר, התאמות פיקוחיות, השפעת הוראות מעבר ושיעור הגידול בנכסי הסיכון. תחזית יחסי ההון נבחנת גם תחת מבחני רגישות ותרחישי קיצון שונים.

מדיניות הקבוצה שאושרה על ידי הדיסקטוריון, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף המזערי שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל ואשר לא תפחת משיעור ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך ה-ICAAP. בנוסף, הוגדרו יעדים שהקבוצה תרצה לעמוד בהם בעת אירוע תרחיש קיצון.

במסגרת הליך הסקירה הפיקוחי, הנחה הפיקוח על הבנקים על קביעת יעדי הון פנימיים אשר יהלמו את פרופיל הסיכון של הבנק. בהמשך לכך, דיסקטוריון הבנק אישר להגדיל את יעד ההון העצמי רובד 1 הפנימי של הבנק באופן שמיים 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.5%.

התאמות להון עצמי רובד 1:

מדידת ההתחייבות בגין זכויות עובדים

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנודתיות הרבה שמדידה מעין זו יוצרת בהון הפיקוחי של הבנק.

ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לענין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020 (כולל). שינוי השיטה ממתן באופן משמעותי את התנודתיות בהון הפיקוחי של הבנק הנובעת משינויים בריבית להיוון.

למידע נוסף בנוגע למתודולוגית ההיוון ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים](#).

הקלה בגין תוכניות התייעלות תפעולית

בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". על פי מכתב זה, תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו, יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית על יחסי ההון ויחס המינוף על פני חמש שנים בקו ישר.

ביוני 2016 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות שעלותה הסתכמה בכ-438 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 30 ביוני 2018 מיוחסים להון הפיקוחי 40% מעלויות תכנית זו.

ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב נוסף בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן". המכתב האריך את תוקף ההקלה בגין התייעלות בכח אדם עד לסוף יוני 2018. ביולי 2017, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות נוספת שעלותה הסתכמה בכ-204 מיליון ש"ח (לאחר מס). נכון ליום 30 ביוני 2018 מיוחסים להון הפיקוחי 20% מעלויות תכנית זו.

שינויים רגולטוריים ונוספים במדידת דרישות ההון

התפתחויות בהוראות ועדת באזל לפיקוח על הבנקים בנוגע למדידת הלימות ההון

במהלך חודש דצמבר 2017 סיימה ועדת באזל לפיקוח על הבנקים את עבודתה לעדכון המסגרת הכוללת להלימות ההון. במסגרת העדכונים, אשר לעתים מקבלים את המונח "באזל 4", נקבעו עדכונים משמעותיים בנוגע לאופן החישוב של נכסי סיכון שבגינם נדרש לחשב את דרישות ההון בנדבך הראשון. בין היתר, נקבעו שינויים באופן החישוב של דרישות ההון על פי הגישה הסטנדרטית לסיכון אשראי, נקבעה גישה סטנדרטית אחידה לגבי הסיכון התפעולי וכן נקבעו שינויים במסגרת מדידת סיכוני השוק. על פי הוראות ועדת באזל, שינויים אלה אמורים להיכנס לתוקף באופן מדורג החל מה-1 בינואר 2022 ועד 1 בינואר 2027. בשלב זה, לא ידוע באיזה אופן ומתי יאומצו הוראות אלה על ידי הפיקוח על הבנקים בישראל.

חוזרים לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות החוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (חוק שטרם)

במהלך חודש יולי 2018 פרסם בנק ישראל חוזרים לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתן להקל על חברות כרטיסי האשראי ביום שלאחר היפרדותן מהבנקים. בין היתר, תיקון בהקשר לכך שבנקים ישקללו אשראי שניתן לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים.

למידע נוסף בנוגע לעיקרי התיקונים המוצעים בטייטה ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית](#).

טייטה לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 332 בנושא רכישה עצמית על ידי תאגידי בנקאיים

ביום 16 ביולי 2018 פרסם בנק ישראל להערות הציבור טייטה לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 332 בנושא רכישה עצמית על ידי תאגידי בנקאיים. הטייטה מבטלת את האיסור על רכישה עצמית ומאפשרת לתאגידי בנקאיים לבצע רכישה של מניותיהם בכפוף לתנאים מסוימים. בנוסף, כוללת הטייטה עדכון של המגבלות החלות על מתן מימון בביטחון ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי.

מכירת 15% מ-BLC

ביום 22 במאי 2018, הושלמה העסקה להכנסת שותפים אסטרטגיים ל-BLUSA. בהתאם לתנאי ההסכם, רכשו כל אחד מהשותפים 7.5% מהון המניות של Bank Leumi Corporation, תאגיד אמריקאי באמצעותו מחזיק הבנק את השליטה ב-BLUSA. בהתאם לתנאי ההסכם, התמורה ששולמה עבור המניות שנמכרו הינה כ-141 מיליון דולר. העסקה טופלה כעסקה הונית והפער בין התמורה לחלק המיעוט בהון נזקף ישירות להון.

למידע נוסף ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות, Bank Leumi USA](#).

מכירת חברת לאומי קארד בע"מ

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017, הבנק נדרש למכור את החזקותיו בחברת לאומי קארד בע"מ עד ליום 1 בפברואר 2020. ביום 28 ביולי 2018 נחתם הסכם בין הבנק ועזריאלי ("המוכרים") לבין Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD), תאגיד בשליטת קרן ההשקעות Warburg Pincus, למכירת מלוא החזקות המוכרים בלאומי קארד. ההסכם כולל מספר תנאים מתלים ובכללם קבלת האישרורים הרגולטוריים הנדרשים על פי דין.

למידע נוסף ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות, לאומי קארד וכיאר 16](#).

להלן ניתוח רגישות לגורמים העיקריים המשפיעים על הלימות ההון של קבוצת לאומי:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון של לאומי מסתכמים לסוף יוני 2018 בכ-313.5 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1% בנכסי הסיכון (כ-3 מיליארד ש"ח), יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 ב-0.11% ואת יחס ההון הכולל ב-0.14%.
- רווח שייצבר או שינוי בקרן ההון - הון עצמי רוברד 1 של לאומי לסוף יוני 2018 מסתכם בכ-35.0 מיליארד ש"ח. ההון הכולל מסתכם בכ-45.0 מיליארד ש"ח. כל צבירת רווח נקי ו/או תנועה חיובית בקרן ההון בהיקף של 1 מיליארד ש"ח, תשפר את יחס הון עצמי רוברד 1 ואת יחס ההון הכולל ב-0.32%.
- התייבוביות בדבר זכויות עובדים - ההתייבוביות האקטוארית לעובדים מהונת על פי ממוצע נע של שמונה רבעונים של תשואות השוק המושפעות מעקום אג"ח ממשלת ישראל ומרווח אג"ח קונצרני AA בארה"ב. שינוי של 0.1% לאורך עקום הריבית להיוון, בהנחה שהעקום עולה ויורד בצורה אחידה, משמעותה השפעה מצטברת של 0.07% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל. מזה על פי חישוב ממוצע נע לשמונה רבעונים, עליה של כ-0.01% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל, לרבעון השוטף.

המידע הנ"ל לגבי הלימות ההון וניהולה מתייחס לפעולות עתידיות של הבנק, והוא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 29 במרס 2017 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות חלוקת דיבידנד, החל ממועד פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2017. בהתאם למדיניות זו, הבנק יחלק מדי רבעון, דיבידנד בגובה 20% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד.

ביום 20 בנובמבר 2017 אישר דירקטוריון הבנק שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד לפיו מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 40% מהרווח הנקי של הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת, בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

בהתאם למדיניות המעודכנת, ביום 13 באוגוסט 2018, אישר הדירקטוריון בגין הרבעון השני של שנת 2018 דיבידנד בגובה של 40% מהרווח הנקי של הרבעון. סכום הדיבידנד שאושר הסתכם לסך של כ-364 מיליון ש"ח, המהווה 23.92% לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדירקטוריון קבע את יום 28 באוגוסט 2018 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 6 בספטמבר 2018 כיום התשלום. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב רכישה עצמית של מניות הבנק.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה באגורות	דיבידנד ששולם במזומן במיליוני ש"ח
25 במאי 2017	22 ביוני 2017	8.17	124
15 באוגוסט 2017	11 בספטמבר 2017	11.50	175
21 בנובמבר 2017	21 בדצמבר 2017	21.51	328
6 במרס 2018	28 במרס 2018	¹ 22.41	342
24 במאי 2018	19 ביוני 2018	² 19.18	292

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

בהמשך לאמור בדוח לרבעון הראשון לשנת 2018 בדבר היערכות הבנק לביצוע רכישה עצמית בהיקף של עד 700 מיליון ש"ח לרבות על פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות ערך (עמדה משפטית מספר 8-199), והתקשרות עם חבר בורסה חיצוני לבנק אליו הועבר בשלב ראשון סך של כ-350 מיליון ש"ח לצורך ביצוע הרכישה העצמית, עד למועד פרסום דוח זה רכש הבנק (באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי עמו התקשר) כ-13,667,294 מניות בהיקף של כ-303 מיליון ש"ח מכוח התכנית האמורה, ושלב זה הסתיים.

ערב פרסום דוח זה התקשר הבנק עם חבר הבורסה החיצוני בשלב נוסף ליישום תכנית רכישה עצמית אף הוא על פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות ערך כאמור לעיל, במסגרתו יועבר לחבר הבורסה סך של כ-397 מיליון ש"ח לצורך ביצוע הרכישה העצמית, כאשר המועד המתוכנן להתחלת ביצוע חלק זה מתוך ההיקף הכולל של הרכישה העצמית הינו יום 15 באוגוסט 2018 והוא יהיה בתוקף עד לקרות אחד האירועים הבאים, המוקדם מביניהם: (א) יום 31 במרס 2019; (ב) עם השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף כאמור; (ג) קיומה של מניעה חוקית להמשך קיומו של ההסכם עם חבר הבורסה; (ד) הודעת הבנק כי חדל להתקיים התנאי באישור בנק ישראל לתכנית הרכישה בדבר דרישות הלימות ההון של הבנק.

למידע נוסף ראה [ביאור 9ב](#).

¹ בהמשך לדיווח המידי מיום 6 במרס 2018 עודכן סכום הדיבידנד למניה עקב הבשלת יחידות PSU והנפקת 497,781 מניות רגילות חדשות.
² בהמשך לדיווח המשלים מיום 4 ביוני 2018.

מגזרי פעילות - גישת הנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

למידע נוסף בדבר קווי עסקים בגישת הנהלה ראה פרק [מגזרי פעילות בדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018											
במיליוני ש"ח											
סך הכל	חברות בנות בחו"ל ^(א)	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	בנק
											קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית
2,414	282	101	-	393	128	144	286	1,080	229	334	517
1,169	46	286	22	120	79	53	105	458	1	122	335
3,583	328	387	22	513	207	197	391	1,538	230	456	852
(14)	(12)	19	(2)	(10)	(6)	(48)	(46)	91	3	65	23
2,153	223	219	227	94	34	85	189	1,082	72	285	725
1,444	117	149	(203)	429	179	160	248	365	155	106	104
521	31	28	(4)	142	61	54	85	124	53	36	35
903	82	105	(199)	287	118	106	163	241	102	70	69

(א) בניכוי יתרות בין חברתיות בסך 34 מיליון ש"ח.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017											
במיליוני ש"ח											
סך הכל	חברות בנות בחו"ל ^(א)	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	בנק
											קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית
2,165	244	68	2	320	112	143	248	1,028	211	326	491
1,220	85	309	24	120	81	50	104	447	3	119	325
3,385	329	377	26	440	193	193	352	1,475	214	445	816
42	16	14	-	(1)	(50)	(58)	5	116	(9)	66	59
2,020	202	257	198	79	30	68	169	1,017	69	242	706
1,323	111	106	(172)	362	213	183	178	342	154	137	51
456	28	25	(42)	125	74	64	62	120	54	48	18
876	83	91	(130)	236	139	119	116	222	100	89	33

(א) בתוספת יתרות בין חברתיות בסך 15 מיליון ש"ח.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שווקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל ^(א)	סך הכל	בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	
												סך הכל	סך הכל
1,002	667	448	2,117	558	285	251	469	-	193	547	4,420	הכנסות ריבית נטו	
674	249	2	925	206	107	155	82	61	564	183	2,283	הכנסות שאינן מריבית	
1,676	916	450	3,042	764	392	406	551	61	757	730	6,703	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי	
107	113	9	229	(11)	(66)	(78)	3	(7)	48	(2)	116	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	
1,396	542	136	2,074	363	147	63	165	452	456	431	4,151	רווח (הפסד) לפני מס	
173	261	305	739	412	311	421	383	(384)	253	301	2,436	הוצאות מס (הטבה)	
59	89	104	252	141	106	144	132	(104)	54	58	783	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	
114	172	201	487	271	205	277	253	(280)	181	239	1,633		

יתרות ליום 30 ביוני 2018

29,889	26,852	80,066	136,807	37,244	33,654	22,323	3,200	5,624	615 ^(א)	24,705	264,172	אשראי לציבור, נטו
154,617	35,823	-	190,440	46,127	19,978	5,415	74,073	186	- ^(א)	25,001	361,220	פיקדונות הציבור
175,814	19,328	-	195,142	23,153	19,476	1,199	453,460	23,777	278,575	17,866	1,012,648	נכסים בניהול

(א) בתוספת יתרות בין חברתיות בסך 48 מיליון ש"ח.
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שווקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל ^(א)	סך הכל	בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	
												סך הכל	סך הכל
945	640	412	1,997	483	284	220	437	-	129	488	4,038	הכנסות ריבית נטו	
655	242	1	898	206	109	165	374	60	602	93	2,507	הכנסות שאינן מריבית	
1,600	882	413	2,895	689	393	385	811	60	731	581	6,545	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי	
83	133	(7)	209	9	(65)	(35)	(16)	(9)	31	19	143	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	
1,449	492	143	2,084	340	135	64	152	405	489	401	4,070	רווח (הפסד) לפני מס	
68	257	277	602	340	323	356	675	(336)	211	161	2,332	הוצאות מס (הטבה)	
24	90	97	211	119	113	124	238	(71)	54	56	844	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	
44	167	180	391	221	210	232	437	(265)	167	105	1,498		

יתרות ליום 30 ביוני 2017

31,236	27,161	78,872	137,269	34,978	32,431	19,550	4,294	5,564	8,220	22,228	264,534	אשראי לציבור, נטו
154,834	34,786	-	189,620	41,234	19,704	5,393	62,337	70	70	24,338	342,766	פיקדונות הציבור
167,600	17,460	-	185,060	24,682	20,414	1,400	387,811	26,206	235,885	18,639	900,097	נכסים בניהול

(א) בניכוי יתרות בין חברתיות בסך 28 מיליון ש"ח.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

במיליוני ש"ח

סך הכל	חברות בנות בחו"ל ^(א)	חברות בנות בארץ	בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	פרטית	
8,046	992	292	-	632	461	581	1,014	4,074	843	1,308	1,923	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו
5,428	275	1,175	390	812	325	227	407	1,817	5	492	1,320	הכנסות שאינן מריבית
13,474	1,267	1,467	390	1,444	786	808	1,421	5,891	848	1,800	3,243	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
172	54	75	(25)	(13)	(316)	(72)	26	443	13	273	157	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות רווח (הפסד) לפני מס
8,501	832	1,022	864	306	132	280	725	4,340	296	1,060	2,984	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
4,801	381	370	(449)	1,151	970	600	670	1,108	539	467	102	הוצאות מס (הטבה) רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
1,692	149	89	(123)	404	340	210	235	388	189	163	36	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
3,172	232	341	(326)	750	630	390	435	720	350	304	66	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי

יתרות ליום 31 בדצמבר 2017

267,952	23,204	8,773	5,712	4,437	20,684	33,152	35,712	136,278	78,626	27,438	30,214	אשראי לציבור, נטו
362,478	25,300	65	93	76,065	6,425	21,614	43,484	189,432	-	35,369	154,063	פיקדונות הציבור
974,430	19,282	260,155	22,448	432,806	1,293	21,228	24,432	192,786	-	19,750	173,036	נכסים בניהול

(א) בתוספת יתרות בין חברתיות בסך 30 מיליון ש"ח.

מגזרי פעילות פיקוחיים

לנבי תיאור מגזרי הפעילות העיקריים ראה פרק [מגזרי פעילות פיקוחיים בדוחות הכספיים לשנת 2017](#).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
2,414	273	-	339	32	321	194	535	34	686	הכנסות ריבית נטו
1,169	90	33	134	47	153	85	205	40	382	הכנסות שאינן מריבית
3,583	363	33	473	79	474	279	740	74	1,068	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(14)	(13)	(4)	4	2	14	(127)	62	-	48	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות רווח (הפסד) לפני מס
2,153	224	172	111	75	128	151	416	33	843	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,444	152	(135)	358	2	332	255	262	41	177	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
521	32	1	139	1	110	87	88	14	49	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
903	116	(137)	221	2	221	166	173	27	114	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
2,165	240	(1)	281	16	292	166	480	26	665	הכנסות ריבית נטו
1,220	73	18	241	43	160	79	183	40	383	הכנסות שאינן מריבית
3,385	313	17	522	59	452	245	663	66	1,048	סך כל ההכנסות
42	13	-	2	3	(53)	(20)	56	-	41	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,020	203	166	105	58	133	122	347	30	856	סך כל ההוצאות (ההכנסות) התפעוליות והאחרות
1,323	97	(149)	415	(2)	372	143	260	36	151	רווח (הפסד) לפני מס
456	29	(43)	139	-	129	51	92	13	46	הוצאות מס (הטבה)
876	68	(106)	291	(2)	243	92	168	23	99	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018

במיליוני ש"ח

סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
4,420	529	-	379	56	633	373	1,043	59	1,348	הכנסות ריבית נטו
2,283	155	53	187	99	309	167	412	81	820	הכנסות שאינן מריבית
6,703	684	53	566	155	942	540	1,455	140	2,168	סך כל ההכנסות
116	(2)	(4)	10	-	(29)	(137)	135	-	143	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,151	433	355	145	138	244	274	784	61	1,717	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,436	253	(298)	411	17	727	403	536	79	308	רווח (הפסד) לפני מס
783	58	(84)	128	6	243	138	181	27	86	הוצאות מס (הטבה)
1,633	191	(214)	296	12	483	263	354	52	196	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ליום 30 ביוני 2018

275,361	25,015	-	-	848	58,421	26,300	59,212	461	105,104	אשראי לציבור ברוטו ^(א)
361,291	25,000	-	-	67,838	47,927	35,706	51,703	25,596	107,521	פיקדונות הציבור ^(ב)
1,012,648	17,865	-	40,339	693,482	75,237	21,761	44,678	47,292	71,994	נכסים בניהול

(א) כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה בסך 8,037 מיליון ש"ח.

(ב) כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 71 מיליון ש"ח.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
4,038	477	-	353	33	569	325	930	46	1,305	הכנסות ריבית נטו
2,507	133	34	499	88	332	158	367	84	812	הכנסות שאינן מריבית
6,545	610	34	852	121	901	483	1,297	130	2,117	סך כל ההכנסות
143	17	-	(9)	3	(36)	(25)	132	1	60	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,070	403	346	146	125	264	247	691	63	1,785	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,332	190	(312)	715	(7)	673	261	474	66	272	רווח (הפסד) לפני מס
844	57	(66)	255	(2)	235	92	166	23	84	הוצאות מס (הטבה)
1,498	133	(246)	485	(5)	438	169	308	43	173	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 30 ביוני 2017										
267,739	22,576	-	-	2,090	54,755	25,255	52,524	490	110,049	אשראי לציבור, ברוטו
342,766	24,335	-	-	59,142	47,115	31,449	40,261	29,014	111,450	פיקדונות הציבור
900,097	18,639	-	36,711	588,652	80,717	16,918	29,669	51,181	77,610	נכסים בניהול

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

במיליוני ש"ח

סך הכל	פעילות חו"ל	פעילות ישראל								
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	
8,046	968	-	539	72	1,172	677	1,915	96	2,607	הכנסות ריבית נטו
5,428	273	370	926	179	672	322	747	171	1,768	הכנסות שאינן מריבית
13,474	1,241	370	1,465	251	1,844	999	2,662	267	4,375	סך כל ההכנסות
172	54	-	-	2	(298)	(20)	255	1	178	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
8,501	835	699	180	264	541	518	1,444	130	3,890	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,801	352	(329)	1,285	(15)	1,601	501	963	136	307	רווח (הפסד) לפני מס
1,692	151	(90)	432	(4)	558	177	336	48	84	הוצאות מס (הטבה)
3,172	202	(236)	945	(11)	1,042	324	626	88	192	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017										
271,157	23,507	-	-	2,087	56,449	25,728	54,323	540	108,523	אשראי לציבור, ברוטו
362,478	25,299	-	-	70,496	54,866	32,371	40,761	29,013	109,672	פיקדונות הציבור
974,430	19,282	-	39,235	655,592	78,748	17,435	32,079	54,793	77,266	נכסים בניהול

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת לאומי פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות חברות בנות שהינן: בנקים, חברות למימון וחברות לשירותים פיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים העוסקים בפעילות לא בנקאית.

סך כל השקעות הבנק בחברות מוחזקות (כולל השקעות בשטרי הון) הסתכם ב-30 ביוני 2018 בכ-11.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-11.5 מיליארד ש"ח ב-31 בדצמבר 2017 והתרומה של החברות המוחזקות במחצית הראשונה של 2018 לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברווח בסך 382 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 242 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מאוחדות בארץ

סך כל השקעות הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בחברות המאוחדות בארץ הסתכם ב-30 ביוני 2018 ב-7,297 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,166 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2017. התרומה שלהן לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה במחצית הראשונה של 2018 בכ-156 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-160 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 2.5%. תשואת הקבוצה על ההשקעה בחברות מאוחדות בארץ היתה במחצית הראשונה של 2018 5.1% לעומת 5.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

לאומי קארד בע"מ

הבנק מחזיק, בעקיפין, באמצעות תאגידים בשליטתו המלאה, ב-80% ממניות לאומי קארד בע"מ ("לאומי קארד" או "החברה") וקבוצת עזריאלי מחזיקה ב-20% ממניות החברה.

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, הבנק נדרש למכור את החזקותיו בחברה עד ליום 1 בפברואר 2020.

מכירת החברה

בהתאם להוראות החוק האמור ולאחר בחינת החלופות השונות, ובתום תהליך למכירת החזקות הבנק בחברה, נחתם ביום 28 ביולי 2018 הסכם בין הבנק ועזריאלי ("המוכרים") לבין Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD.), תאגיד בשליטת קרן ההשקעות Warburg Pincus ("הקונה"), למכירת מלוא החזקות המוכרים בלאומי קארד.

להלן עיקרי ההסכם:

1. התמורה שתשולם למוכרים עבור מלוא מניות לאומי קארד הינה 2.5 מיליארד ש"ח (חלקו של הבנק 2 מיליארד ש"ח).
2. למעט התאמה לחלוקת דיבידנד, אם וככל שלאומי קארד תחלק דיבידנד לבעלי מניותיה בתקופה שעד למועד השלמת העסקה, סכום התמורה הינו ללא התאמות.
3. סכום התמורה ישולם בשלושה תשלומים. שני התשלומים הנדחים שיושלמו לאחר מועד ההשלמה יובטחו בערבות בנקאית אוטונומית (או ערבות אוטונומית מקבילה של חברת ביטוח), שתימסר במועד ההשלמה למוכרים להבטחת התשלומים כאמור.
להלן פרטי התשלומים:
 - סך של 1,047 מיליון ש"ח ישולם במועד השלמת העסקה.
 - סך של 342 מיליון ש"ח ישולם בתום שנה ממועד ההשלמה.
 - סך של 1,111 מיליון ש"ח ישולם בתום שנתיים ממועד ההשלמה.
4. ההסכם כולל מספר תנאים מתלים ובכללם קבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים על פי דין, נקבעה תקופה של 3 חודשים לקיום התנאים המתלים, עם אפשרות הארכה ב-3 חודשים נוספים לפי דרישת כל אחד מהצדדים שלאחריהם רק לבנק תוקנה הזכות להאריך את התקופה בעד שלושה חודשים נוספים. נקבע גם מנגנון לקיצור התקופה וביטול ההסכם במקרה שיתברר שסביר שלא ניתן יהיה לקבל את האישורים הרגולטוריים. ככל שהעסקה לא תושלם עד ליום 31 בדצמבר 2018, כל סכום התמורה יישא, החל מה-1 בינואר 2019, ריבית שנתית בשיעור של 8% עד להשלמת העסקה.
5. ההסכם כולל מצגים כמקובל בעסקאות למכירת חברות וכן מנגנון שיפוי בגין הפרת מצגים. מנגנון השיפוי קובע רף תחתון להפעלת המנגנון בשיעור של 1.5% מהתמורה והוא מוגבל לשיפוי מצטבר מקסימאלי של 10% מסכום העסקה (למעט בגין הפרת מצגים יסודיים או במקרה של תרמית).
6. ההסכם כולל נספח המתאר את עיקר תנאי המימון שהבנק יאות להעניק ללאומי קארד, לצורך פעילותה השוטפת, לאחר השלמת העסקה. מתן המימון בפועל כפוף להתקשרות בהסכם נפרד בין לאומי קארד לבין הבנק, ולקבלת אישור האורגנים המוסמכים לכך בבנק ובחברה.

כחלק מהמשא ומתן עם הקונה, הבנק הסכים למספר תנאים אותם התחייב שיסכים לכלול בהסכם הפעילות שייחתם בין הבנק לבין לאומי קארד ("הסכם הפעילות"). עבור הסכמת הבנק להכללת תנאים אלו ישולם לבנק בתום שש שנים ממועד כניסתו לתוקף של הסכם הפעילות סך של 50 מיליון ש"ח עד 128 מיליון ש"ח.

כתלות בתוצאות עודפות של פעילות לאומי קארד, ביחס למודל העסקי שהוצג לקונה במסגרת הליך המכירה, ישולם לבנק בתום חמש שנים ממועד כניסתו לתוקף של הסכם הפעילות סך של עד 145 מיליון ש"ח. בהתקיים נסיבות מסוימות, ניתן יהיה לדחות את התשלום כאמור, אם וככל שיגיע לבנק, לתקופה של עד שנתיים, תמורת תשלום ריבית.

הקונה העניק ללאומי פרטנרס, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, אופציה לרכישת עד 20% מהתאגיד שבאמצעותו ירכוש הקונה את לאומי קארד, ובאותם תנאים בהם ירכוש הקונה את לאומי קארד, ובלבד שאם תמומש האופציה, ההחזקה של לאומי פרטנרס תהיה החזקה פיננסית, פאסיבית וללא השפעה על הכוונת פעילותה של החברה. מימוש האופציה כאמור, כפוף, בין היתר, לקבלת האישרים הרגולטוריים שנדרשים לשם כך. מימוש או אי מימוש האופציה כאמור או השלמת עסקה על פי האופציה לא ישפיעו על ביצוע הסכם המכירה של לאומי קארד.

בכפוף להשלמת העסקה ותחת ההנחה שהמכירה תעמוד בתנאים הנדרשים להכרה חשבונאית כבר במועד ההשלמה, וזאת לאור קבלת ערבויות בנקאיות אוטונומיות לתשלומים הנדחים, ובהתחשב בהוצאות הכרוכות בעסקה, לרבות מענקים שצפוי שיסולמו בקשר עם העסקה, הבנק צפוי לרשום רווח, לאחר מס, בסך של כ-234 מיליון ש"ח.

ביום 1 באוגוסט 2018 הודיעה המפקחת על הבנקים לבנק, כי בנק ישראל מתנגד למימושה של האופציה שניתנה על ידי הקונה ללאומי פרטנרס לרכישת עד 20% מהתאגיד שבאמצעותו ירכוש הקונה את לאומי קארד. אי מימוש האופציה כאמור לא ישפיע על יישום הסכם המכירה של לאומי קארד.

כאמור, השלמת ההסכם מותנית בקיום תנאים מתלים שונים.

ביום 23 ביולי 2018 הגישה לאומי קארד לרשות ניירות ערך טיוטה שניה של תשקיף הנפקה ראשונה לציבור, תשקיף מדף והצעת מכר.

לפירוט נוסף לעניין ההיערכות ליישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ראה [דוח כספי לשנת 2017, פרק חברות מוחזקות עיקריות, לאומי קארד](#) וכן [בביאור 10](#).

רגולציה

במהלך אפריל עד אוגוסט 2018 פורסמו הוראות שונות בתחום כרטיסי החיוב, לרבות לעניין מועדי הסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב.

לפירוט ראה פרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית](#).

הסכם להנפקת כרטיסי אשראי ללקוחות שופרסל

ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה שופרסל בע"מ (להלן - "שופרסל") ללאומי קארד, כי אין ברצונה לחדש את ההסכם ביניהן משנת 2006 להנפקת כרטיסי האשראי ללקוחות שופרסל ובהמשך דיווחה שופרסל לבורסה כי חתמה על מסמך עקרונות עם חברה אחרת להנפקה ותפעול של כרטיסי האשראי ללקוחות המועדון. בהתאם להסכם בין שופרסל ללאומי קארד, הסתיים ההסכם ביום 18 בינואר 2018 כאשר לאומי קארד ממשיכה להפעיל את כרטיסי המועדון עד תום תוקף הכרטיס או עד ביטולם על ידי הלקוחות, לפי המוקדם.

נכון ליום 31 במרס 2018 הסתכם מספר כרטיסי האשראי התקפים בידי לקוחות המועדון בכ-395 אלפי כרטיסים.

בנוסף, ביום 19 באוקטובר 2017 הודיעה שופרסל על כוונתה לפעול למימוש אופציית CALL לרכישת כל החזקות לאומי קארד בשופרסל פיננסים וזאת בהתאם להערכת שווי לשופרסל פיננסים שותפות מוגבלת בע"מ, בה רוכזה הפעילות הקשורה לכרטיסי אשראי שופרסל, שתבוצע על ידי מעריך שווי מוסכם. בין לאומי קארד לבין שופרסל מתנהלים הליכים משפטיים בקשר עם מימוש האופציה, לרבות בגין מחלוקת ביחס לזהות מעריך השווי והערכת השווי שעל בסיסה ייקבע התשלום בגין הרכישה.

סכסוך עבודה

ביום 17 ביולי 2018, נמסרה ללאומי קארד הודעה מאת ההסתדרות במרחב רמת-גן בני-ברק, על הכרזת סכסוך עבודה בחברה.

לאומי פרטנרס בע"מ

ביום 25 ביולי 2018 הושלמה מכירת מלוא החזקותיה של לאומי פרטנרס בע"מ באבגול תעשיות 1953 בע"מ (להלן "החברה") ל-Indorama Ventures Spain S.L., חברה פרטית המאוגדת בספרד. המניות הנמכרות מהוות כ-14.96% מהזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

הבנק צפוי לרשום בגין העסקה רווח לפני מס, בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של 2018, בסך של כ-124 מיליון ש"ח.

בהמשך לאמור בדוח לשנת 2017 בדבר עסקה בין לאומי פרטנרס בע"מ ובין ביטוח ישיר השקעות פיננסיות בע"מ, העסקה לא תושלם, לאור העובדה שהתנאים המתלים לעסקה לא התקיימו עד ליום 31 ביולי 2018.

חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ

ביום 17 באפריל 2018 הושלמה העסקה בין הבנק להרמטיק למכירת 75% ממניות החברה לנאמנות. להשלמת העסקה לא צפויה להיות השפעה מהותית על התוצאות הכספיות.

וידאה ניהול השקעות מקבוצת לאומי בע"מ

ביום 17 ביוני 2018 קיבלה וידאה ניהול השקעות מקבוצת לאומי בע"מ, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, רישיון מאת רשות ניירות ערך לעסוק בניהול תיקי השקעות.

חברות מאוחדות בחו"ל

סך כל ההשקעות של הבנק (כולל השקעות בשטרי הון) בשלוחות בחו"ל ב-30 ביוני 2018 הסתכם ב-4,021 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4,143 מיליון ש"ח בסוף 2017.

התרומה של השלוחות בחו"ל לרווח הנקי בשקלים של הקבוצה במחצית הראשונה של 2018 הסתכמה ברווח בסך 224 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 81 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בקשר לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה [ביאור 10](#).

Bank Leumi USA

ביום 22 בינואר 2018 התקשר הבנק בהסכם להכנסת שני שותפים אסטרטגיים ל-BLUSA. בהתאם לתנאי ההסכם רכשו כל אחד מהשותפים 7.5% מהון המניות של Bank Leumi Corporation, תאגיד אמריקאי באמצעותו מחזיק הבנק את השליטה ב-BLUSA. ביום 22 במאי 2018, הושלמה העסקה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים שנקבעו בהסכם לשם השלמתה. בהתאם לתנאי ההסכם, התמורה ששולמה עבור המניות שנמכרו הינה כ-141 מיליון דולר. העסקה טופלה כעסקה הונית והפער בין התמורה לחלק המיעוט בהון נזקף ישירות להון. למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 22 במאי 2018.

בנק לאומי רומניה

ביום 14 ביוני 2018 לאומי חתם על הסכם מחייב עם קרן ההשקעות הבריטית Argo Capital Management Limited, למכירת מלוא אחזקותיו של הבנק בבנק לאומי רומניה. השלמת העסקה, כפופה למספר תנאים מתלים, לרבות אישורים רגולטוריים. לביצוע העסקה לא צפויה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של הבנק. למידע נוסף ראה דיווח מידי מיום 14 ביוני 2018.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב [בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2017](#) ו**בדוח על הסיכונים לשנת 2017** על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

ניהול סיכונים והשאת תשואה הולמת כנגדם עומדים בבסיס הפעילות העסקית של הבנק. הסיכונים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם סיכונים פיננסיים: סיכוני אשראי שהינם אינטגרליים בעיסוק הליבה של הבנק וכן סיכוני שוק ונזילות. כמו כן, לצד ניהול הסיכונים העסקיים, פעילות הבנק מייצרת סיכונים נלווים אשר ניהולם הנו תנאי הכרחי לעמידה במטרות השוטפות ובמטרות ארוכות הטווח של הקבוצה. בין סיכונים אלה נכללים סיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים טכנולוגיים וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכוני רגולציה, סיכוני מוניטין, סיכוני ציוד, סיכוני הבנקאות ההוגנת (conduct) וסיכון אסטרטגי.

המטרות העיקריות של ניהול הסיכונים בלאומי הינן שמירה על יציבות הקבוצה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים. מטרות אלו מושגות תוך עמידה בתיאבון הסיכון שהוגדר, במדיניות ובמגבלות הנגזרות מהם, אשר יוצרים גבולות גזרה לפעילות העסקית. מסגרת זו מנוהלת בכפוף למנגנוני בקרה ודיווח נאותים. בבנק מתבצעת פעילות מתמדת לשדרוג תשתית ניהול הסיכונים וניתוח תמונת הסיכון, דבר המאפשר קבלת החלטות באופן מושכל.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים בחומרת גורמי הסיכון ביחס [לטבלה שפורסמה בדוח השנתי לשנת 2017](#).

סיכוני אשראי

מתן וניהול אשראי מהווים פעילות ליבה מרכזית של הבנק והקבוצה.

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי כפי שסוכמו.

פעילויות היוצרות סיכון אשראי כוללות סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות: אשראי לציבור, אשראי לבנקים, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב, החזקות הוניות, עסקאות במכשירים נגזרים, ערבויות, התחייבויות לא מנוצלות למתן אשראי ומסגרות לא מנוצלות.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון. כמו כן, הבנק מקפיד על ניהול הסיכון בהתאם להנחיות ודרישות נוספות שנכללות בהוראות הפיקוח על הבנקים תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

מסמך מדיניות אשראי וסיכוני אשראי ברמה קבוצתית מהווה ביטוי מרכזי לאסטרטגיית סיכון האשראי של הבנק ומתווה את המסגרת ואת עקרונות העל למסמכי המדיניות של הבנק ושל כל אחת מחברות הבנות בקבוצה, בארץ ובחו"ל. בנוסף, כולל מסמך זה את המגבלות בתחום האשראי שמוגדרות ומנוהלות ברמה הקבוצתית.

במסגרת ניהול סיכוני אשראי מנטר הבנק את איכות תיק האשראי, לרבות נאותות כוללת של הפרשה להפסדי אשראי לכיסוי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, ריכוזיות תיק האשראי ופעילות לפי מוצרים עיקריים. כגון: אשראי לענף בינוי ונדל"ן, אשראי לאנשים פרטיים, הלוואות לדיור ואשראי ממונף.

במהלך התקופה המדווחת לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של תיק האשראי.

למידע נוסף ופירוט לגבי התפתחויות שחלו בתיק האשראי ומדדים איכותיים המאפיינים את התיק ניתן לראות בהמשך לפרק זה וכן [בדוח על הסיכונים](#).

סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים

30 ביוני 2018		
מאזני	חוץ מאזני	כולל
במיליוני ש"ח		
1. סיכון אשראי בעייתי: ^(א)		
2,747	215	2,962
590	28	618
3,153	771	3,924
בניכוי סיכון אשראי בעייתי של יתרות שסווגו כנכסים המוחזקים למכירה ^(ג)		
(387)	(8)	(395)
6,103	1,006	7,109
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)		
966	-	966
2. נכסים שאינם מבצעים:		
2,372	-	2,372
10	-	10
(40)	-	(40)
2,342	-	2,342

30 ביוני 2017		
מאזני	חוץ מאזני	כולל
במיליוני ש"ח		
1. סיכון אשראי בעייתי: ^(א)		
3,834	306	4,140
939	88	1,027
2,895	1,330	4,225
7,668	1,724	9,392
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)		
846	-	846
2. נכסים שאינם מבצעים:		
3,331	-	3,331
9	-	9
3,340	-	3,340

31 בדצמבר 2017		
מאזני	חוץ מאזני	כולל
במיליוני ש"ח		
1. סיכון אשראי בעייתי: ^(א)		
3,318	253	3,571
894	52	946
2,944	950	3,894
7,156	1,255	8,411
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)		
863	-	863
2. נכסים שאינם מבצעים:		
2,590	-	2,590
13	-	13
2,603	-	2,603

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

- (א) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (ב) לרבות בנין הלוואות לדיוור שבנינו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיוור שבנינו לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ג) למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וכיאר 16](#).
- (ד) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [כיאר 6](#).

להלן פירוט מדדי סיכון האשראי

31 בדצמבר	30 ביוני	
2017 ^(ב)	2017 ^(ב)	2018 ^(א)
באחוזים		
1.22	1.43	1.00
שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור		
0.32	0.32	0.35
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור		
2.11	2.38	1.84
שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור		
0.96	1.24	0.86
שיעור אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית (NPL) מסך האשראי לציבור		
0.06	0.05	0.04
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור		
(0.15)	(0.13)	(0.03)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת		

(א) כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה. למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת](#) וביאור 16.

(ב) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

להלן פירוט מדדי סיכון הפרשה להפסדי אשראי:

31 בדצמבר	30 ביוני	
2017 ^(ב)	2017 ^(ב)	2018 ^(א)
באחוזים		
1.4	1.4	1.4
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור		
111.4	97.4	136.9
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום		
88.4	79.7	101.2
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת אשראי לציבור		
(11.1)	(9.4)	(2.3)
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור		

(א) כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה. למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת](#) וביאור 16.

(ב) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ריכוזיות האשראי

פיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים

תיק האשראי של הבנק מפוצל בין ענפי המשק השונים במטרה לפזר את הסיכון הגלום במצב של ריכוז גבוה בענף אחד. בענפי משק המאופיינים ברמת סיכון נמוכה יחסית, אנו שואפים להגיע לשיעור מימון גבוה מחלקנו במערכת.

מדיניות האשראי של הבנק לגבי מגזרי פעילות שונים ולגבי ענפי משק שונים משתנה מעת לעת בהתאם לסכיבה העסקית, למיקוד העסקי של הבנק, לתיאבון הסיכון של הבנק ולהנחיות כלליות וספציפיות של בנק ישראל.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

30 ביוני 2018										
סיכון אשראי כולל ^(א)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)				סיכון אשראי כולל ^(א)			
הפסדי אשראי ^(ד)			מזה: ¹				דירוג ביצועי אשראי ^(ה)			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ^(ה)	חובות ^(ב)	סך הכל ¹	בעייתי ^(ה)	סך הכל	סך הכל במיליוני ש"ח	
בנין פעילות לזרים בישראל										
ציבור-מסחרי										
(40)	(3)	(19)	46	79	1,814	2,159	79	2,081	2,160	חקלאות
(1)	-	(2)	1	1	345	906	1	994	995	כרייה וחציבה
(425)	(61)	(59)	413	779	15,454	23,128	779	22,650	23,429	תעשייה
(319)	(8)	(30)	302	807	19,870	50,528	807	49,852	50,659	בניין ונדל"ן - בינוי ^(ו)
(377)	(54)	(48)	402	608	25,221	28,604	608	28,131	28,739	בניין ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(88)	1	36	226	409	3,268	4,286	409	3,959	4,368	אספקת חשמל ומים
(286)	61	39	314	741	23,986	29,196	739	28,593	29,332	מסחר
(44)	1	18	132	151	2,786	3,232	151	3,103	3,254	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(58)	12	9	54	349	6,237	7,762	356	7,462	7,818	תחבורה ואחסנה
(35)	(2)	(6)	31	68	3,773	5,300	68	5,551	5,619	תקשורת ושרותי מחשב
(176)	1	(7)	10	19	10,739	13,884	19	25,765	25,784	שרותים פיננסיים
(170)	20	35	85	215	7,497	10,662	215	10,483	10,698	שרותים עסקיים ואחרים
(60)	8	6	35	81	7,593	9,181	81	9,129	9,210	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(2,079)	(24)	(28)	2,051	4,307	128,583	188,828	4,312	197,753	202,065	סך הכל מסחרי^(מ)
(461)	1	17	-	764	78,855	80,534	764	79,771	80,535	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
(811)	77	126	302	918	36,213	64,633	918	63,721	64,639	אנשים פרטיים - אחר
158	-	-	(41)	(395)	(8,037)	(19,257)	(395)	(18,862)	(19,257)	בניין יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)
(3,193)	54	115	2,312	5,594	235,614	314,738	5,599	322,383	327,982	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
(1)	-	(2)	-	-	967	1,050	-	3,364	3,364	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	(32)	(32)	-	(32)	(32)	בניין יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)
(1)	-	(2)	-	-	935	1,018	-	3,332	3,332	סך הכל בנקים בישראל
-	-	-	-	-	76	76	-	45,759	45,759	ממשלת ישראל
(3,194)	54	113	2,312	5,594	236,625	315,832	5,599	371,474	377,073	סך הכל פעילות בישראל

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 236,626, 5,621, 931, 45,289 ו-88,606 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך 1,087 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ט) למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וביאור 1.16](#).

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2018										
סיכון אשראי כולל ^(א)										
חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)										
הפסדי אשראי ^(ד)										
מזה: ¹										
מדינות										
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ^(ה)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	סך הכל
במיליוני ש"ח										
כגון פעילות לווים בחו"ל										
ציבור-מסחרי										
חקלאות	74	-	74	43	-	-	(1)	-	(1)	(1)
כרייה וחציבה	104	-	104	31	-	-	-	-	-	-
תעשייה	8,350	8,013	337	6,652	337	37	-	(1)	(36)	(36)
בניין ונדל"ן ^(ו)	14,800	14,118	682	11,026	682	333	(11)	19	(137)	(137)
אספקת חשמל ומים	370	370	-	16	-	-	-	-	-	-
מסחר	6,361	6,350	11	4,351	11	4	3	11	(62)	(62)
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	2,217	2,214	3	2,145	3	-	(3)	-	(15)	(15)
תחבורה ואחסנה	85	69	16	57	16	15	5	6	(22)	(22)
תקשורת ושרותי מחשב	2,588	2,512	76	1,045	76	19	5	-	(26)	(26)
שרותים פיננסיים	17,147	17,070	77	1,440	77	77	(2)	-	(44)	(44)
שרותים עסקיים ואחרים	7,149	6,906	243	5,468	243	84	8	(2)	(30)	(30)
שרותים ציבוריים וקהילתיים	589	589	-	407	-	-	(1)	-	(17)	(17)
סך הכל מסחרי	59,834	58,389	1,445	40,619	1,445	569	3	33	(390)	(390)
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	506	475	31	505	31	31	-	-	(6)	(6)
אנשים פרטיים - אחר	710	676	34	651	34	5	-	-	(5)	(5)
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	61,050	59,540	1,510	41,833	1,510	605	3	33	(401)	(401)
בנקים בחו"ל	34,313	34,313	-	10,064	-	-	-	-	-	-
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)	(2)	(2)	-	(2)	(2)	-	-	-	-	-
סך הכל בנקים בחו"ל	34,311	34,311	-	10,062	-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	9,985	9,985	-	1,135	-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	105,346	103,836	1,510	53,951	1,510	605	3	33	(401)	(401)
סך הכל	482,419	475,310	7,109	369,783	7,109	2,917	116	87	(3,595)	(3,595)

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 4,245,245,335.94,-, 22,835,646.5 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לכיצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ז) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

(ח) למידע נוסף בנוגע לפעילות המוחזקת למכירה ראה פרק [שינויים עיקריים בתקופה החולפת וכיאר 1.16](#).

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2017									
סיכון אשראי כולל ^(א)					חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)				
סך הכל	דירוג ביצועי אשראי ^(ד)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	הפסדי אשראי ^(ד)		
							יחסי	מחיקות נטו	יחסי
2,185	2,036	149	2,183	1,875	149	83	4	6	(54)
933	924	9	907	423	9	1	1	-	(1)
21,844	20,659	1,185	21,560	14,457	1,181	608	85	134	(458)
47,796	46,222	1,574	47,668	16,744	1,574	381	42	27	(340)
27,386	26,379	1,007	27,284	24,137	1,001	794	(54)	(24)	(400)
4,795	4,435	360	4,349	3,242	360	253	2	1	(67)
28,434	27,392	1,042	28,259	23,332	1,031	285	25	52	(285)
2,866	2,684	182	2,841	2,634	182	67	(6)	(7)	(27)
8,386	8,116	270	8,293	6,976	270	180	8	9	(39)
5,295	5,189	106	5,077	3,646	105	94	(3)	(2)	(69)
20,765	20,425	340	14,793	10,767	338	334	(63)	(54)	(192)
9,335	9,157	178	9,312	6,652	178	89	13	22	(132)
8,452	8,374	78	8,429	7,254	78	39	6	7	(47)
188,472	181,992	6,480	180,955	122,139	6,456	3,208	60	171	(2,111)
79,715	79,015	700	79,714	77,996	700	-	(11)	3	(450)
68,807	67,983	824	68,797	38,756	824	289	72	132	(745)
336,994	328,990	8,004	329,466	238,891	7,980	3,497	121	306	(3,306)
4,032	4,032	-	1,216	1,156	-	-	-	-	(1)
45,204	45,204	-	154	154	-	-	-	-	-
386,230	378,226	8,004	330,836	240,201	7,980	3,497	121	306	(3,307)

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 240,200,44,717, 1,031,436,1,95,921 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירי שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירי שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע המדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדירי, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירי, בסך 945 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישת הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2017										
סיכון אשראי כולל ^(א) חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)										
הפסדי אשראי ^(ד)			מזה:				סך הכל			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתיות ^(ה)	חובות ^(ב)	סך הכל ¹	בעייתיות ^(ה)	דירוג ביצועי אשראי ^(ו)	סך הכל	במיליוני ש"ח
כגון פעילות לווים בחו"ל										
ציבור-מסחרי										
(1)	-	(1)	-	-	56	156	-	158	158	חקלאות
-	-	-	-	-	4	9	-	9	9	כרייה וחציבה
(39)	2	(1)	89	278	4,331	6,638	278	7,750	8,028	תעשייה
(173)	7	2	322	852	9,813	13,910	852	13,726	14,578	בינוי ונדל"ן ^(ז)
-	-	-	-	-	23	79	-	223	223	אספקת חשמל ומים
(82)	3	19	28	32	3,858	5,858	32	6,019	6,051	מסחר
(12)	-	2	-	4	1,725	1,971	4	1,979	1,983	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(13)	8	8	38	38	72	89	38	65	103	תחבורה ואחסנה
(1)	-	-	-	14	914	1,710	14	1,991	2,005	תקשורת ושרותי מחשב
(43)	13	(5)	87	87	1,416	2,253	87	15,398	15,485	שרותים פיננסיים
(32)	9	-	21	31	5,196	5,441	31	5,725	5,756	שרותים עסקיים ואחרים
(17)	-	-	7	7	478	795	7	791	798	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(413)	42	24	592	1,343	27,886	38,909	1,343	53,834	55,177	סך הכל מסחרי
(7)	1	(2)	28	29	500	501	29	472	501	אנשים פרטיים - הלוואות לדויר
(2)	-	-	16	16	462	539	16	524	540	אנשים פרטיים - אחר
(422)	43	22	636	1,388	28,848	39,949	1,388	54,830	56,218	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	8,180	8,226	-	26,514	26,514	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	465	1,212	-	10,975	10,975	ממשלות בחו"ל
(422)	43	22	636	1,388	37,493	49,387	1,388	92,319	93,707	סך הכל פעילות בחו"ל
(3,729)	349	143	4,133	9,368	277,694	380,223	9,392	470,545	479,937	סך הכל

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 30,575,37,494, - מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדויר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדויר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות כפיגור של 90 ימים או יותר.

(ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ז) כולל הלוואות לדויר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2017										
הפסדי אשראי ^(ד)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)				סיכון אשראי כולל ^(א)			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל ¹	בעייתיות ^(ה)	דירוג ביצועי אשראי ^(ו)	סך הכל	במיליוני ש"ח
			פגום	בעייתיות ^(ה)	חובות ^(ב)					
בנין פעילות לווים בישראל										
ציבור-מסחרי										
(57)	2	9	73	161	1,883	2,183	161	2,023	2,184	חקלאות
(1)	-	-	-	1	514	932	1	958	959	כרייה וחציבה
(463)	147	104	578	1,010	14,956	22,771	1,013	21,991	23,004	תעשייה
(345)	47	72	335	1,227	18,932	49,624	1,227	48,458	49,685	בניין ונדל"ן - בינוי ^(ז)
(389)	(252)	(302)	645	778	24,439	27,612	778	26,917	27,695	בניין ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(54)	6	(7)	237	345	2,803	4,184	345	3,919	4,264	אספקת חשמל ומים
(278)	87	56	258	754	22,680	27,327	758	26,697	27,455	מסחר
(27)	(8)	(6)	58	161	2,753	3,206	161	3,071	3,232	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(61)	22	38	167	468	6,792	8,099	475	7,685	8,160	תחבורה ואחסנה
(37)	3	(28)	58	68	3,582	4,964	69	5,100	5,169	תקשורת ושרותי מחשב
(188)	(56)	(76)	2	8	11,189	14,021	14	21,707	21,721	שרותים פיננסיים
(147)	40	42	91	176	7,154	9,940	176	9,790	9,966	שרותים עסקיים ואחרים
(58)	22	28	35	76	7,440	8,910	76	8,848	8,924	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(2,105)	60	(70)	2,537	5,233	125,117	183,773	5,254	187,164	192,418	סך הכל מסחרי^(ח)
(443)	8	(10)	-	722	77,448	79,034	721	78,313	79,034	אנשים פרטיים - הלוואות לדירוג
(763)	229	189	327	883	38,368	68,616	883	67,739	68,622	אנשים פרטיים - אחר
(3,311)	297	109	2,864	6,838	240,933	331,423	6,858	333,216	340,074	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
(3)	-	2	-	-	1,650	1,701	-	3,921	3,921	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	129	129	-	41,161	41,161	ממשלת ישראל
(3,314)	297	111	2,864	6,838	242,712	333,253	6,858	378,298	385,156	סך הכל פעילות בישראל

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 242,714,102, 1,161,40, 3,286, 97,893 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן) בסעיף "התחייבויות אחרות".
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירוג שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירוג שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדירוג, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדירוג, בסך 1,066 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2017										
סיכון אשראי כולל ^(א)										חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)
מזה:										הפסדי אשראי ^(ד)
סך הכל	דירוג ביצועי אשראי ^(ה)	בעייתי ^(ה)	סך הכל ¹	חובות ^(ב)	בעייתי ^(ה)	פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	הפסדי אשראי ^(ד)
בגין פעילות לווים בחו"ל										
ציבור-מסחרי										
100	100	-	98	60	-	-	-	-	-	(1)
35	35	-	35	30	-	-	-	-	-	-
7,564	7,249	315	6,420	4,567	315	78	(5)	5	-	(32)
14,223	13,313	910	13,496	9,748	910	431	19	80	-	(136)
260	260	-	87	22	-	-	-	-	-	-
6,371	6,350	21	6,203	4,406	21	21	19	3	-	(71)
2,250	2,250	-	2,234	2,056	-	-	5	1	-	(15)
84	63	21	67	50	21	21	18	8	-	(15)
1,829	1,808	21	1,596	875	21	21	8	-	-	(9)
16,071	15,992	79	2,135	1,527	79	79	(5)	1	-	(43)
6,430	6,279	151	6,160	5,411	151	14	6	15	-	(28)
627	627	-	618	441	-	-	-	-	-	(17)
55,844	54,326	1,518	39,149	29,193	1,518	665	65	113	-	(367)
510	480	30	509	509	30	29	(3)	1	-	(7)
608	603	5	608	522	5	5	(1)	-	-	(4)
56,962	55,409	1,553	40,266	30,224	1,553	1,553	61	114	-	(378)
31,247	31,247	-	11,251	10,214	-	-	-	-	-	-
12,047	12,047	-	1,210	586	-	-	-	-	-	-
100,256	98,703	1,553	52,727	41,024	1,553	699	61	114	-	(378)
485,412	477,001	8,411	385,980	283,736	8,391	3,563	172	411	-	(3,692)

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 32,963,41,022.-, 19,977,6,294 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות כפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לכיצוע האשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדירור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן

ענף הבינוי והנדל"ן הינו תחום הפעילות שבו לבנק חשיפת האשראי הגדולה ביותר מבין ענפי המשק העסקיים. בדומה ליתר ענפי המשק, מוגדרים במדיניות האשראי מתודולוגיות ופרמטרים למימון עסקאות ככל אחד מענפי המשנה של תחום הנדל"ן.

המעקב אחר תיק האשראי בתחום הנדל"ן מבוצע באופן הדוק. בנוסף לבחינת העמידה במגבלות הפנימיות והרגולטוריות, נבחנות המגמות והתפתחות הסיכון, ובכלל זה המאפיינים המקרו-כלכליים של המשק, הענף וענפי המשנה לרבות התפלגות הדירוגים הפנימיים, החלוקה בין קווי העסקים השונים, פרמטרים מרכזיים, הערכה צופה פני עתיד לגבי רמת הסיכון הצפויה ועוד. בנוסף למגבלה הרגולטורית ובמטרה לנהל באופן אפקטיבי את התמהיל הפנימי של סיכון האשראי, הבנק מקפיד על פיזור בין איזורים גיאוגרפיים שבהם מוקמים הפרויקטים בהתאם לביקושים, ובין ענפי המשנה השונים.

התפלגות האשראי לכינוי ונדל"ן בבנק, לפי היקף האשראי ללווה בודד

31 בדצמבר		30 ביוני			
2017		2017		2018	
		יתרת האשראי		היקף האשראי ללווה בודד באלפי ש"ח	
		במיליוני ש"ח		טד	מ-
1,777	1,698	2,081	300	-	-
1,846	1,768	1,876	600	300	300
3,012	2,963	2,744	1,200	600	600
2,338	2,385	2,355	2,000	1,200	1,200
3,483	3,398	3,481	4,000	2,000	2,000
4,309	4,255	4,461	8,000	4,000	4,000
6,614	6,583	6,605	20,000	8,000	8,000
6,624	5,944	6,876	40,000	20,000	20,000
22,504	22,894	22,523	200,000	40,000	40,000
12,752	10,936	11,776	400,000	200,000	200,000
11,520	12,473	11,165	800,000	400,000	400,000
3,045	3,976	5,632	1,200,000	800,000	800,000
1,232	-	1,332	1,600,000	1,200,000	1,200,000
81,056	79,273	82,907		סך הכל	

קבוצות לווים¹

מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

1. ליום 30 ביוני 2018 אין לקבוצה חשיפת אשראי לקבוצת לווים שחבותם עולה על 15% מהון הבנק (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313).
2. ליום 30 ביוני 2018 אין לקבוצה חשיפת אשראי ללווים גדולים, קבוצות לווים וקבוצות לווים בנקאיות שחבותם עולה על שיעור של 10% מהון הבנק. המגבלה הרגולטורית המצרפית בגין חשיפות אלה הינה בשיעור של 120% מהון הבנק.

¹ קבוצת לווים הם כל אלה יחד: הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים. כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת. לווים הקשורים באופן שפגיעה ביציבות הפיננסית של אחד מהם עלולה להשליך על היציבות הפיננסית של האחר, או שאותם גורמים עלולים להשליך על היציבות הפיננסית של שניהם.

חשיפה למדינות זרות

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם:

30 ביוני 2018						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לכנקים ^(א)	למשלות ^(א)	במיליוני ש"ח
המדינה						
10,606	12,473	23,079	13,483	2,192	2,936	ארצות הברית
4,038	1,763	5,801	2,663	5,311	338	בריטניה
-	-	-	299	1,067	2,221	צרפת
-	22	22	636	843	-	שוויץ
-	-	-	238	4,151	542	גרמניה
506	568	1,074	5,018	5,960	2,887	אחרות
15,150	14,826	29,976	22,337	19,524	8,924	סך כל החשיפה למדינות זרות ^(א)
500	563	1,063	1,107	1,424	332	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	165	71	470	סך כל החשיפה למדינות ה-GIPS ^(א)

30 ביוני 2018						
חשיפה מאזנית ^(א)			חשיפה מאזנית ^(א)			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול			חשיפה מאזנית חוץ מאזנית ^(א)			
תקופת פירעון		מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך החשיפה החוץ מאזנית	מזה: יתרת חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית
מעל שנה	עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך החשיפה החוץ מאזנית	מזה: יתרת חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית
המדינה						
12,381	6,230	-	6,533	393	1,010	29,217
3,818	4,494	88	9,052	124	183	12,350
875	2,712	-	1,846	12	13	3,587
634	845	-	1,849	-	88	1,479
2,031	2,900	-	1,967	-	45	4,931
8,396	5,469	-	2,617	92	105	14,371
28,135	22,650	88	23,864	621	1,444	65,935
2,526	337	-	1,448	75	77	3,363
328	378	-	234	-	-	706

[ראה הערות בעמוד 51](#)

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם (המשך):

30 ביוני 2017						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית נטו	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ^(א)	למשלות ^(א)	
מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות				
במיליוני ש"ח						
המדינה						
11,017	11,049	22,066	9,962	2,413	3,696	ארצות הברית
4,487	1,668	6,155	3,382	3,184	175	בריטניה
-	-	-	282	1,090	2,237	צרפת
-	62	62	504	568	-	שוויץ
-	-	-	370	3,211	428	גרמניה
530	524	1,054	5,758	5,230	2,801	אחרות
16,034	13,303	29,337	20,258	15,696	9,337	סך כל החשיפה למדינות זרות
520	520	1,040	877	1,134	212	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	186	10	319	סך כל החשיפה למדינות ה-GIPS ^(א)

30 ביוני 2017							
חשיפה מאזנית ^(א)				חשיפה חוץ מאזנית ^{(א)(ב)}			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול				חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
תקופת פירעון							
מזה: סך כל החשיפה המאזנית	מזה: סך כל החשיפה המאזנית	מזה: סך כל החשיפה המאזנית	מזה: סך כל החשיפה המאזנית	מזה: סך כל החשיפה המאזנית	מזה: סך כל החשיפה המאזנית	מזה: סך כל החשיפה המאזנית	
סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני בעייתי	סיכון מאזני בעייתי	
מטל שנה	עד שנה	מטל שנה	עד שנה	מטל שנה	עד שנה	מטל שנה	
במיליוני ש"ח							
המדינה							
11,241	4,830	-	7,243	338	1,093	27,088	ארצות הברית
3,892	2,849	-	5,924	181	181	11,228	בריטניה
949	2,660	-	2,036	13	13	3,609	צרפת
537	535	-	1,933	-	-	1,072	שוויץ
2,513	1,496	-	2,087	-	-	4,009	גרמניה
6,617	7,172	-	2,844	107	118	14,319	אחרות
25,749	19,542	-	22,067	639	1,405	61,325	סך כל החשיפה למדינות זרות
1,771	452	-	2,013	100	102	2,743	סך כל החשיפה למדינות LDC
69	446	-	198	-	-	515	סך כל החשיפה למדינות ה-GIPS ^(א)

[ראה הערות בעמוד 51](#)

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם (המשך):

31 בדצמבר 2017						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים				חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	למשלות ^(א)	במיליוני ש"ח
המדינה						
10,735	12,345	23,080	11,073	1,461	7,668	ארצות הברית
4,302	1,729	6,031	2,901	4,534	174	בריטניה
-	-	-	210	1,012	1,624	צרפת
3	41	44	554	710	92	שוויץ
-	-	-	674	2,950	334	גרמניה
533	544	1,077	5,280	7,994	996	אחרות
15,573	14,659	30,232	20,692	18,661	10,888	סך כל החשיפה למדינות זרות
522	543	1,065	1,062	1,201	237	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	231	74	470	סך כל החשיפה למדינות ה-GIPS ^(א)

31 בדצמבר 2017						
חשיפה חוץ מאזנית ^{(א)(ב)}				חשיפה מאזנית ^(א)		
חשיפה מאזנית מעבר לגבול						
תקופת פירעון		מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך החשיפה החוץ מאזנית ^(ה)	מזה: יתרת חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית
מעל שנה	עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך החשיפה החוץ מאזנית ^(ה)	מזה: יתרת חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית
במיליוני ש"ח						
המדינה						
13,535	6,667	-	5,855	418	1,190	30,937
3,320	4,289	-	7,129	160	160	11,911
1,295	1,551	-	1,761	12	13	2,846
590	766	-	1,898	-	-	1,359
1,747	2,211	-	2,147	-	-	3,958
7,227	7,043	-	2,730	111	117	14,803
27,714	22,527	-	21,520	701	1,480	65,814
2,107	393	-	1,833	93	96	3,022
116	659	-	234	-	-	775
סך כל החשיפה למדינות זרות						
סך כל החשיפה למדינות LDC						
סך כל החשיפה למדינות ה-GIPS ^(א)						

[ראה הערות בעמוד 51](#)

- (א) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המתורים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים ולפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ג) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (ד) החשיפה למדינות ה-GIPS כוללת את המדינות: פורטוגל, איטליה, יוון וספרד.
- (ה) כולל יתרות בגין נכסים המוחזקים למכירה בסך 2 מיליון ש"ח.

הערות:

1. שורת "סך הכל חשיפה למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC), שהינן ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
2. חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד גובה החשיפה).
3. החשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי.

חלק ב' - ליום 30 ביוני 2018 ולתקופות השוואה אין חשיפה מאזנית מצרפית למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

חלק ג' - סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשראי CCC או נמוך יותר) מסתכם בסך 538 מיליון ש"ח ומתייחס ל-8 מדינות (ב-30 ביוני 2017 מסתכם בסך 697 מיליון ש"ח והתייחס ל-10 מדינות וב-31 בדצמבר 2017 מסתכם בסך 610 מיליון ש"ח והתייחס ל-9 מדינות).

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים מסחריים, לחברות החזקה בבנקאיות, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

החשיפה כוללת בעיקר פיקדונות בבנקים הזרים לתקופות קצרות עד שבוע ואגרות חוב בדרך כלל לתקופה של עד 5 שנים. הבנק מנהל מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם ומנתח באופן תדיר את איתנותם הפיננסית. הבנק מנהל רשימה מצומצמת של בנקים איכותיים שבהם הבנק והשלוחות בחו"ל מבצעים פיקדונות.

הלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים^(*):

ליום 30 ביוני 2018		
סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽¹⁾	חשיפת אשראי נוכחית
במיליוני ש"ח		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(*)		
15,363	828	16,191
4,519	639	5,158
361	221	582
27	10	37
1	-	1
426	-	426
20,697	1,698	22,395
-	-	-

[ראה הערות בעמוד הבא.](#)

ליום 30 ביוני 2017			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ב)	סיכון אשראי מאזני ^(א)	
במיליוני ש"ח			
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ד)			
13,825	913	12,912	AA- עד AAA
4,455	671	3,784	A- עד A+
497	221	276	BBB- עד BBB+
20	16	4	B- עד BB+
12	1	11	נמוך מ: B-
201	-	201	ללא דרוג
19,010	1,822	17,188	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	סיכון אשראי בעייתי

ליום 31 בדצמבר 2017			
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ב)	סיכון אשראי מאזני ^(א)	
במיליוני ש"ח			
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ד)			
15,896	913	14,983	AA- עד AAA
4,360	613	3,747	A- עד A+
579	298	281	BBB- עד BBB+
21	11	10	B- עד BB+
32	18	14	נמוך מ: B-
397	1	396	ללא דרוג
21,285	1,854	19,431	סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	סיכון אשראי בעייתי

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
- (ב) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים (שווי הוגן של נגזרים) והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-30 ביוני 2018 בשווי של 319 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2017 - 321 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2017 - 253 מיליון ש"ח).
- (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P ו-Moody's כלכד לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי.
- (ה) כולל יתרות שסווגו כנכסים והתחייבויות מוחזקים למכירה בסך 2 מיליון ש"ח.

הערות:

1. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).
2. חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים, ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
3. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים זרים) ראה [ביאור 11](#) בדוח הכספי.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

התפתחויות בסיכוני אשכנזי

במהלך התקופה המדווחת חל גידול בהעמדות אשכנזי חדש ("ביצועים") בקשר עם ביקושים לאשכנזי לדיור בישראל הן למטרת מגורים והן למטרת השקעה.

לאור המגמות בשנים האחרונות, ועל מנת לוודא ניהול סיכונים אפקטיבי, מנוטר תיק הלוואות לדיור באופן שוטף, תוך ניתוח המגמות במאפייני ובמוקדי הסיכון בעיקר במאפיינים הבאים: שיעורי המימון, יכולת החזר חודשי, דירוגי אשכנזי בהתאם למודל הסטטיסטי הפנימי של הבנק.

הבנק מקפיד על מדיניות חיתום מאוזנת הלוואות בחשבון את יכולת החזר של הלוואה, שיעור המימון, בסיס ההצמדה והריבית, ועוד. זאת, תוך עמידה בכל דרישות הפיקוח על הבנקים.

במסגרת העמדת הלוואות לדיור, מועמדות גם הלוואות פרטניות למשתתפים בקבוצת רכישה. מימון במסגרת קבוצת רכישה נותן מענה לביקושי שוק של התארגנויות פרטיות, עמותות, בעלי קרקע היסטוריים וכיו"ב. מהיבט הסיכון, המימון ניתן לאוכלוסיות שונות, בפיקוח גיאוגרפי, ולאחר שכל לווה עובר בדיקת יכולת סילוק הלוואה.

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים בישראל

	לשישה חודשים שהסתיימו	
	שיעור השינוי	ביום 30 ביוני
	2017	2018
	במיליוני ש"ח	
מכספי הבנק	3,845	5,727
מכספי האוצר:		
הלוואות מוכוונות	12	45
הלוואות עומדות	4	7
סך כל הלוואות חדשות	3,861	5,779
הלוואות שמוחזרו	473	914
סך כל ביצועים	4,334	6,693
	48.9	
	75.0	
	49.7	
	93.2	
	54.4	

גילוי על הלוואות לדיור

להלן הנתונים בנוגע למאפייני הסיכון של הלוואות לדיור, ההתפתחויות בסיכוני האשכנזי ואופן ניהולם, לרבות התייחסות לצעדים שננקטו על ידי הבנק לצורך התמודדות עם מאפייני סיכון אלה.

התפתחות יתרת האשכנזי לדיור נטו בישראל

	יתרת	
	שיעור השינוי	תיק האשכנזי
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
31 בדצמבר 2016	(2.4)	78,184
31 בדצמבר 2017	(1.5)	77,005
30 ביוני 2018	1.8	78,397

במהלך התקופה המדווחת נרשמה עלייה קלה בהיקף האשכנזי לדיור שמעמיד הבנק.

נתונים המתייחסים לאשכנזי חדש לדיור בישראל

במהלך התקופה המדווחת הועמדו הלוואות חדשות לדיור בסך של כ-5.7 מיליארד ש"ח מכספי הבנק. במהלך שנת 2017 הועמדו הלוואות חדשות לדיור בסך של כ-8.3 מיליארד ש"ח מכספי הבנק.

הלוואה הממוצעת שהועמדה מכספי בנק בתקופה המדווחת הייתה 726 אלפי ש"ח זאת לעומת 529 אלפי ש"ח בשנת 2017 ו-555 אלפי ש"ח בשנת 2016.

יובהר כי ב-31 בדצמבר 2017 הסתיים שיתוף העמדת האשכנזי עם הראל (להלן: "השיתוף"). הנתונים בגין שנת 2017 ושנת 2016 מתייחסים לחשיפת הבנק בתקופת השיתוף ואינם מתייחסים לחשיפת הלקוח שהייתה גבוהה יותר (חשיפת הלקוח בשנת 2017 הינה 708 אלפי ש"ח). עם סיום השיתוף הנתון בגין מחצית ראשונה 2018, הינו חשיפת הלקוח אשר זהה לחשיפת הבנק.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו לפי בסיסי הצמדה בישראל

סך הכל התיק	שיעור מתיק האשראי	שיעור מתיק האשראי	צמוד מדד	שיעור מתיק האשראי	לא צמוד	
במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	
78,184	1.6	1,243	31,986	40.9	44,955	31 בדצמבר 2016
77,005	1.3	1,010	30,407	39.5	45,588	31 בדצמבר 2017
78,397	1.3	1,007	30,630	39.1	46,760	30 ביוני 2018

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור נטו, בריבית משתנה וקבועה בישראל

סך תיק האשראי	משתנה		קבועה			
	מט"ח	צמוד	לא צמוד	צמוד	במיליוני ש"ח	
78,184	1,243	20,194	31,249	11,792	13,706	31 בדצמבר 2016
77,005	1,010	18,405	31,730	12,002	13,858	31 בדצמבר 2017
78,397	1,007	18,278	32,691	12,352	14,069	30 ביוני 2018

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית בישראל

להלן התפתחות ביצועי האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חיי ההלוואה):

2016		2017			2018		
ממוצע שנת	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
שיעור מביצוע באחוזים							
18.7	16.6	15.1	15.9	13.9	15.0	15.8	קבועה - צמודה
13.3	16.1	16.8	16.9	15.7	15.6	16.6	משתנה כל 5 שנים ומעלה - צמודה
0.6	0.2	0.1	0.1	0.1	-	0.1	משתנה עד 5 שנים - צמודה
30.2	28.0	30.0	28.5	31.8	31.3	28.8	קבועה - לא צמודה
7.7	7.3	7.0	6.4	7.0	6.3	5.9	משתנה כל 5 שנים ומעלה - לא צמודה
29.2	31.2	30.8	32.0	31.0	31.2	32.7	משתנה עד 5 שנים - לא צמודה
0.3	0.6	0.2	0.2	0.5	0.6	0.1	משתנה - מט"ח

שיעור האשראי החדש שהעמיד הבנק בהלוואות לדיור בריבית משתנה במהלך התקופה המדווחת עמד על 54.6% לעומת 55.0% בשנת 2017. הנתונים מתייחסים לכל מסלולי הריבית המשתנה ומגזרי ההצמדה השונים לרבות הלוואות בהן הריבית משתנה מדי תקופה של חמש שנים ומעלה. בנטרול הלוואות בהן שיעור הריבית המשתנה, משתנה מדי תקופה של 5 שנים ומעלה, אשר הוראת המפקח מחריגה אותה מהגדרת הלוואות בריבית משתנה, שיעור האשראי לדיור בריבית משתנה שהועמד במהלך התקופה המדווחת הינו 32.4% לעומת 31.7% בכל שנת 2017.

להלן יתרת תיק הלוואות לדיור והיתרות בפיגור מעל 90 יום פיגור בישראל

שנת דיווח	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור	שיעור הסכום בפיגור
	במיליוני ש"ח		
31 בדצמבר 2016	78,645	719	0.9%
31 בדצמבר 2017	77,448	722	0.9%
30 ביוני 2018	78,855	764	1.0%

ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2018, הכוללת את ההפרשה הקבוצתית על הלוואות לדיור הינה 458 מיליון ש"ח המהווה 0.58% מיתרת האשראי לדיור, בהשוואה ל-443 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, המהווה 0.57% מיתרת האשראי לדיור.

התפתחות ביתרות אשראי חדש שניתן בישראל בשיעור מימון מעל 60%

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

שיעור מימון	2018		2017		2016	
	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון
מעל 60 ועד 70 כולל	18.0	18.0	19.8	19.8	16.9	15.7
מעל 70 ועד 80 כולל	16.3	13.0	16.8	15.9	17.8	14.3
מעל 80	0.05	0.20	0.17	0.08	0.04	0.10

(א) מסך האשראי החדש שהעמיד הבנק.

ב-15 במרס 2018 תוקן סעיף 72 להוראה 203 של בנק ישראל, כך שהקצאת ההון על הלוואות שניתנו ממועד זה, לרכישת דירה בשיעור 60% מימון ומעלה, הופחתה מ-75% ל-60%.

התפתחות שיעור מימון, יתרת תיק האשראי בישראל

שיעור המימון הממוצע של יתרת תיק האשראי ליום 30 ביוני 2018 עומד על 45.8% לעומת 46.0% בשנת 2017.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2.5 בישראל

שיעור הלוואות בהן יחס ההחזר נמוך מ-2.5 במועד אישור האשראי שהועמדו בתקופה המדווחת, עמד על 0.4% מסך העמדות האשראי החדשות לעומת 1.4% בשנת 2017.

חישוב זה תואם את הנחיות בנק ישראל לצורך הדיווח על פי הוראה 876.

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפירעון ארוכים מ-25 שנה בישראל

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור, בהן מועדי הפירעון על פי חוזי הלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד בתקופה המדווחת בממוצע על כ-35.7% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת שיעור ממוצע של כ-34.9% במהלך שנת 2017 ושל כ-35.9% בשנת 2016.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

האשראי הפרטי, אשר יכולת ההחזר שלו מבוססת בעיקרה על כושר ההשתכרות של משק הבית, מאופיין בפיזור נרחב מאוד של לווים, במגוון של מוצרי אשראי (הלוואות לסוגיהן, עו"ש, כרטיסי אשראי) ובהיקף נמוך (בממוצע) של אשראי ללקוח בודד. פעילות הלקוחות הפרטיים מרוכזת, רובה ככולה, בחטיבה הבנקאית.

על מנת לוודא ניהול סיכונים אפקטיבי, הבנק פועל תחת מגבלות ניהוליות פנימיות הדוקות בעיקר במאפיינים הבאים: יכולת החזר חודשי, דירוגי אשראי בהתאם למודל הסטטיסטי הפנימי של הבנק.

מדיניות האשראי הפרטי, אותה מגבשת החטיבה לניהול סיכונים בשיתוף החטיבה הבנקאית, מהווה נדבך חשוב בהתוויית תיאבון הסיכון ובהכוננת הניהול השוטף של פעילות זאת.

הלן התפתחות יתרות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

יתרת סיכון אשראי במיליוני ש"ח	
49,987	31 בדצמבר 2016
48,477	31 בדצמבר 2017
46,077	30 ביוני 2018

הלן התפלגות של סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק לפי התקופה הנותרת לפירעון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2018		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
19.5	5,975	19.0	5,466	עד שנה
17.1	5,245	17.8	5,124	מעל שנה עד 3 שנים
30.5	9,360	31.5	9,078	מעל 3 שנים עד 5 שנים
21.5	6,578	20.8	5,997	מעל 5 שנים עד 7 שנים
1.9	566	1.7	474	מעל 7 שנים
9.5	2,927	9.2	2,654	ללא תקופת פירעון ^(א)
100.0	30,651	100.0	28,793	סך הכל

(א) יתרה זאת כוללת יתרות חובה בחשבונות עובר ושב ויתרות אשראי בפיגור.

הלן התפלגות סיכון האשראי הכולל לאנשים פרטיים בבנק לפי גודל החבות ללווה בודד (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2018		גודל סיכון האשראי באלפי ש"ח	
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	מ-	עד
10.4	5,043	11.1	5,114	-	25
15.0	7,268	15.6	7,213	25	50
14.0	6,782	14.3	6,572	50	75
12.4	6,031	12.5	5,749	75	100
17.8	8,623	17.9	8,254	100	150
11.3	5,440	11.2	5,148	150	200
10.9	5,293	10.5	4,842	200	300
8.2	3,997	6.9	3,185	300	מעל 300
100.0	48,477	100.0	46,077	סך הכל סיכון אשראי כולל	

להלן התפלגות סיכון האשראי הכולל לאנשים פרטיים בבנק לפי מוצרי אשראי עיקריים (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2018		
שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק ב-%	במיליוני ש"ח	
15.2	7,365	14.5	6,690	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
4.6	2,257	4.2	1,937	הלוואות לרכישת רכב (ששועבד)
43.4	21,029	43.8	20,166	הלוואות אחרות
63.2	30,651	62.5	28,793	סך הכל סיכון אשראי מאזני
14.2	6,870	14.5	6,660	מסגרת עובר ושב לא מנוצלת
21.9	10,617	22.3	10,323	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
0.7	339	0.7	301	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
36.8	17,826	37.5	17,284	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
100.0	48,477	100.0	46,077	סך הכל סיכון אשראי כולל

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק בחלוקה למגזרי הצמדה ובסיסי ריבית (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

30 ביוני 2018					
שיעור מהתיק ב-%	סך הסיכון האשראי המאזני	מט"ח	לא צמוד	צמוד	
7.6	2,193	16	-	2,177	יתרות עובר ושב
15.6	4,497	56	-	4,441	יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
72.4	20,825	15	41	20,769	הלוואות אחרות בריבית משתנה
95.6	27,515	87	41	27,387	סך הלוואות בריבית משתנה
4.4	1,278	25	45	1,208	הלוואות בריבית קבועה
100.0	28,793	112	86	28,595	סך הכל סיכון אשראי מאזני

31 בדצמבר 2017					
שיעור מהתיק ב-%	סך הסיכון האשראי המאזני	מט"ח	לא צמוד	צמוד	
8.1	2,476	12	-	2,464	יתרות עובר ושב
15.9	4,889	43	-	4,846	יתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
71.9	22,026	18	33	21,975	הלוואות אחרות בריבית משתנה
95.9	29,391	73	33	29,285	סך הלוואות בריבית משתנה
4.1	1,260	33	61	1,166	הלוואות בריבית קבועה
100.0	30,651	106	94	30,451	סך הכל סיכון אשראי מאזני

להלן יתרות תיק הנכסים הפיננסיים של האנשים הפרטיים בבנק בעלי סיכון אשראי כולל (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2017	30 ביוני 2018	
		במיליוני ש"ח
104,850	99,505	פיקדונות הציבור
75,498	68,235	תיקי ניירות ערך
180,348	167,740	סך תיק הנכסים הפיננסיים
38,087	34,720	סך החבות הכוללת ללקוחות בעלי תיק נכסים פיננסיים

להלן התפלגות סיכון האשראי המאזני לאנשים פרטיים בבנק לפי גובה ההכנסה הקבועה^(א) לחשבון (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור)

31 בדצמבר 2017		30 ביוני 2018		
ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	
8.8	2,697	8.0	2,312	חשבונות ללא הכנסה קבועה לחשבון
6.4	1,985	5.7	1,648	מזה חשבונות לפירעון אשראי ^(ב)
31.9	9,783	32.6	9,386	נמוכה מ-10 אלפי ש"ח
31.9	9,765	32.7	9,430	הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח ונמוכה מ-20 אלפי ש"ח
27.4	8,406	26.7	7,665	בגובה 20 אלפי ש"ח ומעלה
100.0	30,651	100.0	28,793	סך הכל

(א) הכנסה קבועה לחשבון (לפי תעודת זהות) כוללת את הזיכויים הקבועים בחשבון לקוח ובכלל זה משכורת, העברות מבנק/מחשבון אחר, הפקדות מזומן וצקים ועוד. ההכנסה הקבועה החודשית מחושבת על בסיס ממוצע ההכנסה במשך מספר חודשים רצופים, ובנטרול זיכויים חריגים.
(ב) חשבונות לפירעון אשראי הינם חשבונות שהפעילות היחידה המבוצעת בהם הינה פירעון הלוואה בלבד, בעוד שעיקר פעילותו השוטפת של הלקוח מרוכזת בבנק אחר.

כאמור לעיל, מדיניות האשראי של הבנק לאנשים פרטיים מבוססת על יכולת שירות החוב של הלווה מתוך ההכנסות. בהלימה לכך, למעלה מ-90% מהאשראי המאזני הינו בקרב בעלי הכנסה קבועה, כאשר קרוב ל-60% הינו בקרב בעלי הכנסה קבועה הגבוהה מ-10 אלפי ש"ח לחודש.

31 בדצמבר		30 ביוני		
2017 ^(א)	2017 ^(א)	2018		
				במיליוני ש"ח
30,105	31,338	28,276		אשראי לא בעייתי
135	201	254		אשראי בעייתי לא פגום
411	98	263		אשראי בעייתי פגום
30,651	31,637	28,793		סך הכל סיכון אשראי מאזני
1.8%	0.9%	1.8%		שיעור סיכון האשראי הבעייתי מסך סיכון אשראי מאזני לאנשים פרטיים

(א) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

למידע נוסף ובכלל זה הנוגע לחובות בעייתיים והוצאות בגין הפסדי אשראי ראה [ביאור 6](#) ו**ביאור 13** ובפרק החשיפה לסיכונים, סיכוני אשראי סעיף [סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק](#).

חשיפת הבנק למימון ממונף

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 נקבע כי מדיניות אשראי של בנק תתייחס, בין היתר, למימון ממונף. הבנק פועל על פי עקרונות ייחודיים במדיניות האשראי לסגמנט זה, ובכלל זה בהיבט של פרמטרים פיננסיים, סמכויות אשראי ועוד.

מימון ממונף מוגדר ומנוהל על ידי הבנק בהלימה ובהרחבה להוראות העדכניות.

יתרות האשראי המצרפיות ללווים ממונפים אשר לכל אחד מהם יתרת אשראי בסכום המהווה לפחות 0.5% מהון רובד 1 של הבנק

31 בדצמבר			30 ביוני			2018			
2017			2017						
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
									ענף משק
									במיליוני ש"ח
380	101	279	381	152	229	331	251	80	כרייה וחציבה
442	16	426	1,028	9	1,019	805	28	777	תעשייה וחרושת
699	409	290	835	101	734	903	144	759	אספקת חשמל, גז, קיטור ומיזוג אוויר
211	13	198	468	24	444	738	196	542	מסחר
223	15	208	411	31	380	205	15	190	תחבורה ואחסנה
281	-	281	-	-	-	282	-	282	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
-	-	-	167	160	7	191	102	89	בינוי ונדל"ן
-	-	-	497	14	483	-	-	-	שירותים פיננסיים
2,236	554	1,682	3,787	491	3,296	3,455	736	2,719	סך הכל

סיכוני שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים). החשיפה לסיכוני שוק מתבטאת בתוצאות העסקיות, בשווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, בהון העצמי ובתזרימי המזומנים.

הבנק פועל בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכוני השוק של הקבוצה, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" ומספר 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק". במסגרת יישום הוראות אלה נקבעו עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכלים למדידת הסיכונים ואמצעי הבקרה והפיקוח על סיכונים אלה, תוך יישום ממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

מדיניות ניהול סיכוני השוק

מדיניות ניהול סיכוני השוק מהווה ביטוי לאסטרטגיית ניהול סיכון השוק של הקבוצה. זאת, לצד הנהלים הקיימים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיתוח ובקרה אחר סיכוני השוק. המדיניות נועדה מחד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והסיכויים שיכולים לבצוע מהחשיפה לסיכונים וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק, ובכלל זה לשמור על רמת נזילות גבוהה.

המדיניות מהווה כלי חשוב להגדרת תיאבון הסיכון של הבנק בתחום הנוסטרו, חדרי העסקות וחשיפות השוק בכלל קבוצת לאומי. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי, חלוקת האחריות הארגונית ומנגנוני האסקלציה.

החשיפות לסיכוני שוק מנוהלות באופן שוטף ברמת הקבוצה. חברות הבת בחו"ל קובעות מדיניות לניהול סיכוני שוק בהלימה עם המדיניות הקבוצתית ומסגרות הסיכון שאושרו בה. המידע על מצב החשיפות בפועל בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל מהחברות הבנות ומובא בחשבון בניהול הכולל של החשיפות בקבוצה.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בשני מוקדי סיכון עיקריים: התיק הבנקאי והתיק למסחר. הגדרת התיק למסחר נגזרת מהוראות באזל והיא כוללת את תיק ניירות הערך הסחיר של הבנק ועסקות נגזרים בפעילות הסחירה. הגדרת התיק הבנקאי כוללת את העסקות אשר אינן כוללות בתיק למסחר.

חשיפה לסיכוני שוק הנובעים מההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים

הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל. ניהול סיכוני השוק בגין המחויבות לעובדים מבוצע בחלקו במסגרת התיק הבנקאי ובחלקו הנוסף מנוהל באופן נפרד ועצמאי אל מול "נכסי תכנית", אשר נועדו לשאת תשואה לאורך זמן, במטרה לשרת את ערך ההתחייבות. המחויבות האקטוארית לעובדים בעלת מח"מ ארוך ומשפעת באופן משמעותי משינויים בריבית ההיוון. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבויות האקטואריות לזכויות עובדים נעשה על בסיס תשואת אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

סיכון הריבית

סיכון הריבית הינו הסיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי ריבית חסרת סיכון במטבעות השונים והוא נובע ממספר מקורות, כגון: פערים בין מועדי שינוי הריבית או הפירעון (כמוקדם מביניהם) של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הצמדה וסיכון המרווח, ה-Basis Spread.

מדיניות החשיפות בריבית הנה להגביל את מידת ההשפעה של שינויים אפשריים בריבית על השחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי¹ ושל הרווח המימוני לשנה הקרובה.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות באשר לזמני הפירעון של הנכסים וההתחייבויות. על פי ניסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש כהתחייבות לזמן ארוך. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפירעונות המוקדמים במשכנתאות על בסיס מודל סטטיסטי המנסה לחזות את הפירעונות המוקדמים כתלות בריבית. להערכות אלו חשיבות גדולה בניהול סיכוני הריבית, בין היתר בשל הגידול המשמעותי בירתות אלו בשנים האחרונות.

מדידת החשיפה לשינויים בריבית מבוצעת הן לעליה והן לירידת ריבית בכל מגזר הצמדה. מדידה זו נועדה לבחון את רגישות מבנה שווי הנכסים וההתחייבויות הקיים לשינויי ריבית, ולכן החישוב המבוצע נעשה מבלי לשנות את מבנה הנכסים וההתחייבויות.

¹ השווי הכלכלי של ההון מוגדר כהפרש בין הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות. בחישוב הערך הנוכחי מנכים את התזרימים בעקום התשואה חסר סיכון אשראי ואת התזרימים המט"חיים בלייבור.

להלן תמצית החשיפות לשינויים בלתי צפויים בריבית ברמת הקבוצה (לפני מס ובמיליוני ש"ח):^(א)

השינוי הפוטנציאלי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש									
ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 ביוני 2017			ליום 30 ביוני 2018			
עליה של 0.1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	עליה של 0.1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	עליה של 0.1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	תרחיש
במט"ח									
(41)	306	(411)	(26)	145	(362)	(51)	413	(508)	תיק בנקאי
(3)	25	(38)	(5)	54	(48)	(11)	106	(106)	תיק למסחר
במט"ח									
22	(249)	175	5	(78)	(4)	(1)	(88)	(24)	תיק בנקאי
2	47	32	1	(38)	(25)	0	(1)	(6)	תיק למסחר

(א) חישוב החשיפה לירידת ריבית ב-1% מבוסס על הורדת שיעור הריבית על האשראי והפיקדונות בשיעור זה. מאחר ושיעור הריבית על רוב הפיקדונות כיום נמוך מ-1%, ומאחר וקיימת הסתברות נמוכה שהריבית על הפיקדונות תרד מתחת ל-0.0%, יש לראות בחישוב החשיפה המוצג לעיל אמת מידה בהתאם לסטנדרטים המקובלים.

להלן חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית (לפני השפעת המס ובמיליוני ש"ח):

חשיפה במט"ח						חשיפה במט"י					
ליום 30 ביוני 2018											
עליה של 0.1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	עליה של 0.1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	עליה של 0.1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	עליה של 0.1%	ירידה של 1%	עליה של 1%
(53)	479	(541)	151	(1,740)	1,351	(א) חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית					
ליום 30 ביוני 2017											
(35)	282	(405)	145	(1,685)	1,294	(א) חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית					
ליום 31 בדצמבר 2017											
(34)	352	(349)	180	(2,083)	1,615	(א) חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית					

(א) מדידה זו כוללת את החשיפה לשינוי מידי בריבית של תיקי הנוסטרו המשוערכים לפי שווי שוק והמחויבות האקטואריות לעובדים. מדידה זו אינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים בריבית אשר נאמדת ב-30 ביוני 2018 בירידה בשווי הנכסים של כ-133 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2017 כ-149 מיליון ש"ח, ב-31 בדצמבר 2017 כ-134 מיליון ש"ח) בתרחיש עליה של 1% בריבית. כמו כן, המדידה אינה כוללת את ההשפעות של הוראות המעבר של תקן זכויות עובדים, לפיהן מחושב יחס הלימות ההון.

רגישות השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות לריבית

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בריבית:

30 ביוני 2018						
מטבע ישראל						לא צמוד
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראל צמוד מט"ח						
סך הכל	אחרים	אירו	דולר	צמוד מדד	צמוד מדד	במיליוני ש"ח
423,422	10,460	9,414	68,496	46,288	288,764	נכסים פיננסיים
644,354	45,823	75,427	258,064	8,377	256,663	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
407,423	6,620	12,472	98,510	48,926	240,895	התחייבויות פיננסיות ^(*)
644,572	50,445	72,721	230,484	12,563	278,359	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
15,781	(782)	(352)	(2,434)	(6,824)	26,173	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

30 ביוני 2017						
מטבע ישראל						לא צמוד
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראל צמוד מט"ח						
סך הכל	אחרים	אירו	דולר	צמוד מדד	צמוד מדד	במיליוני ש"ח
410,304	9,529	10,759	58,274	47,568	284,174	נכסים פיננסיים
544,389	26,185	62,772	187,253	6,996	261,183	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
396,477	6,922	12,813	85,093	54,442	237,207	התחייבויות פיננסיות ^(*)
545,388	29,621	61,110	162,663	11,036	280,958	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
12,828	(829)	(392)	(2,229)	(10,914)	27,192	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2017						
מטבע ישראל						לא צמוד
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראל צמוד מט"ח						
סך הכל	אחרים	אירו	דולר	צמוד מדד	צמוד מדד	במיליוני ש"ח
423,868	8,431	10,565	66,379	45,077	293,416	נכסים פיננסיים
507,691	30,790	55,422	195,057	7,058	219,364	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
411,639	6,749	13,111	93,530	50,252	247,997	התחייבויות פיננסיות ^(*)
507,449	33,236	53,188	169,824	12,297	238,904	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים
12,471	(764)	(312)	(1,918)	(10,414)	25,879	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(א) כולל שווי הוגן של ההתחייבויות האקטואריות לעובדים ואינו כולל את שווי הנכסי התכנית.

השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על שווי הוגן^(א) נטו של מכשירים פיננסיים:

30 ביוני 2018								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)								
שינוי בשווי ההוגן								
מטבע ישראל								
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי								
צמוד מט"ח								
לא צמוד								
צמוד מדד								
דולר ^(ב)								
אירו								
אחרים								
סך הכל								
סך הכל								
סך הכל								
במיליוני ש"ח באחוזים								
גידול מיידי מקביל של 1%	25,026	(5,423)	(3,123)	(377)	(793)	15,310	(471)	(2.98)
גידול מיידי מקביל של 0.1%	26,049	(6,671)	(2,503)	(354)	(783)	15,738	(43)	(0.27)
קיטון מיידי מקביל של 1%	27,306	(8,623)	(1,836)	(329)	(768)	15,750	(31)	(0.20)

30 ביוני 2017								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)								
שינוי בשווי ההוגן								
מטבע ישראל								
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי								
צמוד מט"ח								
לא צמוד								
צמוד מדד								
דולר ^(ב)								
אירו								
אחרים								
סך הכל								
סך הכל								
סך הכל								
במיליוני ש"ח באחוזים								
גידול מיידי מקביל של 1%	26,303	(9,393)	(2,773)	(424)	(835)	12,878	50	0.39
גידול מיידי מקביל של 0.1%	27,106	(10,743)	(2,277)	(393)	(830)	12,863	35	0.27
קיטון מיידי מקביל של 1%	28,017	(12,915)	(1,793)	(385)	(823)	12,101	(727)	(5.67)

31 בדצמבר 2017								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)								
שינוי בשווי ההוגן								
מטבע ישראל								
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי								
צמוד מט"ח								
לא צמוד								
צמוד מדד								
דולר ^(ב)								
אירו								
אחרים								
סך הכל								
סך הכל								
סך הכל								
במיליוני ש"ח באחוזים								
גידול מיידי מקביל של 1%	24,819	(8,690)	(2,404)	(317)	(771)	12,637	166	1.33
גידול מיידי מקביל של 0.1%	25,771	(10,222)	(1,964)	(312)	(765)	12,508	37	0.30
קיטון מיידי מקביל של 1%	26,912	(12,610)	(1,403)	(310)	(757)	11,832	(639)	(5.12)

- (א) מדידה זו כוללת את החשיפה לשינוי מיידי בריבית של תיקי הנוסטרו המשוערכים לפי שווי שוק והמחויבות האקטוארית לעובדים. מדידה זו אינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התכנית לשינויים בריבית אשר נאמדת ב-30 ביוני 2018 בירידה בשווי הנכסים של כ-133 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2017 כ-149 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2017 כ-134 מיליון ש"ח) בתרחיש עליה של 1% בריבית. כמו כן, המדידה אינה כוללת את ההשפעות של הוראות המעבר של תקן זכויות עובדים, לפיהן מחושב יחס הלימות ההון.
- (ב) מזה: השפעת נכסים פיננסיים מורכבים: גידול מיידי מקביל של 1% - (369) מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2017 - (260) מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2017 - (283) מיליון ש"ח), קיטון מיידי מקביל של 1% - 288 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2017 - 182 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2017 - 199 מיליון ש"ח), גידול מיידי מקביל של 2% - (768) מיליון ש"ח (ביום 30 ביוני 2017 - (545) מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2017 - (592) מיליון ש"ח), קיטון מיידי מקביל של 2% - 450 מיליון ש"ח (ביום 30 ביוני 2017 - 286 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2017 - 317 מיליון ש"ח בהתאמה).
- (ג) לא כולל אומדן שווי הכנסות בגין עמלת פירעון מוקדם.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

30 ביוני 2018						
מטעם עשר עד עשרים שנה	מטעם חמש עד עשר שנים	מטעם שלוש עד חמש שנים	מטעם שנה עד שלוש שנים	מטעם שלושה חודשים עד שנה	מטעם חודש ועד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
2,322	7,218	8,926	14,576	29,220	14,229	211,177
נכסים פיננסיים ^(א)						
226	17,293	20,719	43,062	53,776	71,341	44,460
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
2	-	18	1,126	2,617	986	984
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
2,550	24,511	29,663	58,764	85,613	86,556	256,621
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
96	2,578	2,051	17,803	7,937	5,105	205,313
התחייבויות פיננסיות ^(א)						
201	17,136	19,289	36,590	74,115	65,944	57,891
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
19	2	270	126	2,508	1,472	2,729
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	41	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
316	19,716	21,610	54,519	84,601	72,521	265,933
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
2,234	4,795	8,053	4,245	1,012	14,035	(9,312)
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
25,062	22,828	18,033	9,980	5,735	4,723	(9,312)
החשיפה המצטברת במגזר						
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
2,653	5,086	10,216	13,872	8,128	2,104	2,356
נכסים פיננסיים ^(א)						
-	1,296	1,421	2,293	2,241	420	706
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
2,653	6,382	11,637	16,165	10,369	2,524	3,062
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
834	3,942	5,179	15,122	5,069	966	1,711
התחייבויות פיננסיות ^(א)						
-	1,213	2,991	5,386	2,175	297	383
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	-	-	-	-	-
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
-	-	-	-	118	-	-
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
834	5,155	8,170	20,508	7,362	1,263	2,094
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,819	1,227	3,467	(4,343)	3,007	1,261	968
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר						
7,406	5,587	4,360	893	5,236	2,229	968
החשיפה המצטברת במגזר						

(א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "כלא תקופת פירעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוונות, כולל יתרות שזמן פירעון עבר בסך 726 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2018.

(ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

ליום 31 בדצמבר 2017						ליום 30 ביוני 2017					
משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל עשרים שנה	
בשנים באחוזים			בשנים באחוזים			בשנים באחוזים					
0.59	2.97	293,416	0.62	2.88	284,174	0.64	3.09	288,764	544	552	
1.48	-	211,445	1.51	-	253,485	1.35	-	250,930	-	53	
0.76	-	7,919	0.65	-	7,698	0.59	-	5,733	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
0.96	2.97	512,780	1.02	2.88	545,357	0.97	3.09	545,427	544	605	
0.27	0.85	247,997	0.35	0.99	237,207	0.28	0.91	240,895	12	-	
1.34	-	231,365	1.43	-	274,982	1.23	-	271,192	-	26	
0.77	-	7,509	0.57	-	5,951	0.38	-	7,126	-	-	
0.50	-	30	0.50	-	25	0.50	-	41	-	-	
0.79	0.85	486,901	0.92	0.99	518,165	0.78	0.91	519,254	12	26	
									579		
									25,641		
4.09	2.42	45,077	3.73	2.58	47,568	4.10	2.25	46,288	14	1,859	
2.38	-	7,058	2.40	-	6,996	2.48	-	8,377	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.85	2.42	52,135	3.56	2.58	54,564	3.85	2.25	54,665	14	1,859	
2.97	0.47	32,634	2.73	0.71	38,143	2.75	0.49	32,823	-	-	
2.57	-	12,170	2.56	-	10,891	2.64	-	12,445	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	127	-	-	145	-	-	118	-	-	
2.85	0.47	44,931	2.68	0.71	49,179	2.71	0.49	45,386	-	-	
									1,859		
									9,265		

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

30 ביוני 2018						
ממל עשר	ממל חמש	ממל שלוש	ממל שנה	ממל שלושה חודשים	ממל חודש ועד שלושה חודשים	עם דרישה עד חודש
עד עשר שנה	עד חמש שנים	עד חמש שנים	עד שלוש שנים	עד שלושה חודשים	עד שלושה חודשים	עד חודש
במיליוני ש"ח						
מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ^(א)						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1,568	8,388	4,954	7,419	9,868	14,130	41,485
917	2,332	1,840	1,179	562	556	2,879
316	18,317	10,986	41,183	102,511	83,980	113,312
-	-	(59)	(108)	3,430	2,027	3,369
-	-	-	-	-	-	-
1,884	26,705	15,881	48,494	115,809	100,137	158,166
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
4	238	224	1,743	11,473	11,694	91,823
418	21,752	13,706	34,804	98,799	95,677	80,681
37	6	(18)	799	3,497	1,518	1,539
-	-	-	-	14	-	-
459	21,996	13,912	37,346	113,783	108,889	174,043
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,425	4,709	1,969	11,148	2,026	(8,752)	(15,877)
(3,352)	(4,777)	(9,486)	(11,455)	(22,603)	(24,629)	(15,877)
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
6,543	20,692	24,096	35,867	47,216	30,463	255,018
542	36,906	33,126	86,538	158,528	155,741	158,478
2	-	(41)	1,018	6,047	3,013	4,353
-	-	-	-	-	-	-
7,087	57,598	57,181	123,423	211,791	189,217	417,849
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
934	6,758	7,454	34,668	24,479	17,765	298,847
619	40,101	35,986	76,780	175,089	161,918	138,955
56	8	252	925	6,005	2,990	4,268
-	-	-	-	173	-	-
1,609	46,867	43,692	112,373	205,746	182,673	442,070
מכשירים פיננסיים, נטו						
5,478	10,731	13,489	11,050	6,045	6,544	(24,221)
29,116	23,638	12,907	(582)	(11,632)	(17,677)	(24,221)
5,374	3,428	1,354	1,295	553	123	61

(א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוונות, כולל יתרות שזמן פירעוןן עבר בסך 726 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2018.

(ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(ג) כולל פריטים לא כספיים המוצגים בטור "ללא תקופת פירעון".

(ד) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(ה) אינו כולל שווי הוגן של ההתחייבויות האקטואריות לעובדים ואינו כולל את שווי נכסי התכנית.

ליום 31 בדצמבר 2017			ליום 30 ביוני 2017							
מסך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	מסך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	מסך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל עשרים שנה
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			
1.21	2.21	85,375	1.05	1.52	78,562	1.58	2.89	88,370	213	345
3.49	2.60	9,150	3.49	2.60	8,804	4.40	3.17	10,353	-	88
1.05	-	273,787	0.93	-	267,020	0.85	-	370,655	-	50
0.32	-	7,482	0.32	-	9,190	0.20	-	8,659	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.07	2.21	366,644	0.93	1.52	354,772	0.98	2.89	467,684	213	395
0.14	1.83	113,013	0.17	0.60	104,465	0.15	1.51	117,206	6	1
1.29	-	248,447	1.16	-	244,582	1.05	-	346,258	-	421
1.21	-	7,785	0.88	-	8,805	0.52	-	7,378	-	-
0.50	-	16	0.50	-	7	0.50	-	14	-	-
0.94	1.83	369,261	0.84	0.60	357,859	0.82	1.51	470,856	6	422
										(27)
										(3,379)
1.06	2.60	429,634	1.06	1.86	414,582	1.17	2.74	427,536	4,885	2,756
1.26	-	494,645	1.23	-	529,099	1.07	-	633,097	3,135	103
0.55	-	15,641	0.47	-	17,191	0.36	-	14,608	216	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.16	2.60	939,920	1.14	1.86	960,872	1.10	2.74	1,075,241	8,236	2,859
0.46	0.77	395,323	0.54	0.34	380,958	0.45	0.78	391,798	892	1
1.35	-	495,111	1.33	-	532,168	1.16	-	632,425	2,530	447
0.99	-	15,342	0.75	-	14,839	0.45	-	14,527	23	-
0.09	-	364	0.04	-	367	0.10	-	362	189	-
0.95	0.77	906,140	1.00	0.34	928,332	0.88	0.78	1,039,112	3,634	448
										2,411
										31,527
14.24	2.36	17,995	15.32	2.60	16,662	14.98	2.46	16,499	-	4,311

הערות כלליות:

1. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של תזרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי שמנכה אותם לשווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי.
לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15 א](#).
2. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרמי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
3. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
4. השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות, לפי העניין.
5. בחישוב מח"מ הנכסים ומח"מ ההתחייבויות נלקח בחשבון אומדן פירעונות מוקדמים במשכנתאות ואומדן משיכות בפקדונות הציבור בהתאמה. בניטרול ההשפעה של המודלים המח"מ המקורי כלהלן: במגזר הצמוד למדד - מח"מ הנכסים מגיע ל-4.57 שנים, מח"מ ההתחייבויות מגיע ל-2.79 שנים ופער השת"פ מסתכם ב-1.37%. במגזר השקלי הלא צמוד - מח"מ הנכסים מגיע ל-0.97 שנים, מח"מ ההתחייבויות מגיע ל-1.04 שנים ופער השת"פ 2.06%. בנוסף, בניהול חשיפות הריבית הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש בשקלים ובמט"ח, כהתחייבות ארוכה (הנפרסת בין שנה לעשר שנים), ולא עד חודש לפי הוראות הדיווח.
6. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי. מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של קבוצת לאומי והיא מותאמת לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות" ודרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", המאמצת את המלצות ועדת באזל 3, לחישוב יחס מזערי לנזילות (Liquidity Coverage Ratio - LCR), תוך ביצוע התאמות למשק הישראלי. יחס כיסוי הנזילות המזערי שהבנק והקבוצה נדרשים לעמוד בו הינו 100%.

לאומי שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמט"ח אשר תאפשר לו לעמוד בכל צורכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון, ובאמצעות מדיניות גיוס של מקורות יציבים ומגוונים ולטווחי זמן שונים בדגש על גיוס פיקדונות מקמעונאים וכן גיוס של אג"ח לתקופות ארוכות.

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו באמצעות מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל רגולטורי וכן מודלים פנימיים שפותחו בלאומי בהתאם להוראת בנק ישראל, ובהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם.

למידע נוסף בנוגע לסיכון הנזילות ראה פרק סיכון הנזילות [בדוח על הסיכונים לשנת 2017](#) באתר האינטרנט של הבנק [וביאור 9 ב](#).

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

קבוצת לאומי פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות ולפיכך חשופה לסיכונים תפעוליים הכוללים, בין היתר, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים טכנולוגיים, סיכונים המשכיות עסקית וסיכונים מעילות והונאות.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים הקבוצתית מעגנת עקרונות, קווים מנחים ואת תפיסת ניהול הסיכון התפעולי בלאומי, ובכלל זה: ניהול סיכון מוכוון ומותאם לפעילות קווי העסקים ומיקוד בסיכונים בעלי פוטנציאל להשלכה משמעותית.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים תפעוליים בדוח הדיסקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#) [ובדוח על הסיכונים](#).

סיכונים אחרים

סיכונים רגולציה וציות

סיכון רגולציה

בשנים האחרונות הורחבו הדרישות מבנקים בעולם ובישראל בנוגע להון ונזילות, זאת על רקע הפקת הלקחים מהמשבר הפיננסי (הוראות באזל 3). בנוסף, התפרסמו לאחרונה הנחיות בינלאומיות בנוגע לסטנדרטים חדשים העלולים להשפיע על הון הבנק ונכסי הסיכון. מגמות אלו משפיעות על אופן הקצאת ההון לפעילויות העסקיות השונות בקבוצה. כמו כן, פורסמו לאחרונה חוקים ורגולציות בדגש על סביבת הצרכן אשר מטרתם, בין השאר, הגברת התחרותיות.

להתגברות דרישות הרגולציה בארץ ובעולם השפעה על המודל העסקי, על הרווחיות ועל דרישות הלימות ההון של הקבוצה. הבנק עוקב אחר התפתחויות אלו, לומד אותן ונערך בהתאם.

סיכון ציות

א.

ציות, איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

לצורך ניהול אפקטיבי של סיכוני הציות פועל בלאומי מערך ציות ואכיפה שבראשו עומדת קצינת הציות הראשית (Chief Compliance Officer). קצינת הציות הראשית אחראית, בין היתר, למילוי החובות לפי הוראות החקיקה בנושאי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור. קצינת הציות הראשית משמשת גם כממונה על האכיפה בתחום דיני ניירות ערך וגם כ-Responsible Officer בתחום ה-FATCA.

מערך ציות ואכיפה כפוף ליועצת המשפטית הראשית.

המערך נמצא בקשר שוטף עם חברות הבנות בארץ ובחו"ל לצורך מעקב ליישום נושאי הציות בכללותם ויישום מדיניות הציות הקבוצתית.

בהתאם למגמות המתפתחות בעולם, מטפל הבנק במגוון נושאים בתחום ציות לרבות איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור והיבטי מיסוי, לרבות FATCA ו-CRS.

בין היתר, מתמקד הבנק במוקדי סיכון בעולם טכנולוגי פיננסי (כגון: פינטק, P2P, קרנות גידור, מטבעות וירטואליים וכדומה) - ניהול סיכוני ציות ואיסור הלבנת הון בעולם טכנולוגי פיננסי מתפתח המאופיין בהיעדר פיקוח רגולטורי מוגדר לצד מורכבות מקצועית והיעדר פרקטיקות מובנות לתהליכי בקרה עקב חדשנותם של הנושאים.

אכיפה מנהלית

ב.

חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 בא לייעל את הליכי האכיפה של הוראות החקיקה בתחום דיני ניירות הערך. במסגרת חקיקה זו ניתן יהיה להטיל סנקציות שונות על תאגיד, שהפר את ההוראות הרלוונטיות וכן על עובדי התאגיד, לרבות נושאי המשרה.

בהמשך לחוק פרסמה הרשות לניירות ערך מסמך קריטריונים להכרה בתכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך (להלן: "מסמך הקריטריונים").

במסמך הקריטריונים הנחתה רשות ניירות ערך את התאגיד, בין היתר, למנות ממונה על האכיפה. תפקידו, על פי מסמך הקריטריונים, הוא להיות אחראי על יישום תכנית האכיפה.

FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act

ג.

על פי החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227) ותקנות מס הכנסה (יישום הסכם FATCA), התשע"ו-2016 נדרש הבנק לבצע הליכי זיהוי לקוחות ולהעביר מידע לרשות המיסים בישראל אודות חשבונות המוחזקים על ידי לקוחות אמריקאים לצורך העברתו לרשות המיסים האמריקאית.

הבנק מיישם מדיניות כסף מוצהר תוך הקפדה כי לא ינהלו בבנק כספים שאינם מוצהרים לרשויות המס הרלוונטיות, בהקשר זה נערכו מהלכים רבים לאיתור וזיהוי האוכלוסיות הרלוונטיות וביצוע הדיווח לרשויות המס בהתאם לכללי ה-FATCA כפי שנקבעו בהסכם בין ישראל לרשויות המס האמריקאיות.

הבנק פועל במספר נדבכים על מנת לוודא ציות של קבוצת לאומי ויחידים בה להוראות החקיקה, בהם: מינוי קצינת הציות כממונה לנושא, אימוץ מדיניות ונהלי עבודה מתאימים, פיתוח כלים ממוכנים תומכים בתהליכי העבודה, גיבוש מנגנוני הדרכה והטמעה, בדיקה, בקרה ותפעול הנדרשים למילוי ההנחיות והנחיית החברות הבנות בקבוצה להיערכות מתאימה.

CRS - Common Reporting Standard

ד.

ארגון ה-OECD פרסם תקן אחיד ליישום חילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים בין מדינות (להלן: "התקן"). התקן נבנה ברוח ה-FATCA האמריקאי ונועד להגביר את השקיפות והפיקוח על דיווחי המס של תושבי המדינות המחזיקים חשבונות פיננסיים מחוץ למדינת התושבות שלהם. ביולי 2016 פורסם החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227) בנושא יישום ה-FATCA והתקן. תקנות ליישום התקן טרם פורסמו.

לאומי נערך לעמידה בדרישות החקיקה. שלוחות בנק לאומי באנגליה וברומניה החלו ביישום התקן ביום 1 בינואר 2016 בהתאם להוראות הרגולציה המקומית החלות עליהן.

סיכונים משפטיים

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הבנק והחברות המאוחדות ללקוחותיהם. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. לא ניתן לצפות מראש את כל סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה

הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם שירותי הבנק והחברות המאחדות, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטורים והנחיות של המפקח על הבנקים. ההתקשרויות עם הלקוחות הינו, בחלקן, התקשרויות הנמשכות לאורך שנים רבות, במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. הבנק והחברות המאחדות פועלים באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומשפטית מוגברת.

בנוסף קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד הבנק והחברות המאחדות מוגשות מעת לעת תלונות למפקח על הבנקים, שעלולות בנסיבות מסוימות להביא לנקיטת הליכים משפטיים נגד הבנק. לעת הזו, לא ניתן להעריך האם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רוחבית של הפיקוח בעניין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות או אחרות כתוצאה מהליכים שכאלו, וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים בסיכון המשפטי ובאופן ניהולו בבנק.

למידע נוסף בדבר הסיכון המשפטי ואופן ניהולו ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#).

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין הינו הסיכון לפגיעה באמון אשר יש לבעלי עניין שונים בבנק, לרבות: לקוחות, בעלי מניות, עובדים, צדדיים נגדים לביצוע עסקאות, ספקים, גורמי רגולציה או כל בעל עניין אחר אשר האמון שהוא נותן בבנק חיוני לפעילותו העסקית.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים בסיכון המוניטין ובאופן ניהולו.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#).

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי מוגדר כסיכון של ירידה מהותית ברווחיות הנובעת מירידה בהכנסות שאינה יכולה להיות מפוצה על ידי ירידה מספקת בהוצאות או על ידי מציאת מקורות הכנסה נוספים. ירידה זו יכולה לנבוע מהחלטות אסטרטגיות שגויות, מחוסר יכולת ליישם אסטרטגיות נכונות, מיישום בלתי נאות של החלטות או העדר תגובה והיערכות לשינויים בסביבה העסקית (ענפיים, כלכליים, רגולטוריים, צרכניים וטכנולוגיים).

סיכון אסטרטגי יכול להיות כזה שהפגיעה שלו נוגעת במודל העסקי של הבנק או של אחד מקווי העסקים המהותיים שלו. זהו סוג של סיכון שההשפעה המיידית שלו על הרווח יכולה להיות לא משמעותית, אך בטווח הארוך עלולה להיות דרמטית.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים בסיכון האסטרטגי ובאופן ניהולו.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#).

סיכון מאקרו-כלכלי

סיכון מאקרו-כלכלי הינו סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מתנאים מאקרו כלכליים לרבות סביבת ריבית נמוכה, יחסי הכח הפוליטיים בעולם והשפעתם על הסחר הבינלאומי - המדיניות הכלכלית בארה"ב, תהליכים חברתיים ופוליטיים באירופה ואי היציבות הגיאופוליטית במוקדי סכסוך בעולם בין השאר לאור התגברות איומי הטרור. לאחרונה ישנם סיכונים העולים מן ההתפתחויות האפשריות בתחום הסחר העולמי, בדגש על קשרי הסחר בין ארה"ב לסין. אם המצב יחריף לכדי "מלחמת סחר" מתמשכת, עלולה להיות לכך השפעה שלילית על הצמיחה בעולם. כתוצאה, עלול להיפגע בעקיפין גם המשק הישראלי.

הבנק מנטר סיכונים מתפתחים כאמור, עם זאת, במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים בסיכון המאקרו-כלכלי ובאופן ניהולו.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#).

סיכון הבנקאות ההוגנת (Conduct)

סיכון הבנקאות ההוגנת (Conduct) הינו הסיכון שהתנהלות הבנק מול לקוחותיו תוביל, במעשה או במחדל, לתוצאה בלתי רצויה עבורם. זאת, ללא יכולת הלקוח לקחת מראש תוצאה זו בחשבון. בעקבות זאת עלולים להיגרם לבנק הפסדים הנובעים מנזקים משפטיים, מהטלת קנסות או מנזקי מוניטין.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים מהותיים בסיכון הבנקאות ההוגנת ובאופן ניהולו.

למידע נוסף ראה פרק [סיכונים אחרים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2017](#).

מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט [בביאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017](#).

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים וניסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר הנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים הקריטיים העיקריים שצוינו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2017 הם כדלהלן: הפרשה להפסדי אשראי וסווג חובות בעייתיים, מכשירים נגזרים, ניירות ערך, התחייבויות לזכויות עובדים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות, ומיסים על ההכנסה.

התחייבויות לזכויות עובדים

זכויות הפרישה והפנסיה בבנק נקבעות על פי סיווג תקופות ההעסקה השונות בבנק כאשר לעובדים שהחלו עבודתם בבנק מיום 1 בינואר 1999 קיימות הפקדות שוטפות לפיצויים ותגמולים ולגביהם לבנק אין חבות פנסיונית למעט השלמה לפיצויי פיטורין. לעובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני 1 בינואר 1999 הפורשים מעבודתם בבנק בגיל פרישה הזכות לבחור בקבלת פיצויי פרישה וכספי התגמולים או לקבל פנסיה מהבנק, הכל בהתאם ובכפוף להוראות ההסכמים השונים החלים על העובדים. הבנק מפקיד עבור עובדים אלה כספים לתגמולים ופיצויים בקופת גמל לתגמולים ופיצויים של עובדי הבנק אשר מנוהלת על ידי חברה מנהלת המוחזקת על ידי עמיתי הקופה (להלן - "עודה").

בשנים האחרונות ביצע הבנק שורה של צעדים על מנת למתן את ההשפעה של התחייבויות אלה על הדוחות הכספיים. בהמשך לצעדים אלה החל הבנק בבחינה של חלופות ביחס למצב הקיים כיום לפיו מלוא הכספים מופקדים ביעודה כאמור. בשלב זה לא ניתן להעריך האם הבחינה כאמור תוביל לגיבוש תוכנית שתאשר ותבוצע בפועל ולא ניתן להעריך האם ניתן יהיה להגיע להסכמות הנדרשות לשם ביצוע של האמור לעיל.

הסכומים של התחייבויות לפנסיה מחושבים על פי מודלים אקטואריים. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבות האקטוארית לזכויות עובדים, של הבנק לפנסיה נעשה על בסיס תשואות השוק בהתאם לחלופה שהבנק בחר מתוך החלופות שנקבעו על ידי בנק ישראל, לפיהם העקום מורכב מתשואות אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

כמו כן החישובים האקטואריים לוקחים בחשבון את תחזית עליית השכר הריאלית על סמך ניסיון העבר שמשנתה בהתאם לגיל העובד.

המודלים האקטואריים כוללים הנחות לגבי: תוחלת חיים, שיעורי נכות, שיעורי עזיבה, שיעורי עזיבה עם תנאים מועדפים, שיעור ניצול זכויות הפנסיה ושיעור משיכת כספי פיצויים ותגמולים וכד'. על אף שהפרמטרים נקבעו בזירות ובמקצועיות ראוייה, שינוי בכל אחד מהפרמטרים האקטואריים או בכמה מהם ו/או בשיעור ההיוון ו/או בשיעור עליית השכר יביא לשינוי בגובה ההתחייבויות של הבנק.

הערכת האקטואר של זכויות העובדים נמצאת באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך וכתובתו: www.magna.isa.gov.il.

ליום 30 ביוני 2018 יתרת רווח כולל אחר מצטבר בגין הטבות לעובדים הסתכמה ביתרה שלילית בסך 2,106 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס, קיטון של 844 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס ביתרת הקרן השלילית בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2017.

יתרת ההתחייבות להטבות לעובדים ליום 30 ביוני 2018 לפי שיעור היוון על בסיס אגרות חוב קונצרניות בישראל ("שוק עמוק לגישת הרשות לניירות ערך") גבוהה בכ-548 מיליון ש"ח מיתרת ההתחייבות בפועל.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידיים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה פנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת ראי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הוראות המפקח קובעות:

- תאגידיים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה בקבוצת לאומי.

במהלך שנת 2018 מבצע הבנק תיקוף ועדכון של תהליכי בקרה מהותיים ובדיקות אפקטיביות של כל מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

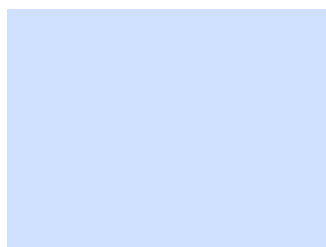
הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל הראשי, ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל הראשי של הבנק, ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

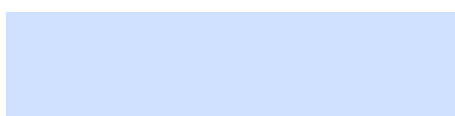
במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

דירקטוריון

בתקופה מינואר-יוני 2018 התקיימו 16 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-35 ישיבות של ועדות הדירקטוריון. בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 13 באוגוסט 2018, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 30 ביוני 2018 ולתקופה שהסתיימה באותו תאריך. דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובחו"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

דוד ברודט
יו"ר הדירקטוריון

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

13 באוגוסט 2018

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני רקפת רוסק-עמינח מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

13 באוגוסט 2018

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני עומר זיו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

13 באוגוסט 2018

עומר זיו

סגן מנהל כללי בכיר
ראש החטיבה הפיננסית

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני שלמה גולדפרב מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2018 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמציגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
 - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

13 באוגוסט 2018

שלמה גולדפרב

סגן מנהל כללי בכיר

חשבונאי ראשי

ראש חטיבת החשבונאות

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2018 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידי בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב, לאמור בביאור 10ב. סעיף 3 בדבר תביעות שהוגשו נגד חברה מאוחדת לרבות בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות. הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה ההשלכות של העניינים הנ"ל על הבנק, אם בכלל, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

רואי החשבון המבקרים המשותפים

13 באוגוסט 2018

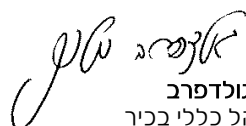
בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	במיליוני ש"ח	ביאור	
2017	2017	2018	2017	2018	
10,069	5,206	5,609	2,887	3,188	הכנסות ריבית
2,023	1,168	1,189	722	774	הוצאות ריבית
8,046	4,038	4,420	2,165	2,414	הכנסות ריבית, נטו
172	143	116	42	(14)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,874	3,895	4,304	2,123	2,428	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
919	452	140	197	89	הכנסות מימון שאינן מריבית
4,138	2,025	2,087	1,007	1,042	עמלות
371	30	56	16	38	הכנסות אחרות
5,428	2,507	2,283	1,220	1,169	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
(x) 4,591	(x) 2,236	2,293	(x) 1,117	1,225	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,661	833	787	398	376	משכורות והוצאות נלוות
(x) 2,249	(x) 1,001	1,071	(x) 505	552	אחזקה ופחת בניינים וציוד
8,501	4,070	4,151	2,020	2,153	הוצאות אחרות
4,801	2,332	2,436	1,323	1,444	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,692	844	783	456	521	רווח לפני מיסים
3,109	1,488	1,653	867	923	הפרשה למיסים על הרווח
92	25	12	15	2	רווח לאחר מיסים
3,201	1,513	1,665	882	925	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מיסים
(29)	(15)	(32)	(6)	(22)	רווח נקי
3,172	1,498	1,633	876	903	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2.08	0.98	1.07	0.57	0.59	המיוחס לבעלי מניות הבנק
2.08	0.98	1.07	0.57	0.59	רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)
				א3	רווח נקי בסיסי המיוחס לבעלי מניות הבנק
				א3	רווח נקי מדולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) סווג מחדש עקב יישום למפרע של הוראות המפקח על הבנקים בנושא שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה, ראה [ביאור 3.2.1](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

שלמה גולדפרב
סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי
ראש חטיבת החשבונאות

דוד ברודט
יושב ראש הדירקטוריון

עומר זיו
סגן מנהל כללי בכיר
ראש החטיבה הפיננסית

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 13 באוגוסט 2018

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	2018
מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
3,201	1,513	1,665	882		925
29	15	32	6		22
3,172	1,498	1,633	876		903
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים					
259	(3)	(396)	(23)		(189)
(39)	(34)	(1)	(46)		(5)
(1,177)	(137)	1,282	(639)		1,057
(10)	(11)	3	(3)		6
(967)	(185)	888	(711)		869
232	(25)	(251)	215		(260)
(735)	(210)	637	(496)		609
-	-	(38)	-		(38)
(735)	(210)	675	(496)		647
2,466	1,303	2,302	386		1,534
29	15	(6)	6		(16)
2,437	1,288	2,308	380		1,550

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטוארים לסוף תקופה של תוכניות להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2018

31 בדצמבר		30 ביוני		
2017	2017	2018		
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח	ביאור	
נכסים				
82,067	69,352	71,315		מזומנים ופיקדונות בבנקים
77,299	78,470	82,113	5	ניירות ערך ^{(א)(כ)}
1,161	1,031	931		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
271,157	267,739	267,324	6, 13	אשראי לציבור
(3,205)	(3,205)	(3,152)	6, 13	הפרשה להפסדי אשראי
267,952	264,534	264,172		אשראי לציבור, נטו
715	619	757		אשראי לממשלות
807	883	869		השקעות בחברות כלולות
2,986	2,954	2,737		בניינים וציוד
16	16	17		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
9,573	11,361	12,076	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8,262	7,747	7,132		נכסים אחרים ^(א)
-	-	8,329		נכסים המוחזקים למכירה ^(ד)
450,838	436,967	450,448		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
362,478	342,766	361,220	7	פיקדונות הציבור
5,156	4,330	3,473		פיקדונות מבנקים
452	625	552		פיקדונות ממשלות
558	244	559		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
15,577	22,337	16,954		אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
9,740	12,078	11,323	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
23,324	21,694	14,716		התחייבויות אחרות ^{(א)(ג)}
-	-	6,137		התחייבויות המוחזקות למכירה ^(ד)
417,285	404,074	414,934		סך כל ההתחייבויות
33,167	32,521	34,679	9	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
386	372	835		זכויות שאינן מקנות שליטה
33,553	32,893	35,514		סך כל ההון
450,838	436,967	450,448		סך כל ההתחייבויות וההון

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15.א](#).

(ב) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 442 מיליון ש"ח (ביום 30 ביוני 2017 - 523 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2017 - 484 מיליון ש"ח).

(ד) למידע נוסף ראה [ביאור 16.1](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	קרנות הון
במיליוני ש"ח			
7,111	1,736	30	יתרה ליום 31 במרס 2018
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
(7)	(153)	-	רכישה עצמית של מניות
-	17	-	מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,104	1,600	30	יתרה ליום 30 ביוני 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	קרנות הון
במיליוני ש"ח			
7,109	1,722	36	יתרה ליום 31 במרס 2017
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
1	7	(8)	הנפקת מניות
-	-	10	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,110	1,729	38	יתרה ליום 30 ביוני 2017

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,877	(3,023)	27,710	33,564	386	33,950
-	-	903	903	22	925
-	616	-	616	6	622
-	-	(292)	(292)	-	(292)
(160)	-	-	(160)	-	(160)
17	31	-	48	421	469
8,734	(2,376)	28,321	34,679	835	35,514

סך כל הון המניות וקרנות ההון	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,867	(2,026)	25,414	32,255	366	32,621
-	-	876	876	6	882
-	(496)	-	(496)	-	(496)
-	-	(124)	(124)	-	(124)
-	-	-	-	-	-
10	-	-	10	-	10
8,877	(2,522)	26,166	32,521	372	32,893

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות במיליוני ש"ח	פרמיה	מניות ואחרות ^(א) תשלום מבוסס עסקאות	
7,110	1,729	38	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר) השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
1	7	(8)	הנפקת מניות
(7)	(153)	-	רכישה עצמית של מניות
-	17	-	מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,104	1,600	30	יתרה ליום 30 ביוני 2018

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות במיליוני ש"ח	פרמיה	מניות ואחרות ^(א) תשלום מבוסס עסקאות	
7,109	1,722	36	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
1	7	(8)	הנפקת מניות
-	-	10	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,110	1,729	38	יתרה ליום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות במיליוני ש"ח	פרמיה	מניות ואחרות ^(א) תשלום מבוסס עסקאות	
7,109	1,722	36	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
-	-	-	יישום רפורמת המס בארה"ב ^(ב)
-	-	-	רווח נקי
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
1	7	(8)	הנפקת מניות
-	-	10	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
7,110	1,729	38	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.
(ב) השפעת מיסים על ההכנסה הנובעת משינוי בשיעורי המס בגין רפורמת המס אשר נזקפו מרווח כולל אחר לעודפים.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
33,553	386	33,167	27,341	(3,051)	8,877
(19)	-	(19)	(19)	-	-
1,665	32	1,633	1,633	-	-
650	6	644	-	644	-
(10)	(10)	-	-	-	-
(634)	-	(634)	(634)	-	-
-	-	-	-	-	-
(160)	-	(160)	-	-	(160)
469	421	48	-	31	17
35,514	835	34,679	28,321	(2,376)	8,734

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
31,714	367	31,347	24,792	(2,312)	8,867
1,513	15	1,498	1,498	-	-
(210)	-	(210)	-	(210)	-
(10)	(10)	-	-	-	-
(124)	-	(124)	(124)	-	-
-	-	-	-	-	-
10	-	10	-	-	10
32,893	372	32,521	26,166	(2,522)	8,877

סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים שנצברו	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	סך כל הון המניות וקרנות ההון
31,714	367	31,347	24,792	(2,312)	8,867
-	-	-	14	(14)	-
3,201	29	3,172	3,172	-	-
(735)	-	(735)	(10)	(725)	-
(10)	(10)	-	-	-	-
(627)	-	(627)	(627)	-	-
-	-	-	-	-	-
10	-	10	-	-	10
33,553	386	33,167	27,341	(3,051)	8,877

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018
2017	2017	2018	2017	2018
מבוקר				
במיליוני ש"ח				
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
3,201	1,513	1,665	882	925
רווח נקי לתקופה				
התאמות:				
68	(1)	84	(15)	2
חלק הקבוצה ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות ^(א)				
662	342	287	159	126
פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)				
172	143	116	42	(14)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי				
(9)	-	-	-	-
רווח ממכירת תיקי אשראי				
(187)	(113)	(33)	(70)	(12)
רווחים ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה				
45	182	(71)	(4)	(1)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר				
-	-	(7)	-	(7)
רווח ממימוש השקעה בחברת בת שאוחדה בעבר				
(278)	(2)	(30)	(2)	(19)
רווח ממימוש בניינים וציוד				
11	-	-	-	-
הפרשה לירידת ערך מניות זמינות למכירה				
(231)	(69)	196	3	184
מיסים נדחים - נטו				
(42)	(140) ^(ב)	1,356	(637) ^(ב)	1,133
פיצויי פרישה ופנסיה-גידול (קיטון) בעודף העתודה על הייעודה				
100	62	55	55	(4)
ריבית שהתקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אג"ח זמין למכירה				
671	448	289	286	197
ריבית שטרם שולמה בגין אג"ח וכתבי התחייבות נדחים				
447	480	(312)	(107)	(143)
השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים				
(2)	(1)	-	(1)	-
אחר, נטו				
שינוי נטו בנכסים שוטפים:				
1,077	(711)	(2,500)	(330)	(270)
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
2,948	(1,647)	(852)	(1,728)	(628)
ניירות ערך למסחר				
(111) ^(ב)	97 ^(ב)	333	344 ^(ב)	632
נכסים אחרים				
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:				
(915)	1,434	1,630	792	(81)
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
317	(143)	(2,759)	362	(2,461)
התחייבויות אחרות				
7,944 ^(ב)	1,874 ^(ב)	(553)	31 ^(ב)	(441)
מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)				

(א) בנכיו דיבידנד שהתקבל.
(ב) סווג מחדש, לרבות סיווג בגין יישום כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בדבר דוח תזרים מזומנים כאמור בסעיף 230 בקודיפיקציה.
ראה [ביאור 2.1](#).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	במיליוני ש"ח
2017	2017	2018	2017
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
(1,085) ^(א)	(652) ^(א)	(2,022)	(615) ^(א)
(8,017) ^(א)	(4,423) ^(א)	(3,142)	(536) ^(א)
(73) ^(א)	23 ^(א)	(42)	1 ^(א)
123 ^(א)	253 ^(א)	230	(128) ^(א)
(74)	-	(1,521)	-
128	80	33	23
(90,845)	(42,045)	(54,829)	(14,024)
42,394	19,505	26,753	5,448
45,187	22,381	25,252	9,690
17	9	(152)	9
-	-	11	-
96	-	14	-
(637)	(319)	(324)	(104)
315	9	44	6
-	2	-	-
373	297	177	1 ^(א)
-	-	(19)	-
(12,098)	(4,880)	(9,537)	(229)
תזרימי מזומנים נטו לפעילות השקעה			
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
2,094 ^(א)	1,229 ^(א)	(1,515)	(88) ^(א)
17,817 ^(א)	(2,065) ^(א)	(2,394)	1,885 ^(א)
(387) ^(א)	(216) ^(א)	90	(124) ^(א)
19 ^(א)	(295) ^(א)	1	(237) ^(א)
-	-	1,289	-
(7,734)	(751)	(201)	(638)
(627)	(124)	(634)	(124)
(10)	(10)	(10)	-
-	-	501	-
-	-	(160)	-
11,172	(2,232)	(3,033)	674
תזרימי מזומנים נטו מפעילות מימון (לפעילות מימון)			
7,018	(5,238)	(13,123)	476
גידול (קטיון) במזומנים ושווי מזומנים כולל מזומנים ושווי מזומנים המסווגים ככנסים והתחייבויות מוחזקים למכירה^(ב)			
בניכוי גידול (קטיון) במזומנים ושווי מזומנים המסווגים ככנסים והתחייבויות מוחזקים למכירה^(ב)			
7,018	(5,238)	(13,126)	476
72,269	72,269	78,840	65,968
(447)	(480)	312	107
78,840	66,551	66,026	66,551

(א) סווג מחדש, לרבות סיווג בגין יישום כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב בדבר דוח תזרימי מזומנים כאמור בסעיף 230 בקודיפיקציה. ראה [ביאור 2.1](#).

(ב) למידע נוסף ראה [ביאור 1.16](#).

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018

ריבית ומיסים ששולמו /או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017	2018	
מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח					
10,057	5,175	5,180	2,516	2,633	ריבית שהתקבלה
(2,447)	(1,018)	(1,349)	(652)	(781)	ריבית ששולמה
176	34	108	2	12	דיבידנדים שהתקבלו
(1,855)	(901)	(308)	(549)	206	מיסים על הכנסה ששולמו

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח:

לשנה שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017

ביום 1 בינואר 2017 סווגה יתרה של כ-957 מיליון ש"ח מתיק ניירות ערך זמינים למכירה לתיק אגרות חוב המוחזקות לפדיון. ביום 6 באפריל 2017 הנפיק הבנק יחידות PSU. כתוצאה מכך סווגו 10 מיליון ש"ח מהתחייבויות אחרות לקרן עסקאות תשלום מבוסס מניות.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017](#).

נספח ב' - תמורה ממימוש השקעות בחברת בת שאוחדה בעבר^(א):

נכסים והתחייבויות של חברת הבת שאוחדה בעבר וזרימת מזומנים ממימוש השקעות בחברת הבת שאוחדה בעבר ליום המכירה:

ליום 30 ביוני 2018	
בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח	
7	מזומנים שנגרעו
1	נכסים (למעט מזומנים)
3	התחייבויות
5	נכסים והתחייבויות מזוהים
1	בניכוי העברה לניירות ערך זמינים למכירה
4	נכסים והתחייבויות שנגרעו
7	רווח הון ממימוש השקעות בחברת בת שאוחדה בעבר
11	סך הכל תמורה שהתקבלה ממימוש השקעות בחברת בת שאוחדה בעבר

(א) למידע נוסף ראה [ביאור 16](#).

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עמוד	פירוט הביאורים	
90	עיקרי המדיניות החשבונאית	1
95	הכנסות והוצאות ריבית	2
96	הכנסות מימון שאינן מריבית	3
98	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	4
103	ניירות ערך	5
116	סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	6
121	פיקדונות הציבור	7
122	זכויות עובדים	8
128	הון, הלימות הון, מינוף ונזילות	9
136	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	10
141	פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון	11
149	מגזרי פעילות פיקוחיים וגישת ההנהלה	12
163	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	13
184	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	14
187	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	15
205	נושאים שונים	16

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים ליום 30 ביוני 2018 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי. ברוב הנושאים הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. ביתר הנושאים שהינם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, פרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) וכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות המפקח על הבנקים הנחיות יישום ספציפיות שמבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

הכללים החשבונאיים שישומו בעריכת דוחות ביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2017, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017 ולביאורים הנלווים אליהם. תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 13 באוגוסט 2018.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרש מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות והפעלת שיקול דעת, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

שינוי באומדנים

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ב. תקני חשבונאות חדשים, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות חדשות של המפקח על הבנקים שישומו לראשונה

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2018 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הכרה בהכנסה

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון כלכלי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום 09-2014 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח.

התקן מפרט מודל בן חמישה שלבים שבאמצעותו נקבע עיתוי ההכרה בהכנסה וסכומה.

כמו כן מפרט התקן כללי הצגה של הכנסות אלה והעלויות שנוצרו בגינן.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים זכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. לאור זאת, ההוראות החדשות לא ישפיעו על מרבית הכנסות הבנק.

יישום הנחיות חוזר זה יעשה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2018 תוך זקיפת השפעה המצטברת לעודפים.

ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם על ידי הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב".

החוזר מעדכן, בין היתר, את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 205-20 בקודיפיקציה בדבר "נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו".
 - רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע".
 - רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה".
 - דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים".
 - דיווח לתקופות כיניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות כיניים".
 - היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית".
 - מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה

ביום 1 בינואר 2018 פורסם על ידי הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "שיפור ההצגה של הוצאות בגין פנסיה והטבות אחרות לאחר סיום העסקה".

בהתאם לחוזר, יש לכלול במסגרת הוצאות שכר בדוח רווח והפסד את עלות השירות בלבד. כל שאר רכיבי עלות ההטבה יוצגו במסגרת הוצאות אחרות.

כמו כן במסגרת החוזר הובהר כי ניתן להוון רק את רכיב עלות השירות.

ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים למעט על אופן ההצגה והגילוי, לרבות הצגה מחדש של מספרי השוואה לתקופות קודמות.

4. עדכון תקינה בנושא תשלום מבוסס מניות

בחודש מאי 2017 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 09-2017 לקודיפיקציה אשר מהווה תיקון להוראות ASC 718 בנושא "תשלום מבוסס מניות". העדכון נועד להבהיר מתי נדרש ליישם "חשבונאות תיקון" (modification accounting) בעקבות שינוי בתנאים של מענקי תשלום מבוסס מניות.

ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

נושא הפרסום	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השפעה על הדוחות הכספיים
עדכון תקינה ASU 2017-04 בנושא ירידת ערך מוניטין	בחודש ינואר 2017 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית את עדכון 2017-04 אשר מהווה תיקון להוראות ASC 350 בנושא "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים". בהתאם לתיקון לא נדרש עוד לחשב את שווי ההוגן של המוניטין ולהכיר בירידת ערך בגין הפער שבין השווי ההוגן לשווי בספרים. ירידת ערך מוניטין תוכר בגובה הפער שבין השווי ההוגן של היחידה המדווחת לבין הערך בספרים שלה. עם זאת, ההפסד מירידת הערך לא יעלה על סכום המוניטין שהוקצה ליחידה המדווחת.	נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2020.	ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
עדכון תקינה ASU 2017-08 בנושא חייבים	בחודש מרס 2017 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 2017-08 לקודיפיקציה בדבר הפחתת פרמיה על אגרות חוב שנרכשו, בעלות אופציית פירעון מוקדם (להלן: "העדכון"), אשר מהווה תיקון לתת-נושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (בעבר 91 FAS). בהתאם לעדכון תקופת הפחתה של פרמיות על אגרות חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על ידי המנפיק, מתקופת הפחתה חוזית לתקופת הפחתה עד למועד הפירעון המוקדם הקרוב ביותר.	נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2019.	ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.
אימוץ עדכונים כלכליים החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות	ביום 28 במרס 2018 פורסם על ידי הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים כלכליים החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים הבאים:	נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2021 באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.	הבנק בוחן את ההשפעה של המכתב על דוחותיו הכספיים.
	עדכון הטיפול החשבונאי הפרשות להפסדי אשראי - CECL המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים כפי שפורסמו בעדכון תקינה 13-2016 ASU. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין אופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים.		

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נושא הפרסום	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השפעה על הדוחות הכספיים
	<p>תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינם כדלקמן:</p> <p>א. ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה.</p> <p>ב. באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים.</p> <p>ג. יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי.</p> <p>ד. ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה.</p> <p>ה. הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי, אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.</p>		
	<p>עדכון הטיפול החשבונאי במכשירים פיננסיים</p> <p>המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הכרה ומדידה של מכשירים פיננסיים כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2016-01. מטרת הכללים החדשים הינה לפשט את מודל הדיווח על מכשירים פיננסיים ולספק למשתמשים בדוחות מידע יותר שימוש לצורך קבלת החלטות.</p> <p>תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינם כדלקמן:</p> <p>א. מניות סחירות בתיק הזמין למכירה ימדדו לפי שווי הוגן דרך דוח רווח והפסד במקום רישום של התאמות שטרם מומשו לשווי הוגן ברווח כולל אחר.</p> <p>ב. השינויים בשווי הוגן של התחייבויות פיננסיות הנמדדות לפי חלופת שווי הוגן, הנובעים מסיכון האשראי הספציפי למכשיר, יוכרו ברווח כולל אחר ולא בדוח רווח והפסד.</p> <p>ג. אופן ההצגה של מכשירים פיננסיים במאזן יעודכן.</p>		<p>נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2019 וזאת בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. רווחים שטרם מומשו בגין מניות בתיק הזמין שרשומים בקרן הון יסווגו מחדש לעודפים.</p>
	<p>עדכון הטיפול החשבונאי במכשירים נגזרים ופעילויות גידור</p> <p>המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים ופעילויות גידור כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2017-12. מטרת הכללים החדשים לשפר את הדיווח הכספי ליחסי גידור באופן שישקף בצורה טובה יותר את התוצאות הכלכליות של פעילויות ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי באמצעות שינויים בייעוד, במדידה ובהצגה של תוצאות הגידור. מטרה נוספת הינה לפשט את יישום חשבונאות הגידור.</p>		<p>נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2019 וזאת בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב.</p>

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נושא הפרסום	דרישות הפרסום	תחילה והוראות מעבר	השפעה על הדוחות הכספיים
	<p>תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינה כדלקמן:</p> <p>א. הכללים מרחיבים את היכולת לגדר רכיבי סיכון מסוימים ובכך ליצור התאמה בין אופן הרישום של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים.</p> <p>ב. הכללים מקלים על יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור בעיקר באמצעות הקלה בדרישות בחינת אפקטיביות הגידור ותיעוד גידור.</p> <p>ג. יעודכן הגילוי על פעילויות במכשירים נגזרים.</p>		
	<p>עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות</p> <p>המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות כפי שפורסמו בעדכון תקינה ASU 2016-02 ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה. המטרה העיקרית של הכללים החדשים היא לשקף בדוחות הכספיים באופן מלא את רמת המינוף שנוצרת מחוזי חכירה ארוכי טווח.</p> <p>תמצית עיקרי השינויים הצפויים הינם כדלקמן:</p> <p>א. עסקאות לחכירת נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים יוכרו במאזן גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית.</p> <p>ב. בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס שמשקף את זכותו של התאגיד להשתמש בנכס החכור ומנגד תירשם התחייבות לשלם בגין החכירה.</p> <p>ג. עסקאות בהן התאגיד הבנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בכללים החדשים.</p> <p>יש לכלול גילוי כמותי על ההשפעה הצפויה של עדכון הטיפול החשבונאי בחכירות לא יאוחר מהדוח הכספי לרבעון השני של שנת 2019.</p> <p>ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות".</p> <p>במסגרת החוזר, הובהר בין היתר, כי נכסי סיכון בגין נכסי זכות שימוש (Right of Use) בגין חכירות תפעוליות שיוכרו במאזן ישוקללו ב-100% לצורך יחסי ההון המזערי. כמו כן, הוראת המעבר שמנחה שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, הוארכה עד ליום 1 בינואר 2021.</p>	<p>נדרש ליישם שינוי זה מיום 1 בינואר 2020 ואילך.</p>	
דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות			

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2017	2018	2017	2018
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות ריבית^(א)			
4,744	5,067	2,640	2,870
מאשראי לציבור			
12	16	7	9
מאשראי לממשלה			
25	35	12	16
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
54	61	25	34
מפיקדונות בבנקים			
1	1	1	1
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
370	429	202	258
מאגרות חוב ^(ב)			
5,206	5,609	2,887	3,188
סך הכל הכנסות ריבית			
ב. הוצאות ריבית^(א)			
(707)	(884)	(429)	(569)
על פיקדונות הציבור			
(2)	(2)	(1)	(1)
על פיקדונות הממשלה			
(9)	(12)	(5)	(6)
על פיקדונות מבנקים			
(1)	(1)	(1)	(1)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
(449)	(290)	(286)	(197)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(1,168)	(1,189)	(722)	(774)
סך הכל הוצאות ריבית			
4,038	4,420	2,165	2,414
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים^(ג)			
(12)	-	(2)	1
מהכנסות ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
336	395	179	229
זמינות למכירה			
32	23	21	19
למסחר			
2	11	2	10
לפדיון			
370	429	202	258
סך הכל כלול בהכנסות ריבית			

(א) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(ב) כולל ריבית בגין איגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 53 מיליון ש"ח ובסך 108 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (51 מיליון ש"ח ו-103 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א. ו-ב.

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2017	2018	2017	2018
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.1. מפעילות במכשירים נגזרים^(א)			
(1,939)	1,584	(770)	1,243 ^(ב)
(1,939)	1,584	(770)	1,243
א.2. מהשקעה באגרות חוב			
53	45	33	8
(18)	(31)	(3)	(19)
35	14	30	(11)
2,450	(1,566)	891	(1,182)
א.3. הפרשי שער, נטו			
א.4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות			
100	37	52	33
(22)	(18)	(12)	(10)
-	7	-	7
10	12	2	8
-	(1)	-	-
88	37	42	38
634	69	193	88
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר^(א)			
(174)	(15)	12	(1)
(8)	86	(8)	2
(182)	71	4	1
452	140	197	89

- (א) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) לא היו רווחים מהותיים ממכירת מניות בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018, רווח ממכירת הנדרסון הורייזן בסך 20 מיליון ש"ח בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (רווח ממכירת קנון וקורנית בסך 14 מיליון ש"ח ובסך 17 מיליון ש"ח בהתאמה, בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2017 ורווח ממכירת R2NET וקורנית בסך 30 מיליון ש"ח ובסך 11 מיליון ש"ח בהתאמה בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017).
- (ד) מזה חלק ההפסדים בסך 9 מיליון ש"ח ובסך 12 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן (רווחים בסך 7 מיליון ש"ח ובסך 12 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017).
- (ה) מזה חלק הרווחים בסך 4 מיליון ש"ח הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן לתקופות של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018, לא היו רווחים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018 (לא היו הפסדים, הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן, בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017).
- (ו) לרבות הפרשות לירידות ערך הקשורות לאגרות חוב זמינות למכירה בסך 6 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018. (לא היו הפרשות מהותיות לירידות ערך בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017).
- (ז) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
- (ח) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
- (ט) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות למסחר.

ביאור צא - רווח למניה רגילה

א. רווח בסיסי למניה

חישוב הרווח הבסיסי למניה מתבסס על הרווח המיוחס לבעלי המניות הרגילות של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, באופן הבא:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2017	2018	2017	2018
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
רווח בסיסי			
1,498	1,633	876	903
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
1,522,973	1,523,524	1,522,973	1,524,021
יתרה לתחילת התקופה			
266	327	529	-
השפעת יחידות RSU, PSU שמומשו והנפקת מניות			
-	(707)	-	(1,407)
השפעת רכישה עצמית של מניות			
1,523,239	1,523,144	1,523,502	1,522,614
ממוצע משוקלל של מספר המניות			
0.98	1.07	0.57	0.59
רווח בסיסי למניה (בשקלים חדשים)			

ב. רווח מדולל למניה

חישוב הרווח המדולל למניה של הבנק מחולק בממוצע המשוקלל של מספר המניות הרגילות שבמחזור, לאחר התאמה בגין כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות, באופן הבא:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2017	2018	2017	2018
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
רווח מדולל			
1,498	1,633	876	903
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
ממוצע משוקלל של מספר המניות (באלפי מניות)			
1,523,239	1,523,144	1,523,502	1,522,614
יתרה לתחילת התקופה			
1,489	878	685	699
השפעת יחידות RSU, PSU שטרם מומשו			
1,524,728	1,524,022	1,524,187	1,523,313
ממוצע משוקלל של מספר המניות בדילול מלא			
0.98	1.07	0.57	0.59
רווח מדולל למניה (בשקלים חדשים)			

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 ו-2017 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
						במיליוני ש"ח
(2,026)	(4)	(2,030)	(1,837)	10	(128)	(75)
(496)	-	(496)	(417)	1	(64)	(16)
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)
(3,023)	(4)	(3,027)	(2,800)	13	(178)	(62)
616	6	622	694	5	47	(124)
						מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
31	(44)	(13)	-	-	(13)	-
(2,376)	(42)	(2,418)	(2,106)	18	(144)	(186)

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 ו-2017 (בלתי מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות לפי שיטת השווי המאזני	התאמות נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
						במיליוני ש"ח
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)
(210)	-	(210)	(85)	(7)	(113)	(5)
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)
(3,051)	(4)	(3,055)	(2,950)	15	(195)	75
644	6	650	844	3	64	(261)
						מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
31	(44)	(13)	-	-	(13)	-
(2,376)	(42)	(2,418)	(2,106)	18	(144)	(186)

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) לרבות בגין סיווגים ביתרות בהון בין רווח כולל אחר לעודפים. ראה [דוח על השינויים בהון](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	חברות מוחזקות	התאמות מתרגום ^(א) נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	רווח (הפסד) כולל אחר של
							חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
(739)	-	(739)	(781)	(3)	(116)	161	שינוי נטו במהלך השנה
(3,051)	(4)	(3,055)	(2,950)	15	(195)	75	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) לרבות בגין סיווגים ביתרות בהון בין רווח כולל אחר לעודפים. ראה [דוח על השינויים בהון](#).

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2017			2018		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:					
33	(14)	47	(117)	60	(177)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(49)	21	(70)	(7)	5	(12)
(רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
(16)	7	(23)	(124)	65	(189)
שינוי נטו במהלך התקופה					
התאמות מתרגום ^(ב) :					
(100)	-	(100)	108	-	108
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
36	(18)	54	(61)	32	(93)
גידורים ^(א)					
-	-	-	(13)	7	(20)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - השפעת גידור					
(64)	(18)	(46)	34	39	(5)
שינוי נטו במהלך התקופה					
1	4	(3)	5	(1)	6
חלק התאגיד הבנקאי ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
1	4	(3)	5	(1)	6
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים:					
(458)	245	(703)	628	(330)	958
רווח (הפסד) אקטוארי נטו					
41	(23)	64	66	(33)	99
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ג)					
(417)	222	(639)	694	(363)	1,057
שינוי נטו במהלך התקופה					
(496)	215	(711)	609	(260)	869
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	(38)	-	(38)
סך כל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(496)	215	(711)	647	(260)	907
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

- (א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממתבע הפעילות של הבנק.
 (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#) - זכויות עובדים.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2017			2018		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:					
75	(35)	110	(240)	123	(363)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(80)	33	(113)	(21)	12	(33)
רווחים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
(5)	(2)	(3)	(261)	135	(396)
שינוי נטו במהלך התקופה התאמות מתרגום^(ב):					
(259)	-	(259)	145	-	145
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים ^(א)					
146	(79)	225	(81)	45	(126)
מכירת מניות בחברות בנות לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - השפעת גידור					
-	-	-	(13)	7	(20)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(113)	(79)	(34)	51	52	(1)
חלק התאגיד הבנקאי ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
(7)	4	(11)	3	-	3
שינוי נטו במהלך התקופה					
(7)	4	(11)	3	-	3
הטבות לעובדים:					
(181)	104	(285)	712	(370)	1,082
רווח (הפסד) אקטוארי נטו					
96	(52)	148	132	(68)	200
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ג)					
(85)	52	(137)	844	(438)	1,282
שינוי נטו במהלך התקופה					
(210)	(25)	(185)	637	(251)	888
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	(38)	-	(38)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(210)	(25)	(185)	675	(251)	926
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה **ביאור 3** - הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממתבע הפעילות של הבנק.
 (ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.
 (ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. פירוט נוסף ראה **ביאור 8** - זכויות עובדים.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
	במיליוני ש"ח		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:			
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:			
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	435	(133)	302
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)	(176)	43	(133)
שינוי נטו במהלך השנה	259	(90)	169
התאמות מתרגום^(ב):			
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(284)	-	(284)
גידורים ^(ג)	245	(87)	158
שינוי נטו במהלך השנה	(39)	(87)	(126)
חלק התאגיד הבנקאי בהפסד כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	(10)	7	(3)
שינוי נטו במהלך השנה	(10)	7	(3)
הטבות לעובדים:			
רווח (הפסד) אקטוארי נטו	(1,512)	519	(993)
(רווחים) הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(ד)	335	(117)	218
שינוי נטו במהלך השנה	(1,177)	402	(775)
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה	(967)	232	(735)
השינויים במרכיבי (רווח) הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	-	-	-
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק			
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	(967)	232	(735)

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. פירוט נוסף ראה [בביאור 8](#) - זכויות עובדים.

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:					
813	813	-	(2)	811	של ממשלת ישראל
1,074	1,074	2	(24)	1,052	מגובי משכנתאות (MBS)
513	513	2	(13)	502	של אחרים זרים
2,400	2,400	4	(39)	2,365	סך הכל איגרות חוב המוחזקות לפדיון
ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ^(א)	
במיליוני ש"ח					
2. ניירות ערך זמינים למכירה: אגרות חוב -					
38,818	38,927	49	(158)	38,818	של ממשלת ישראל
8,781	8,786	2	(7)	8,781	של ממשלות זרות
11	11	-	-	11	של מוסדות פיננסיים בישראל
10,137	10,197	16	(76)	10,137	של מוסדות פיננסיים זרים
9,016	9,215	10	(209)	9,016	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
165	160	5	-	165	של אחרים בישראל
3,129	3,213	3	(87)	3,129	של אחרים זרים
70,057	70,509	85	(537)	70,057	סך הכל אגרות חוב
3,227	3,071	180	(24)	3,227	מניות וקרנות ^(ב)
73,284	73,580	265 ^(ג)	(561) ^(א)	73,284	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה ^(א)

ראה הערות [בעמוד 107](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)				
3. ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	(10)	2	5,129	5,121	של ממשלת ישראל
של ממשלות זרות	(1)	-	71	70	של ממשלות זרות
של מוסדות פיננסיים בישראל	-	8	170	178	של מוסדות פיננסיים בישראל
של מוסדות פיננסיים זרים	(5)	-	257	252	של מוסדות פיננסיים זרים
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	(2)	1	286	285	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
של אחרים בישראל	(8)	3	248	243	של אחרים בישראל
של אחרים זרים	(4)	-	281	277	של אחרים זרים
סך הכל אגרות חוב	(30)	14	6,442	6,426	סך הכל אגרות חוב
מניות וקרנות	-	-	3	3	מניות וקרנות
סך כל ניירות הערך למסחר	(30)^(א)	14^(א)	6,445	6,429	סך כל ניירות הערך למסחר
סך כל ניירות הערך^(א)	(630)	283	82,425	82,113	סך כל ניירות הערך^(א)

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)				
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:					
של ממשלת ישראל	-	-	35	35	של ממשלת ישראל
מגובי משכנתאות (MBS)	(7)	1	424	424	מגובי משכנתאות (MBS)
של אחרים זרים ^(א)	(9)	3	340	340	של אחרים זרים ^(א)
סך הכל איגרות חוב המוחזקות לפדיון	(16)	4	799	799	סך הכל איגרות חוב המוחזקות לפדיון

ראה הערות [בעמוד 107](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ^(א)	
2. ניירות ערך זמינים למכירה: אגרות חוב -					
36,893	36,995	114	(216)	36,893	של ממשלת ישראל
8,548	8,582	2	(36)	8,548	של ממשלות זרות ^(א)
24	23	1	-	24	של מוסדות פיננסיים בישראל
8,657	8,618	49	(10)	8,657	של מוסדות פיננסיים זרים
8,105	8,165	17	(77)	8,105	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
282	259	23	-	282	של אחרים בישראל
2,529	2,516	28	(15)	2,529	של אחרים זרים ^(א)
65,038	65,158	234	(354)	65,038	סך הכל אגרות חוב
2,671	2,672	55	(56)	2,671	מניות וקרנות ^(א)
67,709	67,830	289 ^(א)	(410) ^(א)	67,709	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה^(א)

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
רווחים שטרם מומשו					
הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
3. ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -					
7,093	7,086	14	(7)	7,093	של ממשלת ישראל
759	762	-	(3)	759	של ממשלות זרות
254	253	1	-	254	של מוסדות פיננסיים בישראל
435	435	1	(1)	435	של מוסדות פיננסיים זרים
275	273	3	(1)	275	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
194	191	3	-	194	של אחרים בישראל
429	426	4	(1)	429	של אחרים זרים
9,439	9,426	26	(13)	9,439	סך הכל אגרות חוב
523	534	4	(15)	523	מניות וקרנות
9,962	9,960	30 ^(א)	(28) ^(א)	9,962	סך כל ניירות הערך למסחר
78,458	78,589	323	(454)	78,470	סך כל ניירות הערך^(א)

ראה הערות [בעמוד 107](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	הערך במאזן	
	שווי הוגן ^(א)				במיליוני ש"ח
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון:					
אגרות חוב -					
	35	-	35	35	של ממשלת ישראל
	347	(7)	353	353	מגובי משכנתאות (MBS)
	486	(2)	478	478	של אחרים זרים
	868	(9)	866	866	סך הכל איגרות חוב המוחזקות לפדיון

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	רווחים	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	
	שווי הוגן ^(א)	הפסדים			במיליוני ש"ח
2. ניירות ערך זמינים למכירה:					
אגרות חוב -					
	36,633	(39)	156	36,516	36,633
	10,755	(16)	3	10,768	10,755
	11	-	-	11	11
	9,653	(18)	44	9,627	9,653
	8,529	(77)	11	8,595	8,529
	70	-	4	66	70
	2,352	(15)	18	2,349	2,352
	68,003	(165)	236	67,932	68,003
	2,927	(22)	97	2,852	2,927
	70,930	^(א) (187)	^(א) 333	70,784	70,930

ראה הערות [בעמוד 107](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)	
3. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב					
של ממשלת ישראל	3,204	19	-	3,204	
של ממשלות זרות	82	-	(1)	82	
של מוסדות פיננסיים בישראל	90	1	-	90	
של מוסדות פיננסיים זרים	142	1	(1)	142	
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	268	2	(1)	268	
של אחרים בישראל	111	4	-	111	
של אחרים זרים	299	3	(2)	299	
סך הכל אגרות חוב	4,196	30	(5)	4,171	
מניות וקרנות	1,307	1	(17)	1,307	
סך כל ניירות הערך למסחר	5,503	31^(ד)	(22)^(ד)	5,494	
סך כל ניירות הערך^(ה)	77,299	375	(218)	77,301	

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) כולל מניות וקרנות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 987 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 906 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 991 מיליון ש"ח).
- (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (ה) כולל אג"ח פגומות צוברות ריבית בסך 7 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - לא היו אג"ח פגומות צוברות ריבית, 31 בדצמבר 2017 - 7 מיליון ש"ח).
- (ו) סך של 10.2 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם (SSA) Supernationals, Sovereign and Agencies (30 ביוני 2017 - 8.7 מיליארד ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 9.1 מיליארד ש"ח).
- (ז) סווג מחדש.

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו בסך 406 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 241 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 215 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור. ניירות ערך ששוועדו למלווים הסתכמו בסך 4,172 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 3,844 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 6,377 מיליון ש"ח). לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3](#). ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם הוכרו

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
-	-	-	-	-	2	-	-	2	749
17	-	-	17	131	7	-	-	7	206
6	-	-	6	84	7	-	-	7	323
23	-	-	23	215	16	-	-	16	1,278
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון									
של ממשלת ישראל									
מגובי משכנתאות (MBS)									
של אחרים זרים									
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון									
30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)									
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)				
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן				
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת
במיליוני ש"ח									
אגרות חוב									
-	-	-	-	-	-	-	-	-	35
-	-	-	-	-	7	-	-	7	332
-	-	-	-	4	9	-	-	9	201
-	-	-	-	4	16	-	-	16	568
סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון									

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בניגון מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
- (ז) סוג מחדש.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם הוכר (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
7	-	-	7	203	-	-	-	^(ו) -	41	מגובי משכנתאות (MBS)
2	-	-	2	79	-	-	-	-	-	של אחרים זרים
9	-	-	9	282	-	-	-	-	41	סך הכל אגרות חוב מחזקות לפדיון

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	^(ו) -	25	158	-	-	158	20,167	של ממשלת ישראל
-	-	-	^(ו) -	36	7	-	-	7	4,991	של ממשלות זרות
10	-	-	10	1,858	66	-	-	66	3,274	של מוסדות פיננסיים זרים
135	-	-	135	3,933	74	-	-	74	3,430	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	^(ו) -	42	של אחרים בישראל
30	-	-	30	643	57	-	-	57	2,025	של אחרים זרים
2	-	-	2	42	22	-	9	13	288	מניות וקרנות נאמנות
177	-	-	177	6,537	384	-	9	375	34,217	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שההפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
- (ז) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^{(ב)(ו)}					פחות מ-12 חודשים ^{(א)(ו)}					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	ש"ח
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	216	-	-	216	8,485	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	36	-	-	36	7,020	של ממשלות זרות ^(ז)
1	-	-	1	17	9	-	-	9	5,181	של מוסדות פיננסיים זרים
1	-	-	1	43	76	-	-	76	5,532	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	15	-	-	15	1,102	של אחרים זרים ^(ז)
14	-	-	14	170	42	-	-	42	1,032	מניות וקרנות נאמנות
16	-	-	16	230	394	-	-	394	28,352	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^{(ב)(ו)}					פחות מ-12 חודשים ^{(א)(ו)}					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	ש"ח
אגרות חוב										
35	-	-	35	2,227	4	-	-	4	1,172	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	16	-	-	16	7,846	של ממשלות זרות
1	-	-	1	16	17	-	-	17	5,915	של מוסדות פיננסיים זרים
49	-	-	49	2,010	28	-	-	28	4,491	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	15	-	-	15	1,233	של אחרים זרים
4	-	-	4	93	18	-	-	18	634	מניות וקרנות נאמנות
89	-	-	89	4,346	98	-	-	98	21,291	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) סכומים שנוקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
 (ז) סוג מחדש.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיציית הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(75)	2,352	(45)	1,283	(30)	1,069	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
(123)	3,408	(85)	2,078	(38)	1,330	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
(11)	1,603	(5)	572	(6)	1,031	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)
(209)	7,363	(135)	3,933	(74)	3,430	סך הכל

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(40)	1,593	(1)	42	(39)	1,551	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) ^(א)
(34)	3,105	-	-	(34)	3,105	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
(3)	877	- ^(ב)	1	(3)	876	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS) ^(א)
(77)	5,575	(1)	43	(76)	5,532	סך הכל

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(28)	1,980	(18)	920	(10)	1,060	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS) ^(א)
(39)	2,923	(31)	1,090	(8)	1,833	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
(10)	1,598	-	-	(10)	1,598	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS) ^(א)
(77)	6,501	(49)	2,010	(28)	4,491	סך הכל

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
 (ב) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
 (ג) סוג מחדש.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
736	2	-	738
אגרות חוב לפדיון מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
550	2	-	552
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
186	-	-	186
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
338	-	(24)	314
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
153	-	(18)	135
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
1,074	2	(24)	1,052
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
1,074	2	(24)	1,052
סך כל ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות			

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) ^(א)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
424	1	(7)	418
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
251	-	(6)	245
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
424	1	(7)	418
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
424	1	(7)	418
סך כל ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות			

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
353	1	(7)	347
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
169	-	(6)	163
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC או GNMA, או בערבותם			
353	1	(7)	347
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
353	1	(7)	347
סך כל ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות			

(א) הוצג מחדש בהתאם למתכונת שנקבעה בחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2017 ו-2018" אשר יושם לראשונה החל מהדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
2,864	2	(75)	2,791
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
495	1	(16)	480
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
2,369	1	(59)	2,311
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
4,388	7	(123)	4,272
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
4,180	6	(123)	4,063
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
7,252	9	(198)	7,063
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
1,963	1	(11)	1,953
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,249	1	(2)	1,248
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
714	-	(9)	705
9,215	10	(209)	9,016
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) ^(א)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)^(א)			
1,650	-	(40)	1,610
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
200	-	(6)	194
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,450	-	(34)	1,416
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
4,137	5	(34)	4,108
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
3,815	4	(34)	3,785
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
5,787	5	(74)	5,718
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)^(א)			
2,378	12	(3)	2,387
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,579	6	(1)	1,584
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
798	6	(2)	802
8,165	17	(77)	8,105
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

(ב) סווג מחדש.

(ג) הוצג מחדש בהתאם למתכונת שנקבעה בחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2017 ו-2018" אשר יושם לראשונה החל מהדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)^(א)			
2,286	1	(28)	2,259
מזה: ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
326	-	(8)	318
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
1,960	1	(20)	1,941
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
3,960	4	(39)	3,925
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
3,800	3	(39)	3,764
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
6,246	5	(67)	6,184
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)^(א)			
2,349	6	(10)	2,345
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - אגרות חוב מסוג CLO			
1,599	6	(2)	1,603
מזה: אשראי שאינו לאנשים פרטיים - ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של SBA			
750	-	(8)	742
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
8,595	11	(77)	8,529

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.
(ב) סווג מחדש.

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת במיליוני ש"ח	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
4	-	-	4
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
4	-	-	4
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
48	-	(1)	47
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
-	-	-	-
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
52	-	(1)	51
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
234	1	(1)	234
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			
286	1	(2)	285

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר) ^(ב)			
עלות מופחתת	לשווי הוגן ^(א) מהתאמות	לשווי הוגן ^(א) מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו
רווחים שטרם מומשו	שטרם מומשו מהתאמות	שטרם מומשו מהתאמות	שטרם מומשו
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
5	-	-	5
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
5	-	-	5
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
73	-	-	73
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, GNMA או בערבותם			
-	-	-	-
78	-	-	78
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
197	(1)	3	195
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
275	(1)	3	273
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
עלות מופחתת	לשווי הוגן ^(א) מהתאמות	לשווי הוגן ^(א) מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו
רווחים שטרם מומשו	שטרם מומשו מהתאמות	שטרם מומשו מהתאמות	שטרם מומשו
במיליוני ש"ח			
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass through securities)			
4	-	-	4
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
4	-	-	4
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
54	-	-	54
מזה: ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, GNMA או בערבותם			
-	-	-	-
58	-	-	58
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
210	(1)	2	209
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
268	(1)	2	267
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לדוח רווח והפסד.

(ב) הוצג מחדש בהתאם למתכונת שנקבעה בחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שיפור השימושיות של הדוחות לציבור של תאגידים בנקאיים לשנים 2017 ו-2018" אשר יושם לראשונה החל מהדוחות הכספיים לשנת 2017.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סיווג מחדש של יתרות אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) ואשראי לעסקים קטנים

יצוין כי, בהמשך להטמעת מערכת ייעודית לטיפול בחובות בעייתיים, בוצע לאחרונה פיתוח לזיהוי ממוכן טוב יותר של חובות שאורגנו מחדש חלף חובות תקינים או בעייתיים, ובעקבותיו עדכן הבנק את סכום החובות שאורגנו מחדש.

בעקבות האמור, במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים, סווגו מחדש יתרות אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) ואשראי לעסקים קטנים, ליום 30 ביוני 2017 וליום 31 בדצמבר 2017 מחובות לא בעייתיים לחובות בעייתיים. בגין אשראי ברוטו לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור) סווג סך של 255 מיליון ש"ח וסך של 252 מיליון ש"ח, בהתאמה. בגין אשראי ברוטו לעסקים קטנים סווג סך של 225 מיליון ש"ח וסך של 221 מיליון ש"ח, בהתאמה.

סך הסיווג לחובות פגומים ברוטו בגין אשראי לאנשים פרטיים עמד על 224 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2017 (כ-178 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-46 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים) ועל סך של 215 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 (כ-176 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-39 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים). סך הסיווג לחובות פגומים ברוטו בגין אשראי לעסקים קטנים עמד על 254 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2017 (כ-161 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-93 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים) ועל סך של 237 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 (כ-157 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-80 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים שאינם פגומים).

יצוין גם כי כתוצאה מכך, במהלך הרבעון הראשון של השנה עודכנה ההפרשה להפסדי אשראי. השפעת עדכון זה על התוצאות הכספיות למחצית הראשונה ולרבעון הראשון של השנה אינה מהותית.

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
115,230	31	797	116,058	11,299	127,357
43,907	79,329	36,067	159,303	489	159,792
1,087 ^(א)	78,868	-	79,955	-	79,955
(614)	-	(7,423)	(8,037)	(34)	(8,071)
158,523	79,360	29,441	267,324	11,754	279,078
סך הכל חובות^(א)					
מזה:					
1,306	-	268	1,574	-	1,574
1,097	31	38	1,166	-	1,166
2,403	31	306	2,740	-	2,740
127	764	75	966	-	966
2,255	-	522	2,777	-	2,777
(5)	-	(382)	(387)	-	(387)
4,780	795	521	6,096	-	6,096
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,550	8	146	1,704	1	1,705
497	459	636	1,592	-	1,592
-	458 ^(ב)	-	458	-	458
(9)	-	(135)	(144)	-	(144)
2,038	467	647	3,152	1	3,153
421	-	105	526	-	526
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי^(א)					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 290 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר ^(ד)	דיור	מסחרי ^(ג)
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
119,817	8,657	111,160	879	39	110,242
שנבדקו על בסיס פרטני					
157,877	1,298	156,579	38,339	78,457	39,783
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
78,952	-	78,952	-	78,007	945 ⁽³⁾
מזה: לפי עומק פיגור					
277,694	9,955	267,739	39,218	78,496	150,025
סך הכל חובות^(א2)					
מזה: ²					
2,314	-	2,314	272	-	2,042
חובות בארגון מחדש					
1,515	-	1,515	21	40 ^(ד)	1,454
חובות פגומים אחרים					
3,829	-	3,829	293	40	3,496
סך הכל חובות פגומים					
846	-	846	88	700	58
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
2,976	-	2,976	436	-	2,540
חובות בעייתיים אחרים					
7,651	-	7,651	817	740	6,094
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א3):					
1,740	1	1,739	105	5	1,629
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,466	-	1,466	603	452	411
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
448	-	448	-	448 ^(ב)	-
מזה: לפי עומק פיגור					
3,206	1	3,205	708	457	2,040
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
565	-	565	55	-	510
מזה: בגין חובות פגומים					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 289 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בעמוד 116](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל ציבור	פרטי אחר ^(ד)	דיוור	מסחרי ^(ג)
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
125,484	11,457	114,027	961	29	113,037
שנבדקו על בסיס פרטני					
158,252	1,122	157,130	37,929	77,928	41,273
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
78,531	-	78,531	-	77,465	1,066 ^(א)
מזה: לפי עומק פיגור					
283,736	12,579	271,157	38,890	77,957	154,310
סך הכל חובות^(א)					
מזה ² :					
1,904	-	1,904	262	-	1,642
חובות בארגון מחדש					
1,407	-	1,407	70	29 ^(ד)	1,308
חובות פגומים אחרים					
3,311	-	3,311	332	29	2,950
סך הכל חובות פגומים					
863	-	863	60	722	81
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
2,971	-	2,971	490	-	2,481
חובות בעייתיים אחרים					
7,145	-	7,145	882	751	5,512
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,641	3	1,638	81	5	1,552
שנבדקו על בסיס פרטני					
1,567	-	1,567	650	445	472
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
443	-	443	-	443 ^(ב)	-
מזה: לפי עומק פיגור ³					
3,208	3	3,205	731	450	2,024
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ⁴					
494	-	494	50	-	444
מזה: בגין חובות פגומים ⁴					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 283 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בעמוד 116](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,542	456	677	3,675	1	3,676
(62)	11	37	(14)	-	(14)
(188)	(1)	(126)	(315)	-	(315)
166	1	81	248	-	248
(22)	-	(45)	(67)	-	(67)
5	-	-	5	-	5
(3)	-	(2)	(5)	-	(5)
2,460	467	667	3,594	1	3,595
422	-	20	442	-	442

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי ^(ב)	דיור	פרטי אחר ^(ב)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,662	470	766	3,898	1	3,899
2	(11)	51	42	-	42
(255)	(2)	(155)	(412)	-	(412)
122	-	85	207	-	207
(133)	(2)	(70)	(205)	-	(205)
(7)	-	-	(7)	-	(7)
2,524	457	747	3,728	1	3,729
484	-	39	523	-	523

(א) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה מוצגת בניכוי יתרות שסווגו כמוחזקות למכירה במסחרי בסך של 6 מיליון ש"ח ובפרטי בסך של 147 מיליון ש"ח, סך הכל 153 מיליון ש"ח. למידע נוסף אודות יתרות ותנועות שסווגו כמוחזקות למכירה ראה [ביאור 116](#).

(ב) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בעמוד 116](#).

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,472	450	767	3,689	3	3,692
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
22	-	-	22	-	22
שינויים שנזקפו להון ^(א)					
2,494	450	767	3,711	3	3,714
יתרה ליום 1 בינואר 2018					
(25)	17	126	118	(2)	116
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(351)	(2)	(243)	(596)	-	(596)
מחיקות חשבונאיות					
342	1	166	509	-	509
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(9)	(1)	(77)	(87)	-	(87)
מחיקות חשבונאיות נטו					
9	1	-	10	-	10
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
(9)	-	(149)	(158)	-	(158)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ב)					
2,460	467	667	3,594	1	3,595
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
422	-	20	442	-	442
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי ^(א)	דיוור	פרטי אחר ^(א)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,670	473	807	3,950	1	3,951
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
84	(13)	72	143	-	143
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(441)	(4)	(326)	(771)	-	(771)
מחיקות חשבונאיות					
228	-	194	422	-	422
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(213)	(4)	(132)	(349)	-	(349)
מחיקות חשבונאיות נטו					
(17)	1	-	(16)	-	(16)
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
2,524	457	747	3,728	1	3,729
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
484	-	39	523	-	523
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(א) השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל.

(ב) למידע נוסף אודות יתרות ותנועות שסווגו כמוחזקות למכירה ראה [ביאור 116](#).

(ג) סוג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בעמוד 116](#).

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 ביוני	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		
בישראל		
לפי דרישה		
84,686	75,706	88,545
אינם נושאים ריבית		
117,740	108,456	113,642
נושאים ריבית		
202,426	184,162	202,187
סך הכל לפי דרישה		
134,753	134,269	134,104
לזמן קצוב		
-	-	(71)
בניכוי יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה ^(א)		
337,179	318,431	336,220
סך כל פיקדונות בישראל ¹		
מחוץ לישראל		
לפי דרישה		
9,420	9,319	10,097
אינם נושאים ריבית		
4,687	5,233	5,726
נושאים ריבית		
14,107	14,552	15,823
סך הכל לפי דרישה		
11,192	9,783	9,177
לזמן קצוב		
16	23	17
מזה: שאינם נושאים ריבית		
25,299	24,335	25,000
סך כל פיקדונות מחוץ לישראל		
362,478	342,766	361,220
סך כל פיקדונות הציבור		
¹ מזה:		
138,685	140,465	133,045
פיקדונות של אנשים פרטיים ^(ב)		
70,496	59,142	67,838
פיקדונות של גופים מוסדיים		
127,998	118,824	135,337
פיקדונות של תאגידים ואחרים		

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 ביוני	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		
99,032	98,077	99,953
תקרת הפיקדון במיליוני ש"ח		
עד 1 ^(א)		
90,545	92,154	91,093
מעל 1 ועד 10		
61,271	58,628	62,540
מעל 10 ועד 100		
35,666	32,492	36,941
מעל 100 ועד 500		
75,964	61,415	70,693
מעל 500		
362,478	342,766	361,220
סך הכל		

(א) למידע נוסף ראה למידע נוסף ראה [ביאור 116](#)
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 71 מיליון ש"ח.

ביאור 8 - זכויות עובדים

א. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2018	2017	2017
מבוקר	בלתי מבוקר			
	במיליוני ש"ח			
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים				
17,995	16,662	16,499		סכום ההתחייבות
6,708	6,520	6,430		השווי ההוגן של נכסי התכנית
11,287	10,142	10,069		עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
חופשת יובל צבורה				
47	57	45		סכום ההתחייבות
-	-	-		השווי ההוגן של נכסי התכנית
47	57	45		עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות				
567	552	543		סכום ההתחייבות
-	-	-		השווי ההוגן של נכסי התכנית
567	552	543		עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך הכל¹				
11,901	10,751	10,657		עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תוכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"
74	104	73		¹ מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

2. תוכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון

1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	2017	2017
מבוקר	בלתי מבוקר			
	במיליוני ש"ח			
16,948	16,948	17,995	15,996	17,443
148	72	79	35	39
696	355	317	178	157
46	23	20	12	10
1,560	326	(1,144)	742	(946)
(20)	(25)	15	(6)	2
(1,383)	(1,037)	(783)	(295)	(206)
17,995	16,662	16,499	16,662	16,499
17,016	15,926	15,697	15,926	15,697

(א) כולל סכומים לא מהותיים בגין צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תוכנית הטבה מוגדרת (המשך)

א. מחויבות ומצב המימון (המשך)

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	
2017	2017	2018	2017	2018	
מבוקר					
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
6,819	6,819	6,708	6,419	6,377	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה
399	203	68	119	77	תשואה בפועל על נכסי תוכנית
131	56	49	28	24	הפקדות לתוכנית על ידי התאגיד הבנקאי
46	23	20	12	10	הפקדות משתפי תוכנית
(17)	(22)	15	(6)	4	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(691)	(559)	(441)	(52)	(62)	הטבות ששולמו ^(א)
21	-	11	-	-	אחר
6,708	6,520	6,430	6,520	6,430	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח
11,287	10,142	10,069	10,142	10,069	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2018	
2017	2017	2018	
מבוקר			
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
11,287	10,142	10,069	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
11,287	10,142	10,069	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

4. סכומים שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2018	
2017	2017	2018	
מבוקר			
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
4,408	3,398	3,161	הפסד אקטוארי, נטו
4,408	3,398	3,161	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

(א) כולל סכומים לא מהותיים בגין צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תוכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	2018
מבוקר			בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
148	72	79	35	39	עלות שירות
696	355	317	178	157	עלות ריבית
(364)	(179)	(173)	(87)	(87)	תשואה חזויה על נכסי התכנית
330	145	197	63	97	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
810	393	420	189	206	סך עלות ההטבה, נטו
192	77	96	40	53	סך הוצאה בגין תכנית פנסיה להפקדה מוגדרת
1,002	470	516	229	259	סך הוצאות שנכללו ברווח והפסד

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	2018
מבוקר			בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
1,525	302	(1,039)	710	(936)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו לתקופה
(330)	(145)	(197)	(63)	(97)	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
(7)	-	-	-	-	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(21)	-	(11)	-	-	אחר
1,167	157	(1,247)	647	(1,033)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
810	393	420	189	206	סך עלות ההטבה נטו
1,977	550	(827)	836	(827)	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

3. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2018 לפני השפעת המס

לשישה חודשים שיתיימו ביום 31 בדצמבר 2018	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
146		הפסד אקטוארי נטו
146		סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו
 1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

30 ביוני		ליום 31 בדצמבר	
2018	2017	2017	2017
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
שיעור היוון	2.47	2.62	2.06
שיעור עליית המדד	1.60	1.71	1.60
שיעור עזיבה	0.1-3.7	0.1-3.7	0.1-3.7
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0-6.3	0-6.3

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

30 ביוני		ליום 31 בדצמבר	
2018	2017	2017	2017
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
שיעור היוון	2.08	2.65	2.51
תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תוכנית	5.50	5.50	5.50
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0-6.3	0-6.3

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
30 ביוני		31 בדצמבר	30 ביוני		31 בדצמבר
2018	2017	2017	2018	2017	2017
בלתי מבוקר		מבוקר	בלתי מבוקר		מבוקר
במיליוני ש"ח					
שיעור היוון	(2,137)	(2,059)	(2,360)	2,649	2,578
שיעור עליית המדד	-	(59)	(69)	-	59
שיעור עזיבה	153	213	159	(151)	(231)
שיעור גידול בתגמול	588	555	702	(515)	(478)

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים כאשר, חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תתרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין את גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצטמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

4. נכסי תוכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 30 ביוני		ליום 31 בדצמבר		
2018	2017	2017	2018	
בלתי מבוקר		מבוקר		
במיליוני ש"ח				
21	155	175		מזומנים ופקדונות בבנקים
2,515	2,611	2,596		מניות
830	1,271	1,274		אגרות חוב ממשלתיות
2,244	2,083	1,912		אגרות חוב קונצרניות
820	400	751		אחר
6,430	6,520	6,708		סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2018

אחוז מנכסי התכנית		יעד הקצאה		
30 ביוני		31 בדצמבר		
2018	2017	2017	2018	2018
בלתי מבוקר		מבוקר		
באחוזים				
2	-	2	3	מזומנים ופקדונות בבנקים
38	39	41	38	מניות
19	13	19	19	אגרות חוב ממשלתיות
31	35	32	29	אגרות חוב קונצרניות
10	13	6	11	אחר
100	100	100	100	סך הכל

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	תחזית ^(א)
2017	2017	2018	2018
מבוקר			בלתי מבוקר
			במיליוני ש"ח
177	79	69	40
			34
			69
			הפקדות

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה כי יופקדו לתכנית להטבה מוגדרת במהלך התקופה שנותרה עד לסוף שנת 2018.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2018	326
2019	769
2020	670
2021	703
2022	715
2023-2027	4,241
2028 ואילך	10,654
סך הכל	18,078

(א) בערכים מהוונים.

ביאור פא - הון

שינויים בהון הבנק

בהתאם לתכנית התגמול של הבנק התנאי להבשלת השליש השני של יחידות ה-PSU (אשר הוקצו ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הראשי ולנושאי משרה אחרים בבנק (להלן - "נושאי משרה בבנק") כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2016) (להלן - "יחידות ה-PSU 2016") וכן להבשלת השליש הראשון של יחידות ה-PSU אשר הוקצו לנושאי משרה בבנק כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2017) (להלן - "יחידות ה-PSU 2017") למניות, התקיים, ולפיכך השליש השני של יחידות ה-PSU 2016 והשליש הראשון של יחידות ה-PSU 2017 הבשילו למניות. בהתאם, ביום 5 במרס 2018 הוקצו לנושאי המשרה בבנק מניות בהתאם למספר יחידות ה-PSU 2016 ויחידות ה-PSU 2017 אשר הבשילו למועד זה.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017](#).

על פי הקבוע במדיניות התגמול, המניות המוקצות בשל הבשלת יחידות ה-PSU 2016, יחידות ה-PSU 2017, הופקדו בידי הנאמן לתכנית התגמול, איסוף שירותי ניהול ונאמנות בע"מ (להלן: "הנאמן לתכנית").

המניות שהוקצו בגין יחידות ה-PSU 2016 כמפורט לעיל, היו חסומות עד לתאריך 14 במרס 2018 והמנה הראשונה מבין השלוש, של המניות שהוקצו בגין הבשלת יחידות ה-PSU 2017, אשר הבשילה כאמור, הינה חסומה לתקופה של שנה אחת נוספת, עד תום שנתיים ממועד הקצאת יחידות ה-PSU 2017, דהיינו עד 5 באפריל 2019.

הבשלת יחידות ה-PSU 2016 וה-PSU 2017 בכל אחד ממועדי ההבשלה תותנה בכך שהבנק עמד ביחס הלימות ההון הנדרש על פי ההוראות המפקח על הבנקים בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפרסם הבנק בסמוך לפני כל אחד ממועדי ההבשלה. לא עמד הבנק ביחס כאמור, תידחה הבשלת המנה הרלוונטית למועד הבא שבו יעמוד הבנק ביחס הלימות ההון הנדרש כאמור, בהתאם לדוחות הכספיים שפרסם.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017](#).

תשקיף מדף והנפקת אגרות חוב

ביום 25 במאי 2018 פרסם הבנק תשקיף מדף בהתאם להיתר שהתקבל מרשות לניירות ערך.

על פי דוח הצעת מדף מיום 19 ביוני 2018, הנפיק הבנק, בתאריך 21 ביוני 2018 סך של כ-1.29 מיליארד ש"ח אגרות חוב סדרה 179. אגרות החוב עומדות לפירעון בשני תשלומים שווים ביום 30 ביוני 2024 וביום 30 ביוני 2026. אגרות החוב צמודות למדד המחירים לצרכן, ונושאות ריבית שנתי בשיעור של 0.83% לשנה, אשר תשולם אחת לשנה ביום 30 ביוני של כל אחת מהשנים 2019 עד 2026 (כולל).

אגרות החוב סדרה 179 אינן מוכרות לצורך הון פיקוחי.

על פי דוח הצעת מדף מיום 5 ביולי 2018, הנפיק הבנק, בתאריך 8 ביולי 2018 סך של 613.8 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 401 וסך של 209.1 מיליון ש"ח כתבי התחייבות נדחים סדרה 402.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 401 עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 31 ביולי 2028 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני ה-31 ביולי 2023 ולא לאחר ה-31 באוגוסט 2023. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן, נושאים ריבית שנתי קבועה בשיעור של 1.64% לשנה, עד ליום 31 ביולי 2023. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

כתבי ההתחייבות הנדחים סדרה 402 עומדים לפירעון בתשלום אחד ביום 31 ביולי 2033 עם אופציה למנפיק לפירעון מוקדם לא לפני ה-31 ביולי 2024 ולא לאחר ה-31 באוגוסט 2028. כתבי ההתחייבות צמודים למדד המחירים לצרכן, נושאים ריבית שנתי קבועה בשיעור של 2.78% לשנה, עד ליום 31 ביולי 2028. במועד זה, בהינתן אי מימוש זכותו של הבנק לפדיון מוקדם, תעודכן הריבית הנקובה באגרת בהתאם להפרש בין ריבית העוגן (כהגדרתה בדוח הצעת המדף) במועד ההנפקה לבין זו שבמועד עדכון הריבית.

בהתקיים נסיבות לאירוע מכונן (אירוע מכונן לאי קיימות או אירוע מכונן לספיגת הפסדי קרן, המוקדם מביניהם), יומרו כתבי ההתחייבות הנדחים למניות על פי ממוצע שערי הסגירה שנקבעו למניות הבנק בבורסה ב-14 ימי המסחר העוקבים האחרונים לפני היום בו נמסרה הודעת ההמרה או על פי שער הרצפה שנקבע (10.9025 ש"ח למניה), כגבוה מביניהם. נכון לתאריך הדוח כתבי התחייבות נדחים סדרה 401 וכתבי התחייבות נדחים סדרה 402 ניתנים להמרה בנסיבות כאמור לסך של עד 68,791,562 ו-22,930,521 מניות רגילות של הבנק, בהתאמה.

כתבי התחייבות אלו (סדרות 401, 402) כשירים להכלל ברובד 2 החל ממועד ההנפקה.

ביאור פא - הון (המשך)

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 29 במרס 2017 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות חלוקת דיבידנד, החל ממועד פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2017. בהתאם למדיניות זו, הבנק יחלק מדי רבעון, דיבידנד בגובה 20% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד.

ביום 20 בנובמבר 2017 אישר דירקטוריון הבנק שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד לפיו מדי רבעון יחולק דיבידנד בגובה של עד 40% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף. זאת בכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

בהתאם למדיניות המעודכנת, ביום 13 באוגוסט 2018, אישר הדירקטוריון בגין הרבעון השני של שנת 2018 דיבידנד בגובה של 40% מהרווח הנקי של הרבעון. סכום הדיבידנד שאושר הסתכם לסך של כ-361 מיליון ש"ח, המהווה 23.92 אג' לכל מניה בת 1 ש"ח ע.נ. הדירקטוריון קבע את יום 28 באוגוסט 2018 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 6 בספטמבר 2018 כיום התשלום. סכום הדיבידנד הסופי למניה כפוף לשינויים עקב רכישה עצמית של מניות הבנק.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
25 במאי 2017	22 ביוני 2017	8.17 באגורות	124 במיליוני ש"ח
15 באוגוסט 2017	11 בספטמבר 2017	11.50	175
21 בנובמבר 2017	21 בדצמבר 2017	21.51	328
6 במרס 2018	28 במרס 2018	¹ 22.41	342
24 במאי 2018	19 ביוני 2018	² 19.18	292

תכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק

בהמשך לאמור בדוח לרבעון הראשון לשנת 2018 בדבר היערכות הבנק לביצוע רכישה עצמית בהיקף של עד 700 מיליון ש"ח לרבות על פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות ערך (עמדה משפטית מספר 8-199), והתקשרות עם חבר בורסה חיצוני לבנק אליו הועבר בשלב ראשון סך של כ-350 מיליון ש"ח לצורך ביצוע הרכישה העצמית, עד למועד פרסום דוח זה רכש הבנק (באמצעות חבר בורסה בלתי תלוי עמו התקשר) כ-13,667,294 מניות בהיקף של כ-303 מיליון ש"ח מכוח התכנית האמורה, ושלב זה הסתיים.

ערב פרסום דוח זה התקשר הבנק עם חבר הבורסה החיצוני בשלב נוסף ליישום תכנית רכישה עצמית אף הוא על פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות ערך כאמור לעיל, במסגרתו יועבר לחבר הבורסה סך של כ-397 מיליון ש"ח לצורך ביצוע הרכישה העצמית, כאשר המועד המתוכנן להתחלת ביצוע חלק זה מתוך ההיקף הכולל של הרכישה העצמית הינו יום 15 באוגוסט 2018 והוא יהיה בתוקף עד לקרות אחד האירועים הבאים, המוקדם מביניהם: (א) יום 31 במרס 2019; (ב) עם השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף כאמור; (ג) קיומה של מניעה חוקית להמשך קיומו של ההסכם עם חבר הבורסה; (ד) הודעת הבנק כי חדל להתקיים התנאי באישור בנק ישראל לתכנית הרכישה בדבר דרישות הלימות ההון של הבנק.

למידע נוסף ראה [ביאור כ9](#).

¹ בהמשך לדיווח מידי מיום 6 במרס 2018 עודכן סכום הדיבידנד למניה עקב הבשלת יחידות PSU והנפקת 497,781 מניות רגילות חדשות.
² בהמשך לדיווח המשלים מיום 4 ביוני 2018.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
5. הקצאת הון בגין סיכון CVA

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2018 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון אשר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

רכיבי הון הנתונים לתנדוטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדוטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לענין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020 (כולל). שינוי השיטה ממתן באופן משמעותי את התנדוטיות הנובעת משינויים בריבית ההיוון.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת וועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

לצורך ההון הרגולטורי ההתחייבות הפנסיונית הינה בסך 16,739 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 35,011 מיליון ש"ח וזאת לעומת ההתחייבות הפנסיונית בספרים בסך של 16,848 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 33,282 מיליון ש"ח.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר	30 ביוני	2018	2017	31 בדצמבר
2017	2017	2018	2017	2017
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
במיליוני ש"ח				
א. נתונים				
הון לצורך חישוב יחס ההון				
34,653	33,527	35,011	33,527	34,653
10,820 ⁽ⁱⁱ⁾	11,236 ⁽ⁱⁱ⁾	9,945	11,236	10,820
45,473	44,763	44,956	44,763	45,473
יתרות משוקללות של נכסי סיכון				
277,344	271,671	285,655	271,671	277,344
4,464	6,308	5,481	6,308	4,464
21,484	21,129	22,349	21,129	21,484
303,292	299,108	313,485	299,108	303,292
יחס ההון לרכיבי סיכון				
11.43%	11.21%	11.17%	11.21%	11.43%
14.99% ⁽ⁱⁱ⁾	14.97%	14.34%	14.97%	14.99%
10.25%	10.26%	10.25%	10.26%	10.25%
13.75%	13.76%	13.75%	13.76%	13.75%
ב. חברות בנות משמעותיות				
לאומי קארד בע"מ⁽ⁱⁱⁱ⁾				
15.80%	16.00%	16.50%	16.00%	15.80%
16.80%	17.00%	17.60%	17.00%	16.80%
8.00%	8.00%	8.00%	8.00%	8.00%
11.50%	11.50%	11.50%	11.50%	11.50%
בנק לאומי ארה"ב				
11.51%	11.72%	13.61%	11.72%	11.51%
13.82%	14.18%	14.43%	14.18%	13.82%
5.75%	5.25%	6.38%	5.25%	5.75%
9.25%	9.25%	9.88%	9.25%	9.25%

(א) יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9% ו-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10% ו-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 30 ביוני 2018, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.25% ו-13.75% בהתאמה.

(ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין תוכנית ההתייעלות), הפוחחות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2021 וליום 30 ביוני 2022 בהתאמה. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תוכניות ההתייעלות ראה [סעיף ד](#), להלן. לסך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון התווספו סך של 179 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות (94 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017, הפחתה של 34 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2017).

(ג) יחס הון עצמי רוברד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית הינו 4.5% ו-8%, בהתאמה. ליחסים אלה מתווספת כרית לשימור הון של 1.875% נכון ליום 30 ביוני 2018. דרישה זו מיושמת בהדרגה עד לשנת 2019, אז תעמוד הכרית לשימור הון על 2.5%.

(ד) ביום 1 ביוני 2016 נכנסה לתוקף הוראת ניהול בנקאי תקין 472, בנושא "סולקים וסליקת עסקאות בכרטיסי חי"ב", על פיה יחס הון עצמי רוברד 1 לא יפחת מ-8% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-11.5%.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).

(ו) הוצג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 ביוני	2018	2017
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
	במיליוני ש"ח		
1. הון עצמי רובד 1			
33,167	32,521	34,679	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
229	217	382	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - זכויות מיעוט
590	451	-	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - בגין הטבות לעובדים
532	50	(151)	התאמות בגין המעבר בין העקום החשבונאי לעקום 8 רבעונים ^(א)
34,518	33,239	34,910	סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
(203)	(254)	(206)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(219)	(344)	(221)	מיסים נדחים לקבל
(35)	(23)	(67)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(457)	(621)	(494)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
592	909	595	סך ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
34,653	33,527	35,011	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2			
7,773	8,228	6,862	הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
^(ב) 3,047	^(ב) 3,008	3,083	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
10,820	11,236	9,945	סך הון רובד 2 לפני ניכויים
ניכויים:			
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
10,820	11,236	9,945	סך הכל הון רובד 2
45,473	44,763	44,956	סך הכל הון כולל

(א) בהתאם לאישור פרטני מהפיקוח על הבנקים.

(ב) הוצג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רוברד 1

31 בדצמבר	30 ביוני	2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר			באחוזים
יחס ההון לרכיבי סיכון				
11.03%	10.70%	10.98%	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר ולפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות ^(א)	
0.20%	0.20%	0.00%	השפעת הוראות המעבר	
11.23%	10.90%	10.98%	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות	
0.20%	0.31%	0.19%	התאמות בגין תכנית התייעלות ^(ב)	
11.43%	11.21%	11.17%	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון	

(א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המוקבלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים.
 (ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכניות התייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקח על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית" של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב כאמור, ההקלות שניתנו לצרכי יחסי הלימות הון ויחס המינוף בגין תוכניות התייעלות שאושרו על ידי הדירקטוריון ביוני 2016 וביולי 2017 פוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2021 ויום 30 ביוני 2022, בהתאמה.

ה. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדדיה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוטא באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רוברד 1 להגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רוברד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	
במיליוני ש"ח		
א. בנתוני המאוחד^(א)		
34,653	33,527	35,011
499,026	483,683	499,799
יחס המינוף		
6.94%	6.93%	7.00%
6.00%	6.00%	6.00%
ב. חברות בת משמעותיות		
לאומי קארד בע"מ		
11.10%	11.19%	11.10%
5.00%	5.00%	5.00%
בנק לאומי ארה"ב		
9.72%	9.64%	11.17%
5.00%	5.00%	5.00%

(א) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תוכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב כאמור, ההקלות שניתנו לצרכי יחסי הלימות ההון ויחס המינוף בגין תוכניות ההתייעלות שאושרו על ידי הדירקטוריון ביוני 2016 וביולי 2017, פוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2021 ויום 30 ביוני 2022 בהתאמה. ההשפעה של ההקלה בגין תוכניות ההתייעלות על יחס המינוף הסתכמה בכ-0.12% ליום 30 ביוני 2018 (0.09% ו-0.18% ליום 31 בדצמבר 2017 וליום 30 ביוני 2017, בהתאמה). לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תוכנית ההתייעלות ראה [סעיף 1](#) לעיל. כמו כן, בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון התאמות מיישום ריבית ההיוון המחושבת על פני ממוצע נע של תשואת השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח, בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות.

1. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בניגם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

יחס כיסוי הנזילות מונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית נקבעה על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ביום 1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר בנושא הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן: "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

בהתאם לכך, נקבע בין היתר, כי החל מיום 1 באפריל 2015 התווספו דרישות הגילוי על יחס כיסוי הנזילות במאוחד ובסולו (בכפוף לתחולה) במסגרת ביאור לדוחות הכספיים אשר שמו ישונה ל"ביאור הלימות הון ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים".

יחס כיסוי הנזילות של התאגיד הבנקאי חושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות ויחס כיסוי הנזילות המאוחד חושב על בסיס ממוצע תצפיות חודשיות לתקופה.

	31 בדצמבר	30 ביוני	
	2017	2017	2018
	מבוקר	בלתי מבוקר	
	באחוזים	באחוזים	
א. בנתוני המאוחד			
יחס כיסוי הנזילות	122	127	124
יחס כסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	100	100
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי			
יחס כיסוי הנזילות	122	127	124
יחס כסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	100	100	100

הערה: לאומי קארד ובנק לאומי ארה"ב אינן נדרשות ביחס כיסוי נזילות.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר	30 ביוני	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
	במיליוני ש"ח	
(1) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים, ציוד וכלי רכב ודמי אחזקה בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות		
228	182	220
201	246	190
144	160	149
128	131	131
118	113	115
1,109	1,165	1,085
1,928	1,997	1,890 ^(א)
477	651	705
37	88	52 ^(א)

(א) כולל יתרות חוזי שכירות בסך 446 מיליון ש"ח והתחייבויות להשקעה בבניינים וציוד בסך 36 מיליון ש"ח, בגין נכסים המוחזקים למכירה.

31 בדצמבר	30 ביוני	
2017	2017	2018
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר
	במיליוני ש"ח	
(4) פעילות מכירת אשראי		
87	-	14
96	-	14
9	-	-

ב. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

כביאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017, נכלל מידע לגבי כל התביעות המהותיות למועד הדוחות כאמור. בכביאור להלן נכלל מידע לעניין תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת הדוח ולאחר תקופת הדוח, ככל שהוגשו, וכן שינויים שחלו לגבי תביעות מהותיות שהוגשו בתקופות דיווח קודמות, ואינו כולל מידע אודות תביעות שדווחו **כביאור 26 לדוח השנתי** ולא חל לגביהן שינוי.

לדעת הנהלת הבנק והחברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-25 מיליון ש"ח.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

1. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט [בביאור 26 לדוח השנתי](#), למעט כמפורט להלן:
- 1.1 ביום 7 בספטמבר 2011 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק (בגין פעילות בנק לאומי למשכנתאות בע"מ), ונגד בנקים אחרים. סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל הבנקים המשיבים עמד על כ-927 מיליון ש"ח (ונגד הבנק על כ-327 מיליון ש"ח). לטענת המבקשים הבנקים גבו מנוטלי הלוואות לדיור "ריבית דריבית מראש", בניגוד לדין וכן בניגוד להוראות הסכמי הלוואה. ביום 16 באוגוסט 2015 דחה בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כיייצוגית מסיבה של היעדר עילה. ביום 7 בדצמבר 2015 הגישו המבקשים ערעור על החלטת בית המשפט, וביום 14 במרס 2018 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט העליון שדחה את הערעור. בכך הסתיימה התובענה.
- 1.2 בחודשים פברואר ומרס 2013 הגיש המפרק של שתי חברות בקבוצת נדל"ן, באמצעות המנהל המיוחד שלהן, שתי תביעות נגד הבנק, נגד בנקים נוספים ונגד גופים ואישים נוספים. המנהל המיוחד טוען, בין היתר, כי הנתבעים אפשרו זליגת כספים מחשבונות החברות לחשבונות אחרים הקשורים לקבוצה, וכן כי הבנק סייע לביצוע "פעולות סיבוכיות" בסופי רבעון באופן שאפשר את הסתרת הגניבות שבוצעו, לטענת המנהל המיוחד, מהחברות, ומניעת חשיפתן בדוחות הכספיים של החברות. הסכומים הנתבעים הם כ-63 מיליון ש"ח וכ-102 מיליון ש"ח (כולל הפרשי הצמדה וריבית). ביום 27 לינוי 2018 אישר בית המשפט את הסדרי הפשרה שנחתמו בין המפרק לבין כל הנתבעים לאחר שהתקיים הליך גישור. בכך הגיעו שתי התביעות לסיומן. הליך נוסף שהגיש המנהל המיוחד בשם חברה אחרת בקבוצה בעילות אחרות ממשיך להתנהל.
- 1.3 ביום 28 באוגוסט 2013, הוגשה בקשה לאשר תובענה כיייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. המפקח על הבנקים, נגיד בנק ישראל והממונה על הגבלים עסקיים צורפו כמשיבים פורמאליים. עניינה של הבקשה היא טענה בדבר גבייה, כביכול, של עמלות שלא כדין, בקשר לפעילות של המרה ומשלוח של מטבע חוץ, מבלי שניתן לכך גילוי נאות. הנזק שלטענת המבקשים נגרם ללקוחות (כפי שעודכן בבקשה "מקוצרת" שהוגשה על ידי המבקשים), עומד על כ-2.6 מיליארד ש"ח (המבקשים טוענים לנזקים נוספים שלא כומתו).
- ביום 20 בינואר 2015, החליט בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה בענין דומה, בסכום של 200 מיליון ש"ח, גם כנגד חברות כרטיסי האשראי (לרבות כנגד חברת לאומי קארד) לבית המשפט הדין בבקשה המתוארת בסעיף זה.
- ביום 18 במרס 2018 הגישו המבקשים ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 1 במרס 2018, שדחה את הבקשות לאישור תובענה ייצוגית וחייב את המבקשים בתשלום הוצאות למשיבים.
- 1.4 ביום 18 במרס 2014, הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק בסכום נטען של כ-155 מיליון ש"ח, בטענה שבמסגרת ניכוי מס במקור שהבנק מבצע בעסקאות בניירות ערך שמבוצעות באמצעותו, מחשבות מערכות המחשב של הבנק רווחי הון ביתר ו/או הפסדי הון בחסר שלא כדין. ביום 1 באוגוסט 2018 אישר בית המשפט הסדר פשרה בהליך זה, בכך הסתיימה התובענה.
- 1.5 ביום 21 באפריל 2015 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. טענת המבקש היא, כי הבנק אינו ממלא כביכול את חובתו לעשות מאמץ סביר לאיתור בעלי חשבונות ללא תנועה, לידעם אודות קיום החשבון ולהשיב להם את הכספים "שוכבים", לטענת המבקש, בחשבונות אלו. המבקש מעלה טענות נוספות לגבי גביית עמלות בחשבונות אלו, והחזרת כספים לבעלי החשבון ללא הצמדה וריבית. כלל הנזק של חברי הקבוצה לא ניתן להערכה. ביום 26 בפברואר 2018 אישר בית המשפט הסדר פשרה בהליך זה, בכך הסתיימה התובענה.
- 1.6 ביום 8 בדצמבר 2016, הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. לטענת המבקש הבנקים גובים עמלות מינימום בהעברה של מטבע חוץ במדרגים, ולא עמלת מינימום אחת בלבד, כפי שלטענת המבקש נדרש בכללי הבנקאות, וכי הפרה משותפת זו של כל הבנקים המשיבים הינה למעשה הסדר כובל בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-500 מיליון ש"ח. ביום 13 במרס 2018 ניתן פסק דין שאישר את הסתלקותו של המבקש מההליך. בכך הסתיימה התובענה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

1.7 ביום 15 במאי 2017 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק (במקביל לתביעות דומות שמתנהלות נגד בנקים אחרים, ולתביעה בעילה זהה שהוגשה נגד הבנק ביום 12 בפברואר 2017 והיא תלויה ועומדת). לטענת המבקשים, הבנק אינו מסווג עסקים כ"עסקים קטנים" וכתוצאה מכך גובה מהם, שלא כדין, עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-462 מיליון ש"ח. ביום 17 לאפריל 2018 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב על מחיקת הבקשה לאישור תביעה ייצוגית מיום 15 במאי 2017. בית המשפט קבע כי התביעה שתמשיך להתנהל נגד הבנק תהיה הבקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה ביום 12 בפברואר 2017 בה סכום הנזק הנטען 100 מיליון ש"ח. ביום 31 במאי 2018 הגישו המבקשים ערעור לבית המשפט העליון על החלטה זו.

1.8 ביום 11 בספטמבר 2017 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק בסכום נטען של כ-150 מיליון ש"ח. לטענת המבקשת, הבנק פותח חשבונות על שם ועד הבית, חלף חשבון על שם הבית המשותף, כפי שנדרש בחוק המקרקעין. כמו כן נטען כי הבנק גובה בחשבונות אלו עמלות שלא כדין, לא מקיים את הוראות שיקים ללא כיסוי לגבי זיהוי הלקוחות, ולא מאפשר לבעלי הדירות גישה למידע לגבי חשבון הבנק. ביום 25 במרס 2018 ניתן פסק דין שאישר את הסתלקותה של המבקשת מהליך. בכך הסתיימה התובענה.

1.9 ביום 6 במאי 2018 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. טענת המבקש היא, כי הבנק אינו ממלא כביכול את חובתו לעשות מאמץ סביר לאיתור בעלי חשבונות ללא תנועה שמעל סכום חובת ההשקעה לפי צו הבנקאות "פקדונות ללא תנועה" התש"ס-2000, וכי לא די בשערוך החשבונות שהבנק מבצע על פי הוראות הצו, אלא על הבנק לשערך את החשבונות בסכומים גבוהים יותר. לטענת המבקש, כלל הנזק של חברי הקבוצה לא ניתן להערכה.

2. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים לגבי תביעות נגד חברות בנות של הבנק ביחס למפורט [כביאור 26 לדוח השנתי](#). למעט כמפורט להלן:

ביום 8 ביולי 2014 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד מספר חברות כרטיסי אשראי, כולל לאומי קארד. לפרטים בדבר בקשה זו ראה סעיף 1.3 לעיל. ביום 18 במרס 2018 הגישו המבקשים ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 1 במרס 2018, שדחה את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית וחייב את המבקשים בתשלום הוצאות למשיבים.

3. כמו כן תלויות ועומדות נגד חברה בת של הבנק בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, שהסכום הנטען בהם מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק, ובהסתמך על דעת הנהלת החברה הבת הרלוונטית, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן ומטעם זה לא בוצעה בגינן הפרשה:

3.1 ביום 1 במאי 2018 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד לאומי קארד וחברת כרטיסי אשראי נוספת. הבנק צורף כנתבע לאור החזקתו במניות לאומי קארד. לטענת המבקש, החברות המנפיקות כרטיסי אשראי לא מעבירות ללקוחותיהם שביצעו עסקאות בקרדיט או עסקאות של דחיית סל, אישור תקופתי/שנתי המפרט את הוצאות המימון (סך הריביות וההוצאות ששולמו בגין עסקאות קרדיט). לטענת המבקש, אי גילוי מידע זה ללקוחות פרטיים הינו הטעיה, ולגבי לקוחות עסקיים - אי הגילוי גם מונע מהם להזדכות בגין הוצאות אלו מול רשויות המס. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-180 מיליון ש"ח.

3.2 ביום 22 ביולי 2018 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד לאומי קארד ונגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. ענינה של התובענה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפונית) בבתי העסק העוסקים בתחום "השיווק הישיר". לטענת המבקש, בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחייבו את כרטיסי האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חייבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכמי סליקה עם חברות "השיווק הישיר", ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה אותה הוא מתיימר ליצג, הינו כ-900 מיליון ש"ח.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. כרטיסי אשראי

ביום 7 במרס 2012 אישר בית הדין להגבלים עסקיים בפסק דין, הסכם אליו הגיעו לאומי קארד, חברת ישראל כרטיס בע"מ, חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ והבנקים השולטים בכל אחת מחברות אלו עם הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין גובה שיעורי עמלות המנפיק (העמלה הצולבת) שישררו בין סולקים לבין מנפיקים של כרטיסי ויזה ומסטרקארד. על פי ההסכם שאושר שיעור העמלה הצולבת ירד בהדרגה והתייצב על שיעור של 0.7% החל מחודש יולי 2014, בהתאם למתווה הפחתת העמלה הצולבת שנקבע בפסק הדין. ההסדר בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי תקף עד סוף שנת 2018. בהמשך להודעה שפרסם בנק ישראל ביום 16 בינואר 2018 על כוונת נגידת בנק ישראל להפעיל את סמכותה על פי דין ולהכריז על השירות שנתון סולק לבית עסק בקשר לסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב, כשירות בר פיקוח לענין שיעור העמלה הצולבת, ובדבר הכוונה להפחית את העמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה במתווה מדורג, הודיע בנק ישראל ביום 25 בפברואר 2018 על עדכון המתווה שפורסם בהודעתו הקודמת, כך שהעמלה הצולבת בעסקאות חיוב נדחה תופחת בהתאם למתווה שלהלן:

החל ביום 1 בינואר 2019 (תום מועד ההסדר הנוכחי): ירידה מ-0.7% ל-0.6%;

החל ביום 1 בינואר 2020: ירידה מ-0.6% ל-0.575%;

החל ביום 1 בינואר 2021 ירידה מ-0.575% ל-0.55%;

החל ביום 1 בינואר 2022 ירידה מ-0.55% ל-0.525%;

והחל ביום 1 בינואר 2023 ירידה מ-0.525% ל-0.5%.

בנוסף הודיע בנק ישראל, כי בעסקאות חיוב מידי תופחת העמלה הצולבת (העומדת כיום על שיעור של 0.3%), בהתאם למתווה שלהלן:

החל ביום 1 בינואר 2021 ירידה מ-0.3% ל-0.275%;

והחל ביום 1 בינואר 2023 ירידה מ-0.275% ל-0.25%.

בנוסף, ביום 24 ביולי 2017 הודיע משרד האוצר על הפחתה בעמלות בית העסק במותגים דיינרס ואמריקן אקספרס. ההפחתה בעמלות תבוצע באופן מדורג, כך שעד לסוף חודש דצמבר 2017 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.95%; עד לסוף חודש דצמבר 2018 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.45%; עד לסוף חודש דצמבר 2019 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.10%; ובסוף יוני 2020 תתייצב העמלה המקסימלית לבית עסק על 1.99%. כן נקבע כי חברות כרטיסי האשראי יהיו מנועות מלהשית על בתי העסק עמלות חלופיות.

בהתאם לחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, החל מחודש פברואר 2019 הבנק יהיה מחויב לתפעל הנפקה של כרטיסי אשראי חדשים שיונפקו ללקוחות הבנק, באמצעות שני מתפעלי הנפקה, לכל הפחות, כאשר חלקו של מתפעל הנפקה כלשהו לא יעלה על 52% מהכרטיסים החדשים שיונפקו על ידי הבנק. לאור הוראה זו קיים הבנק משא ומתן עם חברות כרטיסי האשראי להתקשרות בהסכמי תפעול הנפקה.

בחודש מרס 2018 חתם הבנק על הסכם הנפקה ותפעול הנפקת כרטיסי חיוב עם ישראל כרטיס בע"מ ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (מקבוצת ישראל כרטיס). בהמשך להתקשרות כאמור, הצדדים פועלים לחתימה על הסכם מפורט.

ביום 12 באוגוסט 2018 חתם הבנק על הסכם הנפקה משותפת ותפעול הנפקה של כרטיסי חיוב עם כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ודיינרס קלוב ישראל בע"מ (מקבוצת כאל). לפי המערכת ההסכמית כאמור, ינפיקו הצדדים כרטיסי חיוב החל מחודש פברואר 2019 והחברות הנ"ל יבצעו את תפעול הנפקה. במערכת ההסכמית האמורה נקבעה חלוקת ההכנסות בין הצדדים וכן זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים והסדרים נוספים ביחס לפעילות המתוארת. כניסתו לתוקף של הסכם זה מותנית בקיומם של תנאים מתלים.

במקביל, הבנק מנהל משא ומתן עם לאומי קארד לקראת חתימה על הסכם הנפקה ותפעול הנפקת כרטיסי אשראי, אשר יחליף את ההסכם הקיים ושמוכחו ינפיקו הצדדים כרטיסי חיוב ("הסכם הפעילות"). לפירוט בדבר ההסכם שנחתם ביום 28 ביולי 2018 בין הבנק ועזריאלי ("המוכרים") לבין Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD.), תאגיד בשליטת קרן ההשקעות Warburg Pincus, למכירת מלוא החזקות המוכרים בלאומי קארד, לרבות לענין הסכם הפעילות, ראה פרק [חברות מוחזקות עיקריות, לאומי קארד](#).

במהלך אפריל עד אוגוסט 2018 פורסמו הוראות שונות בתחום כרטיסי החיוב, לרבות לענין מועדי הסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב. פירוט נוסף ניתן בפרק [חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית](#).

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. התחייבויות תלויות והתקשרויות שונות

1. הליכים אחרים

ביום 2 בנובמבר 2017 התקיימה ישיבת סקופינג (scoping) עם מחלקת האכיפה של ה-Financial Conduct Authority ("FCA"), להליך ב-Bank Leumi UK ("BLUK"), בנושא בקרות ומערכות ליישום רגולציית איסור הלבנת הון. ההליך שננקט במסגרת מכלול הסמכויות שמוקנות ל-FCA מצוי בשלב ראשוני, ולכן לא ידוע משכו של ההליך ואילו ממכלול האמצעים **שמוקנים** ל-FCA יופעלו בגינו, אם בכלל, אולם בתקופת הדוח הבהיר ה-FCA כי מדובר בהליך פיקוחי בלבד. לפי פרסומי ה-FCA, הנוגעים להליכים דומים כלפי בנקים הדומים ל-BLUK אשר הסתיימו בנקיטת אמצעים כלפי אותם בנקים לאחר שנקבע כלפיהם כי היו הפרות, החשיפה של BLUK לעיצום כספי, אם וככל שיוטל, אינה צפויה להיות מהותית לקבוצת לאומי.

2. עיצום כספי לפי סעיף 38 לחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995.

ביום 11 ביוני 2018 התקבלה בבנק דרישה מאת רשות ניירות ערך לתשלום עיצום כספי בסך של 300 אלפי ש"ח. סכום העיצום שנקבע הינו לאחר הפחתה בשיעור של 25% בשל פעולות שנקט כבר הבנק למניעת הישנות ההפרה. העיצום הכספי הוטל על הבנק בגין מקרים של רישום לקוי של פעולות ייעוץ ללקוחות הבנק לגבי קרנות נאמנות הגובות הוספה.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
					Swaps
-	2,273	-	-	-	2,273
					סך הכל
-	2,273	-	-	-	2,273
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	2,273	-	-	-	2,273
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
					חוזי Futures
-	71,003	152	113,412	457	185,024
					חוזי Forward
17,947	4,100	223,500	480	33	246,060
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
					אופציות שנכתבו
-	12,423	19,190	87,030	241	118,884
					אופציות שנקנו
-	12,423	17,877	87,030	241	117,571
חוזי אופציה אחרים					
					אופציות שנכתבו
-	3,791	19,786	3,064	415	27,056
					אופציות שנקנו
-	816	21,709	2,770	414	25,709
					Swaps
640	275,090	24,311	46,475	90	346,606
18,587	379,646	326,525	340,261	1,891	1,066,910
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	139,526	-	-	-	139,526
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
					נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot
-	-	-	-	5	5
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
-	-	19,714	-	-	19,714
					חוזי החלפת מטבע חוץ Spot
-	-	19,714	-	5	19,719
					סך הכל
18,587	381,919	346,239	340,261	1,896	1,088,902

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
77	-	-	-	77	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
3	-	-	-	3	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
12,009	77	2,606	5,026	4,025	275
שווי הוגן ברוטו חיובי					
11,357	74	2,598	4,351	3,909	425
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	(ד)	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ה) סך הכל					
12,086	77	2,606	5,026	4,102	275
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
12,086	77	2,606	5,026	4,102	275
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
534	4	229	211	53	37
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					
11,360	74	2,598	4,351	3,912	425
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
11,360	74	2,598	4,351	3,912	425
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
997	17	496	399	84	1
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 10 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 37 מיליון ש"ח.

(ד) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	2,266	-	-	-	2,266
Swaps					
-	2,266	-	-	-	2,266
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	2,266	-	-	-	2,266
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
-	24,495	127	69,083	195	93,900
חוזי Futures					
14,745	1,052	165,886	588	5	182,276
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
-	1,100	15,469	15,152	82	31,803
אופציות שנכתבו					
-	1,100	15,086	15,152	82	31,420
אופציות שנקנו					
-	10,810	19,517	3,168	147	33,642
חוזי אופציה אחרים					
-	5,469	20,854	2,943	144	29,410
אופציות שנכתבו					
572	268,720	26,558	32,240	175	328,265
Swaps					
15,317	312,746	263,497	138,326	830	730,716
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	141,915	-	-	-	141,915
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
-	-	-	-	10	10
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	15,221	-	-	15,221
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
-	-	15,221	-	10	15,231
סך הכל					
15,317	315,012	278,718	138,326	840	748,213
סך הכל כללי					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים^(א)					
39	-	-	-	39	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
16	-	-	-	16	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ב) נגזרים ALM^{(א)(ב)}					
11,327	20	1,301	4,442	5,225	339
שווי הוגן ברוטו חיובי					
12,118	19	1,296	5,493	4,885	425
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	(ד)	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ה) סך הכל					
11,366	20	1,301	4,442	5,264	339
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
11,366	20	1,301	4,442	5,264	339
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
302	-	2	194	59	47
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
12,134	19	1,296	5,493	4,901	425
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
12,134	19	1,296	5,493	4,901	425
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
416	15	2	352	47	-
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוכצים בסך 5 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משוכצים בסך 56 מיליון ש"ח.

(ד) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
					Swaps
-	1,742	-	-	-	1,742
-	1,742	-	-	-	1,742
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	1,742	-	-	-	1,742
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
					Futures
-	33,009	106	103,734	234	137,083
					Forward
16,209	800	170,863	863	21	188,756
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
					אופציות שנכתבו
-	-	15,950	36,351	11	52,312
					אופציות שנקנו
-	-	15,672	36,351	11	52,034
חוזי אופציה אחרים					
					אופציות שנכתבו
-	5,529	18,673	2,742	209	27,153
					אופציות שנקנו
-	2,367	19,090	2,586	209	24,252
					Swaps
794	231,919	25,648	37,523	157	296,041
17,003	273,624	266,002	220,150	852	777,631
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	121,703	-	-	-	121,703
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
-	-	-	-	5	5
					חוזי החלפת מטבע חוץ Spot
-	-	12,163	-	-	12,163
					סך הכל
-	-	12,163	-	5	12,168
17,003	275,366	278,165	220,150	857	791,541

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	30	-	-	-	30
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	8	-	-	-	8
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
315	4,125	3,018	2,060	32	9,550
שווי הוגן ברוטו חיובי					
431	3,825	3,471	2,041	25	9,793
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	-	-	-	(ד)	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ה) סך הכל					
315	4,155	3,018	2,060	32	9,580
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
315	4,155	3,018	2,060	32	9,580
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
51	52	98	289	6	496
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
431	3,833	3,471	2,041	25	9,801
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
431	3,833	3,471	2,041	25	9,801
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
-	26	394	60	13	493
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוכצים בסך 7 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משוכצים בסך 61 מיליון ש"ח.

(ד) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
12,086	4,676	45	1,877	5,348	140
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(א,ב)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
7,155	1,290	45	1,475	4,345	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
3,041	1,950	-	380	711	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
1,890	1,436	-	22	292	140
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
21,083	8,236	39	1,722	10,791	295
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד,ה)					
7,683	2,097	23	802	4,761	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
13,400	6,139	16	920	6,030	295
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
15,290	7,575	16	942	6,322	435
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
11,360	3,129	55	1,524	6,523	129
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^(א,ג)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
7,155	1,290	45	1,475	4,345	-
מכשירים פיננסיים					
1,174	418	-	36	720	-
בטחון במזומן ששועבד					
3,031	1,421	10	13	1,458	129
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
11,366	2,427	102	1,959	6,693	185
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(א,ב)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
7,304	796	-	1,770	4,738	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
2,026	66	102	189	1,669	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
2,036	1,565	-	-	286	185
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
12,289	4,713	68	1,567	5,941	-
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד,ה)					
3,705	1,295	-	841	1,569	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
8,584	3,418	68	726	4,372	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים					
10,620	4,983	68	726	4,658	185
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
12,134	4,274	-	1,982	5,726	152
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^(א,ג)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
7,304	796	-	1,770	4,738	-
מכשירים פיננסיים					
2,451	1,924	-	86	441	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,379	1,554	-	126	547	152
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

ראה הערות [בעמוד הבא](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים		דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
		במיליוני ש"ח				
9,580	1,758	87	1,883	5,634	218	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
5,849	738	42	1,448	3,621	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
2,122	121	41	423	1,537	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,609	899	4	12	476	218	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
15,920	6,192	65	1,571	7,349	743	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^{(ד)(ה)}
5,584	2,548	19	731	2,286	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
10,336	3,644	46	840	5,063	743	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
11,945	4,543	50	852	5,539	961	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
9,801	3,723	42	1,597	4,248	191	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
5,849	738	42	1,448	3,621	-	מכשירים פיננסיים
1,915	1,497	-	131	287	-	בטחון במזומן ששועבד
2,037	1,488	-	18	340	191	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.

(ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 12,076 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 11,361 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 9,573 מיליון ש"ח).

(ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 11,323 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 12,078 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 9,740 מיליון ש"ח).

(ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

(ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

הערה:

בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018, בתקופה המקבילה אשתקד ובדצמבר 2017 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
סך הכל	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	עד שלושה חודשים	
במיליוני ש"ח					
חוזי ריבית:					
18,587	2,209	10,439	4,244	1,695	שקל - מדד
381,919	74,977	162,127	66,998	77,817	אחר
346,239	5,231	21,382	130,017	189,609	חוזי מטבע חוץ
340,261	-	1,077	36,595	302,589	חוזים בגין מניות
1,896	-	618	717	561	חוזי סחורות ואחרים
1,088,902	82,417	195,643	238,571	572,271	סך הכל
748,213	99,440	162,023	176,986	309,764	סך הכל 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)
791,541	84,681	168,173	164,836	373,851	סך הכל 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים

כללי

מידע בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017](#).

סיווג לקוחות

בהתאם לחזור, סיווג הלקוחות למגזרי הפעילות יעשה על פי מחזור הפעילות שלהם או מאפייניהם (לקוחות פרטיים ופרטיים אחרים). כאשר לתאגיד בנקאי אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות כלפי התאגיד הבנקאי (לרבות מסגרת אשראי וכו'), התאגיד הבנקאי רשאי לסווג אותו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלבנטי לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10. כמו כן כאשר לדעת הבנק מחזור ההכנסות אינו מייצג את היקף הפעילות של הלקוח יסווג הלקוח כדלקמן: לקוח שחבותו נמוכה מ-100 מיליון ש"ח בהתאם לסך הנכסים במאזן העסק כפי הכללים שפורטו בקובץ שאלות ותשובות ולקוח שחבותו עולה על 100 מיליון ש"ח יסווג למגזר עסקים גדולים.

במהלך התקופה בוצעו פעולות להשלמת מידע שחסר בעיקר בנוגע למחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. במקרים בהם המידע טרם הושלם, סווגו הלקוחות בהתאם להערכות ומידע נוסף שנמצא בידי הבנק. הבנק פועל להשלמת המידע.

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,199	757	90	3
143	-	-	57
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
1,056	757	90	(54)
מחיצוניים			
(370)	(559)	(1)	88
בימגזרי			
686	198	89	34
סך הכנסות ריבית, נטו			
382	12	180	40
סך הכנסות שאינן מריבית			
1,068	210	269	74
סך הכנסות			
48	11	21	-
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות (הכנסות) תפעוליות ואחרות:			
851	73	130	33
לחיצוניים			
(8)	1	(10)	-
בימגזרי			
843	74	120	33
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
177	125	128	41
רווח (הפסד) לפני מיסים			
49	42	31	14
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
128	83	97	27
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות			
128	83	97	27
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
14	-	14	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
114	83	83	27
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
102,475	66,214	12,252	442
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
103,367	66,678	12,269	439
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^{(א)(ה)}			
105,104	69,219	11,826	461
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
301	-	40	-
יתרת חובות פגומים			
839	764	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
106,696	22	87	25,467
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
106,196	-	80	25,464
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^{(א)(ה)}			
107,521	-	72	25,596
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
78,661	45,308	11,357	861
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
76,635	44,405	11,047	844
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
72,347	-	-	46,652
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
596	198	89	1
מרווח מפעילות מתן אשראי			
90	-	-	33
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
-	-	-	-
אחר			
686	198	89	34
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 10,622 מיליון ש"ח.

(ה) כולל יתרה ממוצעת של נכסים שסווגו כמוחזקים למכירה בסך 8,154 מיליון ש"ח.

(ו) כולל יתרה ממוצעת של התחייבויות שסווגו כמוחזקות למכירה בסך 80 מיליון ש"ח.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽¹⁾	עסקים בינוניים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽¹⁾
3,188	340	2,848	-	275	7	519	210	635
774	55	719	-	161	178	81	38	61
2,414	285	2,129	-	114	(171)	438	172	574
-	(12)	12	-	225	203	(117)	22	(39)
2,414	273	2,141	-	339	32	321	194	535
1,169	90	1,079	33	134	47	153	85	205
3,583	363	3,220	33	473	79	474	279	740
(14)	(13)	(1)	(4)	4	2	14	(127)	62
2,153	223	1,930	169	108	74	128	151	416
-	1	(1)	3	3	1	-	-	-
2,153	224	1,929	172	111	75	128	151	416
1,444	152	1,292	(135)	358	2	332	255	262
521	32	489	1	139	1	110	87	88
923	120	803	(136)	219	1	222	168	174
2	-	2	-	2	-	-	-	-
925	120	805	(136)	221	1	222	168	174
22	4	18	1	-	(1)	1	2	1
903	116	787	(137)	221	2	221	166	173
450,969	32,831	418,138	9,461	162,731	1,500	57,766	25,885	57,878
831	-	831	-	831	-	-	-	-
272,092	24,550	247,542	-	-	1,511	57,524	26,207	58,494
275,361	25,015	250,346	-	-	848	58,421	26,300	59,212
2,740	594	2,146	-	-	-	997	182	666
966	44	922	-	-	-	1	-	82
417,149	26,285	390,864	11,847	31,502	69,836	53,557	36,994	54,965
361,047	25,470	335,577	-	-	67,701	49,208	35,274	51,734
361,291	25,000	336,291	-	-	67,838	47,927	35,706	51,703
303,292	31,078	272,214	16,825	21,417	1,185	75,125	28,730	49,410
313,485	33,202	280,283	18,414	22,060	869	78,782	29,193	53,486
1,009,878	17,702	992,176	-	40,035	693,709	70,961	21,926	46,546
2,870	301	2,569	-	1,036	4	291	155	486
(569)	(58)	(511)	-	(779)	27	30	39	49
113	30	83	-	82	1	-	-	-
2,414	273	2,141	-	339	32	321	194	535

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ^(ה) (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,143	701	67	3
143	-	-	53
1,000	701	67	(50)
(335)	(510)	(1)	76
665	191	66	26
383	13	175	40
1,048	204	241	66
41	(10)	12	-
860	64	166	30
(4)	-	(4)	-
856	64	162	30
151	150	67	36
46	51	17	13
105	99	50	23
-	-	-	-
105	99	50	23
6	-	6	-
99	99	44	23
107,120	69,032	11,960	487
-	-	-	-
108,062	69,498	11,977	482
110,049	71,635	12,030	490
289	-	22	-
788	700	-	-
111,249	24	112	29,551
111,149	-	93	29,304
111,450	-	70	29,014
86,126	49,585	11,932	809
79,890	45,995	11,068	755
77,113	-	-	51,151
586	191	65	2
79	-	1	24
-	-	-	-
665	191	66	26

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיוור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 7,173 מיליון ש"ח.

(ה) סווג מחדש.

(ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽¹⁾	עסקים בינוניים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽¹⁾
2,887	277	2,610	-	204	8	498	194	560
722	33	689	-	238	151	58	22	24
2,165	244	1,921	-	(34)	(143)	440	172	536
-	(4)	4	(1)	315	159	(148)	(6)	(56)
2,165	240	1,925	(1)	281	16	292	166	480
1,220	73	1,147	18	241	43	160	79	183
3,385	313	3,072	17	522	59	452	245	663
42	13	29	-	2	3	(53)	(20)	56
2,020	202	1,818	163	106	57	133	122	347
-	1	(1)	3	(1)	1	-	-	-
2,020	203	1,817	166	105	58	133	122	347
1,323	97	1,226	(149)	415	(2)	372	143	260
456	29	427	(43)	139	-	129	51	92
867	68	799	(106)	276	(2)	243	92	168
15	-	15	-	15	-	-	-	-
882	68	814	(106)	291	(2)	243	92	168
6	-	6	-	-	-	-	-	-
876	68	808	(106)	291	(2)	243	92	168
434,731	34,822	399,909	9,319	150,973	3,644	53,079	24,024	51,263
140	-	140	-	140	-	-	-	-
266,522	23,335	243,187	-	-	3,661	54,795	24,294	51,893
267,739	22,576	245,163	-	-	2,090	54,755	25,255	52,524
3,829	610	3,219	-	-	-	1,904	254	772
846	8	838	-	-	-	2	-	48
402,310	26,686	375,624	8,876	44,021	58,540	48,347	31,820	43,220
340,785	25,400	315,385	-	-	55,649	47,860	30,805	40,618
342,766	24,335	318,431	-	-	59,142	47,115	31,449	40,261
299,113	30,871	268,242	17,201	19,814	1,807	54,962	34,484	53,039
299,108	30,004	269,104	18,002	20,427	785	72,637	28,120	48,488
884,741	18,991	865,750	-	34,489	574,975	81,254	16,754	30,014
2,640	234	2,406	(1)	949	3	268	145	454
(429)	(33)	(396)	-	(582)	12	24	21	26
(46)	39	(85)	-	(86)	1	-	-	-
2,165	240	1,925	(1)	281	16	292	166	480

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,981	1,105	172	4
207	-	-	87
1,774	1,105	172	(83)
(426)	(719)	(1)	142
1,348	386	171	59
820	24	410	81
2,168	410	581	140
143	17	46	-
1,715	132	333	61
2	1	-	-
1,717	133	333	61
308	260	202	79
86	88	49	27
222	172	153	52
-	-	-	-
222	172	153	52
26	-	26	-
196	172	127	52
103,799	67,232	12,326	500
-	-	-	-
104,680	67,695	12,351	496
105,104	69,219	11,826	461
301	-	40	-
839	764	-	-
106,780	23	108	26,254
106,453	-	74	26,251
107,521	-	72	25,596
77,536	44,690	11,492	839
76,635	44,405	11,047	844
74,720	-	-	49,371
1,179	386	171	2
169	-	-	57
-	-	-	-
1,348	386	171	59

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלוואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 10,622 מיליון ש"ח.

(ה) כולל יתרה ממוצעת של נכסים שסווגו כמוחזקים למכירה בסך 8,145 מיליון ש"ח.

(ו) כולל יתרה ממוצעת של התחייבויות שסווגו כמוחזקות למכירה בסך 74 מיליון ש"ח.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽⁷⁾	עסקים בינוניים ⁽⁷⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽⁷⁾
5,609	653	4,956	-	459	15	915	398	1,184
1,189	106	1,083	-	242	264	133	67	83
4,420	547	3,873	-	217	(249)	782	331	1,101
-	(18)	18	-	162	305	(149)	42	(58)
4,420	529	3,891	-	379	56	633	373	1,043
2,283	155	2,128	53	187	99	309	167	412
6,703	684	6,019	53	566	155	942	540	1,455
116	(2)	118	(4)	10	-	(29)	(137)	135
4,151	431	3,720	348	157	137	244	274	784
-	2	(2)	7	(12)	1	-	-	-
4,151	433	3,718	355	145	138	244	274	784
2,436	253	2,183	(298)	411	17	727	403	536
783	58	725	(84)	128	6	243	138	181
1,653	195	1,458	(214)	283	11	484	265	355
12	-	12	-	12	-	-	-	-
1,665	195	1,470	(214)	295	11	484	265	355
32	4	28	-	(1)	(1)	1	2	1
1,633	191	1,442	(214)	296	12	483	263	354
449,541	32,800	416,741	9,563	161,972	1,613	56,973	25,812	56,509
774	-	774	-	774	-	-	-	-
27,1633	24,028	247,605	-	-	1,623	57,576	26,109	57,121
275,361	25,015	250,346	-	-	848	58,421	26,300	59,212
2,740	594	2,146	-	-	-	997	182	666
966	44	922	-	-	-	1	-	82
415,868	26,291	389,577	11,693	34,607	70,912	50,950	36,138	52,243
359,755	25,385	334,370	-	-	68,954	48,231	34,915	49,566
361,291	25,000	336,291	-	-	67,838	47,927	35,706	51,703
306,056	31,885	274,171	17,593	20,920	1,043	76,234	29,040	50,966
313,485	33,202	280,283	18,414	22,060	869	78,782	29,193	53,486
1,000,308	18,492	981,816	-	39,801	681,177	72,207	21,578	42,962
5,067	571	4,496	-	1,465	9	577	305	959
(884)	(107)	(777)	-	(1,257)	46	56	68	84
237	65	172	-	171	1	-	-	-
4,420	529	3,891	-	379	56	633	373	1,043

ביאור 12א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ^(ה) (בלתי מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,953	1,076	133	5
224	-	-	87
1,729	1,076	133	(82)
(424)	(700)	(1)	128
1,305	376	132	46
812	23	395	84
2,117	399	527	130
60	(11)	24	1
1,781	135	351	63
4	-	4	-
1,785	135	355	63
272	275	148	66
84	95	41	23
188	180	107	43
-	-	-	-
188	180	107	43
15	-	15	-
173	180	92	43
106,637	69,185	11,490	474
-	-	-	-
107,623	69,652	11,521	469
110,049	71,635	12,030	490
289	-	22	-
788	700	-	-
111,149	22	114	29,712
110,996	-	74	29,709
111,450	-	70	29,014
83,092	47,838	11,512	781
79,890	45,995	11,068	755
76,562	-	-	50,630
1,167	376	132	4
138	-	-	42
-	-	-	-
1,305	376	132	46

- (א) יתרות ממוצעות יחושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 (ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.
 (ד) כולל הלוואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 7,173 מיליון ש"ח.
 (ה) סווג מחדש.
 (ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ^(ד)	עסקים בינוניים ^(ד)	עסקים קטנים וזעירים ^(ד)
5,206	554	4,652	-	371	15	881	369	1,058
1,168	65	1,103	-	377	241	94	39	41
4,038	489	3,549	-	(6)	(226)	787	330	1,017
-	(12)	12	-	359	259	(218)	(5)	(87)
4,038	477	3,561	-	353	33	569	325	930
2,507	133	2,374	34	499	88	332	158	367
6,545	610	5,935	34	852	121	901	483	1,297
143	17	126	-	(9)	3	(36)	(25)	132
4,070	402	3,668	339	159	124	264	247	691
-	1	(1)	7	(13)	1	-	-	-
4,070	403	3,667	346	146	125	264	247	691
2,332	190	2,142	(312)	715	(7)	673	261	474
844	57	787	(66)	255	(2)	235	92	166
1,488	133	1,355	(246)	460	(5)	438	169	308
25	-	25	-	25	-	-	-	-
1,513	133	1,380	(246)	485	(5)	438	169	308
15	-	15	-	-	-	-	-	-
1,498	133	1,365	(246)	485	(5)	438	169	308
434,397	36,359	398,038	9,394	150,009	3,950	52,874	24,059	50,641
889	-	889	-	889	-	-	-	-
265,963	23,642	242,321	-	-	3,971	54,701	24,322	51,235
267,739	22,576	245,163	-	-	2,090	54,755	25,255	52,524
3,829	610	3,219	-	-	-	1,904	254	772
846	8	838	-	-	-	2	-	48
402,328	27,455	374,873	10,327	42,791	58,415	48,425	31,620	42,434
341,026	26,067	314,959	-	-	55,822	48,294	30,457	39,681
342,766	24,335	318,431	-	-	59,142	47,115	31,449	40,261
295,638	31,174	264,464	16,555	19,060	1,452	63,229	30,889	49,406
299,108	30,004	269,104	18,002	20,427	785	72,637	28,120	48,488
857,546	19,118	838,428	-	34,476	550,915	79,707	16,599	29,539
4,744	463	4,281	-	1,401	7	529	288	885
(707)	(66)	(641)	-	(966)	24	39	37	45
1	80	(79)	-	(82)	2	1	-	-
4,038	477	3,561	-	353	33	569	325	930

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
פעילות ישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
3,578	1,825	281	9
378	-	-	140
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות ריבית, נטו:			
3,200	1,825	281	(131)
מחיצוניים			
(593)	(1,083)	(4)	227
בימגזרי			
2,607	742	277	96
סך הכנסות ריבית, נטו			
1,768	50	929	171
סך הכנסות שאינן מריבית			
4,375	792	1,206	267
סך הכנסות			
178	(10)	62	1
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות תפעוליות ואחרות:			
3,850	280	816	130
לחיצוניים			
40	1	39	-
בימגזרי			
3,890	281	855	130
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
307	521	289	136
רווח (הפסד) לפני מיסים			
84	180	80	48
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
223	341	209	88
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-
חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר השפעת מס			
223	341	209	88
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
31	-	31	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
192	341	178	88
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
107,017	68,988	12,078	493
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
107,978	69,452	12,107	489
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
108,523	70,520	12,513	540
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח ^(ה)			
327	-	29	-
יתרת חובות פגומים ^(ה)			
782	722	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום ^(ה)			
110,711	22	197	29,136
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
110,558	-	75	29,128
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
109,672	-	65	29,013
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
79,451	45,951	10,976	790
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
78,661	45,308	11,357	861
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
77,586	-	-	51,187
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
2,323	742	277	5
מרווח מפעילות מתן אשראי			
284	-	-	91
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
-	-	-	-
אחר			
2,607	742	277	96
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) כולל הלואות לדיור ללקוחות עסקיים עם יתרת אשראי לסוף תקופה בסך 7,848 מיליון ש"ח.

(ה) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים ⁽¹⁾	עסקים בינוניים ⁽¹⁾	עסקים קטנים וזעירים ⁽¹⁾
10,069	1,134	8,935	-	713	27	1,697	758	2,153
2,023	142	1,881	-	566	426	199	89	83
8,046	992	7,054	-	147	(399)	1,498	669	2,070
-	(24)	24	-	392	471	(326)	8	(155)
8,046	968	7,078	-	539	72	1,172	677	1,915
5,428	273	5,155	370	926	179	672	322	747
13,474	1,241	12,233	370	1,465	251	1,844	999	2,662
172	54	118	-	-	2	(298)	(20)	255
8,501	832	7,669	685	240	262	540	518	1,444
-	3	(3)	14	(60)	2	1	-	-
8,501	835	7,666	699	180	264	541	518	1,444
4,801	352	4,449	(329)	1,285	(15)	1,601	501	963
1,692	151	1,541	(90)	432	(4)	558	177	336
3,109	201	2,908	(239)	853	(11)	1,043	324	627
92	-	92	-	92	-	-	-	-
3,201	201	3,000	(239)	945	(11)	1,043	324	627
29	(1)	30	(3)	-	-	1	-	1
3,172	202	2,970	(236)	945	(11)	1,042	324	626
438,465	34,254	404,211	9,290	153,359	3,310	54,257	24,635	51,850
138	-	138	-	138	-	-	-	-
267,023	23,283	243,740	-	-	3,322	54,649	24,876	52,426
271,157	23,507	247,650	-	-	2,087	56,449	25,728	54,323
3,311	674	2,637	-	-	-	1,334	284	692
863	12	851	-	-	-	27	-	42
406,006	26,597	379,409	11,598	37,988	62,245	52,180	32,169	43,382
345,566	25,269	320,297	-	-	60,213	48,877	30,893	40,628
362,478	25,299	337,179	-	-	70,496	54,866	32,371	40,761
297,831	30,786	267,045	16,261	20,660	1,021	72,992	28,032	47,838
303,292	31,078	272,214	16,825	21,417	1,185	75,125	28,730	49,410
896,395	18,930	877,465	-	36,183	585,606	78,344	16,957	31,602
9,199	967	8,232	-	2,402	14	1,093	585	1,810
(1,329)	(142)	(1,187)	-	(1,892)	56	79	90	105
176	143	33	-	29	2	-	2	-
8,046	968	7,078	-	539	72	1,172	677	1,915

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה

כללי

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

מידע בדבר מגזרי פעילות גישת הנהלה הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017](#).

הלון תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)											
במיליוני ש"ח											
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל ^(א)	סך הכל
הכנסות ריבית נטו	517	334	229	1,080	286	144	393	-	101	282	2,414
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	335	122	1	458	105	53	120	22	286	46	1,169
סך כל ההכנסות (הוצאות)	852	456	230	1,538	391	197	513	22	387	328	3,583
בנין הפסדי אשראי	23	65	3	91	(46)	(48)	(10)	(2)	19	(12)	(14)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	725	285	72	1,082	189	85	94	227	219	223	2,153
רווח (הפסד) לפני מס	104	106	155	365	248	160	429	(203)	149	117	1,444
הוצאות מס (הטבה)	35	36	53	124	85	54	142	(4)	28	31	521
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	69	70	102	241	163	106	287	(199)	105	82	903

(א) בניכוי יתרות בין חברתיות בסך 34 מיליון ש"ח.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ⁽²⁾ (בלתי מבוקר)											
במיליוני ש"ח											
בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית	עסקים קטנים	משכנתאות	סך הכל בנקאית	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל ^(א)	סך הכל
הכנסות ריבית נטו	491	326	211	1,028	248	143	320	2	68	244	2,165
הכנסות שאינן מריבית	325	119	3	447	104	50	120	24	309	85	1,220
סך כל ההכנסות (הוצאות)	816	445	214	1,475	352	193	440	26	377	329	3,385
בנין הפסדי אשראי	59	66	(9)	116	5	(58)	(1)	-	14	16	42
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	706	242	69	1,017	169	68	79	198	257	202	2,020
רווח (הפסד) לפני מס	51	137	154	342	178	183	362	(172)	106	111	1,323
הוצאות מס (הטבה)	18	48	54	120	62	64	125	(42)	25	28	456
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	33	89	100	222	116	119	236	(130)	91	83	876

(א) בתוספת יתרות בין חברתיות בסך 15 מיליון ש"ח.

(ב) סווג מחדש.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)												
במיליוני ש"ח												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל ^(א)	חברות בנות בארץ	בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	סך הכל	
4,420	547	193	-	469	251	285	558	2,117	448	667	1,002	הכנסות ריבית נטו הכנסות שאינן מריבית
2,283	183	564	61	82	155	107	206	925	2	249	674	סך כל ההכנסות (הוצאות)
6,703	730	757	61	551	406	392	764	3,042	450	916	1,676	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
116	(2)	48	(7)	3	(78)	(66)	(11)	229	9	113	107	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (רווח הפסד)
4,151	431	456	452	165	63	147	363	2,074	136	542	1,396	רווח לפני מס
2,436	301	253	(384)	383	421	311	412	739	305	261	173	הוצאות מס (הטבה)
783	58	54	(104)	132	144	106	141	252	104	89	59	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,633	239	181	(280)	253	277	205	271	487	201	172	114	

יתרות ליום 30 ביוני 2018												
264,172	24,705	615 ^(א)	5,624	3,200	22,323	33,654	37,244	136,807	80,066	26,852	29,889	אשראי לציבור, נטו
361,220	25,001	- ^(ב)	186	74,073	5,415	19,978	46,127	190,440	-	35,823	154,617	פיקדונות הציבור
1,012,648	17,866	278,575	23,777	453,460	1,199	19,476	23,153	195,142	-	19,328	175,814	נכסים בניהול

(א) בתוספת יתרות בין חברתיות בסך 48 מיליון ש"ח.
 (ב) לא כולל יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה בסך 7,893 מיליון ש"ח.
 (ג) לא כולל יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה בסך 71 מיליון ש"ח.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ^(א) (בלתי מבוקר)												
במיליוני ש"ח												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל ^(א)	חברות בנות בארץ	בנק קמעונאות, פרימיום ובנקאות פרטית									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	סך הכל	
4,038	488	129	-	437	220	284	483	1,997	412	640	945	הכנסות ריבית נטו הכנסות שאינן מריבית
2,507	93	602	60	374	165	109	206	898	1	242	655	סך כל ההכנסות (הוצאות)
6,545	581	731	60	811	385	393	689	2,895	413	882	1,600	הוצאות (הכנסות) בנין הפסדי אשראי
143	19	31	(9)	(16)	(35)	(65)	9	209	(7)	133	83	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (רווח הפסד) לפני מס
4,070	401	489	405	152	64	135	340	2,084	143	492	1,449	הוצאות מס (הטבה)
2,332	161	211	(336)	675	356	323	340	602	277	257	68	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
844	56	54	(71)	238	124	113	119	211	97	90	24	
1,498	105	167	(265)	437	232	210	221	391	180	167	44	

יתרות ליום 30 ביוני 2017												
264,534	22,228	8,220	5,564	4,294	19,550	32,431	34,978	137,269	78,872	27,161	31,236	אשראי לציבור, נטו
342,766	24,338	70	70	62,337	5,393	19,704	41,234	189,620	-	34,786	154,834	פיקדונות הציבור
900,097	18,639	235,885	26,206	387,811	1,400	20,414	24,682	185,060	-	17,460	167,600	נכסים בניהול

(א) בניכוי יתרות בין חברתיות בסך 28 מיליון ש"ח.
 (ב) סווג מחדש.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)												
במיליוני ש"ח												
סך הכל	חברות בנות בחו"ל ^(א)	חברות בנות בארץ	בנק קמעונאות, פרימים ובנקאות פרטית									
			אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן	עסקית	מסחרית	סך הכל בנקאית	משכנתאות	עסקים קטנים	הכנסות ריבית נטו	
8,046	992	292	-	632	461	581	1,014	4,074	843	1,308	1,923	הכנסות (הוצאות) ריבית נטו
5,428	275	1,175	390	812	325	227	407	1,817	5	492	1,320	הכנסות שאינן מריבית
13,474	1,267	1,467	390	1,444	786	808	1,421	5,891	848	1,800	3,243	סך כל ההכנסות (הוצאות)
172	54	75	(25)	(13)	(316)	(72)	26	443	13	273	157	כגון הפסדי אשראי
8,501	832	1,022	864	306	132	280	725	4,340	296	1,060	2,984	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,801	381	370	(449)	1,151	970	600	670	1,108	539	467	102	רווח (הפסד) לפני מס
1,692	149	89	(123)	404	340	210	235	388	189	163	36	הוצאות מס (הטבה)
3,172	232	341	(326)	750	630	390	435	720	350	304	66	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרות ליום 31 בדצמבר 2017												
267,952	23,204	8,773	5,712	4,437	20,684	33,152	35,712	136,278	78,626	27,438	30,214	אשראי לציבור, נטו
362,478	25,300	65	93	76,065	6,425	21,614	43,484	189,432	-	35,369	154,063	פיקדונות הציבור
974,430	19,282	260,155	22,448	432,806	1,293	21,228	24,432	192,786	-	19,750	173,036	נכסים בניהול

(א) בתוספת יתרות בין חברתיות בסך 30 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,542	456	677	3,675	1	3,676
(62)	11	37	(14)	-	(14)
(188)	(1)	(126)	(315)	-	(315)
166	1	81	248	-	248
(22)	-	(45)	(67)	-	(67)
5	-	-	5	-	5
(3)	-	(2)	(5)	-	(5)
2,460	467	667	3,594	1	3,595
422	-	20	442	-	442

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי ^(א)	דיוור	פרטי אחר ^(א)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,662	470	766	3,898	1	3,899
2	(11)	51	42	-	42
(255)	(2)	(155)	(412)	-	(412)
122	-	85	207	-	207
(133)	(2)	(70)	(205)	-	(205)
(7)	-	-	(7)	-	(7)
2,524	457	747	3,728	1	3,729
484	-	39	523	-	523

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה מוצגת בניכוי יתרות שסווגו כמוחזקות למכירה במסחרי בסך של 6 מיליון ש"ח ובפרטי בסך של 147 מיליון ש"ח, סך הכל 153 מיליון ש"ח. למידע נוסף אודות יתרות ותנועות שסווגו כמוחזקות למכירה ראה [ביאור 1.16](#).
 (ג) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
2,472	450	767	3,689	3	3,692	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח
22	-	-	22	-	22	שינויים שנזקפו להון ^(ב)
2,494	450	767	3,711	3	3,714	יתרה ליום 1 בינואר 2018
(25)	17	126	118	(2)	116	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(351)	(2)	(243)	(596)	-	(596)	מחיקות חשבונאיות
342	1	166	509	-	509	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(9)	(1)	(77)	(87)	-	(87)	מחיקות חשבונאיות נטו
9	1	-	10	-	10	התאמות מתרגום דוחות כספיים
(9)	-	(149)	(158)	-	(158)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ג)
2,460	467	667	3,594	1	3,595	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
422	-	20	442	-	442	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)						
הפרשה להפסדי אשראי						
אשראי לציבור						
מסחרי ^(ד)	דיוור	פרטי אחר ^(ד)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
2,670	473	807	3,950	1	3,951	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח
84	(13)	72	143	-	143	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(441)	(4)	(326)	(771)	-	(771)	מחיקות חשבונאיות
228	-	194	422	-	422	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(213)	(4)	(132)	(349)	-	(349)	מחיקות חשבונאיות נטו
(17)	1	-	(16)	-	(16)	התאמות מתרגום דוחות כספיים
2,524	457	747	3,728	1	3,729	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹
484	-	39	523	-	523	¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) השפעת היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי 9 בחברות בנות בחו"ל.

(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).

(ד) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
115,230	31	797	116,058	11,299	127,357
שנבדקו על בסיס פרטני					
43,907	79,329	36,067	159,303	489	159,792
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
1,087 ^(א)	78,868	-	79,955	-	79,955
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
(614)	-	(7,423)	(8,037)	(34)	(8,071)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
158,523	79,360	29,441	267,324	11,754	279,078
סך הכל חובות ^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,550	8	146	1,704	1	1,705
שנבדקו על בסיס פרטני					
497	459	636	1,592	-	1,592
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²					
-	458 ^(ב)	-	458	-	458
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
(9)	-	(135)	(144)	-	(144)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)					
2,038	467	647	3,152	1	3,153
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³					
421	-	105	526	-	526
מזה: בגין חובות פגומים					
30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי ^(ה)	דיוור	פרטי אחר ^(ה)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
110,242	39	879	111,160	8,657	119,817
שנבדקו על בסיס פרטני					
39,783	78,457	38,339	156,579	1,298	157,877
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
945 ^(א)	78,007	-	78,952	-	78,952
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
150,025	78,496	39,218	267,739	9,955	277,694
סך הכל חובות ^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,629	5	105	1,739	1	1,740
שנבדקו על בסיס פרטני					
411	452	603	1,466	-	1,466
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²					
-	448 ^(ב)	-	448	-	448
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
2,040	457	708	3,205	1	3,206
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³					
510	-	55	565	-	565
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 290 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2018 (30 ביוני 2017 - סך של 289 מיליון ש"ח).
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).
 (ה) סוג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי ^(ד)	דיור	פרטי אחר ^(ד)	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
113,037	29	961	114,027	11,457	125,484
שנבדקו על בסיס פרטני					
41,273	77,928	37,929	157,130	1,122	158,252
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
1,066 ^(ד)	77,465	-	78,531	-	78,531
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
154,310	77,957	38,890	271,157	12,579	283,736
סך הכל חובות ^(א)					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,552	5	81	1,638	3	1,641
שנבדקו על בסיס פרטני					
472	445	650	1,567	-	1,567
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²					
-	443 ^(ד)	-	443	-	443
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
2,024	450	731	3,205	3	3,208
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³					
444	-	50	494	-	494
מזה: בגין חובות פגומים ³					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 283 מיליון ש"ח.

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

(ד) סווג מחדש, לרבות סיווג מחדש המפורט [בביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד/מ)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
33	10	19,870	255	139	19,476
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(נ)					
27	18	25,221	279	192	24,750
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ^(נ)					
1	2	10,739	10	6	10,723
שרותים פיננסיים					
175	53	72,753	1,290	1,320	70,143
מסחרי - אחר					
236	83	128,583	1,834	1,657	125,092
סך הכל מסחרי					
551	764	78,855	-	764 ^(ו)	78,091
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
199	75	36,213	301	597	35,315
אנשים פרטיים - אחר					
(5)	-	(8,037)	(40)	(347)	(7,650)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)					
981	922	235,614	2,095	2,671	230,848
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	967	-	-	967
בנקים בישראל					
-	-	76	-	-	76
ממשלת ישראל					
-	-	(32)	-	-	(32)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)					
981	922	236,625	2,095	2,671	231,859
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
34	-	11,026	123	4	10,899
בינוי ונדל"ן					
305	44	19,528	446	721	18,361
מסחרי - אחר					
339	44	30,554	569	725	29,260
סך הכל מסחרי					
3	-	1,156	36	-	1,120
אנשים פרטיים					
342	44	31,710	605	725	30,380
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	10,064	-	-	10,064
בנקים בחו"ל					
-	-	681	-	-	681
ממשלות בחו"ל					
-	-	(2)	-	-	(2)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ז)					
342	44	42,453	605	725	41,123
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,323	966	267,324	2,700	3,396	261,228
סך הכל ציבור					
-	-	10,997	-	-	10,997
סך הכל בנקים^(ח)					
-	-	757	-	-	757
סך הכל ממשלות					
1,323	966	279,078	2,700	3,396	272,982
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 170](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי^(א)					
34	11	16,744	272	206	16,266
בינוי ונדל"ן - בינוי					
30	-	24,137	669	193	23,275
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
10	2	10,767	320	4	10,443
שרותים פיננסיים					
158	37	70,491	1,644	1,443	67,404
מסחרי - אחר					
232	50	122,139	2,905	1,846	117,388
סך הכל מסחרי					
495	700	77,996	-	700 ^(ו)	77,296
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
225	88	38,756	289	524	37,943
אנשים פרטיים - אחר ^(א)					
952	838	238,891	3,194	3,070	232,627
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,156	-	-	1,156
בנקים בישראל					
-	-	154	-	-	154
ממשלת ישראל					
952	838	240,201	3,194	3,070	233,937
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
3	1	9,813	265	88	9,460
בינוי ונדל"ן					
56	7	18,073	326	664	17,083
מסחרי - אחר					
59	8	27,886	591	752	26,543
סך הכל מסחרי					
3	-	962	44	-	918
אנשים פרטיים					
62	8	28,848	635	752	27,461
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	8,180	-	-	8,180
בנקים בחו"ל					
-	-	465	-	-	465
ממשלות בחו"ל					
62	8	37,493	635	752	36,106
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,014	846	267,739	3,829	3,822	260,088
סך הכל ציבור					
-	-	9,336	-	-	9,336
סך הכל בנקים					
-	-	619	-	-	619
סך הכל ממשלות					
1,014	846	277,694	3,829	3,822	270,043
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 170](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ימים ^(ג) ועד 89 ימים ^(ד)	בפיגור של 90 ימים ^(ד) או יותר ^(ה)	סך הכל	פגומים ^(א)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי^(א)					
63	11	18,932	268	209	18,455
בינוי ונדל"ן - בינוי					
46	7	24,439	523	118	23,798
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
7	2	11,189	2	5	11,182
שרותים פיננסיים					
174	49	70,557	1,492	1,464	67,601
מסחרי - אחר					
290	69	125,117	2,285	1,796	121,036
סך הכל מסחרי					
516	722	77,448	-	722 ^(ו)	76,726
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
253	60	38,368	327	549	37,492
אנשים פרטיים - אחר ^(א)					
1,059	851	240,933	2,612	3,067	235,254
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,650	-	-	1,650
בנקים בישראל					
-	-	129	-	-	129
ממשלת ישראל					
1,059	851	242,712	2,612	3,067	237,033
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	9,748	170	14	9,564
בינוי ונדל"ן					
7	12	19,445	495	752	18,198
מסחרי - אחר					
7	12	29,193	665	766	27,762
סך הכל מסחרי					
1	-	1,031	34	1	996
אנשים פרטיים					
8	12	30,224	699	767	28,758
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	10,214	-	-	10,214
בנקים בחו"ל					
-	-	586	-	-	586
ממשלות בחו"ל					
8	12	41,024	699	767	39,558
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,067	863	271,157	3,311	3,834	264,012
סך הכל ציבור					
-	-	11,864	-	-	11,864
סך הכל בנקים					
-	-	715	-	-	715
סך הכל ממשלות					
1,067	863	283,736	3,311	3,834	276,591
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 170](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

הערות:

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים. למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ג) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה [ביאור 13.2.13](#) להלן.
- (ד) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (ה) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 747 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 646 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 663 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (ו) כולל יתרת הלוואות לדיר בסך 88 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 99 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 94 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פירעונה.
- (ז) 3.1% מהאשראי לנכסים מניבים שניתן באמצעות מערך בינוי ונדל"ן בבנק הינו בשיעורי LTV העולים על 85%.
- (ח) יתרת החובות הלא פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר, נכון ליום 30 ביוני 2018, בסך של 918 מיליון ש"ח הינם אשראי שנתן הבנק, מתוכו 154 מיליון ש"ח הינו בגין הלוואות שאינן לדיר ו-764 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר, כאשר מתוכן סך של 167 מיליון ש"ח הינו בפיגור של עד 149 יום, 142 מיליון ש"ח הינו בפיגור של 150-249 יום והיתרה הינה בגין חוב בפיגור של 250 ימים או יותר.
- (ט) למידע נוסף ראה [ביאור 16](#).
- (י) בניכוי יתרות בגין בנקים שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה.
- (יא) סוג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך יום פיגור אחד ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיר למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת ^(ג) הפרשה פרטנית ^(א)	יתרת ^(ג) חובות פגומים
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	לא קיימת הפרשה פרטנית ^(א)	יתרת הפרשה פרטנית ^(א)	יתרת ^(ג) חובות פגומים
במיליוני ש"ח				
<u>פעילות לווים בישראל</u>				
<u>ציבור-מסחרי</u>				
749	255	184	17	71
בינוי ונדל"ן - בינוי				
1,196	279	211	26	68
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן				
472	10	8	1	2
שרותים פיננסיים				
4,298	1,290	404	285	886
מסחרי - אחר				
6,715	1,834	807	329	1,027
סך הכל מסחרי				
-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור				
2,509	301	43	100	258
אנשים פרטיים - אחר				
(40)	(40)	(27)	(3)	(13)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ד)				
9,184	2,095	823	426	1,272
סך הכל ציבור - פעילות בישראל				
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>				
<u>ציבור-מסחרי</u>				
290	123	8	53	115
בינוי ונדל"ן				
870	446	298	39	148
מסחרי - אחר				
1,160	569	306	92	263
סך הכל מסחרי				
87	36	20	8	16
אנשים פרטיים				
1,247	605	326	100	279
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל				
10,431	2,700	1,149	526	1,551
סך הכל ציבור				
מזה:				
	2,140	758	478	1,382
נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים				
	1,561	794	152	767
חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים				

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
 (ד) למידע נוסף ראה [ביאור 16](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	לא קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים
במיליוני ש"ח				
פעילות לווים בישראל				
ציבור-מסחרי^(ד)				
808	272	201	21	71
1,785	669	513	70	156
780	320	319	1	1
4,815	1,644	848	263	796
8,188	2,905	1,881	355	1,024
-	-	-	-	-
2,509	289	66	46	223
10,697	3,194	1,947	401	1,247
פעילות לווים בחו"ל				
ציבור-מסחרי				
425	265	76	93	189
666	326	93	62	233
1,091	591	169	155	422
106	44	17	9	27
1,197	635	186	164	449
11,894	3,829	2,133	565	1,696
מזה:				
	2,651	1,320	371	1,331
	2,314	1,584	202	730

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה.

(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(ד) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם קיימת
	סך הכל יתרת ^(ג) חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ג) חובות פגומים	פרטנית ^(ג)	סך הכל יתרת ^(ג) חובות פגומים	פרטנית ^(ג)
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי^(ד)					
771	268	202	14	66	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,449	523	419	48	104	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
460	2	1	1	1	שרותים פיננסיים
4,513	1,492	607	266	885	מסחרי - אחר
7,193	2,285	1,229	329	1,056	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
2,593	327	53	42	274	אנשים פרטיים - אחר ^(ד)
9,786	2,612	1,282	371	1,330	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
316	170	26	71	144	בינוי ונדל"ן
910	495	419	44	76	מסחרי - אחר
1,226	665	445	115	220	סך הכל מסחרי
86	34	20	8	14	אנשים פרטיים
1,312	699	465	123	234	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
11,098	3,311	1,747	494	1,564	סך הכל ציבור
מזה:					
	2,530	1,065	424	1,465	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים^(ד)
	1,904	1,146	161	758	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים^(ד)

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.
 (ד) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017 ^(א)			2018		
יתרה ^(ב)	ממוצעת	מזה:	יתרה ^(ב)	ממוצעת	מזה:
של חובות	של חובות	נרשמו על	של חובות	של חובות	נרשמו על
פגומים	פגומים	בסיס מזומן	פגומים	פגומים	בסיס מזומן
שנרשמו ^(א)	שנרשמו ^(א)	שנרשמו ^(א)	שנרשמו ^(א)	שנרשמו ^(א)	שנרשמו ^(א)
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
1	1	274	1	1	248
בינוי ונדל"ן - בינוי					
4	5	633	1	1	402
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
-	-	362	-	-	5
שרותים פיננסיים					
2	5	1,588	-	-	1,326
מסחרי - אחר					
7	11	2,857	2	2	1,981
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
-	1	302	-	-	371
אנשים פרטיים - אחר					
-	-	-	-	-	(35) ^(ה)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)					
7	12	3,159	2	2	2,317
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
3	3	291	2	2	161
בינוי ונדל"ן					
2	2	345	1	1	515
מסחרי אחר					
5	5	636	3	3	676
סך הכל מסחרי					
-	-	33	-	-	21
אנשים פרטיים					
5	5	669	-	-	697
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	-	-	-	- ^(ה)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)					
12	17 ^(ז)	3,828	5	5 ^(ז)	3,014
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 בסך 70 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 80 מיליון ש"ח).

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).

(ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017 ^(א)			2018		
מזה:	מזה:	יתרה ^(ב)	מזה:	מזה:	יתרה ^(ב)
נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	ממוצעת של חובות פגומים	נרשמו על בסיס מזמן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	ממוצעת של חובות פגומים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
1	1	265	1	1	261
בינוי ונדל"ן - בינוי					
5	7	636	1	1	404
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
-	-	327	-	-	6
שרותים פיננסיים					
4	11	1,567	1	4	1,391
מסחרי - אחר					
10	19	2,795	3	6	2,062
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
1	3	214	-	1	315
אנשים פרטיים - אחר					
-	-	-	-	-	(36)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)					
11	22	3,009	3	7	2,341
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
4	4	278	3	3	151
בינוי ונדל"ן					
3	3	371	2	2	499
מסחרי - אחר					
7	7	649	5	5	650
סך הכל מסחרי					
-	-	32	-	-	20
אנשים פרטיים					
7	7	681	5	5	670
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
18	29 ^(ז)	3,690	8	12 ^(ז)	3,011
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2018 בסך 138 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 165 מיליון ש"ח).

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).

(ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש^(ה)

ליום 30 ביוני 2017 ^(א)				ליום 30 ביוני 2018				
צובר	שאינו צובר	צובר	שאינו צובר	צובר	שאינו צובר	צובר	שאינו צובר	
של 30 ימים ועד 90 ימים ^(ב)	לא צובר ^(ב)	של 30 ימים ועד 90 ימים ^(ב)	לא צובר ^(ב)	של 30 ימים ועד 90 ימים ^(ב)	לא צובר ^(ב)	של 30 ימים ועד 90 ימים ^(ב)	לא צובר ^(ב)	
סך הכל ^(א)	סך הכל ^(א)	סך הכל ^(א)	סך הכל ^(א)	סך הכל ^(א)	סך הכל ^(א)	סך הכל ^(א)	סך הכל ^(א)	
בלתי מבוקר								
במיליוני ש"ח								
<u>פעילות לווים בישראל</u>								
<u>ציבור-מסחרי</u>								
210	11	1	198	196	6	2	188	בינוי ונדל"ן - בינוי
422	42	-	380	200	14	-	186	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
318	-	-	318	1	-	-	1	שרותים פיננסיים
817	266	1	550	624	87	-	537	מסחרי - אחר
1,767	319	2	1,446	1,021	107	2	912	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
263	53	3	207	258	40	2	216	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	(13)	-	-	(13)	בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)
2,030	372	5	1,653	1,266	147	4	1,115	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>								
<u>ציבור-מסחרי</u>								
184	63	-	121	86	42	-	44	בינוי ונדל"ן
91	63	-	28	199	175	-	24	מסחרי - אחר
275	126	-	149	285	217	-	68	סך הכל מסחרי
9	5	-	4	10	4	-	6	אנשים פרטיים
284	131	-	153	295	221	-	74	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
2,314	503	5	1,806	1,561	368	4	1,189	סך הכל ציבור

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

(ד) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.1. לדוחות הכספיים](#)

[השנתיים לשנת 2017](#).

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 1.16](#).

(ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 30 ביוני 2018 לסך 9 מיליון ש"ח (ליום 30 ביוני 2017 - 17 מיליון ש"ח).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(מ) (המשך)

31 בדצמבר 2017			
סך הכל ^(ג)	צובר ^(ב) לא בפיגור	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	שאינו צובר הכנסות ריבית
מבוקר			
במיליוני ש"ח			
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי^(ה)			
207	13	1	193
349	174	-	175
-	-	-	-
753	234	-	519
1,309	421	1	887
-	-	-	-
253	49	2	202
1,562	470	3	1,089
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
117	56	-	61
216	190	-	26
333	246	-	87
9	5	-	4
342	251	-	91
1,904	721	3	1,180

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

(ד) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.ח. לדוחות הכספיים](#)

[השנתיים לשנת 2017](#)

(ה) סווג מחדש, למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ההתחייבויות לתמן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2017 בסך 15 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(א) (המשך)
 1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו 30 ביוני					
2017 ^(א)			2018		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
<u>פעילות לווים בישראל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
16	18	170	13	15	158
בינוי ונדל"ן - בינוי					
17	18	132	9	9	75
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
-	-	1	1	1	11
שרותים פיננסיים					
145	153	621	77	86	654
מסחרי - אחר					
178	189	924	100	111	898
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
54	60	2,611	67	74	2,683
אנשים פרטיים - אחר					
-	-	-	(9)	(9)	(721)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(א)					
232	249	3,535	158	176	2,860
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
<u>פעילות לווים בחו"ל</u>					
<u>ציבור-מסחרי</u>					
-	-	-	2	3	1
בינוי ונדל"ן					
22	22	6	5	5	1
מסחרי אחר					
22	22	6	7	8	2
סך הכל מסחרי					
22	22	6	7	8	2
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
254	271	3,541	165	184	2,862
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.ח. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017](#).

(ג) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 1.16](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)

1. ארגונים מחדש שבוצעו (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017 ^(ד)			2018		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
21	23	252	18	20	223
בינוי ונדל"ן - בינוי					
19	20	141	17	18	94
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
-	-	8	1	2	18
שרותים פיננסיים					
163	172	852	103	114	908
מסחרי - אחר					
203	215	1,253	139	154	1,243
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
72	79	4,566	92	101	4,528
אנשים פרטיים - אחר					
-	-	-	(16)	(16)	(1,411)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ג)					
275	294	5,819	215	239	4,360
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
9	9	1	2	3	2
בינוי ונדל"ן					
23	23	11	7	7	2
מסחרי - אחר					
32	32	12	9	10	4
סך הכל מסחרי					
-	-	1	-	-	-
אנשים פרטיים					
32	32	13	9	10	4
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
307	326	5,832	224	249	4,364
סך הכל ציבור					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.ח. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017](#).

(ג) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).

(ד) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)

2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(א)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
	2018	2017 ^(א)	
	מספר חוזים	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ד)
	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
בינוי ונדל"ן - בינוי	51	-	38
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	5	6	16
שרותים פיננסיים	2	-	3
מסחרי - אחר	152	7	161
סך הכל מסחרי	210	13	218
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	-	-	-
אנשים פרטיים - אחר	779	4	1,101
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוזקקים למכירה ^(ה)	(202)	(1)	-
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	787	16	1,319
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
בינוי ונדל"ן	-	-	-
מסחרי - אחר	-	-	2
סך הכל מסחרי	-	-	2
אנשים פרטיים	1	-	-
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל	1	-	2
סך הכל ציבור	788	16	1,321

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי [ביאור 1.ח. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017](#).

(ג) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ד) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 16.1](#).

(ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)
 2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(א) (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)			
2017 ^(א)		2018	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ד)	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ד)
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
5	121	6	151
בינוי ונדל"ן - בינוי			
5	35	9	39
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
-	7	-	7
שרותים פיננסיים			
21	416	30	567
מסחרי - אחר			
31	579	45	764
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
21	2,562	19	2,628
אנשים פרטיים - אחר			
-	-	(3)	(491)
בניכוי יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)			
52	3,141	61	2,901
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
2	1	-	-
בינוי ונדל"ן			
4	3	1	1
מסחרי אחר			
6	4	1	1
סך הכל מסחרי			
-	-	-	1
אנשים פרטיים			
6	4	1	2
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
58	3,145	62	2,903
סך הכל ציבור			

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי [ביאור 1.ח. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017](#).
 (ג) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
 (ד) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.
 (ה) למידע נוסף ראה [ביאור 1.16](#).
 (ו) סווג מחדש. למידע נוסף ראה [ביאור 6](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(ב), סוג החזר וסוג ריבית

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	כולט	כולט
סך הכל	משתנה	ובלון	ובלון	ובלון	ובלון
סך הכל ¹					
במיליוני ש"ח					
שיעבוד ראשון: שיעור המימון	עד 60%	51,060	2,188	33,507	1,506
מעל 60%		28,263	785	19,571	174
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		37	1	34	-
סך הכל		79,360	2,974	53,112	1,680
30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	כולט	כולט
סך הכל	משתנה	ובלון	ובלון	ובלון	ובלון
סך הכל ¹					
במיליוני ש"ח					
שיעבוד ראשון: שיעור המימון	עד 60%	50,224	2,541	33,179	1,561
מעל 60%		28,233	848	19,885	158
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		39	1	33	-
סך הכל		78,496	3,390	53,097	1,719
31 בדצמבר 2017 (מבוקר) ^(א)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	כולט	כולט
סך הכל	משתנה	ובלון	ובלון	ובלון	ובלון
סך הכל ¹					
במיליוני ש"ח					
שיעבוד ראשון: שיעור המימון	עד 60%	50,126	2,214	32,946	1,416
מעל 60%		27,794	788	19,308	170
שיעבוד משני או ללא שיעבוד		37	2	33	-
סך הכל		77,957	3,004	52,287	1,586

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת. מידי רבעון נבדקת הפרשה הקבוצתית המינימאלית בשיעור של 0.35% כנדרש בהוראות בנק ישראל מול הפרשה בשיעור של 0.75% הנדרשת על אשראי בעל LTV הגבוה מ-60%. יש לציין כי הפרשה הקבוצתית גבוהה מההפרשה הנדרשת על פי LTV.

(ג) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני	
2017		2018	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
החוזים ^(א)	החוזים ^(א)	החוזים ^(א)	החוזים ^(א)
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
		במיליוני ש"ח	

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:

אשראי תעודות	3	1,205	4	1,070	4	1,352
ערביות להבטחת אשראי	80	5,480	109	5,326	76	5,483
ערביות לרוכשי דירות	16	19,313	16	19,477	13	19,133
ערביות והתחייבויות אחרות ^(ב)	257	15,959	247	15,461	237	15,991
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	28	26,731	27	26,304	28 ^(א)	25,725 ^(א)
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	25	12,234	26	12,415	23	12,055
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ¹	58	23,159	75	24,466	56	23,740
התחייבויות להוצאת ערביות	17	16,065	19	16,134	19	15,688
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו	-	1,955	-	2,849	-	2,783
אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית	-	3,246	-	3,452	-	3,783

1. מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני איגוח בחסות אחרים שלא נוצלו בסך 219 מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - 210 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2017 - 208 מיליון ש"ח) המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוח.

- (א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעוף בסך 115 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2017 וב-31 בדצמבר 2017 סך של 116 מיליון ש"ח ו-86 מיליון ש"ח בהתאמה).
 (ג) כולל יתרת חוזים בסך 11,221 מיליון ש"ח ויתרת הפרשה להפסדי אשראי בסך 14 מיליון ש"ח בגין נכסים המוחזקים למכירה.

ד. מידע אודות הלוואות שנמכרו

נמכרו הלוואות מסחריות בסך 14 מיליון ש"ח בתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018. לא נמכרו הלוואות בתקופה של שישה החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	במטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
71,315	159	2,289	1,549	7,102	-	60,216
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
82,113	3,230	3,025	3,987	29,682	3,624	38,565
ניירות ערך						
931	-	19	46	48	-	818
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
264,172	227	5,753	4,264	29,783	42,185	181,960
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
757	-	-	38	643	51	25
אשראי לממשלות						
869	869	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,737	2,737	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
12,076	2,572	157	254	5,714	131	3,248
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
17	17	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
7,132	888	27	2	770	4	5,441
נכסים אחרים						
8,329	279	1	3	64	(14)	7,996
נכסים מוחזקים למכירה ^(ה)						
450,448	10,978	11,271	10,143	73,806	45,981	298,269
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
361,220	435	6,332	12,365	95,166	18,390	228,532
פיקדונות הציבור						
3,473	-	90	468	2,140	-	775
פיקדונות מבנקים						
552	-	-	10	429	-	113
פיקדונות ממשלות						
559	9	23	4	41	-	482
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
16,954	-	-	-	-	12,907	4,047
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
11,323	2,513	156	176	4,435	280	3,763
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
14,716	772	125	17	439	10,396	2,967
התחייבויות אחרות						
6,137	14	-	-	126	13	5,984
התחייבויות מוחזקות למכירה ^(ה)						
414,934	3,743	6,726	13,040	102,776	41,986	246,663
סך כל ההתחייבויות						
35,514	7,235	4,545	(2,897)	(28,970)	3,995	51,606
הפרש ^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	546	(5,106)	1,369	26,807	(3,919)	(19,697)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	-	(19)	1,067	277	-	(1,325)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	193	15	128	(218)	-	(118)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
35,514	7,974	(565)	(333)	(2,104)	76	30,466
סך הכל כללי						
-	-	(18)	1,239	854	-	(2,075)
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	262	117	950	(904)	1	(426)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בניגון נוצר בסך 3,152 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 116](#).

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)							
מטבע ישראלי							
מטבע חוץ ^(א)							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	כמטבעות אחרים	באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	במיליוני ש"ח
נכסים							
69,352	162	2,713	972	5,085	-	60,420	מזומנים ופיקדונות בבנקים
78,470	3,194	2,587	5,543	24,526	4,273	38,347	ניירות ערך
1,031	-	-	28	2	-	1,001	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
264,534	224	4,231	3,968	28,374	43,326 ^(ג)	184,411	אשראי לציבור, נטו ^(ד)
619	-	-	46	419	100	54	אשראי לממשלות
883	883	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
2,954	2,954	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
11,361	1,254	297	562	1,144	170	7,934	נכסים בגין מכשירים נגזרים
16	16	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
7,747	1,110	26	4	700	4	5,903 ^(ה)	נכסים אחרים
436,967	9,797	9,854	11,123	60,250	47,873	298,070	סך כל הנכסים
התחייבויות							
342,766	449	6,297	11,823	82,172	19,654	222,371	פיקדונות הציבור
4,330	-	79	619	2,467	10	1,155	פיקדונות מבנקים
625	-	-	5	581	-	39	פיקדונות מממשלות
244	5	-	-	-	-	239	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
22,337	-	-	-	-	15,994	6,343	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
12,078	1,172	382	636	898	261	8,729	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
21,694	1,074	142	22	721	11,146	8,589	התחייבויות אחרות
404,074	2,700	6,900	13,105	86,839	47,065	247,465	סך כל ההתחייבויות
32,893	7,097	2,954	(1,982)	(26,589)	808	50,605 ^(ה)	הפרש ^(ה)
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
-	(198)	(3,591)	1,486	26,456	(3,804)	(20,349)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	144	-	(63)	(2,101)	-	2,020	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
-	76	29	192	328	-	(625)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
32,893	7,119	(608)	(367)	(1,906)	(2,996)	31,651	סך הכל כללי
-	188	15	(76)	(2,260)	-	2,133	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	(8)	112	(686)	(432)	-	1,014	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,205 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

(ה) סווג מחדש.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)						
		מטבע ישראלי				
		מטבע חוץ ^(א)				
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	כמטבעות אחרים	בדולרים של ארה"ב באירו	בדולרים של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
82,067	106	2,335	1,503	6,449	-	71,674
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
77,299	4,234	1,203	4,490	29,732	3,132	34,508
ניירות ערך						
1,161	-	12	42	27	-	1,080
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
267,952	290	4,831	4,132	29,444	41,928	187,327
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
715	-	-	43	543	102	27
אשראי לממשלות						
807	807	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,986	2,986	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
9,573	1,965	202	574	924	113	5,795
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
16	16	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
8,262	1,389	26	2	648	4	6,193
נכסים אחרים						
450,838	11,793	8,609	10,786	67,767	45,279	306,604
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
362,478	503	6,170	11,799	90,620	18,955	234,431
פיקדונות הציבור						
5,156	-	113	999	2,636	10	1,398
פיקדונות מבנקים						
452	-	-	8	383	-	61
פיקדונות מממשלות						
558	44	-	3	2	-	509
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
15,577	-	-	-	-	11,538	4,039
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
9,740	1,886	276	521	822	211	6,024
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
23,324	1,458	130	20	572	12,003	9,141
התחייבויות אחרות						
417,285	3,891	6,689	13,350	95,035	42,717	255,603
סך כל ההתחייבויות						
33,553	7,902	1,920	(2,564)	(27,268)	2,562	51,001
הפרש ^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	(854)	(2,558)	1,094	26,775	(5,014)	(19,443)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	181	(31)	598	(2,174)	-	1,426
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	12	11	520	721	-	(1,264)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
33,553	7,241	(658)	(352)	(1,946)	(2,452)	31,720
סך הכל כללי						
-	308	(64)	845	(2,676)	-	1,587
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	55	62	392	(468)	-	(41)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בגינו נוצר בסך 3,205 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
71,225	2,481	7,099	61,645	71,315	מזומנים ופיקדונות בבנקים
82,078	2,670	31,898	47,510	82,113	ניירות ערך ^(ב)
931	-	-	931	931	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
263,203	181,615	78,517	3,071	264,172	אשראי לציבור, נטו
790	777	13	-	757	אשראי לממשלות
12,076	1,514	8,456	2,106	12,076	נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,309	8,790	34	485	9,315	נכסים פיננסיים אחרים, לרבות יתרות שסווגו כנכסים מוחזקים למכירה ^(ה)
439,612	197,847	126,017	115,748 ^(א)	440,679	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
361,856	112,569	246,467	2,820	361,220	פיקדונות הציבור
3,433	172	3,261	-	3,473	פיקדונות מבנקים
563	70	493	-	552	פיקדונות מממשלות
559	-	-	559	559	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
17,975	4,952	12	13,011	16,954	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
11,323	354	8,888	2,081	11,323	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,412	991	5,425	996	7,412	התחייבויות פיננסיות אחרות, לרבות יתרות שסווגו כהתחייבויות מוחזקות למכירה ^(ה)
403,121	119,108	264,546	19,467 ^(א)	401,493	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
362	362	-	-	362	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
16,499	16,313	186	-	16,499	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

(א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים כשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.

(ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 119,848 מיליון ש"ח ובסך 180,913 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [115-116](#).

(ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

(ה) למידע נוסף ראה [ביאור 16](#).

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
69,367	1,407	5,545	62,415	69,352	מזומנים ופיקדונות בבנקים
78,458	2,360	27,545	48,553	78,470	ניירות ערך ^(ב)
1,031	-	-	1,031	1,031	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
263,549	187,753 ^(ה)	73,406	2,390 ^(ה)	264,534	אשראי לציבור, נטו
647	616	31	-	619	אשראי לממשלות
11,361	1,496	9,002	863	11,361	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,530	797	-	733	1,528	נכסים פיננסיים אחרים
425,943	194,429	115,529	115,985 ^(ג)	426,895	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
343,829	105,456	235,330	3,043	342,766	פיקדונות הציבור
4,325	132	4,192	1	4,330	פיקדונות מבנקים
643	10	566	67	625	פיקדונות מממשלות
244	-	-	244	244	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,562	5,322	-	18,240	22,337	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
12,078	472	10,786	820	12,078	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,355	1,547	5,335	1,473	8,355	התחייבויות פיננסיות אחרות
393,036	112,939	256,209	23,888 ^(ד)	390,735	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
367	367	-	-	367	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
16,662	16,486	176	-	16,662	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 126,414 מיליון ש"ח ובסך 165,356 מיליון ש"ח, בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 215-115](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.
 (ה) סוג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
82,134	1,294	8,456	72,384	82,067	מזומנים ופיקדונות בבנקים
77,301	2,360	26,244	48,697	77,299	ניירות ערך ^(ב)
1,161	-	-	1,161	1,161	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
266,444	186,463	77,657	2,324	267,952	אשראי לציבור, נטו
749	741	8	-	715	אשראי לממשלות
9,573	1,114	7,346	1,113	9,573	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,845	690	-	1,155	1,844	נכסים פיננסיים אחרים
439,207	192,662	119,711	126,834 ^(ג)	440,611	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
363,493	107,457	253,897	2,139	362,478	פיקדונות הציבור
5,260	96	5,164	-	5,156	פיקדונות מבנקים
467	72	395	-	452	פיקדונות מממשלות
558	3	-	555	558	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
16,784	4,982	-	11,802	15,577	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
9,740	439	8,211	1,090	9,740	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,761	1,517	5,523	1,721	8,761	התחייבויות פיננסיות אחרות
405,063	114,566	273,190	17,307 ^(ג)	402,722	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
364	364	-	-	364	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
17,995	17,814	181	-	17,995	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 118,402 מיליון ש"ח ובסך 180,345 מיליון ש"ח. בהתאמה, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [215-115](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
38,818	-	2,577	36,241
8,781	-	5,810	2,971
11	-	11	-
10,137	-	10,094	43
9,016	1,683	7,333	-
165	-	100	65
3,129	-	3,129	-
2,240	-	-	2,240
72,297	1,683	29,054	41,560
ניירות ערך למסחר:			
5,121	-	-	5,121
70	-	-	70
178	-	-	178
252	-	252	-
285	-	285	-
243	-	-	243
277	-	277	-
3	-	-	3
6,429	-	814	5,615
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
275	190	85	-
4,092	171	3,728	193
4,890	983	3,906	1
2,470	162	685	1,623
77	8	52	17
272	-	-	272
12,076	1,514	8,456	2,106
אחרים:			
3,243	-	10	3,233
931	-	-	931
485	-	-	485
4,659	-	10	4,649
95,461	3,197	38,334	53,930

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
סך הכל שווי הוגן				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
				חוזי שקל - מדד
425	162	263	-	
				חוזי ריבית
3,912	8	3,711	193	
				חוזי מטבע - חוץ
4,187	184	4,002	1	
				חוזי מניית
2,459	-	855	1,604	
				חוזי סחורות ואחרים
74	-	57	17	
				פעילות בשוק המעוף
266	-	-	266	
11,323	354	8,888	2,081	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
				פקדונות בגין השאלות ניירות ערך
2,857	5	33	2,819	
				ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
559	-	-	559	
				אחרים
766	-	-	766	
				סך הכל אחרים
4,182	5	33	4,144	
15,505	359	8,921	6,225	סך כל התחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
36,893	-	2,024	34,869
אגרות חוב ממשלת ישראל			
8,548	-	5,094 ^(א)	3,454
אגרות חוב ממשלות זרות			
24	-	24	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
8,657	-	8,614	43
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
8,105	1,454	6,651	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
282	-	228	54
אגרות חוב אחרות בישראל			
2,529	-	2,529 ^(א)	-
אגרות חוב אחרות זרים			
1,765	-	-	1,765
מניות וקרנות נאמנות זמינות למכירה			
66,803	1,454	25,164	40,185
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למסחר:			
7,093	-	43	7,050
אגרות חוב ממשלת ישראל			
759	-	412	347
אגרות חוב ממשלות זרות			
254	-	-	254
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
435	-	435	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
275	-	275	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
194	-	-	194
אגרות חוב אחרות בישראל			
429	-	429	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
523	-	-	523
מניות וקרנות נאמנות למסחר			
9,962	-	1,594	8,368
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
339	205	134	-
חוזי שקל - מדד			
5,259	205	5,026	28
חוזי ריבית			
4,291	975	3,314	2
חוזי מטבע - חוץ			
1,081	103	522	456
חוזי מניות			
20	8	6	6
חוזי סחורות ואחרים			
371	-	-	371
פעילות בשוק המעוף			
11,361	1,496	9,002	863
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
2,395	-	5	2,390
אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
1,031	-	-	1,031
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
733	-	-	733
אחר			
4,159	-	5	4,154
סך הכל אחרים			
92,285	2,950	35,765	53,570
סך כל הנכסים			

(א) סווג מחדש.

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	אחרים	
במיליוני ש"ח					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
425	218	207	-		חוזי שקל - מדד
4,901	-	4,872	29		חוזי ריבית
5,277	254	5,021	2		חוזי מטבע - חוץ
1,128	-	672	456		חוזי מניות
19	-	14	5		חוזי סחורות ואחרים
328	-	-	328		פעילות בשוק המעוף
12,078	472	10,786	820		סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:					
3,099	50	6	3,043		פקדונות בגין השאלות ניירות ערך
244	-	-	244		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,473	-	-	1,473		אחרים
4,816	50	6	4,760		סך הכל אחרים
16,894	522	10,792	5,580		סך כל התחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
36,633	-	2,387	34,246
אגרות חוב ממשלת ישראל			
10,755	-	3,055	7,700
אגרות חוב ממשלות זרות			
11	-	11	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
9,653	-	9,609	44
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
8,529	1,369	7,160	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
70	-	67	3
אגרות חוב אחרות בישראל			
2,352	-	2,352	-
אגרות חוב אחרות זרים			
1,936	-	-	1,936
מניות וקרנות נאמנות זמינות למכירה			
69,939	1,369	24,641	43,929
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למסחר:			
3,204	-	26	3,178
אגרות חוב ממשלת ישראל			
82	-	-	82
אגרות חוב ממשלות זרות			
90	-	-	90
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
142	-	142	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
268	-	268	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
111	-	-	111
אגרות חוב אחרות בישראל			
299	-	299	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
1,307	-	-	1,307
מניות וקרנות נאמנות למסחר			
5,503	-	735	4,768
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
315	166	149	-
חוזי שקל - מדד			
4,148	266	3,852	30
חוזי ריבית			
2,822	616	2,206	-
חוזי מטבע - חוץ			
1,845	63	1,113	669
חוזי מניות			
32	3	26	3
חוזי סחורות ואחרים			
411	-	-	411
פעילות בשוק המעוף			
9,573	1,114	7,346	1,113
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
2,480	-	7	2,473
אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
1,161	-	-	1,161
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
1,155	-	-	1,155
אחר			
4,796	-	7	4,789
סך הכל אחרים			
89,811	2,483	32,729	54,599
סך כל הנכסים			

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		
סך הכל שווי הוגן					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
					חוזי שקל - מדד
431	255	176	-		
3,833	-	3,804	29		חוזי ריבית
3,214	184	3,030	-		חוזי מטבע - חוץ
1,842	-	1,179	663		חוזי מניות
25	-	22	3		חוזי סחורות ואחרים
395	-	-	395		פעילות בשוק המעוף
9,740	439	8,211	1,090		סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:					
2,277	44	14	2,219		פקדונות בגין השאלות ניירות ערך
558	3	-	555		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,721	-	-	1,721		אחרים
4,556	47	14	4,495		סך הכל אחרים
14,296	486	8,225	5,585		סך כל התחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
	90	511	511	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	(35)	2,362	-	2,027	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
	55	2,873	511	2,027	סך הכל

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
	34	950	950	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	(12)	787	-	787	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
	22	1,737	950	787	סך הכל

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
	344	728	728	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
	2	868	-	868	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
	346	1,596	728	868	סך הכל

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)

רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2018	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת התקופה והפסד ^(א)	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:	במיליוני ש"ח
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
(4)	1,683	-	186	-	(50)	-	-	(6)	(78)	1,631	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(29)	190	-	14	-	-	-	-	-	24	152	חוזי שקל - מדד
(89)	171	-	-	-	(8)	-	-	-	(89)	268	חוזי ריבית
201	983	-	-	-	-	54	-	-	109	820	חוזי מטבע - חוץ
8	162	-	-	-	-	-	-	-	(4)	166	חוזי מניות
-	8	-	-	-	-	-	-	-	(1)	9	חוזי סחורות ואחרים
91	1,514	-	14	-	(8)	54	-	-	39	1,415	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
87	3,197	-	200	-	(58)	54	(6)	(39)	3,046	3,046	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
(36)	162	(23)	68	-	-	-	-	-	(136)	253	חוזי שקל - מדד
-	8	-	-	-	-	-	-	-	8	-	חוזי ריבית
28	184	-	-	-	-	-	-	-	18	166	חוזי מטבע - חוץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
(8)	354	(23)	68	-	-	-	-	-	(110)	419	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	5	-	-	-	-	-	-	-	3	2	סך הכל אחרים
(8)	359	(23)	68	-	-	-	-	-	(107)	421	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) הפסדים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור ג15 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו		רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:									
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת התקופה	1,409	222
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
-	1,454	-	-	-	(145)	(11)	-	(2)	(19)	1,409	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(31)	205	-	1	-	-	-	-	-	(13)	217	חוזי שקל - מדד
80	205	-	-	-	(7) ^(ה)	-	-	-	83 ^(ה)	129	חוזי ריבית
437	975	-	-	-	-	-	157	-	(307)	1,125	חוזי מטבע - חוץ
17	103	-	-	-	-	-	-	-	2	101	חוזי מניות
6	8	-	-	-	-	-	-	-	5	3	חוזי סחורות ואחרים
509	1,496	-	1	-	(7)	-	157	-	(230)	1,575	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
509	2,950	-	1	-	(152)	(11)	379	(2)	(249)	2,984	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
48	218	(9)	52	-	-	-	-	-	13	162	חוזי שקל - מדד
(24)	254	-	-	-	-	-	-	-	(9)	263	חוזי מטבע - חוץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
24	472	(9)	52	-	-	-	-	-	4	425	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6	50	-	-	-	-	-	-	-	-	50	סך הכל אחרים
30	522	(9)	52	-	-	-	-	-	4	475	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנתרת לפירעון היא מתחת לשנה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנתרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.
- (ד) סווג מחדש.

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)												
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו		רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		התאמות מתרגום דוחות כספיים		מכירות סילוקים		רכישות והנפקות		שווי הוגן לתחילת השנה		
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(ב)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר ^(א)	בדוח רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	
במיליוני ש"ח												
נכסים												
ניירות ערך זמינים למכירה:												
	(4)	1,683	-	512	-	(135)	-	-	(7)	(56)	1,369	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:												
	(21)	190	-	25	-	-	-	-	-	(1)	166	חוזי שקל - מדד
	(77)	171	-	-	-	(47)	-	-	-	(48)	266	חוזי ריבית
	317	983	-	-	-	-	137	-	-	230	616	חוזי מטבע - חוץ
	157	162	-	-	-	-	-	-	-	99	63	חוזי מניות
	7	8	-	-	-	-	-	-	-	5	3	חוזי סחורות ואחרים
	383	1,514	-	25	-	(47)	137	-	-	285	1,114	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	379	3,197	-	537	-	(182)	137	(7)	229	2,483		סך כל הנכסים
התחייבויות												
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:												
	38	162	(52)	93	-	-	-	-	-	(134)	255	חוזי שקל - מדד
	-	8	-	-	-	-	-	-	-	8	-	חוזי ריבית
	(15)	184	-	-	-	-	-	-	-	-	184	חוזי מטבע - חוץ
	23	354	(52)	93	-	-	-	-	-	(126)	439	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	3	5	-	-	-	-	-	-	-	(42)	47	סך הכל אחרים
	26	359	(52)	93	-	-	-	-	-	(168)	486	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) הפסדים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

(ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנתרת לפירעון היא מתחת לשנה. כמו כן, הועברו עסקאות מסוג SBA בעקבות ביצוע הקצאה מחדש של יתרת הקרן שטרם שולמה. העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנתרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור ג15 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)												
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו במוחזקים ליום 30 ביוני 2017		שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017		העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח והפסד ^(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:
במיליוני ש"ח												
נכסים												
ניירות ערך זמינים למכירה:												
	(1)	1,454	-	-	-	(500)	(11)	637	(8)	(90)	1,426	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:												
	6	205	-	21	-	-	-	-	-	(18)	202	חוזי שקל - מדד
	91	205	-	-	-	(60) ^(ד)	-	-	-	135 ^(ד)	130	חוזי ריבית
	764	975	-	-	-	-	-	352 ^(ד)	-	48 ^(ד)	575	חוזי מטבע - חוץ
	71	103	-	-	-	-	-	-	-	46	57	חוזי מניות
	6	8	-	-	-	-	-	-	-	5	3	חוזי סחורות ואחרים
	938	1,496	-	21	-	(60)	-	352	-	216	967	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	937	2,950	-	21	-	(560)	(11)	989	(8)	126	2,393	סך כל הנכסים
התחייבויות												
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:												
	54	218	(30)	52	-	-	-	-	-	34	162	חוזי שקל מדד
	31	254	-	-	-	-	-	-	-	9	245	חוזי מטבע חוץ
	85	472	(30)	52	-	-	-	-	-	43	407	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	24	50	-	-	-	-	-	-	-	16	34	סך הכל אחרים
	109	522	(30)	52	-	-	-	-	-	59	441	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) שמומשו ונכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים שטרם מומשו ונכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.
- (ד) סווג מחדש.

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2017	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	העברות מרמה 3 ^(ג)	העברות אל רמה 3 ^(ג)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	הפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)
							רווח	פסד			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינים למכירה:											
(1)	1,369	-	-	-	(873)	-	887	(10)	(61)	1,426	MBS/ABS
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
10	166	(31)	20	-	-	-	-	-	(25)	202	חוזי שקל - מדד
154	266	-	-	-	(193)	-	-	-	329	130	חוזי ריבית
505	616	-	-	-	-	-	573	-	(532)	575	חוזי מטבע - חוץ
43	63	-	-	-	-	-	-	-	6	57	חוזי מניות
3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	חוזי סחורות ואחרים
715	1,114	(31)	20	-	(193)	-	573	-	(222)	967	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
714	2,483	(31)	20	-	(1,066)	-	1,460	(10)	(283)	2,393	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
114	255	(32)	52	-	-	-	-	-	73	162	חוזי שקל - מדד
(26)	184	-	-	-	-	-	-	-	(61)	245	חוזי מטבע - חוץ
88	439	(32)	52	-	-	-	-	-	12	407	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
27	47	-	-	-	-	-	-	-	13	34	סך הכל אחרים
115	486	(32)	52	-	-	-	-	-	25	441	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) רווחים שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.

(ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מתחת לשנה.

העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפירעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾				
איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	1,683	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל שיעור פירעון מוקדם שיעור הפסד	bp 163 2.90% 20% 30%
				bp 110-215 2%-3.8% 20% 30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
חוזי ריבית שקל - מדד	169	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.69% 0%-1.38%
	21	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.85% ^(*) 1.19%-100%
חוזי ריבית	171	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.85% ^(*) 1.19%-100%
חוזי מטבע - חוץ	62	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.69% 0%-1.38%
	921	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.85% ^(*) 1.19%-100%
חוזים בגין מניות	162	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.85% ^(*) 1.19%-100%
חוזים בגין סחורות	8	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.85% ^(*) 1.19%-100%
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
חוזי ריבית שקל - מדד	162	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.69% 0%-1.38%
חוזי מטבע - חוץ	184	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.69% 0%-1.38%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	511	השווי הוגן של הביטחון		

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת ההפסד באירוע כשל. גידול/קטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא ליד ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי הוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי הוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾					
איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)					
1,454	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	20%	30%	30%
		הסתברות לכשל	20%	20%	30%
		שיעור פירעון מוקדם	20%	20%	30%
		שיעור הפסד	20%	20%	30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
166	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.14%	0.43%-(0.15)%	0.14%
39	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.92%	0.15%-100% ^(*)	1.92%
205	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.92%	0.15%-100% ^(*)	1.92%
148	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.14%	0.43%-(0.15)%	0.14%
827	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.92%	0.15%-100% ^(*)	1.92%
103	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.92%	0.15%-100% ^(*)	1.92%
8	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	1.92%	0.15%-100% ^(*)	1.92%
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
218	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.14%	0.43%-(0.15)%	0.14%
254	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.14%	0.43%-(0.15)%	0.14%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
950	השווי ההוגן של הביטחון				

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת הפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2017 (מבוקר)					
שווי הוגן		טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾					
איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	1,369	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 110-215	bp 163
			הסתברות לכשל	2%-3.8%	2.90%
			שיעור פירעון מוקדם	20%	20%
			שיעור הפסד	30%	30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
חוזי ריבית שקל - מדד	110	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.07%-0.51%	0.29%
	56	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.50%-100% ^(*)	1.44%
חוזי ריבית	266	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.50%-100% ^(*)	1.44%
חוזי מטבע - חוץ	93	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.07%-0.51%	0.29%
	523	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.50%-100% ^(*)	1.44%
חוזים בגין מניות	63	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.50%-100% ^(*)	1.44%
חוזים בגין סחורות	3	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.50%-100% ^(*)	1.44%
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
חוזי ריבית שקל - מדד	255	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.07%-0.51%	0.29%
חוזי מטבע - חוץ	184	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.07%-0.51%	0.29%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	728	השווי ההוגן של הביטחון			

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפירעון המוקדם וחומרת הפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 16 - נושאים שונים

א. שינוי מבנה הבורסה - חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017

ביום 6 באפריל 2017 פורסם התיקון לחוק שבנדון. מטרתו העיקרית של החוק, הפיכת הבורסה לתאגיד למטרת רווח במבנה בעלות המופרדת מהגישה למסחר, המסוגל להוות תחרות משמעותית לבורסות בשווקים בינלאומיים ולזירות מסחר אלטרנטיביות בארץ ובחו"ל. לצורך כך תעבור הבורסה שינוי מבני באישור בית משפט, שבסיומו תהפוך מחברה מוגבלת בערכות לחברה בעלת הון מניות, אשר יתחלק בין חברי הבורסה.

ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט את ההסדר לשינוי מבנה הבורסה.

כפועל יוצא מהוראות החוק, הבנק ידרש למכור את החזקותיו בבורסה העולות על שיעור של 5%, וזאת בהתאם למתווה וכלוחות הזמנים הקבועים לעניין זה בחוק.

ביום 18 בינואר 2018 הגיש הבנק לבורסה הצעה למכירה והעברה של מלוא החזקותיו בבורסה ("המניות המוצעות") וזאת במענה לפנייתה מיום 28 בדצמבר 2017 לבעלי המניות לרכישת מניותיהם.

ביום 16 באפריל 2018 הודיעה הבורסה לבנק על קיבול הצעתו האמורה ("הודעת הקיבול"). בהתאם להודעת הקיבול, כל המניות המוצעות יימכרו ויועברו לנעבר או לכמה נעברים. בהודעת הקיבול הובהר, כי התמורה בגין המניות המוצעות תעלה על המחיר שנקבע בהצעת הבנק, אולם הסכום העודף בין התמורה שתשולם בפועל לבין המחיר הכולל הנקוב בהצעת הבנק בגין המניות המוצעות, יועבר לבורסה כמתחייב מהוראות החוק הנ"ל. בהודעת הקיבול הובהר כי השלמת העסקה טעונה אישורים רגולטוריים והשלמה של העסקה.

ביום 12 ביוני 2018 פנתה הבורסה לבנק בבקשה לדחות את המועד הקובע ליום 31 באוגוסט 2018, וזאת לצורך מתן שהות נוספת לרשות ניירות ערך כדי לסיים את בחינתה לעניין מתווה העסקה ובדבר היתר החזקה למשקיעים מסוימים המעוניינים לרכוש את המניות.

ביום 13 ביוני 2018 הודיע הבנק לבורסה כי הוא נותן הסכמתו לדחיית המועד הקובע ליום 31 באוגוסט 2018.

אם לא יתקבלו האישורים הנדרשים עד המועד הקובע או שהעסקה לא תושלם עד אותו מועד, העסקה תתבטל.

ב. Bank Leumi USA

ביום 22 בינואר 2018 התקשר הבנק בהסכם להכנסת שני שותפים אסטרטגיים ל-BLUSA. בהתאם לתנאי ההסכם רכשו כל אחד מהשותפים 7.5% מהון המניות של Bank Leumi Corporation, תאגיד אמריקאי באמצעותו מחזיק הבנק את השליטה ב-BLUSA. ביום 22 במאי 2018, הושלמה העסקה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים שנקבעו בהסכם לשם השלמתה. בהתאם לתנאי ההסכם, התמורה ששולמה עבור המניות שנמכרו הינה כ-141 מיליון דולר. העסקה טופלה כעסקה הונית והפער בין התמורה לחלק המיעוט בהון נזקף ישירות להון.

ג. חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ

ביום 17 באפריל 2018 הושלמה העסקה בין הבנק להרמטיק למכירת 75% ממניות החברה לנאמנות. להשלמת העסקה לא צפויה להיות השפעה מהותית על התוצאות הכספיות.

ד. לאומי פרטנרס בע"מ

ביום 25 ביולי 2018 הושלמה מכירת מלוא החזקותיה של לאומי פרטנרס בע"מ באבגול תעשיות 1953 בע"מ (להלן "החברה") ל-Indorama Ventures Spain S.L., חברה פרטית המאוגדת בספרד. המניות הנמכרות מהוות כ-14.96% מהזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

הבנק צפוי לרשום בגין העסקה רווח לפני מס, בדוחות הכספיים לרבעון השלישי של 2018, בסך של כ-124 מיליון ש"ח.

ה. מעלות סוכנות לביטוח בע"מ

ביום 15 במאי 2018 חתמה מעלות סוכנות לביטוח בע"מ, שהינה בבעלות מלאה של הבנק ("הסוכנות"), על הסכם עם הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל") ועם סטנדרד ביטוחים בע"מ מקבוצת הראל ("סטנדרד"), במסגרתו נקבע כי החל מתאריך 2 בספטמבר 2018, תקבל הסוכנות שירותי מיקור חוץ מסטנדרד וכן תמשיך לעסוק בתיווך בביטוח מול הראל כמבטחת יחידה לפוליסות החדשות שישווקו בתקופת ההסכם, הכל בהתאם לאופן ולתנאים שנקבעו בהסכם שנחתם.

ביאור 16 - נושאים שונים (המשך)

1. בנק לאומי רומניה

ביום 14 ביוני 2018 לאומי חתם על הסכם מחייב עם קרן ההשקעות הבריטית Argo Capital Management Limited, למכירת מלוא אחזקותיו של הבנק בבנק לאומי רומניה. השלמת העסקה, כפופה למספר תנאים מתלים, לרבות אישורים רגולטוריים. לביצוע העסקה לא צפויה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות של הבנק.

2. נכסים והתחייבויות המוחזקים למכירה

בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ולאחר בחינת החלופות השונות, ובתום תהליך למכירת החזקות הבנק בחברה, נחתם ביום 28 ביולי 2018 הסכם בין הבנק לבין Warburg Pincus Financial Holdings (Israel LTD.), תאגיד בשליטת קרן ההשקעות Warburg Pincus, למכירת מלוא החזקות הבנק בלאומי קארד.

להלן עיקרי ההסכם:

1. התמורה שתשולם למוכרים עבור מלוא מניות לאומי קארד הינה 2.5 מיליארד ש"ח (חלקו של הבנק 2 מיליארד ש"ח).
2. למעט התאמה לחלוקת דיבידנד, אם וככל שלאומי קארד תחלק דיבידנד לבעלי מניותיה בתקופה שעד למועד השלמת העסקה, סכום התמורה הינו ללא התאמות.
3. סכום התמורה ישולם בשלושה תשלומים. שני התשלומים הנדחים שיושלמו לאחר מועד ההשלמה יובטחו בערבות בנקאית אוטונומית (או ערבות אוטונומית מקבילה של חברת ביטוח), שתימסר במועד ההשלמה למוכרים להבטחת התשלומים כאמור.

להלן פרטי התשלומים:

- סך של 1,047 מיליון ש"ח ישולם במועד השלמת העסקה.
- סך של 342 מיליון ש"ח ישולם בתום שנה ממועד ההשלמה.
- סך של 1,111 מיליון ש"ח ישולם בתום שנתיים ממועד ההשלמה.

4. ההסכם כולל מספר תנאים מתלים ובכללם קבלת האישורים הרגולטוריים הנדרשים על פי דין. נקבעה תקופה של 3 חודשים לקיום התנאים המתלים, עם אפשרות הארכה ב-3 חודשים נוספים לפי דרישת כל אחד מהצדדים שלאחריהם רק לבנק תוקנה הזכות להאריך את התקופה בעד שלושה חודשים נוספים. נקבע גם מנגנון לקיצור התקופה וביטול ההסכם במקרה שיתברר שסביר שלא ניתן יהיה לקבל את האישורים הרגולטוריים. ככל שהעסקה לא תושלם עד ליום 31 בדצמבר 2018, כל סכום התמורה יישא, החל מה-1 בינואר 2019, ריבית שנתית בשיעור של 8% עד להשלמת העסקה.

5. ההסכם כולל מצגים כמקובל בעסקאות למכירת חברות וכן מנגנון שיפוי בגין הפרת מצגים. מנגנון השיפוי קובע רף תחתון להפעלת המנגנון בשיעור של 1.5% מהתמורה והוא מוגבל לשיפוי מצטבר מקסימאלי של 10% מסכום העסקה (למעט בגין הפרת מצגים יסודיים או במקרה של תרמית).

6. ההסכם כולל נספח המתאר את עיקר תנאי המימון שהבנק יאות להעניק ללאומי קארד, לצורך פעילותה השוטפת, לאחר השלמת העסקה. מתן המימון בפועל כפוף להתקשרות בהסכם נפרד בין לאומי קארד לבין הבנק, ולקבלת אישור האורגנים המוסמכים לכך בבנק ובחברה.

כחלק מהמשא ומתן עם הקונה, הבנק הסכים למספר תנאים אותם התחייב שיסכים לכלול בהסכם הפעילות שייחתם בין הבנק לבין לאומי קארד ("הסכם הפעילות"). עבור הסכמת הבנק להכללת תנאים אלו ישולם לבנק בתום שש שנים ממעד כניסתו לתוקף של הסכם הפעילות סך של 50 מיליון ש"ח עד 128 מיליון ש"ח.

כתלות בתוצאות עודפות של פעילות לאומי קארד, ביחס למודל העסקי שהוצג לקונה במסגרת הליך המכירה, ישולם לבנק בתום חמש שנים ממועד כניסתו לתוקף של הסכם הפעילות סך של עד 145 מיליון ש"ח. בהתקיים נסיבות מסוימות, ניתן יהיה לדחות את התשלום כאמור, אם וככל שייגיע לבנק, לתקופה של עד שנתיים, תמורת תשלום ריבית. בכפוף להשלמת העסקה ותחת ההנחה שהמכירה תעמוד בתנאים הנדרשים להכרה חשבונאית כבר במועד ההשלמה, וזאת לאור קבלת ערבויות בנקאיות אוטונומיות לתשלומים הנדחים, ובהתחשב בהוצאות הכרוכות בעסקה, לרבות מענקים שצפוי שישולמו בקשר עם העסקה, הבנק צפוי לרשום רווח, לאחר מס, בסך של כ-234 מיליון ש"ח.

ביאור 16 - נושאים שונים (המשך)

לאומי קארד מוצגת כקבוצת מימוש המוחזקת למכירה. יתרות מאזניות של לאומי קארד הוצגו במספר אחד במסגרת הנכסים וההתחייבויות. בדוח רווח והפסד אין שינוי באופן ההצגה.

נכסים המסווגים כמוחזקים למכירה - יתרות לאומי קארד לצורך הדוחות המאוחדים של קבוצת לאומי

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	
מזומנים ופיקדונות בבנקים	34
אשראי לציבור, ברוטו	8,037
הפרשה להפסדי אשראי	(144)
אשראי לציבור, נטו	7,893
בניינים וציוד	218
השקעה בחברות כלולות	11
נכסים אחרים	173
סך הכל נכסים המוחזקים למכירה	8,329

התחייבויות המסווגות כמוחזקות למכירה - יתרות לאומי קארד לצורך הדוחות המאוחדים של קבוצת לאומי

30 ביוני 2018 (בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	
פיקדונות הציבור	71
פיקדונות מבנקים	230
התחייבויות אחרות	5,836
סך הכל התחייבויות המוחזקות למכירה	6,137

הכנסות והוצאות שהוכרו

לקבוצה אין הכנסות והוצאות שהוכרו ישירות ברווח כולל אחר, המתייחסות לנכסים וקבוצות מימוש, המוחזקים למכירה.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
210	שינויים בדירקטוריון
210	המבקרת הפנימית
ב. פרטים נוספים	
210	השליטה בבנק
212	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
212	הסכמים מהותיים
213	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
218	דירוג אשראי
ג. נספחים	
219	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

נכון למועד הדוח וליום פרסומו, הדירקטוריון מונה 13 דירקטורים. לא חלו שינויים בהרכב הדירקטוריון במהלך הרבעון הראשון והשני לשנת 2018.

ביום 23 ביולי 2018, במענה לפניה של הבנק בנושא, התקבל אישורה של המפקחת על הבנקים, מתוקף סמכותה לפי סעיף 11ה(א)(6) לפקודת הבנקאות, 1941, בין היתר, לאור הירידה הצפויה במספר הדירקטורים בבנק עם סיום כהונתם של דירקטורים מכהנים, להארכת כהונתו של ד"ר שמואל בן צבי, דירקטור חיצוני בבנק, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 של הפיקוח על הבנקים (להלן: "דירקטור חיצוני", "הוראה 301") למשך תקופה של שישה חודשים מיום סיום תקופת כהונתו הנוכחית, 28 ביולי 2018, או עד השלמת מספר הדירקטורים למספר הראוי שקבעה המפקחת על הבנקים¹, לפי המוקדם מביניהם. יצויין כי ד"ר בן צבי נכלל ברשימת המועמדים שהוצעו על ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 (להלן: "הוועדה למינוי דירקטורים"), לבחירה באסיפה הכללית השנתית של הבנק לשנת 2018, לתקופת כהונה נוספת כדירקטור חיצוני. היה וד"ר בן צבי ייבחר לכהונה נוספת באסיפה הכללית לשנת 2018 ומינויו יאושר, תימנה תחילת כהונתו מן המועד שבו הוארכה הכהונה כאמור.

למידע נוסף, ראה פרק "אסיפה כללית שנתית" להלן.

למידע בנוגע לעדכונים להוראה 301 שעניינה הדירקטוריון, ראה פרק [שינויים בדירקטוריון בדוח הכספי לשנת 2017](#).

לפרטים בעניין פירסום דיווח מידי של הבנק אודות הכוונה לכנס אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק ודיווח מידי בעניין קבלת הודעות בעניין מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה השנתית של הבנק לשנת 2018, ראה פרק "אסיפה כללית שנתית" להלן.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה והדוח השנתי של המבקר, נכללו בדוח הכספי לשנת 2017.

דוח הביקורת הפנימית לשנת 2017 בקבוצת לאומי, הוגש לוועדת הביקורת ביום 19 במרס 2018 נדון בוועדה ביום 22 במרס 2018, הוגש לדירקטוריון ביום 21 במרס 2018 ונדון בדירקטוריון ביום 25 במרס 2018.

השליטה בבנק

החל מיום 24 במרס 2012 מוגדר הבנק, על פי הקבוע בדיון, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

מכירת מניות בנק לאומי המוחזקות על ידי המדינה

בהודעה של ועדת הכספים של הכנסת מיום 16 ביולי 2108 נאמר כי ועדת הכספים של הכנסת אישרה ביום 16 ביולי 2018 את מכירת יתרת מניות בנק לאומי המוחזקות בידי המדינה. המהלך יכלול מכירה של מניות בנק לאומי המהוות 5.83% מהון המניות של הבנק. עוד נאמר בהודעה כי החשב הכללי במשרד האוצר הצהיר כי במסגרת המכירה תעמוד המדינה בהתחייבויותיה כלפי עובדי הבנק לעניין העמדת אופציית מכירה של 10% מהמניות הנמכרות לעובדי בנק לאומי ב-25% הנחה. משך ההליך יעמוד על 10 חודשים.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק נכון ליום 30 ביוני 2018, ראה דוח מידי על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 5 ביולי 2018 (אסמכתא: 01-060942-2018). כן, ראה דיווח רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי ליום 31 במרס 2018 מיום 10 באפריל 2018 (אסמכתא: 01-036136-2018).

אסיפה כללית שנתית

בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 25 במרס 2018, ביום 26 במרס 2018, פורסם דיווח מידי אודות הכוונה לכנס אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, אשר על סדר יומה צפויים להיכלל הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים השנתיים; (2) מינוי ראוי חשבון מבקרים והסמכה בנוגע לקביעת שכרם; (3) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים (להלן: "דירקטור חיצוני", "הוראה 301") ו-(4) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "דח"צ", "חוק החברות").

לפירוט נוסף ראה דיווח מידי מתקן בעניין הודעה מקדימה בדבר כוונה לזמן אסיפה כללית שנתית שעל סדר יומה מספר נושאים וביניהם מינוי דירקטורים שפורסם ביום 26 במרס 2018 (אסמכתא: 01-029917-2018).

¹ בהקשר זה יצויין, כמפורט בדוח השנתי של הבנק לשנת 2017, כי הבנק קיבל הוראות מאת המפקחת על הבנקים לפיהן כמות הדירקטורים בבנק צריכה לפחות באסיפה השנתית 2017 ל-13 דירקטורים ובאסיפה השנתית לשנת 2018 ל-12 דירקטורים. נכון למועד זה, מספר הדירקטורים בדירקטוריון הבנק, הינו 13 דירקטורים.

בהמשך להודעה המקדימה שפרסם הבנק כאמור לעיל ובהתאם לקבוע בסעיפים 11ד(א)(1), (2) ו-3 לפקודת הבנקאות, 1941, קיבל הבנק:

1. הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36א לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, (להלן: "הוועדה למינוי דירקטורים") מיום 30 באפריל 2018, במסגרתה מפורטת רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה הכללית השנתית של הבנק לשנת 2018, כמפורט להלן:
 - א. שלושה מועמדים לתפקיד דירקטור חיצוני על פי חוק החברות: מר גבאי יורם; הגב' גוטליב תמר ומר קפלן יאיר.
 - ב. שלושה מועמדים לתפקיד דירקטור חיצוני על פי הוראה 301: ד"ר בן צבי שמואל ניר; ד"ר טורכוביץ יורם ומר מראני אוהד.
2. הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים, מיום 21 ביוני 2018, בדבר בחירתה במר רפי דניאלי כמועמד חלופי מטעמה לכהונה כדח"צ בבנק. הודעת הוועדה כאמור התקבלה לאחר שנמנע ממועמד קודם שנבחר, מר יאיר קפלן, להשתתף עקב מניעות סף שנקבעה על ידי ועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק.
3. הודעה מקבוצת אלטשולר שחם, בעלת מניות שמחזיקה, למיטב ידיעת הבנק, נכון למועד הגשת ההודעה לבנק, 76,797,152 מניות של הבנק, המהוות כ-5.04% מההון המונפק ומזכויות ההצבעה של הבנק (להלן: "אלטשולר שחם"), לפיה הציעה את מר אבי זיגלמן כמועמד לכהונה כדח"צ בדירקטוריון הבנק. בהמשך לכך, ביום 10 ביוני 2018, התקבלה הודעה נוספת מאלטשולר שחם, לפיה הם מבקשים למשוך את בקשתם להוספת מועמד מטעמם, מר אבי זיגלמן, לתפקיד דח"צ, במסגרתה צוין, כי ההחלטה הנ"ל התקבלה בעקבות ההבנה כי מינויו של המועמד שהוצע על ידם, היה יבחר, כפופה להוראות נוהל בנקאי תקין מס' 312, על כל המשתמע ממנו, לרבות הכבדה אפשרית על פעילותה העסקית השוטפת של אלטשולר שחם והחשש לפגיעה פוטנציאלית בלקוחות והעמיתים של אלטשולר שחם כתוצאה מהאמור.

פירוט נוסף בדבר המועמדים יימסר במסגרת דוח זימון אסיפה שנתית שיפורסם על ידי הבנק בהתאם להוראות הדין.

לפירוט נוסף ראה דיווח מידיים בעניין הודעות על מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק שפורסמו ביום 30 באפריל 2018, 10 ביוני 2018 ו-21 ביוני 2018 (מס' אסמכתאות: 2018-01-042874, 2018-01-049575 ו-2018-01-054690).

דוח הערכת סיכון ממשל תאגידי

לבקשת הבנק, במהלך החודשים ינואר עד מאי 2018 ביצעה חברת אנטרופי יעוץ ממשל תאגידי בע"מ (להלן: "אנטרופי") דוח הערכת סיכון ממשל תאגידי לבנק (להלן: "הסקר"). מטרת הסקר הינה בחינה והערכה של מרכיבי הממשל התאגידי בבנק, ובכלל זה אומדן פערים, ככל שקיימים, בהתחשב באופיו, פעילותו, צרכיו הייחודיים, פרקטיקה נוהגת וכללים מקובלים (Best Practice) וגיבוש המלצות ענייניות לצמצום פערים אלו והקטנת החשיפות הנובעות מכך.

תוצאות הסקר הוצגו בפני דירקטוריון הבנק לאחר תקופת הדוח. תוצאות הסקר קובעות, כי איכות הממשל התאגידי של הבנק עומדת על **ADVANCED**. דירוג **ADVANCED** הינו מהדירוגים הגבוהים בסרגל הדירוג של אנטרופי, ונכון למועד ביצוע הסקירה, הציון שקיבל הממשל התאגידי של הבנק במודל הינו הגבוה ביותר גם ביחס לכלל החברות הציבוריות הנסחרות בבורסה בתל אביב וגם ביחס לענף הבנקאות. בהתאם למתודולוגיית אנטרופי, ציון **ADVANCED**, מציב את הבנק בסיכון נמוך להתממשות כשלי ממשל תאגידי.

מינויים ופרישות

מינויים

מר **שמוליק ארבל**, ראש המערך לבנקאות מסחרית וחבר הנהלת הבנק, מונה לתפקיד ראש החטיבה העסקית מסחרית החל מ-1 ביוני 2018.

פרישות

מר **קובי הבר**, ראש החטיבה העסקית מסחרית ויו"ר דירקטוריון לאומי טק, סיים את תפקידו ביום 31 במאי 2018, לאחר כ-10 שנות עבודה בלאומי.

מבנה ארגוני

חטיבת התפעול

במסגרת הבחינה האסטרטגית שעורך הבנק למרכז יחידות התפעול השונות בבנק לחטיבת תפעול שתוקם במהלך שנת 2019 ובהמשך להקמת מערך תפעול בחטיבה הבנקאית, יועברו היחידות התפעוליות מהחטיבות השונות בבנק לאחריותו הניהולית של דני כהן המכהן כראש החטיבה הבנקאית ואשר יקבל בנוסף על תפקידו זה את האחריות להקמת חטיבת התפעול. זאת במטרה לרכז את כל הפעילויות התפעוליות, לטובת שירות טוב יותר ללקוחות באמצעות שיפור האפקטיביות, הפחתת הסיכונים והתייעלות.

מערך יעוץ בהשקעות

המערך הוכפף לחטיבת אסטרטגיה ורגולציה.

מערך אשראים מיוחדים

המערך הוכפף לחטיבת ניהול סיכונים.

מערך לאומי טק

עקב הצמיחה המשמעותית של פעילות ההיי טק בלאומי, יאוחדו כל היחידות העוסקות בהיי טק תחת מערך לאומי-טק, בכפיפות לחטיבה העסקית מסחרית.

הסכמים מהותיים

1. בהמשך למגעים שהתקיימו עם בנק איגוד לגבי מועד סיום הסכם שבין הבנק לבין בנק איגוד למתן שירותי מחשוב לבנק איגוד, על רקע העסקה לרכישת בנק אגוד על ידי בנק מזרחי טפחות בע"מ, ביום 29 במרס 2018 אישר דירקטוריון בנק אגוד את הצעת בנק לאומי להארכת תקופת ההיפרדות לתקופה של עד 18 חודשים נוספים, קרי לכל המאוחר עד ליום 30 ביוני 2021 ובלבד שבכל מקרה בו יבקש בנק אגוד להקדים את תום תקופת ההיפרדות לפני המועד האמור, תינתן לבנק לאומי הודעה מוקדמת של 24 חודשים לפחות. ככל שתהיה מגבלה רגולטורית להארכת תקופת ההיפרדות, לא יהיה בכך כדי לפטור את בנק אגוד מחובתו לשלם לבנק לאומי תמורת עלות השירותים בגין תקופה בת 24 חודשים ממועד ההודעה. הארכת ההתקשרות כפופה לקבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים והמפקחת על הבנקים.
2. ביום 15 במאי 2018 חתמה מעלות סוכנות לביטוח בע"מ, שהינה בבעלות מלאה של הבנק ("הסוכנות"), על הסכם עם הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל") ועם סטנדרד ביטוחים בע"מ מקבוצת הראל ("סטנדרד"), במסגרתו נקבע כי החל מתאריך 2 בספטמבר 2018, תקבל הסוכנות שירותי מיקור חוץ מסטנדרד וכן תמשיך לעסוק בתיווך בביטוח מול הראל מכבטחת יחידה לפוליסות החדשות שישווקו בתקופת ההסכם, הכל בהתאם לאופן ולתנאים שנקבעו בהסכם שנחתם.

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

ראה תאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2017 - עמודים 308-304](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. מרבית ההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק צפויה להיות משמעותית.

חקיקה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ברשומות ביום 15 במרס 2018. החוק כולל רפורמה בהליכי חדלות הפירעון של יחידים ותאגידים. בחוק כלולות הוראות המתייחסות לכלל סוגי החייבים, ולצידן הוראות העוסקות בהיבטים הייחודיים לסוגי חייבים שונים - יחידים ותאגידים. בין היתר, קובע החוק, כי נושה מובטח בשעבוד שוטף יהיה זכאי לפרוע את חובו המובטח מהשעבוד השוטף רק עד לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים עליהם חל השעבוד. יתרת הנכסים המשועבדים תשמש לתשלום החובות הכלליים. הוראה זו, עתידה לפגוע בשווי השעבדים השוטפים שבידי הבנק.

תחילתו של החוק 18 חודשים מיום פרסומו, והוא יחול על הליכים לפי החוק שהחלו ביום התחילה ואילך.

החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018

החוק פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018. החוק קובע הגבלות על השימוש במזומן ובשיקים סחירים, במטרה לצמצם את ההון השחור ולסייע במאבק בפעילות פלילית לרבות פשיעה חמורה, העלמות מס, והלבנת הון ומימון טרור. החוק מיישם את המלצות הוועדה הבין-משרדית לבחינת נושא צמצום השימוש במזומן (ועדת לוקר).

בין היתר, כולל החוק הגבלות על שימוש במזומן בסכומים שונים, תוך עריכת הבחנה בין נותני תשלום ומקבלי תשלום שהינם "עוסקים" לבין נותני תשלום ומקבלי תשלום ש"אינם עוסקים", ובין סוגי עסקאות שונים (כגון: שכר עבודה, תרומה, מתנה, והלוואה).

בנוסף קובע החוק הגבלות על השימוש בשיקים והיסבם, לרבות הגבלות שיחולו על בנקים הפורעים שיקים.

החוק יכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019, ובכל הנוגע להתנהלות הבנקים ביחס לשיקים ביום 1 ביולי 2019.

הבנק נדרש להיערך ליישום החוק על היבטיו השונים.

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017 - שינוי מבנה הבורסה

ביום 6 באפריל 2017 פורסם התיקון לחוק שבנדון. מטרתו העיקרית של החוק, הפיכת הבורסה לתאגיד למטרת רווח במבנה בעלות המופרדת מהגישה למסחר, המסוגל להוות תחרות משמעותית לבורסות בשוקים בינלאומיים ולזירות מסחר אלטרנטיביות בארץ ובח"ל. לצורך כך תעבור הבורסה שינוי מבני באישור בית משפט, שבסיומו תהפוך מחברה מוגבלת בערבות לחברה בעלת הון מניות, אשר יתחלק בין חברי הבורסה.

ביום 7 בספטמבר 2017, אישר בית המשפט את ההסדר לשינוי מבנה הבורסה.

להלן עיקרי החוק:

- הגישה למסחר לא תחייב בעלות בבורסה, אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה לבין החברים.
- החל מהמועד בו יאשר בית המשפט את השינוי המבני, החזקותיהם של חברי הבורסה הקיימים, מעבר לשיעור של 5%, יורדמו ולא יקנו להם כל זכות, ותחול עליהם חובה למכור כל החזקה מעבר לשיעור זה, עד תום חמש שנים ממועד אישור הסדר כאמור, או עד מועד הנפקת מניות הבורסה בתל אביב לציבור ורישומן למסחר, לפי המוקדם.
- חברי הבורסה הקיימים יהיו זכאים לתמורה בגין מכירת החזקותיהם כאמור מתוך ההון העצמי של הבורסה, בלבד. חברי הבורסה הקיימים שימכרו את החזקותיהם, יעבירו לבורסה את מלוא ההפרש שבין תמורת המכירה שהתקבלה בידיהם, לבין שווי ההחזקות שנמכרו על ידם, בהתאם להון העצמי של הבורסה בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015.
- לא יחזיק אדם אמצעי שליטה בבורסה בשיעור 5% או יותר, אלא על פי היתר החזקה שיינתן על ידי רשות ניירות ערך. בנוסף, לא ישלוח אדם בבורסה אלא על פי היתר שנתנה הרשות. בכל מקרה, תאגיד בנקאי וחבר בורסה לא יהיו רשאים לקבל היתר החזקה או שליטה בבורסה.

- הבורסה תוכל לחלק דיבידנד לבעלי המניות.
- ממשל תאגיד - מרבית הדירקטורים יהיו בלתי תלויים. נקבע, כי כל עוד חברי הבורסה (הבנקים) מחזיקים מעל 50%, ימונו מרבית הדירקטורים הבלתי תלויים על ידי וועדה חיצונית (הוועדה לאיתור מועמדים).
- לשר האוצר סמכות להעניק ולהתלות רישיון בורסה. חל איסור להציע שרותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, אלא אם היא מנוהלת על ידי הבורסה.
- הבורסה תפרסם את העמלות שגובים חברי הבורסה מלקוחותיהם כפורמט בר השוואה, וחברי הבורסה נדרשים לדווח לה על עמלות אלו וכל שינוי שלהן.
- כפועל יוצא מהוראות החוק, הבנק ידרש למכור את החזקותיו בבורסה העולות על שיעור של 5%, וזאת בהתאם למתווה ובלוחות הזמנים הקבועים לעניין זה בחוק.
- ביום 18 בינואר 2018 הגיש הבנק לבורסה הצעה למכירה והעברה של מלוא החזקותיו בבורסה ("המניות המוצעות") וזאת במענה לפנייתו מיום 28 בדצמבר 2017 לבעלי המניות לרכישת מניותיהם.
- ביום 16 באפריל 2018 הודיעה הבורסה לבנק על קיבול הצעתו האמורה ("הודעת הקיבול"). בהתאם להודעת הקיבול, כל המניות המוצעות יימכרו ויועברו לנעבר או לכמה נעברים. בהודעת הקיבול הובהר, כי התמורה בגין המניות המוצעות תעלה על המחיר שנקבע בהצעת הבנק, אולם הסכום העודף בין התמורה שתשולם בפועל לבין המחיר הכולל הנקוב בהצעת הבנק בגין המניות המוצעות, יועבר לבורסה כמתחייב מהוראות החוק הנ"ל. בהודעת הקיבול הובהר כי השלמת העסקה טעונה אישורים רגולטוריים והשלמה של העסקה.
- לפי הודעת הקיבול, המועד הקובע להשלמת העסקה נקבע ליום 19 ביוני 2018, בכפוף לאפשרות דחייתו בהסכמת הצדדים ("המועד הקובע").
- ביום 12 ביוני 2018 פנתה הבורסה לבנק בבקשה לדחות את המועד הקובע ליום 31 באוגוסט 2018, וזאת לצורך מתן שהות נוספת לרשות ניירות ערך כדי לסיים את בחינתה לעניין מתווה העסקה ובדבר היתר החזקה למשקיעים מסוימים המעוניינים לרכוש את המניות.

ביום 13 ביוני 2018 הודיע הבנק לבורסה כי הוא נותן הסכמתו לדחיית המועד הקובע ליום 31 באוגוסט 2018.

אם לא יתקבלו האישורים הנדרשים עד המועד הקובע או שהעסקה לא תושלם עד אותו מועד, העסקה תתבטל.

תיקון חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 - מענה אנושי מקצועי

החוק פורסם ברשומות ביום 25 ביולי 2018.

התיקון מחייב תאגיד בנקאי, המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, לאפשר ללקוח לקבל מענה אנושי מקצועי למספר סוגי שירותים, לאחר האפשרות לבחור את השפה או את האזור הגאוגרפי שבהם יינתן השירות הטלפוני.

משך ההמתנה למענה האנושי לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה.

סוגי השירותים לגביהם תחול החובה: טיפול בתקלה; בירור חשבון; סיום התקשרות.

הלקוח לא יופנה לשירות השארית הודעה, אלא אם בחר בכך.

תחילתו של החוק - שנה מיום פרסומו.

הבנק בוחן את היערכות הנדרשת ופועל ליישומה.

הצעת חוק שירותי תשלום, התשע"ח-2018

הצעת החוק פורסמה ביום 11 ביולי 2018 בהמשך לתזכיר החוק בנושא מיולי 2017.

ההצעה מציעה להחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986, בחוק עדכני המשקף את ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום, והיא מבוססת גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות ה-PSD (Payment Service Directive).

ההצעה דנה ביחסים החוזיים וההגנות הצרכניות שיחולו במסגרת מתן שירותי תשלום ומבקשת להסדיר שתי מערכות חוזים עיקריות: (1) מערכת אחת - בין נותן שירות תשלום (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם; (2) מערכת שנייה - בין נותן שירות תשלום (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).

הצעת החוק גם מבקשת לקבוע הנחיות כלליות לעניין הוראות תשלום וביצוע פעולות תשלום והסדרי אחריות הנוגעים להם.

יישום החוק, אם יתקבל, צפוי לחייב את הבנק להיערכות מתאימה.

הוראות הפיקוח על הבנקים

תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 367 ו-420 בנושא בנקאות בתקשורת

ביום 22 במרס 2018 פורסמו תיקונים להוראות הנ"ל הכוללים הקלות שונות. בכלל זה, נקבעה חלופה נוספת לזיהוי הלקוח בפתיחת חשבון מקוון, באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות חזותיים מרחוק. שימוש בטכנולוגיה זו יאפשר לבנק, בין היתר, לפתוח חשבונות מקוונים לקטינים החל מגיל 16 וללקוחות שאין ברשותם חשבון קיים. כמו כן נקבע, כי בכפוף לביצוע הערכת סיכונים מתאימה, יהיה הבנק רשאי לעשות שימוש בדואר אלקטרוני לא מוצפן.

ישום ההקלות השונות בהוראה יאפשר לבנק לקדם ולהרחיב את השימוש בבנקאות דיגיטלית לשם המשך שיפור חווית הלקוח, ניהול מיטבי של הסיכונים התפעוליים, קידום תהליכי ההתייעלות וצמצום העלויות.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בעניין מיקור חוץ והוראת ניהול בנקאי תקין 363 בעניין ניהול סיכונים סייבר בשרשרת אספקה

ביום 27 ביוני 2018 פורסמה טיוטת ההוראה בעניין מיקור חוץ. הטיטה נועדה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לעשות שימוש במיקור חוץ, מתוך מטרה להגביר את הנגישות והזמינות ללקוחות ולהמשיך את תהליכי ההתייעלות והגברת התחרות בתחום הבנקאות והתשלומים. זאת, תוך קביעת העקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול, על מנת לצמצם את חשיפתם לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ.

בין היתר קובעת ההוראה מהו מיקור חוץ, רשימת פעולות האסורות להעברה למיקור חוץ, הצורך בביצוע בדיקת נאותות לנותן השירות ואופן ביצועה ודרישות דיווח לפיקוח על הבנקים לגבי הוצאת פעילויות מסוימות למיקור חוץ. כמו כן, טיוטת ההוראה מאפשרת לבצע באמצעות מיקור חוץ פנייה יזומה למשקי בית לצורך העמדת אשראי על ידי התאגיד הבנקאי, למשל הפניית הלקוח לבנק בעת רכישת מוצר (כגון: סוכנויות רכב), וזאת בכפוף לתנאים הקבועים בטיוטת ההוראה.

בנוסף, ביום 24 באפריל 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה בנושא ניהול סיכונים סייבר בשרשרת אספקה. ההוראה נועדה להבהיר, מהי האחריות של התאגיד הבנקאי בנוגע לקיום תצורת עבודה מאובטחת מול הספקים החיצוניים המהותיים ואת חובותיו לניהול סיכונים סייבר הולמים בפעילות ספקים אלו בחצרותיהם, בחצרי התאגיד הבנקאי ובמשקים שלהם עם התאגיד, ובין היתר: דרישה לקביעת עקרונות להתחייבויותיהם של ספקים מהותיים בהתייחס לניהול סיכונים סייבר; חובה להגדרת התייחסות פרטנית לנושא ניהול סיכונים סייבר בהסכמי התקשרות עם ספקים מהותיים בהתאם להערכת הסיכונים וחובה לוודא כי הספק עומד בעקרונות שהוגדרו; וכן עריכת בדיקות תקופתיות שונות ביחס לעמידת הספקים בדרישות התאגיד הבנקאי.

תחילתה של ההוראה לא יאוחר מ-6 חודשים ממועד פרסומה. הוראה זו תשולב בהמשך בהוראה בנושא "מיקור חוץ".

הבנק נערך ליישום ההוראות.

טיוטת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 332 בנושא רכישה עצמית על ידי תאגידים בנקאיים

לעניין זה ראה פירוט בפרק [ההון והלימות ההון](#).

הוראות בתחום כרטיסי האשראי

תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות החוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (חוק שטרומ):

ביום 4 ביולי 2018 פרסם בנק ישראל תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתן להקל על חברות כרטיסי האשראי ביום שלאחר היפרדותן מהבנקים.

להלן עיקרי התיקונים:

1. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 (מדידה והלימות הון - סיכון אשראי - הגישה הסטנדרטית):
לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקללו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים.
2. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 (יחס כיסוי הנזילות):
נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי ידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא יחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.
3. הוראת ניהול בנקאי תקין 470 (כרטיסי חיוב):
 - נקבע כי התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב של מנפיק בנקאי, תועבר מהמנפיק הבנקאי למתפעל ההנפקה, במועד בו נדרש מתפעל ההנפקה להעביר את הכספים לסולק, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח וללא תלות בזוהות הסולק. ההסדר ייכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.

- הסכמי תפעול חדשים בין מנפיק בנקאי (שהוא בנק בעל היקף פעילות רחב) לבין מתפעל הנפקה, שנחתמו עד ליום 31 בינואר 2022, טעונים אישור המפקח.

בנוסף ביום 1 באוגוסט 2018 פרסם בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 313 (מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים). על פי התיקון, חשיפה של בנק ל"קבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי" לא תעלה על 15% מהון התאגיד הבנקאי, וזאת בדומה למגבלה החלה על חשיפה ל"קבוצת לווים בנקאית". הוראה זו תכנס לתוקף באופן מדורג בתוך 3 שנים ממועד ההפרדה של חברת כרטיסי האשראי מהתאגיד הבנקאי.

החלטות רשות ההגבלים העסקיים ביחס להסדר הסליקה הצולבת

ביום 25 באפריל 2018 פרסמה רשות ההגבלים העסקיים את החלטתה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בנוגע להסדר הסליקה הצולבת. בין היתר נקבע בהחלטה, כי החל מיום 1 ביולי 2021, העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום אחד, תתבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק.

בנוסף, ביום 16 במאי 2018 פרסמה רשות ההגבלים העסקיים את החלטתה בעניין הארכת תוקפו של פטור מאישור הסדר כובל בעניין הסליקה הצולבת של המותג "ישראלט". בהתאם להחלטה תוקף הפטור יוארך עד ליום 31 בדצמבר 2023, בכפוף לקיומם של התנאים המפורטים בהחלטה, לרבות התנאים הקבועים בהחלטה הנזכרת לעיל מיום 25 באפריל 2018.

להוראות הנ"ל בתחום כרטיסי החיוב השפעה על מתכונת היערכות של הבנק ליישום הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, והן צפויות להשפיע בשנים הקרובות על שוק כרטיסי החיוב.

נושאים נוספים

יוזמות חקיקה שונות בתחום הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי

בתקופה האחרונה הושם דגש מיוחד על חקיקה המעודדת את התחרות, בעיקר בכל הנוגע לתחום האשראי הקמעונאי. מגמה זו משתקפת בהוראות ויוזמות חקיקה שונות, שנועדו להקל על כניסתם לשוק של שחקנים חדשים; זאת, בין היתר, באמצעות הגדלת המקורות שיעמדו לרשותם, קביעת מדרגות רגולטוריות מקלות, ומתן הקלה בהתחברות למערכות התשלומים והסליקה.

להלן מספר דוגמאות להוראות ויוזמות שנועדו לעודד את התחרות כאמור:

- חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, אשר מחייב בנקים בעלי היקף פעילות רחב (לאומי והפועלים) להיפרד מחברות כרטיסי האשראי שבבעלותם בתוך פרק זמן מוגדר; אוסר על בנקים כאמור לעסוק בתפעול הנפקה ובסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב ולהחזיק באמצעי שליטה בתאגידים העוסקים בפעילות כאמור; מחייב את הבנק, במהלך תקופת מעבר מוגדרת, לבצע את תפעול הנפקה באמצעות חברות מתפעלות; קובע מגבלות שונות כלפי בנק בעל היקף פעילות רחב לעניין פנייה ללקוח בנוגע ל"חידוש כרטיס אשראי"; וכן מחייב, במהלך תקופה מוגדרת, להפחית את מסגרות האשראי של לקוחות הבנק. כפועל יוצא מהוראות החוק כאמור, על הבנק למכור את חברת הבת, לאומי קארד בע"מ, בתוך פרק זמן הקבוע לעניין זה בחוק;
- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, שנכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017, וקובע מסגרת כוללת להסדרת שוק האשראי החוץ-בנקאי והחוץ-מוסדי בישראל;
- הסדרת מדיניות פעילות התאגידים הבנקאיים מול לקוחות מסוג נותני שירותים פיננסיים מוסדרים ורכזי הצעה;
- החלטת רשות ההגבלים העסקיים בדבר העברת פרוטוקול התקשורת המשמש לביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב לידי כלל השחקנים בשוק;
- מדיניות בנק ישראל לגבי תנאי אירוח סולקים חדשים על גבי פלטפורמות של סולקים קיימים;
- קביעת קריטריונים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה בסולק ובחברת כרטיסי אשראי;
- תיקון תקנות ניירות ערך בעניין הצעת ניירות ערך באמצעות רכז הצעה, לצורך התרת מימון הלוואות המונים לתאגידים בפטור מתשקיף (Peer to Business Lending P2B);
- הצעה לעדכונים בכללי ההשקעה החלים על גופים מוסדיים;
- מדיניות מעודכנת ומקלה של בנק ישראל להקמת בנק חדש (מוגבל לניהול פיקדונות ולמתן אשראי) והנחיות למבקש רישיון;
- סיוטת כללים שפרסם משרד האוצר להערוות הציבור למתן מענק ממשלתי להקמת לשכת שירותי מחשוב בנקאיים;

- טיוטת צו הבנקאות (רישוי) והגדלת התקרה לפי סעיף 21(ב)(8)(א) (לחוק), התשע"ח-2018, לפיו סך הערך הנקוב המקסימלי של תעודות ההתחייבות שתוכל חברת אשראי חוץ בנקאית להנפיק לציבור (במקביל למתן אשראי ובכפוף ליתר התנאים הקבועים בחוק), יעלה מסך של שני מיליארד וחצי שקלים חדשים לסך של חמישה מיליארד שקלים חדשים;
- תיקון מס' 27 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), שפורסם ביום 22 במרס 2018 כחלק מחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019). במסגרת תיקון זה נקבע, כי בנק יאפשר ללקוח שמעוניין להעביר את הפעילות הפיננסית שלו מהבנק שבו היא מתנהלת לבנק אחר, לעשות זאת באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח וללא גביית תשלום מהלקוח, והכל בתוך שבעה ימי עסקים מהמועד שבו הבנק המקורי קיבל הודעה על אישור בקשתו של הלקוח בידי הבנק אליו ביקש הלקוח להעביר את פעילותו, או בתוך מועד אחר שיקבע הנגיד בהסכמת שר האוצר.
- הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי האמור לא יחול על בנק קטן (שווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) או על בנק דיגיטלי, או כי יחול עליו בתום תקופה שקבע. המפקח על הבנקים יקבע הוראות ביצוע למימוש חובת הניידות.

תחילתו של תיקון זה שלוש שנים מיום פרסומו. שר האוצר בהסכמת הנגיד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לדחות את המועד האמור בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שישה חדשים כל אחת.

השינויים הנ"ל, לצד יוזמות שמוביל בנק ישראל, כגון: בניית מאגר נתוני אשראי, עידוד התייעלות המערכת הבנקאית וקידום רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית בערוצים ישירים, צפויים להשפיע בשנים הקרובות על שוק הבנקאות בישראל.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדר אשראי ללווים עסקיים גדולים

ביום 5 ביולי 2017 אישרה מליאת הכנסת את הצעת ועדת הכנסת לעניין הקמתה של ועדת חקירה פרלמנטרית בראשות יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ איתן כבל, אשר תדון בהתנהלות הבנקים, הגופים המוסדיים והרגולטורים בעניין הקצאות אשראי ללווים עסקיים גדולים משנת 2003 ואילך. ועדת החקירה תניח על שולחן הכנסת, עם סיום דיוניה, דוח המפרט את פעולותיה ומסקנותיה. בימים אלה מקיימת הוועדה את דיוניה.

שב"א - פטור מאישור הסדר כובל - החלטת רשות ההגבלים העסקיים מיום 24 בספטמבר 2017

ביום 24 בספטמבר 2017 נתנה רשות ההגבלים העסקיים פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בין חברת שב"א לבין בעלי המניות של החברה, ובהם בנק לאומי. בתנאי הפטור נקבעו, בין היתר, עניינים אלה:

- שב"א תעביר, בתחילת שנת 2018 וללא תמורה, את כל זכויותיה בפרוטוקול אשראית EMV לעמותה שתוקם על ידי שב"א ומשתמשים נוספים שיצורפו כחברים בעמותה. החל ממועד העברת הזכויות בפרוטוקול, שב"א תחדל מלעסוק בפעילות הפרוטוקול (למעט שירותי תפעול לפרק זמן מוגבל).
- דרישות החיבור למערכת שב"א תהיינה שוויוניות. שב"א לא תסרב לבקשה של כל גוף להתחבר למערכת, אם הוא עומד בדרישות החיבור.
- בוטלה מגבלת חלוקת הדיבידנדים לבעלי המניות בשב"א. החל מתום שנת 2019 או מהמועד בו תחדל שב"א לספק שירותים כלשהם לעמותה, לפי המוקדם, רשאית שב"א לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה אם התקיימו תנאים אלה: זכויות שב"א בפרוטוקול הועברו לעמותה וכן לא קיים בעל מניות המחזיק בשב"א מעל 10% מאמצעי השליטה. בהחלטה נקבע הסדר מיוחד לגבי חלוקת העודפים שנצברו בשב"א נכון למועד מתן ההחלטה, אשר יועברו לבעלי המניות הקיימים.
- בהתאם לאמור, ובכפוף להסדר המיוחד שנקבע בהחלטת רשות ההגבלים העסקיים לגבי חלוקת העודפים, חילקה שב"א ביום 28 במרס 2018 דיבידנד לבעלי מניותיה. סכום הדיבידנד שקיבל הבנק מסתכם בכ-7.15 מיליון ש"ח, מתוכו סך של כ-64.5 מיליון ש"ח מוחזק בנאמנות בהתאם לתנאי אישור רשות ההגבלים העסקיים.

רגולציה בינלאומית

General Data Protection Regulation - רגולציית ההגנה על הפרטיות האירופאית

רגולציית ההגנה על הפרטיות האירופאית (GDPR) הינה רגולציה בתחום הפרטיות המחליפה את הדירקטיבה האירופאית להגנת המידע Directive 95/46/EC, ששימשה עד כה כבסיס לחקיקת חוקי הגנה על המידע על ידי מדינות האיחוד האירופאי.

ה-GDPR הינה רגולציה מקיפה בתחום הפרטיות, המפרטת בין היתר חובות ותנאים לגבי עיבוד מידע אישי, זכויות נושאי המידע וכו'. רגולציה זו נכנסה לתוקף ב-25 במאי 2018.

הבנק מתווה בימים אלה את מדיניותו בנושא.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי של המדינה והבנק ליום 5 באוגוסט 2018:

טווח קצר	תחזית	טווח ארוך	חברת דירוג	
P-1	positive	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1+	positive	AA-	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-2	positive	A-	S&P	
F1	stable	A	Fitch	
-	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

ב-3 בינואר 2018 סוכנות הדירוג S&P אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-7 בפברואר 2018 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-17 באפריל 2018 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג האשראי ותחזית הדירוג למדינת ישראל.

ב-26 באפריל 2018 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-20 ביוני 2018 סוכנות הדירוג Moody's הוסיפה דירוג חדש נוסף מסוג CRR לבנקים בעולם. דירוג ה-CRR של לאומי נקבע על A1/P-1.

ב-4 ביולי 2018 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-13 ביולי 2018 סוכנות הדירוג Moody's העלתה את תחזית הדירוג של מדינת ישראל ל-**positive**.

ב-3 באוגוסט 2018 סוכנות הדירוג S&P העלתה את דירוג האשראי לטווח ארוך של מדינת ישראל ל-**AA-** ואת דירוג האשראי לטווח קצר ל-**A-1+**.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה מוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה מוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
4.14	2,405	235,858	4.35	2,571	240,120
בישראל					
4.10	235	23,286	4.97	299	24,514
מחוץ לישראל					
4.14	2,640	259,144	4.41	2,870	264,634
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
4.62	7	617	4.99	9	735
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
4.62	7	617	4.99	9	735
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
2.42	20	3,341	1.32	31	9,433
בישראל					
4.00	5	508	3.41	3	356
מחוץ לישראל					
2.62	25	3,849	1.40	34	9,789
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	11	45,611	0.10	12	46,862
בישראל					
0.08	1	4,769	0.72	4	2,220
מחוץ לישראל					
0.10	12	50,380	0.13	16	49,082
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.40	1	1,010	0.57	1	706
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.40	1	1,010	0.57	1	706
סך הכל					
אג"ח לפדיון זמנינות למכירה ^(ה)					
0.97	148	61,164	1.22	207	68,231
בישראל					
2.62	33	5,095	2.67	32	4,836
מחוץ לישראל					
1.10	181	66,259	1.31	239	73,067
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
0.89	20	8,992	1.29	19	5,925
בישראל					
2.17	1	186	-	-	59
מחוץ לישראל					
0.92	21	9,178	1.28	19	5,984
סך הכל					
2.99	2,887	390,437	3.19	3,188	403,997
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
6,623			6,747		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
37,671			40,225		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
2,887			3,188		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות					
3.29	275	33,844	4.29	338	31,985
מחוץ לישראל					

הערות ראה [עמוד 225](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.67)	(396)	238,685	(0.83)	(513)	246,994
בישראל					
(0.03)	(8)	101,069	(0.05)	(13)	113,199
לפי דרישה					
(1.13)	(388)	137,616	(1.50)	(500)	133,795
לזמן קצוב					
(0.86)	(33)	15,459	(1.40)	(56)	16,126
מחוץ לישראל					
(0.46)	(5)	4,369	(1.05)	(15)	5,752
לפי דרישה					
(1.04)	(28)	11,090	(1.59)	(41)	10,374
לזמן קצוב					
(0.68)	(429)	254,144	(0.87)	(569)	263,120
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(2.54)	(1)	159	(0.53)	(1)	762
בישראל					
-	-	592	-	-	145
מחוץ לישראל					
(0.53)	(1)	751	(0.44)	(1)	907
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	63	-	-	58
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	63	-	-	58
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.48)	(5)	4,165	(0.50)	(5)	4,035
בישראל					
-	-	26	(6.01)	(1)	68
מחוץ לישראל					
(0.48)	(5)	4,191	(0.59)	(6)	4,103
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי					
מכר חוזר					
(1.08)	(1)	371	(1.07)	(1)	377
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(1.08)	(1)	371	(1.07)	(1)	377
סך הכל					
אגרות חוב					
(5.13)	(286)	22,713	(5.15)	(197)	15,579
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(5.13)	(286)	22,713	(5.15)	(197)	15,579
סך הכל					
(1.03)	(722)	282,233	(1.09)	(774)	284,144
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		86,641			97,927
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		6,282			6,274
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		27,154			28,804
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
	(722)	402,310		(774)	417,149
סך כל ההתחייבויות					
		32,421			33,820
סך כל האמצעים ההוניים					
	(722)	434,731		(774)	450,969
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.96	2,165		2.10	2,414	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
2.17	1,923	356,593	2.31	2,133	372,012
בישראל					
2.89	242	33,844	3.56	281	31,985
מחוץ לישראל					
2.24	2,165	390,437	2.41	2,414	403,997
סך הכל					
(0.82)	(33)	16,077	(1.40)	(57)	16,339
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות					
לפעילות מחוץ לישראל					

הערות ראה [עמוד 225](#).

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.67	4,281	235,371	3.77	4,496	240,649
בישראל					
3.97	463	23,579	4.82	571	23,977
מחוץ לישראל					
3.70	4,744	258,950	3.87	5,067	264,626
סך הכל ^(ט)					
אשראי לממשלה					
3.90	12	621	4.44	16	729
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.90	12	621	4.44	16	729
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
2.38	48	4,063	1.38	57	8,299
בישראל					
2.06	6	586	2.47	4	326
מחוץ לישראל					
2.34	54	4,649	1.42	61	8,625
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	23	45,443	0.10	25	49,580
בישראל					
0.07	2	5,483	0.79	10	2,547
מחוץ לישראל					
0.10	25	50,926	0.13	35	52,127
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.19	1	1,055	0.21	1	963
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.19	1	1,055	0.21	1	963
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ד)					
0.89	270	61,122	1.03	338	66,115
בישראל					
2.44	68	5,615	2.74	68	5,000
מחוץ לישראל					
1.02	338	66,737	1.15	406	71,115
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ד)					
0.68	31	9,144	0.81	22	5,454
בישראל					
1.23	1	163	2.88	1	70
מחוץ לישראל					
0.69	32	9,307	0.83	23	5,524
סך הכל					
2.67	5,206	392,245	2.80	5,609	403,709
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
6,269			6,655		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
35,883			39,177		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ה)					
5,206			5,609		
434,397			449,541		
סך כל הנכסים^(ה)					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.07	540	35,426	4.14	654	31,920

ראה הערות [בעמוד 225](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) במיליוני ש"ח	שיעור הוצאה באחוזים	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.54)	(642)	238,506	(0.63)	(778)	247,998
בישראל					
(0.03)	(15)	99,060	(0.04)	(24)	112,921
לפי דרישה					
(0.90)	(627)	139,446	(1.12)	(754)	135,077
לזמן קצוב					
(0.80)	(65)	16,260	(1.33)	(106)	15,948
מחוץ לישראל					
(0.43)	(10)	4,677	(0.97)	(25)	5,164
לפי דרישה					
(0.95)	(55)	11,583	(1.51)	(81)	10,784
לזמן קצוב					
(0.56)	(707)	254,766	(0.67)	(884)	263,946
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(2.38)	(2)	169	(0.86)	(2)	464
בישראל					
-	-	657	-	-	225
מחוץ לישראל					
(0.48)	(2)	826	(0.58)	(2)	689
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	39	-	-	60
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	39	-	-	60
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.42)	(9)	4,270	(0.47)	(11)	4,669
בישראל					
-	-	14	(3.81)	(1)	53
מחוץ לישראל					
(0.42)	(9)	4,284	(0.51)	(12)	4,722
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
(0.53)	(1)	376	(0.44)	(1)	458
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(0.53)	(1)	376	(0.44)	(1)	458
סך הכל					
אגרות חוב					
(4.00)	(449)	22,680	(3.76)	(290)	15,581
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(4.00)	(449)	22,680	(3.76)	(290)	15,581
סך הכל					
(0.83)	(1,168)	282,971	(0.83)	(1,189)	285,456
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
86,260			95,809		
פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
6,149			6,270		
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
26,948			28,333		
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית					
(1,168)		402,328	(1,189)		415,868
סך כל ההתחייבויות^(א)					
32,069			33,673		
סך כל האמצעים ההוניים					
(1,168)		434,397	(1,189)		449,541
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.84	4,038		1.96	4,420	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
2.01	3,563	356,819	2.09	3,873	371,789
בישראל					
2.70	475	35,426	3.46	547	31,920
מחוץ לישראל					
2.07	4,038	392,245	2.20	4,420	403,709
סך הכל					
(0.77)	(65)	16,931	(1.32)	(107)	16,226
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

ראה הערות [בעמוד 225](#)

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
6.86	795	47,540	8.01	881	45,273
(5.08)	(448)	35,928	(5.81)	(431)	30,293
1.78			2.20		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.42	1,581	263,601	2.43	1,633	270,848
(0.31)	(150)	192,600	(0.22)	(107)	194,181
2.11			2.21		
מטבע חוץ					
2.09	236	45,452	2.43	336	55,891
(0.97)	(91)	37,628	(1.66)	(179)	43,331
1.12			0.77		
סך פעילות בישראל					
2.96	2,612	356,593	3.10	2,850	372,012
(1.04)	(689)	266,156	(1.08)	(717)	267,805
1.92			2.02		

הערות ראה [עמוד 225](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2017			2018		
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
4.56	1,082	48,025	4.94	1,107	45,367
(3.53)	(635)	36,302	(3.67)	(555)	30,556
1.03			1.27		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.39	3,114	261,606	2.39	3,233	272,261
(0.31)	(298)	191,088	(0.22)	(213)	196,658
2.08			2.17		
מטבע חוץ					
2.00	470	47,188	2.28	615	54,161
(0.88)	(170)	38,650	(1.50)	(314)	42,016
1.12			0.78		
סך פעילות בישראל					
2.63	4,666	356,819	2.68	4,955	371,789
(0.83)	(1,103)	266,040	(0.81)	(1,082)	269,230
1.80			1.87		

ראה הערות [בעמוד 225](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2018 לעומת 2017		2017 לעומת 2018			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
שינוי נטו	שינוי ^(ח) בגלל גידול (קיסון) כמות	שינוי נטו	שינוי ^(ח) בגלל גידול (קיסון) מחיר		
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
215	116	99	166	120	46
108	99	9	64	49	15
323	215	108	230	169	61
נכסים נושאי ריבית אחרים					
74	40	34	72	48	24
6	47	(41)	(1)	15	(16)
80	87	(7)	71	63	8
403	302	101	301	232	69
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
136	106	30	117	100	17
41	43	(2)	23	21	2
177	149	28	140	121	19
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
(157)	(67)	(90)	(89)	(24)	(65)
1	2	(1)	1	3	(2)
(156)	(65)	(91)	(88)	(21)	(67)
21	84	(63)	52	100	(48)
382	218	164	249	132	117
סך הכל בנטו					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות כח"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של (55) מיליון ש"ח (30 ביוני 2017 - (110) מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופה של שישה חודשים בסך של 185 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (30 ביוני 2017 - 218 מיליון ש"ח).
- (י) מזה בגין נכסים מוחזקים למכירה, 8,608 מיליון ש"ח.
- (יא) מזה בגין התחייבויות מוחזקות למכירה, 6,289 מיליון ש"ח.

מילון מונחים

מונח

הגדרה

א

אובליגו	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.
איגוח	פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח, באמצעות אגרות חוב.
אירוע קיברנטי (סייבר)	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משוכצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
אנשים פרטיים	יחידים שאינם תאגידים (רשומים או לא רשומים) ואינם עוסקים בפעילות עסקית. אנשים פרטיים מוגדרים בהתאם להוראות בנק ישראל כך שבקטגוריה זו נכללות הלוואות ליחידים שאינן למטרות עסקיות אשר מסווגים לענף משק אנשים פרטיים בהתאם להגדרות אחידות של הלמ"ס לרבות משקי בית ובנקאות פרטיות.
ארגון מחדש של חוב בעייתי	חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים
אשראי on call	אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
אשראי בהשגחה מיוחדת	אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
אשראי דוקומנטרי מותנה - SBLC	אשראי דוקומנטרי מותנה הוא ערבות בנקאית בניסוח של אשראי דוקומנטרי מסחרי, אשר מטרתו העיקרית היא להבטיח ביצוע תשלום. אשראי דוקומנטרי מותנה דומה לערבות בכך שהוא מהווה התחייבות של בנק לשלם את הסכום הנקוב בו כנגד מסמך דרישת תשלום מהמוטב, בעוד שלאשראי דוקומנטרי מסחרי בו נדרשת הצגת מסמכים שונים על מנת להפוך את התחייבות הבנק למוחלטת.
אשראי נחות	אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.

<p>אשראי מאזני הנבחן על בסיס פרטני, ואשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב הנבחן על בסיס פרטני יסווג כפגום בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים רצופים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה.</p> <p>אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי פגום אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.</p> <p>בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שנבחן פרטנית ואשר תנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי.</p>	<p>אשראי פגום</p>
<p>הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.</p>	<p>ב באזל 2/באזל 3</p>
<p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>	<p>ה הון עצמי רובד 1</p>
<p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>	<p>הון רגולטורי</p>
<p>הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. במועד הדיווח בקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון ברובד זה. ככל שיונפקו בעתיד מכשירי הון רובד 1 נוסף, הם יידרשו לעמוד בכל הקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.</p>	<p>הון רובד 1 נוסף</p>
<p>הסכמי ריפו אלה הם הסכמים לרכישה או למכירת נייר ערך תמורת מזומנים או ניירות ערך כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.</p>	<p>החשיפה בעת הכשל EAD - (Exposure At Default) הסכמי רכש/מכר חוזר (Repurchase agreement or reverse repurchase)</p>

<p>הפרשה שנקבעת לגבי כל חוב שנבחן פרטנית (ובכלל זה כל חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וכפוף לבחינה פרטנית בהתאם למדיניות הבנק). סכום ההפרשה נאמד בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ותוך הפעלת מקדמי ביטחון זהירים. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את הלוחים הרלבנטיים. בנוסף, הפרשה פרטנית מבוצעת על כל חוב הכפוף לבחינה פרטנית כאמור לעיל והמצוי בפיגור של 90 יום.</p>	<p>הפרשה פרטנית</p>
<p>הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, וכן בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.</p>	<p>הפרשה קבוצתית</p>
ח	
<p>סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים שכוללת אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC). חבות מחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של הפיקוח על הבנקים.</p>	<p>חבות</p>
<p>פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם הוא (כולו או חלקו) לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפירעון. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שנקבעה על ידי הנהלת הבנק.</p>	<p>חוב בפיגור</p>
<p>מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.</p>	<p>חוזה אופצייה</p>
<p>כל חישוב הנותן ביטוי לתנאי אי וודאות, כלומר, מותאם לסיכון. לדוגמה, משקף את ניסיון העבר והערכת ההנהלה לגבי מועדי הפרישה הצפויים של עובדי הבנק וההטבות הצפויות עם הפרישה, המיוחסות ליניארית על פני תקופת העבודה הצפויה.</p>	<p>חישוב אקטוארי</p>
<p>חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; • מסגרות אשראי לא מנוצלות; • התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; • התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. • ועוד. 	<p>חשיפות חוץ מאזניות</p>

<p>החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוחזקות.</p>	<p>חשיפת בסיס הצמדה ושער חליפין</p>
<p>י</p>	
<p>יחס הלימות ההון</p>	<p>יחס הלימות ההון</p>
<p>יחס כיסוי נזילות</p>	<p>יחס כיסוי נזילות</p>
<p>יחס מינוף</p>	<p>יחס מינוף</p>
<p>מ</p>	
<p>מבני איגוף</p>	<p>מבני איגוף</p>
<p>מודל ההון הכלכלי</p>	<p>מודל ההון הכלכלי</p>
<p>מכשירים נגזרים משובצים (Embedded Derivative)</p>	<p>מכשירים נגזרים משובצים (Embedded Derivative)</p>
<p>משך חיים ממוצע (מח"מ)</p>	<p>משך חיים ממוצע (מח"מ)</p>

נ

נגזר אשראי

חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.

נדבך 1

הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.

ניהול נכסים והתחייבויות - ALM

ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.

נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)

נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחוזף מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק משוקללת בסיכון המיוחס לה בהתאם להוראות נהל בנקאי תקין 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגינו נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורי במסגרת הדרישות להלימות ההון. מאית של אחוז אחד המשמש כמודד לגבי שיעורי ריבית.

נקודת בסיס - Bp

ס

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסומכו.

סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות)

סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות) הינו הסיכון שהתנהלות מול הלקוחות אשר אינה הוגנת, שקופה ומתאמת לצרכי תוביל להפסדים כתוצאה מנזקים משפטיים, קנסות או נזקי מוניטין.

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמיתי.

סיכון שיורי

הסיכון השיורי, הוא הסיכון שנשאר אחרי שיוך כל הסיכונים הספציפיים. לדוגמה: כאשר אדם רוכש נכס, הוא נחשף לחבילה של סיכונים שונים. רבים מהסיכונים הללו אינם ייחודיים לנכס שנרכש, אלא משקפים תרחישים רחבים יותר, כמו למשל עלייה או ירידה של מניות, העלאה או הורדה של שערי ריבית או שינוי קצב הצמיחה בכלכלה או בתעשייה מסוימת. ניתן לצמצם את החשיפה אליו באמצעות גיוון.

סיכונים בסיס

סיכון הבסיס, אשר מתבטא בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב הפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

סיכונים ריבית

סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.

סיכון אסטרטגי	סיכון עסקי הכולל את ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על הון, רווחים, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של ההחלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים, רגולטורים וטכנולוגים.
סיכון מוניטין	הסיכון שפרסום או גילוי ציבורי של עסקה או נוהג הקשור ללקוחות, כמו גם תוצאות עסקיות ואירועים הקשורים לקבוצה, ישפיע באופן שלילי על אמון הציבור בקבוצה או יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות.
סיכויי שוק	סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים).
ע	
עלות ריבית	מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות אחרות.
עלות שירות	כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.
ר	
רובד 2	שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (contingent convertible - CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושיומרו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (point of non viability). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.
רווח בסיסי למניה	הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
רווח מדולל למניה	חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות.
רווח/הפסד אקטוארי	בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.
ריבית העוגן	ריבית הנקבעת לפי בסיס אובייקטיבי חיצוני היינו, שלתאגיד לא תהיה השפעה ישירה בקביעתה, על פי נוסחה קבועה מראש.

ש

שווי הוגן

ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסית בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

- רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;
- רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;
- רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שיעור התשואה הפנימי (שת"פ)

מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון

היחס בין התשואה של עסק (רווח נקי) לבין ההון העצמי שלו. שיעור זה מודד את יכולות הבנק ביצירת רווחים מהנכסים נטו, וממחיש עד כמה יעיל הבנק בניצול השקעות נוספות ליצירת גידול בהכנסותיו.

התשואה להון בבנקים מתבטאת ביחסים אלה:

- רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע;
- רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע בניכוי יתרה ממוצעת של מניות בכורה שנכללו בהון העצמי.

ת

תאגיד עזר

תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP - (Supervisory Review Process)

תהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שננקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק ואיתנות הפיננסית שלו.

תכנית הטבה מוגדרת

סכומי קצבה או ביטוח קבועים וידועים מראש המשולמים לזכאים, בין שאלה תלויים בתוצאות ההשקעות של קרן הקצבה או המבטח.

תשואה להון

רווח נקי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע.

	A
נייר ערך שהבטוחות שניתנו לו, או השיעבוד, לגבי תשלומי הריבית והקרן, הינם תשואה על מסמך פיננסי מסוים.	ABS – Assets Back Securities (אגרות חוב מגובי נכסים)
	B
כלי ניהולי למדידת ביצועי הבנק וקווי העסקים שלו במגוון נושאים כמותיים ואיכותיים אותם הגדירה הנהלת הבנק במסגרת התכנית האסטרטגית	BSC – Balanced Score Card
מימון פרויקטים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרוייקט לממשלה.	B.O.T – Build Operate Transfer
	C
אגרות חוב המגובה על ידי תיק אגרות חוב ו/או הלוואות ברמות "בכירות" (seniority) ובדירוגים שונים.	CDO – Collateralized Debt Obligation
מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	CDS – Credit Default Swap
אגרת חוב המגובה בתיק הלוואות.	CLO – Collateralized Loan Obligation
מודל מובנה של בקרה פנימית. מטרת מסגרת המודל הינה לסייע לעסקים ולישויות אחרות להעריך, לאמוד ולהעצים את מערכות הבקרה הפנימית הפועלות אצלם.	COSO – Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
מונח המתייחס להסדרי מימון שונים שחוצים גבולות לאומיים, כגון מתן הלוואות לאנשים וגופים במדינה אחרת, מכתבי אשראי, קיבולים בנקאיים וכו'.	Cross Border Activity (“פעילות חוצת גבולות”)
	D
ה-(DFA) הינו חוק פדראלי אמריקאי אשר נכנס לתוקף ב-28 ביולי 2010 ומכיל רפורמה מקיפה ברגולציה הפיננסית, שלה השלכות שונות על קבוצת לאומי, שהעיקרית בהן מתייחסת לעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC) מתחום החלף (Swap).	DFA – Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act
	E
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	EMIR – European Market infrastructure Regulation
	F
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	FATCA – Foreign Accounts Tax Compliance Act
התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות ואחת מרשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב.	FDIC – Federal Deposit Insurance Corporation
סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FHLMC – Freddie Mac
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FNMA – Fannie Mae
חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.	FORWARD (חוזה אקדמה)

חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשוקי הון מאורגים.	FUTURE (חוזה עתידי)
	G
חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	GNMA - Ginnie Mea
	I
תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם. על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process
	L
השיעור מתוך חשיפת האשראי הכללית של הלווה במועד הכשל (EAD) אשר צפוי לגרום נזק לבנק בקרות אירוע הכשל. השיעור שמהווה המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף מימד אחד של סיכון ההלוואה, כאשר יחס LTV גבוה משקף סיכון גבוה יותר לבנק נותן האשראי.	LGD - Loss Given Default (שיעור הפסד בהינתן כשל) LTV (שיעור המימון)
	M
איגרות חוב המגובות בנכסים פיננסיים שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות בנכסים פיננסיים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.	MBS - Mortgage Back Securities (איגרות חוב מגובי משכנתאות)
	N
היחס שבין הכנסות ריבית נטו ליתרה ממוצעת של נכסים נושאי ריבית.	NIM - Net Interest Margin
	O
ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי. הארגון הינו פלטפורמה לדיון במדיניות, השוואת ביצועים, איתור פתרונות לקשיים וגיבוש קודים, עקרונות מנחים וסטנדרטים משותפים לביצוע מדיניות כלכלית וחברתית ברמה הלאומית. במסגרת הארגון כל מדינה חברה יכולה לתרום באופן משמעותי לקביעת מדיניות הארגון וניסוח קווי פעולה משותפים.	OECD
	P
מונח המתאר את ההסתברות שהלווה יגיע למצב של כשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה ממועד ביצוע הדרוג. המונח מספק הערכה של הסבירות שלווה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו כפי התנאים החוזיים של חובותיו.	PD - Probability of Default (כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה)
מענק בצורת מניות אשר הינן חסומות ותלויות בביצועים עתידיים של התאגיד הבנקאי.	PSU (יחידות מניה חסומות תלויות בביצוע)

	R
שיטה המשווה תשואות על השקעות שונות הלוקחת בחשבון את הסיכון. התשואה בפועל מתואמת על ידי מדידת חשיפות הנכס לסיכון ומתאמת כלפי מטה את התשואה על נכסים מסוכנים יותר. יעילות השיטה תלויה בדיוק הערכה של הסיכון בנכסים שונים, ועד כמה ה"עונש" המוטל על נכסים מסוכנים יותר אכן משקף את דרגת סלידת הסיכון של כל משקיע נתון. לסוגים חדשים של נכסים, כמו נגזרים פיננסיים הערכת סיכון הוא דבר מאוד לא ודאי, לאור הניסיון בדבר התנהגות מחיריהם בפועל.	RORAC (תשואה להון מותאמת סיכון)
מניה רגילה שעל פי תנאי ההנפקה שלה לא ניתנת למסחר חופשי במשך פרק זמן מסוים או עד שיקרה או שלא יקרה אירוע מסוים ופרק זמן זה טרם חלף ו/או אירוע זה עוד לא נתמלא.	RSU (יחידות מניה חסומות)
	S
סוכנות ממשלתית אמריקאית לתמיכה בעסקים קטנים בארה"ב.	SBA - Small Business Administration
הסכם המגובה על ידי תיק CDS (שהינן נגזרות) ברמות בכירות (Seniority) שונות.	SCDO - Synthetic collateralized Debt Obligation
סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.	SWAP
	V
הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.	VaR - Value at Risk (ערך בסיכון)

אינדקס

א

אומדנים חשבונאיים קריטיים 3

איגוח 229, 226, 183

אקטוארי 231, 228, 124, 123, 122, 102, 101, 100

ארגון מחדש של חובות בעייתיים 173, 172, 171

ב

באזל 231, 230, 227, 134, 130, 68, 60, 28, 27, 26

ביטחונות 133, 39

בניינים וציוד 207, 186, 185, 184, 87, 86, 81, 79, 20, 17, 16, 8

בקריות 234, 231, 140, 76, 75, 74, 72, 3

ג

גידור 143, 142, 141, 102, 101, 100, 99, 98, 96, 92, 80, 69, 68, 19

146, 145, 144

ד

דוח מאוחד על הרווח הכולל 80, 5

דוח על השינויים בהון 99, 98, 84, 82, 5

דוח על תזרימי מזומנים מאוחד 88, 87, 86, 5

דוח רווח והפסד מאוחד 79, 5

דיבידנדים 88, 15

ה

הון והלימות ההון 26, 20, 3

הון מניות 213, 205, 84, 82

הון עצמי רובד 1 227, 133, 132, 131, 130, 29, 27, 26, 11, 6

הון רובד 1 נוסף 227, 26

הון רובד 2 231, 132, 131, 27, 26

הלכנת הון 140, 69

הלוואות לדיור 55, 53, 46, 45, 44, 43, 42, 41, 39, 38, 27, 22, 21

165, 158, 156, 154, 152, 150, 137, 118, 117, 116, 58, 57, 56

178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 169, 168, 167, 166

182, 181, 180, 179

הנכסים המשועבדים 213

הנפקה, 216, 139, 36

הפחתת סיכון אשראי 148, 147

הפרשה לירידת ערך 86

הפרשה למס 13, 12, 6

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 173, 172, 171

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 231, 228, 27

התחייבויות בגין הטבות לעובדים 80

ו

ועדת 230, 227, 217, 213, 211, 210, 134, 68, 28

ח

חובות בעייתיים 181, 180, 179, 178, 177, 176

חובות פגומים 156, 154, 152, 150, 130, 118, 117, 116, 50, 48, 39

179, 178, 177, 176, 175, 174, 173, 172, 171, 170, 166, 165, 158

225, 181, 180

י

יעד הון 27

ירידת ערך 92, 86, 23

ל

לווים גדולים 47

לקוחות עסקיים 158, 156, 154, 152, 150, 138

מ

מאזן מאוחד 81

מבנה ארגוני 212, 5

מגבלות 216, 148, 56, 51, 47, 46, 45, 44, 43, 42, 41, 38, 28, 27

מגזרי פעילות 158, 156, 154, 152, 150, 149, 89, 40, 32, 30, 3

162, 161, 160

מדד המחירים לצרכן 128, 25, 9

מדינות זרות 51, 50, 49, 48

מדיניות חשבונאית 71, 28, 3

מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 132

מוסדות פיננסיים זרים 23

מוסדיים 216, 159, 157, 155, 153, 151, 121, 52, 51, 34, 33, 32

מזומנים ושוי מזומנים 87, 86

מימון ממונף 59

מינוף 229, 227, 133, 132, 131, 130, 89, 6

מיסוי 69

מיסים נדחים 132, 86

מכשירי הון 231, 227, 27, 26

ממשלה 233, 222, 221, 220, 219, 95, 87

מסגרות אשראי 228, 183

נ

נגזרים 62, 60, 52, 51, 46, 45, 44, 43, 42, 41, 38, 20, 16, 15, 11

145, 144, 143, 142, 141, 133, 96, 95, 92, 89, 86, 81, 71, 66, 64

191, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 183, 149, 148, 147, 146

225, 204, 203, 202, 201, 200, 199, 198, 197, 195, 194, 193, 192

235, 229

נזילות 230, 229, 183, 135, 134, 68, 60, 51, 6, 3

ניירות ערך 45, 44, 43, 42, 41, 37, 36, 28, 24, 23, 21, 20, 19, 8, 7

101, 100, 99, 98, 95, 89, 88, 87, 86, 81, 80, 71, 69, 58, 52, 46

115, 114, 113, 112, 111, 110, 109, 107, 106, 105, 104, 103, 102

193, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 186, 185, 184, 140, 136, 133

214, 213, 205, 204, 203, 202, 201, 200, 199, 198, 197, 195, 194

227, 216

נכסי סיכון 231, 230, 158, 156, 154, 152, 150, 131, 94, 29, 28, 26

נכסים אחרים 225, 221, 219, 207, 186, 185, 184, 86, 81, 52, 8

229, 226

ס

סייבר 226, 215, 68, 38

סיכון מוניטין 231, 70

סיכון נזילות 230, 68, 3

סיכון ריבית 60

סיכון תפעולי 230, 131, 68, 26

סיכוני אשראי 145, 144, 143, 142, 141, 89, 58, 38, 24, 22, 21, 3

230, 149, 148, 147, 146

סיכוני שוק 231, 230, 131, 60, 38, 26, 3

סיכונים אחרים 68, 3

ע

עמלות 225, 214, 139, 138, 137, 92, 79, 16, 15, 14, 7, 6

ענפי משק 58, 41, 40, 21

ערך בסיכון 235

ש

שווי הוגן 19, 23, 52, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 80, 89, 92, 98, 99, 100,
 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 112, 113, 114, 115,
 123, 142, 144, 146, 148, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194,
 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 225, 232

ת

תגמול 125, 128
 תיאכון הסיכון 56, 60
 תיק בנקאי 61
 תיק למסחר 24, 61
 תשואה להון 6, 12, 13, 232, 235
 תשואה להון מותאמת סיכון 235
 תשלום מבוסס מניות 82, 84, 88, 91

פ

פחת והפחתות 17
 פיקדונות הציבור 7, 8, 20, 25, 31, 32, 33, 34, 58, 81, 89, 95, 121,
 150, 152, 154, 156, 158, 161, 162, 184, 185, 186, 187, 188, 189,
 207, 220, 222, 225
 פנסיה 7, 17, 18, 66, 71, 79, 91, 122, 124, 126, 187, 188, 189,

231

ר

רגולציה 5, 36, 38, 68, 70, 213, 217, 233
 רואי החשבון המבקרים 5, 72, 77
 רווח למניה 91, 97